สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

ศูนย์ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยภาคใต้ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

The Center of southern's contemporary art and culture

Prince of Songkhla University , Pattanee Campus

T044153

ถาธร เขมทัตกษินานนท์

เลขหมู่ ท 378.5 ถ 254ป
เลขทะเบียน 44153
วัน, เดือน, ปี 31 ต.ค. 2545

b.....
i.....

ปริญญานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต

สาขาวิชา สถาปัตยกรรม ภาควิชาครุศาสตร์สถาปัตยกรรม

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ปีการศึกษา 2544

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปริญญานิพนธ์ โครงการศูนย์ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยภาคใต้
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

ชื่อนักศึกษา นายกำธร เขมทักษินานนท์

อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์สุรศักดิ์ กังขาว

คณะ ครุศาสตร์อุตสาหกรรม

ภาควิชา ครุศาสตร์สถาปัตยกรรม

สาขาวิชา สถาปัตยกรรม

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์ได้ตรวจพิจารณาและเห็นชอบแล้วจึงอนุมัติให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา ตามหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต ประจำปีการศึกษา 2544

.....คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

(รศ.ดร. รวีวรรณ ชินะตระกูล)

.....ประธานกรรมการ

(อาจารย์สันติ กวินวงศ์ไพบูลย์)

.....กรรมการ

(อาจารย์เบญจวรรณ อุบลศรี)

.....กรรมการ

(อาจารย์สมิทย์ หวังเจริญ)

.....กรรมการ

(อาจารย์สุทัศน์ จุพามณี)

.....กรรมการ

(ผศ.สมพล ดำรงเสถียร)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

.....กรรมการ

(อาจารย์สุรศักดิ์ กังขาว)

.....กรรมการ

(อาจารย์พัสตราภรณ์ มีศิริ)

.....กรรมการและเลขานุการ

(อาจารย์ทศพร โสดาบรรลุ)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปริญญานิพนธ์ โครงการศูนย์ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยภาคใต้
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
ชื่อนักศึกษา นายกำธร เขมทักษินานนท์
อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์สุรศักดิ์ กังขาว
คณะ ครุศาสตร์อุตสาหกรรม
ภาควิชา ครุศาสตร์สถาปัตยกรรม
สาขาวิชา สถาปัตยกรรม

บทคัดย่อ

การให้การศึกษาเป็นสิ่งที่มีประโยชน์ต่อการยกระดับคุณภาพชีวิตมนุษย์ ทางความคิด สติปัญญา และความสามารถให้สูงขึ้น มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ได้มีแนวความคิดทางด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมทางภาคใต้ จึงดำเนินการจัดตั้งโครงการ “ศูนย์ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยภาคใต้”ขึ้น ซึ่งเป็นวัฒนธรรมแผนใหม่ของไทยที่คนส่วนใหญ่ยังไม่คุ้นเคย เป็นศูนย์จัดแสดงภูมิปัญญาของศิลปินในการสร้างสรรค์ศิลปะร่วมสมัยและศิลปะแบบประเพณี จะจัดแสดงข้อมูลและเผยแพร่ความรู้ในรูปแบบพิพิธภัณฑ์และนิทรรศการ นอกจากจะจัดแสดงผลงานของศิลปิน นักเรียน นักศึกษาในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องของมหาวิทยาลัยเองแล้วยังสามารถรองรับการจัดแสดงงานด้านศิลปะของศิลปินในภูมิภาคอื่นทั้งในประเทศและนานาประเทศได้ เป็นการสร้างแนวคิดเรื่องวัฒนธรรมแห่งภูมิภาคให้อยู่ในความตระหนักของทุกคน ก่อให้เกิดความเข้าใจและความสัมพันธ์อันนำไปสู่การรณรงค์ให้ปัจจัยทางวัฒนธรรมมาเป็นมิติในการพัฒนาทุกลักษณะ

โดยทำการศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการ การศึกษาและการวิเคราะห์ข้อมูลด้านสถาปัตยกรรม การออกแบบด้านสถาปัตยกรรม บทสรุปและข้อเสนอแนะ ประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก 5 องค์ประกอบ ดังนี้

- ส่วนบริหาร
  - งานบริหาร
  - งานธุรการ
  - งานอาคารสถานที่
  - รวม 416.63 ตร.ม.
- ส่วนบริการสาธารณะ
  - ส่วนห้องโถงอเนกประสงค์
  - ส่วนที่จอดรถ
  - ส่วนร้านอาหาร
  - รวม 635.03 ตร.ม.
- ส่วนบริการการศึกษา
  - งานด้านการศึกษา
  - งานบริการการศึกษา
  - รวม 1031.35 ตร.ม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ส่วนจัดแสดงและเทคนิค

  ส่วนห้องนิทรรศการถาวร

  ส่วนห้องนิทรรศการหมุนเวียน

  รวม 5,787.70 ตร.ม.

- ส่วนโรงละครกลางแจ้ง

  รวม 666.16 ตร.ม.

การศึกษาพื้นที่ใช้สอยของโครงการมีทั้งหมด 11,170.67 ตร.ม. มีงบประมาณในการก่อสร้างทั้งหมด 60,000,000 บาท

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิตติกรรมประกาศ

ปริญญานิพนธ์โครงการศูนย์ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยภาคใต้ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี สำเร็จลุล่วงลงได้ไม่ใช่เพราะผู้จัดทำเพียงฝ่ายเดียวเท่านั้น หากแต่เป็นผลของการให้ความอนุเคราะห์จากกลุ่มบุคคล และหน่วยงานต่าง ๆ ที่ให้ความร่วมมือ ทั้งด้านการให้ข้อมูล คำปรึกษา คำแนะนำ ข้อเสนอแนะ และรายละเอียดต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับโครงการ ทำให้การทำปริญญานิพนธ์ดำเนินไปได้จนสำเร็จลงด้วยดี

ทั้งนี้จึงขอขอบคุณ คณะอาจารย์สาขาสถาปัตยกรรม ภาควิชาครุศาสตร์สถาปัตยกรรม คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมทุกท่านที่คอยให้คำปรึกษา เจ้าหน้าที่สถาบันวัฒนธรรมศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี และหน่วยงานอื่น ๆ สำหรับข้อมูลที่เกี่ยวกับโครงการ ขอขอบคุณพี่ ๆ เพื่อน ๆ และน้อง ๆ ที่คอยช่วยเหลือและคอยให้กำลังใจเสมอ ขอขอบคุณคุณป้าเจ้าของร้านน้ำชา นิคมอุตสาหกรรม ที่เปิดบริการให้พวกเราได้ผ่อนคลาย ร้านประเสริฐ ฯ ที่เปิดให้เราซื้ออุปกรณ์มาทำงาน ขอบคุณคนที่เคยให้กำลังใจกัน สุดท้ายขอขอบพระคุณ พ่อ แม่ ครอบครัวที่รอคอยและให้กำลังใจมาโดยตลอด

หวังอย่างยิ่งว่าปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ จะทำประโยชน์ และให้ความรู้แก่ผู้ที่สนใจได้ศึกษา หากมีข้อบกพร่องประการใดผู้จัดทำขออภัยและจะนำไปแก้ไขปรับปรุงสำหรับการค้นคว้าทางวิชาการครั้งต่อไป

.....

กำธร เขมทักษินานนท์

ผู้จัดทำปริญญานิพนธ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ช
สารบัญรูปภาพ	ฌ
สารบัญแผนภูมิ	ฎ
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ความเป็นมาของโครงการ	1
1.2 เหตุผลในการเสนอปริญญานิพนธ์	2
1.3 ความเป็นมาของปัญหาและแนวทางแก้ปัญหา	3
1.4 แนวทางแก้ปัญหา	3
1.5 วัตถุประสงค์ของปริญญานิพนธ์	4
1.6 ขอบเขตของปริญญานิพนธ์	5
1.7 ขอบเขตของการออกแบบ	6
1.8 วิธีดำเนินปริญญานิพนธ์	6
1.9 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
1.10 อภิธานศัพท์	8
บทที่ 2 การศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการ	
2.1 การศึกษาความเป็นไปได้ด้านนโยบาย	9
2.1.1 การศึกษานโยบายของรัฐที่เกี่ยวข้องกับโครงการ	9
2.1.2 การศึกษานโยบายของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	10
2.2 การศึกษาความเป็นไปได้ด้านเศรษฐกิจ	10
2.2.1 การศึกษาแหล่งที่มาของเงินทุน	10
2.2.2 การศึกษากลุ่มเป้าหมาย	11
2.3 การศึกษาความเป็นไปได้ด้านสังคม	14
2.3.1 การศึกษาความเป็นไปได้ด้านสังคมระดับภูมิภาค	14
2.3.2 การศึกษาความเป็นไปได้ด้านสังคมระดับจังหวัด	15
2.4 การศึกษาความเป็นไปได้ด้านกายภาพ	20
2.4.1 การศึกษาความเป็นไปได้ด้านกายภาพระดับภูมิภาค	20
2.4.2 การศึกษาความเป็นไปได้ด้านกายภาพระดับจังหวัด	23
2.4.3 การศึกษาความเป็นไปได้ด้านกายภาพระดับที่ตั้งโครงการ	30

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บทที่ 3 การศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลทางด้านสถาปัตยกรรม

3.1 การศึกษาและวิเคราะห์อาคารตัวอย่าง 34

3.1.1 สถาบันทักษิณคดีศึกษา จังหวัดสงขลา 34

3.1.2 ศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์อยุธยา 35

3.1.3 GUGGENHIEM BIBAO 36

3.2 การวิเคราะห์รายละเอียดโครงการ 40

3.2.1 การดำเนินงานของโครงการ 40

3.2.2 การศึกษาและวิเคราะห์ผู้ใช้โครงการ 42

3.2.2.1 การศึกษาและวิเคราะห์ประเภทผู้ใช้โครงการ 42

3.2.2.2 การศึกษาและวิเคราะห์พฤติกรรมผู้ใช้โครงการ 43

3.2.2.3 การศึกษาและวิเคราะห์รายละเอียดด้านบุคลากร อัตรากำลังและเจ้าหน้าที่ 47

3.2.2.4 การศึกษาและวิเคราะห์จำนวนผู้ใช้โครงการ 50

3.2.2.5 การวิเคราะห์หลักสูตรการฝึกอบรม 52

3.2.3 การวิเคราะห์องค์ประกอบพื้นฐานของโครงการ 56

3.2.3.1 การศึกษาและวิเคราะห์องค์ประกอบของโครงการ 56

3.2.3.2 การศึกษาและวิเคราะห์พื้นที่ใช้สอยของโครงการ 61

3.2.3.3 การศึกษาและวิเคราะห์ความต้องการพื้นที่ใช้สอยและสรุปพื้นที่ใช้สอย 66

3.2.3.4 การศึกษาและวิเคราะห์ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบโครงการ 74

3.3 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเทคนิค 89

3.3.1 การวิเคราะห์โครงสร้างและวัสดุโครงสร้าง 89

3.3.2 การวิเคราะห์ระบบฐานราก 91

3.3.3 การวิเคราะห์ระบบไฟฟ้าและแสงสว่าง 92

3.3.4 การวิเคราะห์ระบบปรับอากาศ 95

3.3.5 การวิเคราะห์ระบบสุขาภิบาล 97

3.3.6 การวิเคราะห์ระบบป้องกันและควบคุมเพลิง 99

3.3.7 การวิเคราะห์ระบบป้องกันฟ้าผ่า 101

3.3.8 การวิเคราะห์ระบบรักษาความปลอดภัย 101

3.3.9 การวิเคราะห์ระบบเสียงและการป้องกันเสียง 104

3.3.10 การวิเคราะห์ระบบสงวนรักษาโบราณวัตถุ 106

3.4 การวิเคราะห์รายละเอียดที่ตั้งโครงการ 108

3.4.1. การวิเคราะห์ที่ตั้งโครงการ 108

3.5 การวิเคราะห์หลักการออกแบบ 111

3.6 การวิเคราะห์กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับโครงการ 120

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ (ต่อ)

		หน้า
บทที่ 4	การออกแบบทางสถาปัตยกรรม	
	4.1 แนวความคิดในการออกแบบ	124
	4.2 ผลงานการออกแบบทางสถาปัตยกรรม	125
บทที่ 5	บทสรุป และข้อเสนอแนะ	
	5.1 บทสรุป	141
	5.2 ข้อเสนอแนะ	141
บรรณานุกรม		
ภาคผนวก		
ประวัติผู้จัดทำ		

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 2.1 แสดงจำนวนนักศึกษาสาขาวิชาต่าง ๆ เกี่ยวกับโครงการ 11

ตารางที่ 2.2 แสดงการพยากรณ์จำนวนนักท่องเที่ยวในจังหวัดปัตตานี ปี 2544 – 2549 13

ตารางที่ 2.3 แสดงจำนวนประชากรใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ 14

ตารางที่ 2.4 แสดงข้อมูลการปกครองส่วนภูมิภาค ปี 2541 14

ตารางที่ 2.5 แสดงข้อมูลการปกครองส่วนท้องถิ่น ปี 2541 14

ตารางที่ 3.1 แสดงการศึกษาและวิเคราะห์รายละเอียดด้านบุคลากร อัตรากำลังและเจ้าหน้าที่ 47

ตารางที่ 3.2 แสดงการเปรียบเทียบผู้เข้าชมอาคารประเภทเดียวกัน 50

ตารางที่ 3.3 แสดงโครงสร้างและกิจกรรมการฝึกอบรมของศูนย์ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยภาคใต้ 53

ตารางที่ 3.4 แสดงโครงสร้างหลักสูตรการฝึกอบรมในระยะเวลา 1 ปี 53

ตารางที่ 3.5 แสดงกำหนดการเข้าฝึกอบรม 54

ตารางที่ 3.6 แสดงการศึกษาองค์ประกอบของโครงการ 57

ตารางที่ 3.7 แสดงอัตราสุขภัณฑ์ / จำนวนคนในอาคารสาธารณะ 61

ตารางที่ 3.8 แสดงอัตราสุขภัณฑ์ / จำนวนคนในสำนักงาน 61

ตารางที่ 3.9 แสดงการวิเคราะห์พื้นที่ใช้สอยของโครงการ 66

ตารางที่ 3.10 แสดงการวิเคราะห์พื้นที่ส่วนจัดแสดงนิทรรศการ 71

ตารางที่ 3.11 แสดงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบหลัก 74

ตารางที่ 3.12 แสดงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ส่วนบริการ 75

ตารางที่ 3.13 แสดงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์งานธุรการ 76

ตารางที่ 3.14 แสดงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์งานอาคารสถานที่ 77

ตารางที่ 3.15 แสดงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ส่วนบริการสาธารณะ 78

ตารางที่ 3.16 แสดงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ส่วนที่จอดรถ 79

ตารางที่ 3.17 แสดงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ส่วนร้านอาหาร 80

ตารางที่ 3.18 แสดงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ส่วนบริการการศึกษา 81

ตารางที่ 3.19 แสดงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์งานบริการการศึกษา 82

ตารางที่ 3.20 แสดงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ห้องสมุดและข้อมูล 83

ตารางที่ 3.21 แสดงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ส่วนจัดแสดงและเทคนิค 84

ตารางที่ 3.22 แสดงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ส่วนจัดแสดงนิทรรศการศิลปะ 85

ตารางที่ 3.23 แสดงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ส่วนจัดแสดงนิทรรศการวัฒนธรรม 86

ตารางที่ 3.24 แสดงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์งานเทคนิค 87

ตารางที่ 3.25 แสดงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ส่วนโรงละรกลางแจ้ง 88

ตารางที่ 3.26 แสดงการวิเคราะห์โครงสร้าง LONG SPAN 89

ตารางที่ 3.27 แสดงสรุปการวิเคราะห์การใช้เหล็ก 90

ตารางที่ 3.28 แสดงการวิเคราะห์ระบบโครงสร้าง 90

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

ตารางที่ 3.29 แสดงการเลือกใช้วัสดุโครงสร้าง 91
ตารางที่ 3.30 แสดงการวิเคราะห์ระบบถังจ่ายน้ำสูง 97
ตารางที่ 3.31 แสดงสาเหตุการชำรุดเสียหายของศิลปวัตถุ และโบราณวัตถุ 106

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญรูปภาพ

		หน้า
รูปที่ 2.1	แสดงแผนที่ภาคใต้	22
รูปที่ 2.2	แสดงแผนที่จังหวัดปัตตานี	27
รูปที่ 2.3	แสดงแผนที่เทศบาลเมืองจังหวัดปัตตานี	28
รูปที่ 2.4	แสดงสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดปัตตานี	29
รูปที่ 2.5	แสดงผังบริเวณมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	31
รูปที่ 3.1	แสดงผังบริเวณสถาบันทักษิณคดี	34
รูปที่ 3.2	แสดงผัง GUGGEINHAM BIBAO	36
รูปที่ 3.3	แสดงระบบฐานราก	91
รูปที่ 3.4	แสดงระบบการจ่ายไฟฟ้า	93
รูปที่ 3.5	แสดงระบบปรับอากาศ	96
รูปที่ 3.6	แสดงระบบสุขาภิบาล	97
รูปที่ 3.7	แสดงระบบบำบัดน้ำเสีย	98
รูปที่ 3.8	แสดงระบบสายล่อฟ้า	101
รูปที่ 3.9	แสดงการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมที่ตั้งโครงการ	108
รูปที่ 3.10	แสดงการวิเคราะห์ทิศทางแสงแดด	109
รูปที่ 3.11	แสดงการวิเคราะห์ทิศทางลม	109
รูปที่ 3.12	แสดงการวิเคราะห์มุมมอง	110
รูปที่ 3.13	แสดงการวิเคราะห์ฝุ่นละอองและเสียงรบกวน	110
รูปที่ 3.14	แสดงตัวอย่างการจัดผังห้องแสดงแบบต่าง ๆ	113
รูปที่ 3.15	แสดงระบบการจัดห้องแบบ Room to Room arrangement	113
รูปที่ 3.16	แสดงระบบการจัดห้องแบบ Corridor to Room arrangement	114
รูปที่ 3.17	แสดงระบบการจัดห้องแบบ Nave to Room arrangement	114
รูปที่ 3.18	แสดงระบบการระบบแบบ A rectilinear	115
รูปที่ 3.19	แสดงระบบการระบบแบบ A twisting circuit	115
รูปที่ 3.20	แสดงระบบการระบบแบบ Come type layout	115
รูปที่ 3.21	แสดงระบบการระบบแบบ Fan shape	116
รูปที่ 3.22	แสดงระบบการระบบแบบ Block arrangement	116
รูปที่ 4.1	แสดงความเป็นมาของโครงการ	124
รูปที่ 4.2	แสดงการนำเสนอโครงการ	125
รูปที่ 4.3	แสดงวิธีการดำเนินปริญญานิพนธ์	126
รูปที่ 4.4	แสดงความเป็นไปได้ของโครงการ	126
รูปที่ 4.5	แสดงความเป็นไปได้ด้านสังคมและกายภาพ	127
รูปที่ 4.6	แสดงการศึกษาและ วิเคราะห์อาคารตัวอย่าง	127

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญรูปภาพ (ต่อ)

หน้า

รูปที่ 4.7 แสดงการวิเคราะห์รายละเอียดโครงการ 128
รูปที่ 4.8 แสดงการวิเคราะห์องค์ประกอบของโครงการ 128
รูปที่ 4.9 แสดงตารางการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ (INTERACTION CHART) 129
รูปที่ 4.10 แสดง FUNCTION DIAGRAM 129
รูปที่ 4.11 แสดงการวิเคราะห์ระบบเชิงเทคนิค 130
รูปที่ 4.12 แสดงการวิเคราะห์ที่ตั้งโครงการ 130
รูปที่ 4.13 แสดง GROUPING ZONING 131
รูปที่ 4.14 แสดง THREE DIMENTION 131
รูปที่ 4.15 แสดงตารางการวิเคราะห์หลักสูตร 132
รูปที่ 4.16 แสดงแนวความคิดในการออกแบบ 132
รูปที่ 4.17 แสดง LAYOUT PLAN 133
รูปที่ 4.18 แสดง GROUND FLOOR PLAN 133
รูปที่ 4.19 แสดง SECOND FLOOR PLAN 134
รูปที่ 4.20 แสดง THIRD FLOOR PLAN 134
รูปที่ 4.21 แสดงส่วนนิทรรศการ 135
รูปที่ 4.22 แสดงรูปด้าน 135
รูปที่ 4.23 แสดงรูปตัด 136
รูปที่ 4.24 แสดงการจัดระบบเชิงเทคนิค 136
รูปที่ 4.25 แสดงทัศนียภาพ 137
รูปที่ 4.26 แสดงทัศนียภาพ 137
รูปที่ 4.27 แสดงหุ่นจำลอง 138
รูปที่ 4.28 แสดงหุ่นจำลอง 138
รูปที่ 4.29 แสดงหุ่นจำลอง 139
รูปที่ 4.30 แสดงหุ่นจำลอง 139
รูปที่ 4.31 แสดงหุ่นจำลอง 140
รูปที่ 4.32 แสดงหุ่นจำลอง 140

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญแผนภูมิ

หน้า

แผนภูมิที่ 3.1 แสดงโครงสร้างการบริหารงานของศูนย์ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยภาคใต้ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ 41
แผนภูมิที่ 3.2 แสดงพฤติกรรมของเจ้าหน้าที่และบุคลากรฝ่ายต่าง ๆ ของศูนย์ 43
แผนภูมิที่ 3.3 แสดงพฤติกรรมของนักศึกษาสาขาวิชาด้านศิลปะ 43
แผนภูมิที่ 3.4 แสดงพฤติกรรมของนักศึกษาสาขาวิชาด้านวัฒนธรรม 44
แผนภูมิที่ 3.5 แสดงพฤติกรรมของนักวิชาการ นักวิจัย และผู้เชี่ยวชาญ 44
แผนภูมิที่ 3.6 แสดงพฤติกรรมของผู้มาติดต่อราชการ 45
แผนภูมิที่ 3.7 แสดงพฤติกรรมของผู้เข้าชม 45
แผนภูมิที่ 3.8 แสดงพฤติกรรมของวัตถุจัดแสดง 46
แผนภูมิที่ 3.9 แสดงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบหลัก 74
แผนภูมิที่ 3.10 แสดงความสัมพันธ์งานบริหาร 75
แผนภูมิที่ 3.11 แสดงความสัมพันธ์งานธุรการ 76
แผนภูมิที่ 3.12 แสดงความสัมพันธ์งานอาคารสถานที่ 77
แผนภูมิที่ 3.13 แสดงความสัมพันธ์ส่วนบริการสาธารณะ 78
แผนภูมิที่ 3.14 แสดงความสัมพันธ์ส่วนยอดรถ 79
แผนภูมิที่ 3.15 แสดงความสัมพันธ์ส่วนร้านอาหาร 80
แผนภูมิที่ 3.16 แสดงความสัมพันธ์บริการการศึกษา 81
แผนภูมิที่ 3.17 แสดงความสัมพันธ์งานบริการการศึกษา 82
แผนภูมิที่ 3.18 แสดงความสัมพันธ์ห้องสมุดและข้อมูล 83
แผนภูมิที่ 3.19 แสดงความสัมพันธ์ส่วนจัดแสดงและเทคนิค 84
แผนภูมิที่ 3.20 แสดงความสัมพันธ์ส่วนนิทรรศการศิลปะ 85
แผนภูมิที่ 3.21 แสดงความสัมพันธ์ส่วนนิทรรศการวัฒนธรรม 86
แผนภูมิที่ 3.22 แสดงความสัมพันธ์งานเทคนิค 87
แผนภูมิที่ 3.23 แสดงความสัมพันธ์ส่วนโรงละครกลางแจ้ง 88

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1
บทนำ

1.1 ความเป็นมาของโครงการ

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ได้ดำเนินงานตามภารกิจด้านทำนุบำรุงศิลปะวัฒนธรรมควบคู่ไปกับการพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยจึงเสนอขออนุมัติจากทบวงมหาวิทยาลัยเพื่อมอบหมายให้สถาบันวัฒนธรรมศึกษา วิทยาเขตปัตตานี ซึ่งมีภารกิจด้านการส่งเสริมและทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมในแถบพื้นที่ภาคใต้ตอนล่างโดยมีวัตถุประสงค์ คือ

1. เพื่อศึกษา ค้นคว้า วิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ คุณค่าของวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น วิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชุมชน และสังคมท้องถิ่นของภาคใต้
2. เพื่อส่งเสริม ประสานงาน และสนับสนุนการดำเนินงานเกี่ยวกับวัฒนธรรม โดยการสร้างเครือข่าย และเชื่อมโยงการดำเนินงานจากภาครัฐ-เอกชน ทั้งในประเทศและต่างประเทศ
3. เพื่อส่งเสริมการใช้มิติทางวัฒนธรรมในการพัฒนาประเทศ เพื่อชี้นำและแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น
4. เพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นตระหนักในคุณค่า และความสำคัญของวัฒนธรรมมีความภูมิใจในวัฒนธรรมอันดีงามของไทย

ดังนั้นเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และนำไปปฏิบัติเป็นรูปธรรม สถาบันวัฒนธรรมศึกษา วิทยาเขตปัตตานี จึงจัดให้มีโครงการ “ศูนย์ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยภาคใต้” ขึ้นในพื้นที่ภายในวิทยาเขต โดยมีเหตุผลและความจำเป็นที่ว่า การให้การศึกษาเป็นสิ่งที่มีประโยชน์ต่อการยกระดับคุณภาพชีวิตมนุษย์ ทางความคิด สติปัญญา และความสามารถให้สูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแผนงานบริหารและจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา ระยะที่ 8 (2540-2544) งานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของวิทยาเขต และแผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติฉบับที่ 8 (2540-2544) ต่อเนื่องไปถึงแผนแม่บทระยะ 15 ปีของวิทยาเขต (พ.ศ.2545-2560)ซึ่งจะครอบคลุมแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติติดต่อกัน 3 ช่วงคือ แผนพัฒนาฉบับที่ 9 , 10 และ 11 (ช่วงละ 5 ปี)

โครงการ “ศูนย์ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยภาคใต้” เป็นวัฒนธรรมแผนใหม่ของไทยที่คนส่วนใหญ่ยังไม่คุ้นเคย เป็นศูนย์จัดแสดงภูมิปัญญาของศิลปินในการสร้างสรรค์ศิลปะร่วมสมัยและศิลปะแบบประเพณี จะจัดแสดงข้อมูลและเผยแพร่ความรู้ในรูปแบบพิพิธภัณฑ์และนิทรรศการซึ่งปัจจุบันมีเพียงหอศิลป์ของกรมศิลปากรที่เป็นหน่วยงานรับผิดชอบโดยตรง ซึ่งทำได้ในวงจำกัด ขณะเดียวกันการขยายตัวในวงการศิลปะของคนไทยมีมากขึ้น อีกทั้งศิลปินเกิดขึ้นในภูมิภาคต่าง ๆ ของประเทศไทย รวมถึงนักเรียน นักศึกษาทางศิลปะที่ยังขาดเวทีแสดงออก นอกจากจะจัดแสดงผลงานของศิลปิน นักเรียน นักศึกษาในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง เช่น ศิลปะประยุกต์ ศิลปศึกษา วิจิตรศิลป์ของมหาวิทยาลัยเองแล้วยังสามารถรองรับการจัดแสดงงานด้านศิลปะของศิลปินในภูมิภาคอื่นของประเทศ และนานาประเทศ เป็นการสร้างแนวคิดเรื่องวัฒนธรรมแห่งภูมิภาคให้อยู่ในความตระหนักของทุกคน ก่อให้เกิดความเข้าใจและความสัมพันธ์อันนำไปสู่การรณรงค์ให้ปัจจัยทางวัฒนธรรมมาเป็นมิติในการพัฒนาทุกลักษณะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.2 เหตุผลในการเสนอปริญญานิพนธ์

ด้านนโยบาย

1. เพื่อให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 (2540-2544) ในด้านการศึกษาและการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม
2. เพื่อให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ระยะที่ 8 (2540-2544) แผนงานบริหารและจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา งานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
3. เพื่อให้สอดคล้องกับแผนแม่บทระยะ 15 ปี ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ซึ่งครอบคลุมแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติติดต่อกัน 3 ช่วงคือ แผนพัฒนาฉบับที่9, 10 และ 11

ด้านเศรษฐกิจ

1. เพื่อสนับสนุนด้านการท่องเที่ยวตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (2540-2544) เป็นการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวทางศิลปวัฒนธรรมของภาคใต้ตอนล่างให้เป็นที่รู้จักแพร่หลาย
2. เพื่อให้สอดคล้องกับกลยุทธ์ที่ 8 กลยุทธ์การท่องเที่ยวเพื่อสังคมปัญญา ภายใต้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9 (2545-2549)

ด้านสังคม

1. เพื่อเป็นแหล่งเผยแพร่ความรู้ สร้างความเข้าใจและปลุกจิตสำนึกของประชาชน เยาวชน รวมทั้งนักท่องเที่ยวในด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมภาคใต้ตอนล่าง
2. เพื่อให้ศิลปินรุ่นใหม่ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมและ เป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์งานศิลปะใหม่ ๆ ออกมาแสดงต่อสังคม

ด้านกายภาพ

1. เพื่อเป็นการส่งเสริมการใช้ที่ดินภายในวิทยาเขตให้เกิดประโยชน์สูงสุด และยังเป็นแหล่งสันทนาการให้กับนักศึกษาทั้งภายในวิทยาเขตและภูมิภาคอื่น ๆ รวมถึงประชาชนที่มีความสนใจ
2. เพื่อเป็นการเสนอรูปแบบทางสถาปัตยกรรมให้สอดคล้องกับจุดเด่นของที่ตั้งวิทยาเขต ซึ่งมีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ โบราณคดี และเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมภาคใต้ตอนล่างและสอดคล้องกับแนวทางของโครงการ

ด้านการศึกษา

1. เพื่อเป็นการส่งเสริมและทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของภาคใต้ตอนล่างไว้เป็นแหล่งข้อมูลและเผยแพร่ความรู้ในแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ระยะที่ 8 (2540-2544)
2. เพื่อรวบรวมสิ่งที่มีคุณค่าทางศิลปวัฒนธรรมภาคใต้ตอนล่างไว้สามารถใช้เป็นสื่อการเรียนการสอน ค้นคว้าวิจัยของนักเรียน นิสิต นักศึกษาและประชาชนทั่วไป
3. เพื่อเป็นศูนย์จัดกิจกรรมทางศิลปวัฒนธรรมทั้งแนวศิลปะสมัยใหม่และศิลปะแบบประเพณี เพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางของโครงการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.3 ความเป็นมาของปัญหา

ด้านนโยบาย

1. เนื่องจากพื้นที่ภาคใต้ตอนล่างยังขาดแหล่งรวบรวมศิลปวัฒนธรรมอันมีคุณค่าที่สมบูรณ์จึงจัดตั้งโครงการขึ้นเพื่อสอดคล้องกับแผนพัฒนาฉบับที่ 8 (2540-2544) ด้านการศึกษา และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม
2. ปัญหาการขาดแหล่งพัฒนาการเรียนการสอนเพื่อให้บริการกับนักศึกษาในสาขาที่เกี่ยวข้องภายในวิทยาเขตและภูมิภาคอื่น ๆ รวมถึงประชาชน ตามแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ระยะที่ 8 (2540-2544)และแผนแม่บทของวิทยาเขต

ด้านเศรษฐกิจ

1. เนื่องจากปัจจุบันคนหันไปให้ความสนใจวัฒนธรรมตะวันตกกันมาก หลงลืมศิลปวัฒนธรรมล้ำค่าของภาคใต้ตอนล่าง ทำให้ผู้ประกอบอาชีพและจังหวัดขาดรายได้จากนักท่องเที่ยว
2. ปัญหานักท่องเที่ยวขาดจิตสำนึกและไม่เห็นคุณค่าของศิลปวัฒนธรรม ส่งผลให้สภาพแวดล้อม ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี ชำรุดเสียหาย

ด้านสังคม

1. ปัญหาจากการขาดการเอาใจใส่ในการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมภาคใต้ตอนล่างของเยาวชน นักศึกษา ประชาชนและนักท่องเที่ยว
2. ปัจจุบันมีศิลปินเกิดขึ้นใหม่เป็นจำนวนมากแต่ยังขาดแหล่งความรู้ที่จะแนะแนวทางในการสร้างสรรค์งานศิลปะแนวใหม่ที่กำลังแพร่หลายและขาดเวทีในการแสดงออกทางศิลปะ

ด้านกายภาพ

1. ขาดแหล่งรวบรวมสิ่งมีคุณค่าทางศิลปวัฒนธรรมของภาคใต้ตอนล่างที่สมบูรณ์ และแหล่งสันทนาการที่ให้บริการแก่นักศึกษาและประชาชนในที่ตั้งที่เหมาะสม
2. ขาดงานทางสถาปัตยกรรมที่มีรูปแบบแสดงถึงเอกลักษณ์ของภาคใต้ผสมผสานกับศิลปะแนวใหม่ ซึ่งเป็นแนวทางของโครงการ

ด้านการศึกษา

ปัญหานักศึกษาในสาขาศิลปะประยุกต์ ศิลปศึกษา วิจิตรศิลป์และในสาขาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกวิทยาเขตยังขาดแหล่งความรู้ที่เป็นแหล่งเสริมการเรียนการสอน และเวทีการแสดงออก ในการสร้างสรรค์งานศิลปะ

1.4 แนวทางการแก้ปัญหา

ด้านนโยบาย

1. จัดตั้งโครงการศูนย์ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยภาคใต้ขึ้น เพื่อดำเนินงานตามแผนพัฒนาฉบับที่ 8 (2540-2544) ด้านการศึกษา และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม
2. จัดระบบการเรียนการสอนแบบการศึกษานอกระบบโดยให้ศูนย์ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยภาคใต้เป็นแหล่งศึกษา ค้นคว้าวิจัย และแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างนักศึกษา ศิลปิน และประชาชนตามแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ระยะที่ 8 (2540-2544)และแผนแม่บทของ วิทยาเขต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ด้านเศรษฐกิจ

1. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ส่งเสริมให้มีศูนย์สำหรับศึกษาค้นคว้าหาความรู้ และความเพลิดเพลินเป็นสถานที่ท่องเที่ยวด้านศิลปวัฒนธรรม
2. ให้การสนับสนุนศิลปินรุ่นใหม่ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการปลุกจิตสำนึกนักท่องเที่ยวในการเที่ยวแบบอนุรักษ์และเห็นคุณค่าของงานด้านศิลปวัฒนธรรม

ด้านสังคม

1. ให้ความรู้ ความเข้าใจแก่เยาวชน นักศึกษา ประชาชนและนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติในการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมภาคใต้ตอนล่าง
2. จัดกิจกรรมด้านศิลปะเพื่อเปิดโอกาสให้กับศิลปินรุ่นใหม่ และนักศึกษาในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องได้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และได้แสดงออกด้านการสร้างสรรค์งานศิลปะ

ด้านกายภาพ

1. จัดตั้งโครงการขึ้นภายในวิทยาเขต ซึ่งสามารถสร้างสภาพแวดล้อมที่ดี ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อนักศึกษาและสาธารณะชนในการได้รับความรู้ความเข้าใจในความงามของศิลปวัฒนธรรมภาคใต้ตอนล่าง
2. ออกแบบสถาปัตยกรรมให้มีรูปแบบที่เป็นเอกลักษณ์ของตัวเอง สามารถดึงดูดความสนใจและสนองตอบกับแนวทางของโครงการและประโยชน์ใช้สอย

ด้านการศึกษา

ให้โครงการศูนย์ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยภาคใต้ เป็นแหล่งข้อมูล เผยแพร่เกี่ยวรวบรวมเรื่องราวของศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นและเป็นที่แสดงภูมิปัญญาของศิลปินในการสร้างสรรค์ศิลปะร่วมสมัย ก่อให้เกิดการเรียนรู้นอกระบบ เป็นการยกระดับคุณภาพชีวิต

1.5 วัตถุประสงค์ของปริญญานิพนธ์

1. เพื่อให้สอดคล้องแผนพัฒนาฉบับที่ 8 ด้านการศึกษางานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และแผนพัฒนาฉบับที่ 9 กลยุทธ์ที่ 8 กลยุทธ์การท่องเที่ยวเพื่อสังคมวัฒนา
2. จัดตั้งโครงการศูนย์ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยภาคใต้ขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ระยะที่ 8 (2540-2544) แผนงานบริหารและจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา งานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และแผนแม่บทของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
3. เพื่อให้เป็นศูนย์เก็บรวบรวมจัดแสดงข้อมูลและเผยแพร่ความรู้เรื่องราวของศิลปะท้องถิ่นและสร้างแนวคิดในเรื่องวัฒนธรรมแห่งภูมิภาคให้อยู่ในความตระหนักของทุกคน
4. เพื่อให้เป็นศูนย์จัดแสดงภูมิปัญญาของศิลปินในการสร้างสรรค์ศิลปะร่วมสมัยและศิลปะแบบประเพณี และสามารถรองรับการจัดแสดงงานศิลปะร่วมสมัยเป็นการแลกเปลี่ยนกับศิลปินจากภูมิภาคอื่นของประเทศ และนานาประเทศ
5. เพื่อเป็นศูนย์ศึกษาค้นคว้าวิจัยเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมเฉพาะในแถบพื้นที่ภาคใต้ตอนล่างและเป็นเวทีแสดงออกของนักศึกษาในสาขาที่เกี่ยวข้องภายในมหาวิทยาลัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6. ศึกษารูปแบบศิลปวัฒนธรรม ที่เป็นเอกลักษณ์ของภาคใต้ตอนล่าง เพื่อเป็นแนวทางการออกแบบศูนย์ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยภาคใต้

1.6 ขอบเขตของปริญญานิพนธ์

ด้านนโยบาย

1. ศึกษาแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 (2540-2544) และฉบับที่ 9 (2545-2549)
2. ศึกษาแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ระยะที่ 8 (2540-2544) และแผนแม่บทระยะยาวของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
3. ศึกษาวัตถุประสงค์ของโครงการศูนย์ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยภาคใต้
4. ศึกษาสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง
5. จำนวนนักศึกษาและบุคลากรที่มีผลต่อโครงการ
6. ศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการ

ด้านเศรษฐกิจ

1. ศึกษาการคาดการณ์สภาพเศรษฐกิจที่มีผลต่อโครงการ
2. ศึกษาสภาวะการท่องเที่ยวของท้องถิ่น
3. ศึกษากลุ่มเป้าหมายที่เกี่ยวข้องกับโครงการ

ด้านสังคม

ศึกษาสภาพแวดล้อมศิลปวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณีประวัติศาสตร์ท้องถิ่นภาคใต้ตอล่าง

ด้านกายภาพ

1. ศึกษาสภาพที่ตั้งโครงการศูนย์ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยภาคใต้
2. ศึกษากิจกรรม พฤติกรรมและการใช้สอยที่เกิดขึ้นในโครงการรวมถึงประเภทของผู้ใช้โครงการ
3. ศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาที่เหมาะสมทั้งทางด้านสถาปัตยกรรม และวิศวกรรม
4. ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลเชิงสถาปัตยกรรม และข้อมูลเชิงเทคนิคที่เกี่ยวข้องกับโครงการเพื่อใช้ประกอบการออกแบบ
5. ศึกษาวิเคราะห์อาคารตัวอย่างประเภทเดียวกัน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการออกแบบ
6. ศึกษาระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ และระบบสัญจรที่มีผลต่อโครงการ

ด้านการศึกษา

1. ศึกษาพฤติกรรมของนักศึกษา อาจารย์ เจ้าหน้าที่ และประชาชนทั่วไปที่มาใช้บริการของโครงการ
2. ศึกษาหลักสูตรของมหาวิทยาลัย เนื้อหาวิชาในการนำเสนอและลักษณะทางกายภาพที่สอดคล้อง
3. ศึกษาการจัดการบริหารโครงการศูนย์ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยภาคใต้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.7 ขอบเขตของการออกแบบ

โครงการ "ศูนย์ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยภาคใต้" ซึ่งเป็นโครงการสมบูรณ์แบบสำหรับการจัดแสดงข้อมูลและเผยแพร่ความรู้ ความเข้าใจ และความเพลิดเพลินรูปแบบศิลปะสมัยใหม่และศิลปะแบบประเพณี ตัวอาคารประกอบด้วย

อาคารศูนย์ศิลปะร่วมสมัย และอาคารศูนย์วัฒนธรรมศึกษา ประกอบด้วยส่วนต่าง ๆ ดังนี้

1. องค์ประกอบหลัก

- ส่วนบริหาร
- ส่วนบริการสาธารณะ
- ส่วนบริการการศึกษา
- ส่วนจัดแสดงและเทคนิค
- ส่วนโรงละครกลางแจ้ง

2. องค์ประกอบย่อย ได้แก่ ส่วนอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพแก่โครงการ โดยได้มาจากการพิจารณาสิ่งต่อไปนี้

- องค์ประกอบหลัก
- พฤติกรรมและจำนวนผู้ใช้
- วัตถุประสงค์ หน้าที่ และขอบเขตของโครงการ

1.8 วิธีการดำเนินปริญญานิพนธ์

ขั้นการศึกษาและรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลปฐมภูมิ

- เป็นข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมเอกสารและรายงานจากหน่วยงานต่าง ๆ ตลอดจนงานวิจัยหรือวรรณกรรมอื่น ๆ การสังเกต การสัมภาษณ์ การสอบถาม

ข้อมูลทุติยภูมิ

- เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลด้านนโยบาย เศรษฐกิจ สังคม กายภาพ การศึกษา และการวิเคราะห์สภาพต่าง ๆ ที่มีผลต่อโครงการ ดังนี้

1. นโยบายของแผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติฉบับที่ 8 และ 9
2. นโยบายของแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ระยะที่ 8และแผนแม่บทของมหาวิทยาลัย
3. หลักสูตรการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย
4. ความต้องการของนักศึกษา ศิลปิน ประชาชนและผู้ใช้โครงการ
5. องค์ประกอบต่าง ๆ ที่ตอบสนองวัตถุประสงค์ของโครงการ
6. สถานที่ตั้ง สภาพแวดล้อม ของโครงการ
7. ระบบการให้บริการ การทำงานและหน้าที่ของแต่ละฝ่ายภายในโครงการ
8. ระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการต่าง ๆ
9. กฎหมายและเทศบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับโครงการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ขั้นวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลด้านนโยบายของแผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติฉบับที่ 8 และ 9
2. วิเคราะห์แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาระยะที่8และแผนแม่บทของมหาวิทยาลัย
3. วิเคราะห์หลักสูตรการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย
4. วิเคราะห์สถิติด้านต่าง ๆ จากเอกสารและรายงานทางราชการ รวมทั้งเอกสารข้อมูลทางวิชาการ
5. วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาขนาดพื้นที่ใช้สอย จำนวนบุคลากรและจำนวนผู้ใช้
6. วิเคราะห์ระบบการจัดการบริหารและกิจกรรมการบริการ
7. วิเคราะห์รูปแบบสถาปัตยกรรมให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม

ขั้นการออกแบบ

1. แนวความคิดในการวางผังบริเวณ
2. แนวความคิดในการออกแบบอาคาร
3. แนวความคิดด้านการจัดพื้นที่ใช้สอยอาคาร
4. แนวความคิดในการจัดกิจกรรม
5. แนวความคิดด้านรูปทรงอาคาร มุมมอง ความเชื่อ และการรับรู้

ขั้นนำเสนอ

1. เอกสารข้อมูลภาคนิพนธ์
2. แบบเสนอผลงานด้านกระบวนการออกแบบ
3. แบบทางสถาปัตยกรรม
4. หุ่นจำลอง

1.9 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ประโยชน์จากโครงการ

1. มีศูนย์ศึกษาค้นคว้าวิจัย รวบรวมจัดแสดงข้อมูลและเผยแพร่เรื่องราวของศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นภาคใต้ตอนล่างสำหรับนักเรียน นิสิต นักศึกษา และประชาชนที่มีความสนใจเป็นการปลูกจิตสำนึกในด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมและเข้าใจศิลปะแนวใหม่
2. เป็นศูนย์จัดแสดงภูมิปัญญาให้ศิลปินสร้างสรรค์งานศิลปะร่วมสมัย และศิลปะแบบประเพณีอีกทั้งสามารถรองรับการจัดแสดงของศิลปินในภูมิภาคอื่นได้
3. นักศึกษาในสาขาที่เกี่ยวข้องของมหาวิทยาลัยได้มีเวทีกิจกรรมและเป็นสถานที่แลกเปลี่ยนความรู้เพื่อพัฒนาการในการสร้างสรรค์ศิลปะ
4. ช่วยสนับสนุนงานด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นภาคใต้ตอนล่างของมหาวิทยาลัย ทำให้มหาวิทยาลัยมีความสมบูรณ์แบบและบรรลุวัตถุประสงค์
5. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญแห่งหนึ่งของประเทศ
6. เกิดงานสถาปัตยกรรมรูปแบบใหม่ที่สามารถดึงดูดความสนใจผู้พบเห็น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประโยชน์จากปริญญานิพนธ์

1. **ได้ศึกษาประวัติศาสตร์ความเป็นมาของขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นภาคใต้**
2. **ทำให้ทราบปัญหาด้านต่าง ๆ นำไปสู่การหาวิธีแก้ปัญหา**
3. **ได้มีส่วนร่วมในการปลูกจิตสำนึกด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม**
4. **ทำให้ทราบถึงความเปลี่ยนแปลงด้านสถาปัตยกรรมตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน**
5. **ทำให้ทราบถึงลักษณะทางกายภาพของที่ตั้ง สามารถนำมาใช้เป็นข้อมูลในการออกแบบ**

1.10 อภิธานศัพท์

ศูนย์ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม **หมายถึง แหล่งรวบรวม สงวนรักษา จัดแสดง และเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม เพื่อประโยชน์ในการศึกษา ค้นคว้า และความเพลิดเพลิน**

Contemporary art **หมายถึง ศิลปะร่วมสมัย ร่วมยุคสมัย**

Culture **หมายถึง วัฒนธรรม การอบรม**

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2
การศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการ

2.1 ความเป็นไปได้ด้านนโยบาย

2.1.1 นโยบายของรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับโครงการ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (2540-2544) เน้นให้คนเป็นศูนย์กลางหรือจุดมุ่งหมายหลักของการพัฒนา ให้ทุกคนได้รับการพัฒนาตามศักยภาพ มีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ เป็นส่วนร่วมในทุกมิติ เน้นศักดิ์ศรีความเป็นคน มีจิตสำนึกและความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมเป็นการพัฒนาที่มีพื้นฐานความเป็นไทย รู้จักตนเอง รู้จักวัฒนธรรม

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (2545-2549) กลยุทธ์ที่ 8 กลยุทธ์การท่องเที่ยวเพื่อสังคมปัญญา เป็นการยกระดับความรู้และจิตสำนึก กระตุ้นให้เยาวชนและประชาชนเกิดความรัก ความเข้าใจหันมาสนใจองค์ความรู้ท้องถิ่น ประวัติศาสตร์ และมรดกทางวัฒนธรรมของชาติ มาตรการภายใต้กลยุทธ์นี้มีดังนี้

1. สนันสนุนลงทุนในการสืบค้นประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมของแหล่งท่องเที่ยว สนับสนุนการสร้างข้อมูลสำหรับการท่องเที่ยวเชิงพุทธ
2. สร้างสาระบันเทิงและสาระสร้างสรรค์เพื่อให้การท่องเที่ยวเป็นวิธีการหนึ่งของการให้การศึกษาแก่เยาวชนและก่อให้เกิดโอกาสการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องประชาชน
3. สร้างโครงการ E-tourism สำหรับนักเรียนนักศึกษาที่เน้น “เที่ยวให้รู้ ดูให้เกิดปัญญา” แก่เยาวชนไทย
4. ให้กิจกรรมขนส่งมวลชนของรัฐ และที่พักที่เป็นของหน่วยราชการ คิดค่าบริการจากนักศึกษาเพียงร้อยละ 40 ของราคาปกติ เมื่อมีการเดินทางเป็นหมู่คณะไปทัศนศึกษานอกสถานที่

แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (2540-2544) จะมุ่งจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของพลเมือง โดยเน้นให้มีคุณธรรม จริยธรรม ปัญญา และมีสุขภาพอนามัยสมบูรณ์ ตลอดจนมีความรู้และทักษะในการบ่ระกอบอาชีพ รวมทั้งก่อให้เกิดความสมดุลและเชื่อมโยงในการพัฒนาทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และวัฒนธรรม ให้มีความผสมกลมกลืนและได้รับประโยชน์ร่วมกันจากการพัฒนาทั้งเมืองและชนบท

นโยบายเพื่อพัฒนาบุคคล เร่งพัฒนาคุณภาพการศึกษาทุกระดับ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาที่ตอบสนองความต้องการพื้นฐานตามวัย และมุ่งให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม ปัญญา และมีความสามารถพื้นฐานในการคิดแก้ไขปัญหา ดำรงชีวิต ปรับตัว กับเปลี่ยนแปลงของสังคมในอนาคตได้อย่างเหมาะสม มีทักษะในการดำรงชีวิต และทักษะวิชาชีพในการประกอบอาชีพตามสภาพการขยายตัวทางเศรษฐกิจ สังคม และตลาดแรงงาน มีความซาบซึ้งและตระหนักในคุณค่าของศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่น ของชาติ และมีความเข้าใจในศิลปวัฒนธรรมนานาชาติ มีการพัฒนาค่านิยมที่ถูกต้องทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ตลอดจนมีสุขภาพอนามัยที่สมบูรณ์

แผนพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศ ได้จัดลำดับความสำคัญในการพัฒนาพื้นที่ท่องเที่ยวโดยแบ่งเป็น 3 ลักษณะ คือ ศูนย์กลางภาค ศูนย์กลางจังหวัด และเมืองท่องเที่ยวที่มีประชาชนเกิน 20,000 คน

จังหวัดปัตตานีถูกจัดให้เป็นเมืองท่องเที่ยวที่มีประชาชนเกิน 20,000 คน เป็นเมืองมีที่พักและสิ่งอำนวยความสะดวกซึ่งสามารถขยายและพัฒนาเมื่อมีความต้องการจากนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.1.2 นโยบายมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี จัดตั้งขึ้นโดยกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย โดยได้รับมอบหมายจากรัฐบาล ซึ่งคณะกรรมการพัฒนาภาคใต้จัดตั้งมหาวิทยาลัยขึ้นตามแผนพัฒนาภาคใต้ ให้จัดตั้งขึ้น ณ. ตำบลรูสะมิแล อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี ได้ดำเนินการก่อตั้งในปี พ.ศ. 2509 เป็นมหาวิทยาลัยแห่งแรกของภาคใต้ เปิดให้มีการเรียนการสอน 3 คณะวิชาและหน่วยงานที่สำคัญ ได้แก่ คณะศึกษาศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี วิทยาลัยอิสลาม โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ สำนักส่งเสริมและการศึกษาต่อเนื่อง สำนักวิทยบริการ โครงการจัดตั้งสถาบันวัฒนธรรมศึกษา และพิพิธภัณฑ์พระเทพโมลี

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานีมุ่งการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมเป็นสำคัญ และมีแผนการดำเนินงานดังนี้

แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ระยะที่ 8 (2540 - 2544) แผนงานบริหารและจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา งานทำบำรุงศิลปวัฒนธรรม เป็นการวางแผนการพัฒนามหาวิทยาลัยในช่วงระยะ 5 ปี เพื่อดำเนินงานตามภารกิจต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยในภาพรวมให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยคาดหวังให้แปลงไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม มีความชัดเจนและสามารถเชื่องโยงสอดประสานร่วมกันอย่างเป็นระบบ ให้หน่วยงานต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย เป็นแนวทางจัดทำแผนงานและโครงการต่อไป

แผนแม่บทระยะ 15 ปี (พ.ศ.2545-2560) ซึ่งเป็นตัวกำหนดกรอบ แนวทาง ทิศทาง ตลอดจนขั้นตอนของการพัฒนามหาวิทยาลัยและจะครอบคลุมแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติฉบับที่ 8 และต่อเนื่องไปอีก 3 ช่วงคือ แผนพัฒนาฉบับที่ 9,10 และ 11 (ช่วงละ 5 ปี)

2.2 ความเป็นไปได้ด้านเศรษฐกิจ

2.2.1 แหล่งที่มาของเงินทุน

งบประมาณที่มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์จัดสรรให้ก่อตั้งโครงการศูนย์ส่งเสริม ฯ คือ งบประมาณแผ่นดิน ปี 2544 – 2545 จำนวน 60,000,000 บาท ให้ดำเนินการก่อสร้างศูนย์ส่งเสริม ฯ ตามแผนงานบริหารและจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา งานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของมหาวิทยาลัย

2.2.1.1 งบประมาณในการลงทุนของโครงการ ได้แก่

- งบประมาณในการปรับปรุงที่ดินให้มีความเหมาะสมในการก่อสร้าง
- งบประมาณในการก่อสร้าง

2.2.1.2 งบประมาณในการดำเนินงานของโครงการ

- งบประมาณในการบริหารโครงการ
- งบประมาณในการบำรุงรักษาอาคารสถานที่ อุปกรณ์ และระบบต่าง ๆ ของอาคาร
- งบประมาณในการจัดสรรเงินเดือนและสวัสดิการของเจ้าหน้าที่
- งบประมาณในการจัดหาครุภัณฑ์ประกอบการศึกษา
- งบประมาณในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ภายในโครงการ

2.2.1.3 รายได้จากการดำเนินงาน

โครงการศูนย์ส่งเสริม ฯ จะมีรายได้ส่วนหนึ่งเป็นค่าธรรมเนียมจากการเก็บค่าเข้าชม ค่าอาหารและเครื่องดื่ม การขายของที่ระลึก เพื่อนำมาเป็นงบประมาณในการบำรุงรักษาเครื่องมือและอุปกรณ์ต่าง ๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2.2 กลุ่มเป้าหมาย

ในการกำหนดขอบเขตของโครงการนั้น จะต้องพิจารณากลุ่มเป้าหมายที่จะใช้โครงการ และเพื่อเป็นการรองรับกับแผนพัฒนาการศึกษาของมหาวิทยาลัย เป็นการเผยแพร่ ปลูกจิตสำนึกแก่ทุกคน สามารถแบ่งได้ดังนี้

- **กลุ่มนักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ของมหาวิทยาลัย** ศูนย์ ฯ ก่อตั้งขึ้นเพื่อให้เป็นสถานที่สำหรับศึกษา ค้นคว้า วิจัย เผยแพร่ เป็นแหล่งความรู้นอกห้องเรียน เป็นเวทีแสดงงานด้านศิลปะและวัฒนธรรมของนักศึกษา ซึ่งสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องได้แก่ สาขาวิชาศิลปะประยุกต์ สาขาวิชาศิลปศึกษา สาขาวิชาวิจิตรศิลป์ สาขาวิชามานุษยวิทยา สาขาวิชาสังคมวิทยา สาขาวิชาประวัติศาสตร์ สาขาวิชาศิลปะ สาขาวิชาโบราณคดี สาขาวิชาการท่องเที่ยว สาขาวิชาภาษาต่าง ๆ

ตารางที่ 2.1 แสดงจำนวนนักศึกษาสาขาวิชาต่าง ๆที่เกี่ยวข้องกับโครงการ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

สาขาวิชา	ระดับชั้น				หมายเหตุ
	ปี 1	ปี 2	ปี 3	ปี 4	
1. ภาษาและวรรณคดีไทย	22	23	25	20	
2. ภาษาจีน	-	-	-	-	
3. ภาษามลายู	37	13	18	9	
4. ภาษาอาหรับ	33	16	9	17	
5. มลายูศึกษา	-	-	13	2	
6. ภาษาญี่ปุ่น	-	-	-	-	
7. ภาษาเกาหลี	-	-	1	-	
8. ภาษาและวรรณคดีภาษาอังกฤษ	-	-	-	-	
9. ภาษาอังกฤษ	-	-	-	-	
10. ภาษาฝรั่งเศส	-	-	-	-	
11. บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์	-	-	-	-	
12. ประวัติศาสตร์	24	18	16	16	
13. ภูมิศาสตร์วิทยา	28	28	28	23	
14. สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา	26	22	28	23	
15. พัฒนาสังคม	28	24	13	30	
16. รัฐศาสตร์ (การปกครอง)	-	-	-	-	
17. ปรัชญา	-	-	-	-	
18. ศาสนา	-	-	-	-	
รวม	198	144	150	140	632

ที่มา : คู่มือแนะนำคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หลักสูตรคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์เปิดสอนระดับปริญญาตรีหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต 18 สาขาวิชาเอกใช้เวลาศึกษาตลอดหลักสูตร 4 ปี มีจำนวนหน่วยกิต รวมอย่างน้อยไม่ต่ำกว่า 145 หน่วยกิต (แต่ละสาขาไม่เท่ากัน)และหลักสูตรวิชาโท 23 สาขา สามารถสรุปโครงสร้างหลักสูตรได้ดังนี้

หมวดวิชาศึกษาทั่วไป 37 หน่วยกิต

หมวดวิชาเฉพาะ

วิชาแกน 12 หน่วยกิต

วิชาเอก 60-69 หน่วยกิต

วิชาโท 24-33 หน่วยกิต

หมวดวิชาเลือกเสรี 3-12 หน่วยกิต

รวมหน่วยกิตตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า 145 หน่วยกิต

วิชาเอก มี 18 สาขาวิชาเอกให้เลือกศึกษา ดังนี้

- ภาษาและวรรณคดีไทย
- ภาษาเกาหลี
- ภูมิศาสตร์วิทยา
- ภาษาจีน
- ภาษาและวรรณคดีอังกฤษ
- สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา
- ภาษามลายู
- ภาษาอังกฤษ
- พัฒนาสังคม
- ภาษาอาหรับ
- ภาษาฝรั่งเศส
- รัฐศาสตร์ (การปกครอง)
- มลายูศึกษา
- บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์
- ปรัชญา
- ภาษาญี่ปุ่น
- ประวัติศาสตร์
- ศาสนา

วิชาโท มี 23 สาขาวิชาโท ให้เลือกศึกษา ดังนี้

- ภาษาและวรรณคดีไทย
- สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา
- ภาษาเกาหลี
- ภาษามลายู
- อเมริกันศึกษา
- บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์
- ภาษาอังกฤษ
- ศาสนา
- ศิลปะการแสดง
- ภาษาฝรั่งเศส
- ตะวันออกกลางศึกษา
- ภูมิศาสตร์
- ภาษาญี่ปุ่น
- ภาษาจีน
- รัฐศาสตร์ (การปกครอง)
- มลายูศึกษา
- ภาษาอาหรับ
- ปรัชญา
- ประวัติศาสตร์
- ภาษาและวรรณคดีอังกฤษ
- อิสลามศึกษา
- พัฒนาสังคม
- ภาษาเยอรมัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิชาเลือกเสรี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์เปิดสอนวิชาศิลปะประยุกต์เป็นวิชาเลือกเสรีให้แก่นักศึกษาในวิทยาเขตปัตตานี เลือกเรียนเพื่อใช้ประกอบอาชีพในอนาคต

ภาควิชาประวัติศาสตร์และศิลปะ (Department of History and Art)

ภาควิชาประวัติศาสตร์และศิลปะจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาประวัติศาสตร์ตลอดจนให้บริการแก่หลักสูตรอื่น ๆ ในมหาวิทยาลัย รวมทั้งเผยแพร่ความรู้และให้บริการวิชาการด้านประวัติศาสตร์โบราณคดี ศิลปะและวัฒนธรรมแก่ชุมชน

หลักสูตร

หลักสูตรสาขาวิชาประวัติศาสตร์ เน้นการศึกษาประวัติศาสตร์ไทย ระเบียบวิธีวิจัยทางประวัติศาสตร์ ประวัติศาสตร์ประเทศสำคัญบางประเทศและประวัติศาสตร์ภูมิภาคต่าง ๆ ของโลก และประวัติศาสตร์ทางความคิด

หลักสูตรสาขาวิชาศิลปะการแสดง เน้นการศึกษาพัฒนาความรู้ด้านศิลปะการแสดงตลอดจนวรรณกรรมการแสดงและศิลปะด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปใช้เป็นอาชีพได้

หลักสูตรสาขาวิชาศิลปะประยุกต์ เน้นการศึกษาพัฒนาความรู้ด้านศิลปะ ศิลปะประยุกต์ และศิลปะประจำชาติเพื่อนำไปใช้เป็นวิชาชีพ

- กลุ่มนักวิชาการ นักวิจัย ศิลปินและผู้เชี่ยวชาญต่าง ๆ ศูนย์ จะดำเนินการศึกษาค้นคว้าวิจัยตามแผนงานและยุทธศาสตร์การดำเนินงานของศูนย์ และจัดให้มีการแลกเปลี่ยนความรู้ด้านวิชาการในสาขาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ให้มีการจัดแสดงผลงานทางด้านศิลปะสมัยใหม่ของศิลปินทั้งในและต่างประเทศ
- กลุ่มนักเรียน นักศึกษาจากสถาบันต่าง ๆ ศูนย์ส่งเสริม ฯ ให้ความสำคัญด้านการศึกษานอกระบบเป็นการชี้นำแนวทางด้านศิลปที่มีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงตามยุคสมัยและการปลูกจิตสำนึกของเยาวชนให้เกิดความเข้าใจ และเห็นความสำคัญของการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม จากการสำรวจพื้นที่จังหวัดปัตตานี มีจำนวนโรงเรียน 373 โรง จำนวนครู 5,038 คน และจำนวนนักเรียน 98,114 คน
- กลุ่มประชาชนทั่วไป นักท่องเที่ยว เป็นกลุ่มที่มาเพื่อความเพลิดเพลิน และศึกษาสิ่งแปลกใหม่เป็นการพักผ่อนหย่อนใจ

ตารางที่ 2.2 แสดงการพยากรณ์จำนวนนักท่องเที่ยวในจังหวัดปัตตานี ปี 2544 – 2549

จังหวัด	ประเภทนักท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยวปี 2544 - 2549			รายได้	รายจ่ายต่อคน	วันพักเฉลี่ย
		ผู้มาเยือน	นักท่องเที่ยว	นักทัศนาจร	(ล้านบาท)	(บาท/คน/วัน)	(วัน)
ปัตตานี	ชาวไทย	390,422	295,589	94,833	850,549,94	1,037.40	2.10
ปี 2544	ชาวต่างประเทศ	50,076	45,569	4,507	182,422,41	1,734.72	2.10
	รวม	440,498	341,158	99,340	1,032,972,405	1,116.67	2.10
ปัตตานี	ชาวไทย	462,804	350,389	112,451	1,266,759,341	1,303.40	2.10
ปี 2549	ชาวต่างประเทศ	59,647	54,279	5,368	273,003,842	2,179.52	2.10
	รวม	522,451	404,668	117,783	1,539,763,182	1,403.42	2.10

ที่มา : โครงการศึกษาแผนแม่บทเพื่อพัฒนาพื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3 ความเป็นไปได้ด้านสังคม

2.3.1 ระดับภูมิภาค

ประชากร ประชากรในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ในปี 2541 มีจำนวนทั้งสิ้น 3,100,806 คน แบ่งเป็นชาย 1,543,548 คน หญิง 1,557,258 คน

ตารางที่ 2.3แสดงจำนวนประชากรใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ปี 2541

จังหวัด	ชาย	หญิง	รวม
นราธิวาส	323,332	323,539	646,871
ปัตตานี	291,270	299,465	590,735
ยะลา	211,635	207,155	418,790
สงขลา	589,983	601,250	1,191,233
สตูล	127,328	125,849	253,177
รวม	**1,543,548**	**1,557,258**	**3,100,806**

ที่มา : กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

การเมืองการปกครอง หน่วยการปกครองจังหวัดชายแดนภาคใต้แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

1.การปกครองส่วนภูมิภาค จังหวัดชายแดนภาคใต้ประกอบด้วย 5 จังหวัด ได้แก่ นราธิวาส ปัตตานี ยะลา สงขลา สตูล มี 54 อำเภอ 2 กิ่งอำเภอ 411ตำบล 2,725 หมู่บ้าน

ตารางที่ 2.4 แสดงข้อมูลการปกครองส่วนภูมิภาค ปี 2541

จังหวัด	อำเภอ	กิ่งอำเภอ	ตำบล	หมู่บ้าน
นราธิวาส	13	-	77	526
ปัตตานี	12	-	115	627
ยะลา	7	1	58	332
สงขลา	16	-	125	984
สตูล	6	1	36	256
รวม	**54**	**2**	**411**	**2,725**

ที่มา : กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

2. การปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดชายแดนภาคใต้ประกอบด้วยหน่วยการปกครองท้องถิ่นต่างๆ ดังนี้ เทศบาลนคร 2 แห่ง เทศบาลเมือง 4 แห่ง เทศบาลตำบล 53 แห่ง อ.บ.ต. 365 แห่ง และสภาตำบล 36 แห่ง

ตารางที่ 2.5 แสดงข้อมูลการปกครองส่วนท้องถิ่น ปี 2541

จังหวัด	เทศบาลนคร	เทศบาลเมือง	เทศบาตำบล	อ.บ.ต.	สภาตำบล
นราธิวาส	-	1	13	75	3
ปัตตานี	-	1	11	87	23
ยะลา	1	-	7	53	3
สงขลา	1	1	17	121	1
สตูล	-	1	5	29	6
รวม	**2**	**4**	**53**	**365**	**36**

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ศาสนา ประชาชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม ศาสนาพุทธ และลัทธิแบบจีน

อาชีพ ประชาชนประกอบอาชีพประมงและเกษตรกรรมเป็นส่วนใหญ่

2.3.2 ระดับจังหวัด

ประวัติศาสตร์จังหวัดปัตตานีโดยสังเขป

ตามประวัติศาสตร์กล่าวว่าเมืองตานีเป็นหัวเมืองฝ่ายใต้ ปลายแหลมมลายูซึ่งเป็นเมืองประเทศราชของกรุงศรีอยุธยามาตั้งแต่รัช สมัยสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ เป็นเมืองที่สำคัญและเป็นศูนย์กลางการค้าขายแลกเปลี่ยนสินค้าเรื่อยมา และเมื่อชาวตะวันตก ได้เริ่มเข้ามาทำการค้าในแถบมาเลเซียตะวันออกเฉียงใต้ ปัตตานีก็กลายเป็นเมืองท่าหลักเมืองหนึ่งเป็นที่ตั้งสถานีการค้าของพ่อค้า ชาติต่างๆเมืองตานีเป็นเมืองที่ประชาชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม จากหลักฐานทางโบราณคดีที่พบที่ เมืองโบราณยะรังนั้น แสดงว่าโดยทั่วไปนับถือศาสนาพุทธและพราหมณ์มาแต่เดิม และคงจะ มีการเปลี่ยนแปลงนับถือศาสนาอิสลามหลังจากที่อาณาจักรศรีวิชัยในเกาะสุมาตราและชวาเสื่อมลง และอิทธิพลของศาสนาอิสลามจากราชวงศ์มัชปาหิตในชวาได้แผ่อำนาจและแพร่หลายเข้ามาสู่ปลาย แหลมมลายู ในราวพุทธศตวรรษที่ 17 ศาสนาอิสลามได้เจริญควบคู่ไปกับการค้าขาย มีการก่อ สร้างมัสยิดขึ้นเพื่อใช้เป็นที่ประกอบศาสนกิจ มัสยิดที่สำคัญคือมัสยิดกรือเซะ มัสยิดกลางปัตตานี ซึ่งเป็นมัสยิดใหญ่ ประจำเมืองและมัสยิดบ้านตาโต๊ะ

ปัจจุบันปัตตานี แบ่งการปกครองออกเป็น 12 อำเภอได้แก่ อำเภอเมือง อำเภอโคกโพธิ์ อำเภอมายอ อำเภอหนองจิก อำเภอปานาเระ อำเภอสายบุรี อำเภอยะรัง อำเภอยะหริ่ง อำเภอทุ่งยางแดงอำเภอไม้แก่น อำเภอกะพ้อ และอำเภอแม่ลาน

ประชากร

จำนวนประชากร 581,135 คน เป็นชาย 285,887 คน หญิง 295,248 คน ปี 2538 อัตรา การเกิดร้อยละ 2.15 ต่อปี อัตราการตาย ร้อยละ 0.42 ต่อปี อัตราการเพิ่มของประชากรร้อยละ 1.73 ต่อปี ประชากรเพิ่มโดยเฉลี่ยปีละ 10,000 คน ร้อยละ 9.56 ของประชากรทั้งหมดอาศัยอยู่ในเขตเทศบาลเมืองปัตตานี และเขตเทศบาล ตำบลตะลุบัน อ.สายบุรี ส่วน ที่เหลืออยู่ในเขตสุขาภิบาล 10 แห่ง และเขตชนบทอัตราความหนาแน่นของประชากรทั้งจังหวัด 299.49 คนต่อตารางกิโลเมตร เขตเทศบาลเมืองปัตตานีซึ่งเป็นชุมชนหนาแน่นที่สุดของจังหวัด อัตราความหนาแน่นของประชากร 8,888.28 คนต่อตารางกิโลเมตร เทศบาลตำบลตะลุบัน 685.82 คน ต่อตารางกิโลเมตร

ขนบธรรมเนียม และประเพณี จังหวัดปัตตานี

ขนบธรรมเนียม

ภาษา ประชากรในจังหวัดปัตตานีมีหลายเชื้อชาติ ที่สำคัญคือ เชื้อชาติไทย สมัยก่อนผู้ที่นับถือศาสนาพุทธจะมีเชื้อชาติไทย ส่วนที่นับถือศาสนาอิสลาม ทางราชการกำหนดให้เป็นเชื้อชาติมลายู (เพิ่งให้เปลี่ยนเป็นเชื้อชาติไทยเมื่อ 50 ปีเศษ) ประชากรทั้งสอง เชื้อชาตินี้ใช้ภาษากลางเป็นภาษาราชการ แต่ใช้ภาษาถิ่น ต่างกัน คือ ประชากรเชื้อชาติไทยพูดภาษาไทยใต้ ส่วนเชื้อชาติมลายูพูดภาษามลายูถิ่นปัตตานี ยกเว้นไทยมุสลิม ในอำเภอโคกโพธิ์ ยะหริ่งและปะนาเระ สามารถพูดภาษาไทยใต้ได้ด้วย และมีไทยมุสลิมบางหมู่บ้านในอำเภอโคกโพธิ์ พูดได้เฉพาะภาษาไทยใต้เท่านั้น

การแต่งกาย ไทยมุสลิมนิยมแต่งกายมิดชิดตามหลักศาสนาคล้ายกับมุสลิมทั่วไป ในเอเชียตะวันออก เฉียงใต้ เช่น มาเลเซีย อินโดนีเซีย เป็นต้น สมัยก่อนสตรีไทยมุสลิม นุ่งโสร่งบาเต๊ะกรอมเท้า สวมเสื้อ แขนยาวจรดข้อมือหรือต่ำกว่าศอก มีผ้าคลุมศีรษะ สวมเครื่องประดับ เพื่อความสวยงาม และแสดงถึงฐานะ ต่อมาได้รับอิทธิพลจาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตะวันออกกลาง ทำให้การแต่งกายมิดชิดกว่าเดิม สตรีไทย มุสลิมบางคนสวมชุดสีดำ ทั้งชุด นอกจากคลุมศีรษะแล้ว ยังมีผ้าคลุมหน้าด้วย สำหรับชายไทยมุสลิม เดิมนิยมสวมเสื้อ ตโละบางอ (เสื้อคอกลมหรือคอตั้งแบบจีน) นุ่งโสร่ง ปาลิกัต (ผ้าถุงลายขวาง หรือตาหมากรุก) ปัจจุบันบางคนเปลี่ยนมา สวมกางเกง ขายาวแทน สวมหมวกสีดำ (ซอเก๊าะ) หรือสีขาว (กูปีเยาะ) ส่วนไทยพุทธแต่งกายเหมือน ชาวไทยภาคอื่น ๆ

อาหาร ตามหลักศาสนาอิสลาม ไทยมุสลิมไม่รับประทาน และไม่แตะต้องเนื้อสุกร ไม่รับประทานเนื้อสัตว์บางชนิดที่ไม่ได้เชือด ตามหลักศาสนา ไม่รับประทานสัตว์บางชนิดที่ต้องห้ามตามที่ระบุไว้ในคัมภีร์อัลกุรอาน ไม่ดื่มสุราเมรัยและสิ่งมึนเมา เช่น ยาเสพติด กัญชา ฝิ่น เป็นต้น ไม่จำหน่ายและให้เป็นของกำนันหรือของขวัญ และถือว่าเป็นการดูหมิ่นอย่างรุนแรง ถ้าหากมีใครนำมาหลอกให้ รับประทานหรือดื่ม หรือนำภาชนะของมุสลิมไปใส่สิ่งของต้องห้ามเหล่านั้น

ประเพณี จังหวัดปัตตานีมีประเพณีที่แตกต่างกันตามศาสนาและเชื้อชาติ แต่มีประเพณีบางอย่างที่ปฏิบัติร่วมกัน เป็นประเพณี ผสมผสาน ประเพณีที่สำคัญมีดังนี้

ประเพณีของไทยมุสลิม

1.วันฮารีรายอ (วันตรุษ) ในรอบปีไทยมุสลิมมีวันตรุษ 2 วัน คือ อีดิลฟิตรีหรือ ฮารีรายอปอซอ และ**อีดิลอัฎฮาหรือฮารีรายอ** หะยี ฮารีรายอปอซอ ตรงกับวันที่ 1 เดือน 10 ทางศักราชอิสลาม เป็น เฉลิมฉลองเนื่องจากการสิ้นสุดการถือศีลอดในเดือน 9 ฮารีรายอหะยี ตรงกับวันที่ 12 ทางศักราชอิสลาม ระยะเวลาห่างจากฮารีรายอปอซอ 70 วัน เป็นวันเฉลิมฉลองเนื่องจากการประกอบพิธีฮัจย์หรือหะยีที่นครเมกกะ ประเทศซาอุดิอาระเบีย ชาวมุสลิมจะไปร่วมกันละหมาดวันตรุษที่มัสยิดประมาณเวลา 08.00 น. โดยพาครอบครัวไปด้วย หลังจากนั้นมีการพบปะให้พรและขออภัยกัน ไปเยี่ยมเยียนผู้ใหญ่ตลอดจนเยี่ยมสุสาน (กุโบร์) ให้ความสนุกสนานรื่นเริงแก่เด็ก สำหรับตรุษอีดิลฟิตรีมีการให้ทาน และตรุษอีดิลอัฎฮา การเชือดสัตว์เป็นพลีทาน

2. วันเมาลิด เป็นวันเฉลิมฉลองคล้ายวันประสูติของศาสดามูฮัมหมัด ตรงกับวันที่ 12 เดือน 3 ทางศักราชอิส ลาม ไทยมุสลิม จึงจัดงานฉลายความรำลึกถึงท่าน อาจจัดขึ้นที่บ้านหรือมัสยิดก็ได้ ในพิธีมีการนำประวัติของท่านมากล่าวถึง เป็นการสดุดีในคุณธรรม อันสูงส่งของท่าน มีการกล่าวร้อยแก้วและร้อยกรอง เป็นการสอนให้เยาวชนได้รู้จักบุคคลสำคัญทางศาสนา เป็นการเผยแพร่ พระเกียรติ คุณของท่านและแสดงกตเวทิตาคุณด้วย นอกจากนั้นมีการอ่านพระคัมภีร์อัลกุรอาน ขอพรจากพระเจ้า ตลอดทั้งมี คำอำนวยพรต่อศาสดา เมื่อเสร็จพิธีทางศาสนาแล้วมีการเลี้ยงอาหารแก่ผู้มาร่วมชุมนุม โดยไม่เลือกศาสนา

3. พิธีเข้าสุนัต (มาโซะยาวี) เมื่อเด็กชายมุสลิมอายุประมาณ 8-15 ปี ผู้ปกครองนิยมทำพิธีเข้าสุนัตตามหลักศาสนาอิสลาม การเข้าสุนัต คือ การขลิบหนังปลายอวัยวะเพศ เพื่อให้สะดวกในการทำความสะอาด มักมีการทำบุญเพื่อความเป็นสิริมงคล บางครอบครัว เชิญเพื่อนฝูงซึ่งไม่จำเป็นต้องเป็นมุสลิมทั้งหมดและญาติพี่น้องไปร่วมรับประทานอาหารและแสดงความยินดี ผู้ที่เข้าพิธีจะแต่งกายด้วยเครื่องแต่งตัวที่ดีที่สุด และจัดเชิญเพื่อนนักเรียนมาร่วมขบวนแห่ บางคนขี่ช้าง ชาวบ้านธรรมดาอาจขี่คอผู้ใหญ่ ซึ่งปัจจุบัน หาดูได้ยาก เนื่องจากภาวะเศรษฐกิจบังคับ จึงนิยม ให้แพทย์มุสลิมเป็นผู้ขลิบอวัยวะเพศ แทนโดยไม่มีพิธีใด ๆ หรือมีเท่าที่สามารถทำได้

4. อาซูรอ ตรงกับวันที่ 10 เดือน 1 ทางศักราชอิสลาม เป็นวันที่พระผู้เป็นเจ้าได้ประทานสิ่งต่าง ๆ ให้แก่ชาวโลกหลายประการ โดยเฉพาะในวันนี้ประวัติศาสตร์บันทึกไว้ว่าเป็นวันที่เรือของศาสดา-นุห์ ซึ่งบรรทุกประชาชนของท่านจำนวนหนึ่งได้มาจอด ณ ที่แห่ง หนึ่งขณะที่มีอุทกภัยถึงวาระที่สุด และต่างก็พ้นภัย เสบียงอาหารที่เหลืออยู่นั้น ท่านได้นำมาปรุงอาหารรับประทานร่วมกัน เพื่อเป็นการ รำลึกถึงเหตุการณ์นั้น จึงได้ปฏิบัติตามอย่าง โดยนำเอาพืชและเนื้อสัตว์มากวนเป็นอาหารคาวและหวานและเรียกชื่อตาม ความสำคัญว่าวัน “อาซูรอ”

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

5. พิธีเกิด เมื่อแรกคลอดหลังจากอาบน้ำทำความสะอาดเด็กแล้ว บิดาหรือผู้มีความชำนาญทางศาสนาทำพิธีอะซาน (พูดกรอก ที่หูข้างขวา) และกอมัต (พูดกรอกที่หูข้างซ้าย) แก่เด็กเป็นภาษาอาหรับ เมื่อเด็กอายุครบ 7 วัน หรืออาจเกินกว่าก็ได้ จึงทำพิธีโกนผม ด้วยการโกน หรือการขลิบ พร้อมกับการตั้งชื่อทางศาสนา เพื่อเป็นสิริมงคลแก่เด็ก ในพิธีนี้มักมีการเชือดสัตว์ เนื่องในโอกาสเกี่ยวกับ การเกิดของเด็ก ตามหลักศาสนาอิสลาม เรียกว่าพิธีเชือดสัตว์หรืออะกีกะห์ สัตว์ที่ใช้เชือดในพิธี ได้แก่ วัว ควาย แกะและแพะ เมื่อเชือด แล้วจะนำเนื้อไปแจกเป็นทานแก่ผู้ยากจนหรือญาติที่ยากไร้ การตั้งชื่อให้แก่เด็กไทยมุสลิม นิยมตั้งเป็นภาษาอาหรับ โดยใช้นาม ของบรรดาพระศาสดาหรือคำที่มีความหมายดี สำหรับชื่อจริงที่เป็นภาษาไทยจะตั้งพร้อมกันหรือไม่ก็ได้ แต่ต้องเป็นคำที่มีความหมาย ดีเช่นกัน การทำพิธีโกนผมไฟและตั้งชื่อนี้ เป็นการทำบุญในครอบครัว หรืออาจเชิญคนอื่นมาร่วมงานด้วยก็ได้ ถือเป็นวันประชุมญาติและครอบครัว สำหรับผู้นับถือศาสนาอื่นอาจไปร่วมเป็นการไปแสดงความยินดี ร่วมรับประทานอาหารและสังสรรค์ระหว่างผู้ไป ร่วมงาน

6. พิธีแต่งงาน ไทยมุสลิมนิยมแต่งงานกับไทยมุสลิมด้วยกัน แต่ถ้ามีความจำเป็นต้องแต่งกับศาสนิกชนอื่น จะต้องเปลี่ยนมา ยอมนับถือศาสนาอิสลาม เพื่อให้การปฏิบัติเป็นไปทางเดียวกัน การทำพิธีแต่งงานภายใต้หลักเกณฑ์ และข้อบังคับของศาสนาอิสลาม คือ ชายคนหนึ่งจะแต่งงานกับหญิงมากสุด 4 คน แต่มีข้อบังคับว่า ผู้ชายต้องเลี้ยงดูให้ความยุติธรรม กับภรรยาทั้งหมดได้ การประกอบพิธีทางศาสนานิยมเลือกวันดีทางศาสนา เช่น วันจันทร์หรือวันศุกร์ หลังจากเสร็จพิธีมักเลี้ยงอาหารแก่ผู้มาร่วมงาน การจัดเลี้ยงเนื่องในโอกาสนี้จะทำหรือไม่ขึ้นอยู่กับฐานะของคู่สมรส

7.พิธีศพ เมื่อมุสลิมถึงแก่กรรมเจ้าภาพจะประกอบพิธีขอพรจากพระผู้เป็นเจ้า (ละหมาด) และฝังภายใน 24 ชั่วโมงนับจากเวลาสิ้นใจและห้ามทำอื่นใดอันเป็นการทรมานศพเพราะมุสลิม เชื่อว่าผู้ตายมีความรู้สึกเช่นเดียวกับเมื่อยังมีชีวิตอยู่เป็นหน้าที่ของญาติหรือเพื่อนบ้านใกล้เคียงที่เป็นมุสลิมหรือมุสลิมคนใดคนหนึ่งจัดการกับศพตามหลักการทางศาสนา 4 ประการ คือ อาบน้ำศพ ห่อศพ กล่าวคำอำนวยพรศพ(ละหมาดให้แก่ศพ)และฝังศพ

ประเพณีของไทยพุทธ

1.ชักพระ เป็นประเพณีดั้งเดิม ตั้งแต่ปี 2492 เมื่อถึงวันแรม 1 ค่ำเดือน 11 ของทุกปี พุทธศาสนิกชนในท้องที่อำเภอโคกโพธิ์ และใกล้เคียง

2. วันว่าง คือวันสงกรานต์ ปกติทำกันในกลางเดือน 5 ตามปฏิทินหลวง อาจมีการเปลี่ยนแปลงในจันทรคติไปบ้าง แต่ตามสุริยคติถือเอาวันที่ 13-15 เมษายนของทุกปี เป็นวันสงกรานต์ไทยพุทธไปทำบุญตักบาตรที่วัดบังสุกุล ปู่ ย่า ตา ยาย พ่อแม่และญาติพี่น้องที่ถึงแก่กรรมไปแล้ว และมีการเที่ยวสนุกสนานตลอดวัน ปัจจุบันได้รับประเพณีจากภาคกลาง คือ นำสิ่งของโปรดน้ำผู้ใหญ่ด้วย

3. เดือนสิบ คือพิธีสารท ประเพณีนี้มีการชิงเปรต ซึ่งทำพิธีกันมาแต่โบราณกาลไทยพุทธไปทำบุญตักบาตรตามวัด เพื่ออุทิศส่วนกุศลให้แก่ผู้ล่วงลับไปแล้ว ในการทำบุญทุกคนนำข้าวสาร ข้าวสุก ขนมต่าง ๆ ไปวัดพร้อมด้วยดอกไม้ ธูปเทียน ขนมที่สำคัญจะขาดมิได้ คือ ขนมบ้า (หรือขนมสะบ้า ลักษณะกลม ๆ ใช้แทนเงินบาท) ขนมลา (แทนเสื้อผ้า) ขนมพอง ขนมเจาะหู ขนมเทียนและขนมด้วง นำไปถวายพระ และนำอาหารอีกส่วนหนึ่งใส่กระทงไปวางบนแคร่ไม้ไผ่กลางวัด เรียกว่า “ตั้งเปรต” เพื่อเซ่นให้แก่ผู้ล่วงลับไปแล้ว เมื่อพระฉันเสร็จและกรวดน้ำแล้วมีการชิงเปรต คือ แย่งอาหารในกระทงที่ตั้งไว้นั้นมารับประทานกันในบริเวณวัดนั้นเอง

ประเพณีที่ผสมผสานกันระหว่างไทยพุทธและมุสลิม

1. ลาซัง เป็นประเพณีร่วมระหว่างไทยมุสลิมและไทยพุทธ ในหมู่บ้านและ ตำบลที่ทำนาเป็นอาชีพหลักร่วมกัน แต่การปฏิบัติ พิธีทางศาสนาแยกกัน นอกจากนี้ยังมีประเพณี ของไทยพุทธโดยเฉาะซึ่งเวลามีงานดังกล่าว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

44153

ไทยมุสลิมที่เป็นมิตรสหายจะมาร่วมงานด้วย พิธีลาซัง เป็นพิธีฉลองนาหลังจากเก็บเกี่ยวเสร็จแล้ว มักทำในราวเดือน 5 หรือเดือน 6 ตามปฏิทินหลวงหลังจากเก็บเกี่ยวข้าวแล้วทุกปี การทำพิธีแยกเป็น 2 ฝ่ายมีลักษณะคล้ายคลึงกัน

2. ฝ่ายพุทธ เมื่อเสร็จจากการเก็บเกี่ยวข้าวแล้ว คณะคนแก่ประจำหมู่บ้านมักนัดวันและสถานที่ทำพิธีซึ่งนิยม ถือย่านกลาง หมู่บ้าน ณ กลางทุ่งนาแห่งใดแห่งหนึ่ง แล้วแจ้งกำหนดวันทำการสถานที่ให้ทราบทั่วกัน เมื่อถึงวันทำการ ทุก ๆ คนจะเก็บ ซังข้าวในนา ทุกแปลง นำไปรวมกันมัดเข้าเป็นรูปคนสมมติ เป็นชายคนหนึ่ง หญิงคนหนึ่ง และจัดอาหารคาวหวานมีข้าวเหนียว ข้าวเจ้า ข้าวต้ม ขนมโดยมากคือ ขนมต้มขาว ไก่ต้มและไข่ต้ม ก่อนทำพิธีบวงสรวงจะแบ่งอาหารที่นำมาออกเป็น 2 ส่วน ส่วนหนึ่งนำไปถวายที่วัดใกล้เคียง ส่วนที่เหลือไว้บวงสรวง ผู้เฒ่าอายุมากในตำบลทำหน้าที่เป็นผู้กล่าวคำบวงสรวง และทำพิธีแต่งงานให้แก่รูปคนสมมติทั้งสองเสร็จแล้วผู้ที่มาชุมนุมจะร่วมเลี้ยงอาหารกัน บางแห่งกระทำกันสามวัน วันแรกทำพิธีดังกล่าว วันที่ 2 และ 3 มีมหรสพแสดงกลางทุ่งนา ซึ่งโดยมากใช้หนังตะลุงสมโภชในตอนกลางคืน

3. ฝ่ายมุสลิม กระทำเช่นเดียวกับฝ่ายพุทธ ต่างกันที่ไม่มีการนำฟาง หรือซังมามัดเป็นรูปคนและแต่งงานกัน เมื่อถึงกำหนด วันทำการ ประชาชนในหมู่บ้านใกล้เคียงพร้อมกันนำอาหารมีข้าวเหนียว ข้าวต้ม มาชุมนุมกลางทุ่งนาที่กำหนดไว้ ทำพิธีล้มซังข้าว เชิญโต๊ะ ครู โต๊ะอีหม่าม โต๊ะปาเก เพื่อความสมบูรณ์ของข้าวกล้าในปีต่อไป เสร็จแล้วมีการเลี้ยงอาหารและแจกเงินแก่โต๊ะครู โต๊ะอีหม่ามและ โต๊ะปาเก เป็นอันเสร็จพิธีตอนเช้า ตอนบ่ายมีการชนไก่และชนโค กลางทุ่ง เลิกพิธีตอนเย็น หากทำหลายวัน (โดยมากทำกัน 3 วัน) การเลี้ยง และการอ่าดูอาทำเฉพาะวันแรก วันต่อไปมีแต่การชนไก่และชนโคในตอนบ่าย ส่วนกลางคืนมีมหรสพ

ประเพณีของชาวจีน

1. แห่เจ้าแม่ลิ้มกอเหนี่ยว จัดขึ้นทุกปีหลังวันตรุษจีน 14 วัน มีการสมโภชแห่แหนรูปไม้ มะม่วงหิมพานต์ของเจ้าแม่ลิ้มกอเหนี่ยวและรูปพระอื่น ๆ มีการลุยน้ำข้ามแม่น้ำปัตตานีและพิธีลุยไฟ งานนี้จัดบริเวณเขตเทศบาลเมืองปัตตานี

2.แห่เจ้าพ่อเล่าเอียงกง หรือแห่พระอีกง จัดในวันแรม 2 ค่ำและ 3 ค่ำเดือน 3 บริเวณ ศาลบางตะโละ ฝั่งตรงข้ามศาลา ว่าการตำบลตะลุบัน และบริเวณศาลแห่งใหม่ ในเขตเทศบาลตำบล ตะลุบัน อำเภอสายบุรี โดยพลัดเปลี่ยนกันจัดงานสมโภช แต่ละแห่งปีเว้นปี

3.ศิลปะ จังหวัดปัตตานีมีลักษณะที่แตกต่างจากศิลปะไทยทั่ว ๆ จากที่ปรากฏส่วนใหญ่เป็นศิลปะไทยมุสลิม ฉะนั้นจุดเด่นของ ศิลปะในจังหวัดนี้จึงเป็นศิลปะของไทยมุสลิมแต่ศิลปะไทยก็ยังปรากฏบ้างตามศาสนสถานต่าง ๆ ศิลปะไทยมุสลิม เป็นศิลปะที่แสดงลวดลายตกแต่งมากกว่ารูปทรงหรือรูปร่างคนเพราะเกรงว่าจะเป็นการลอกเลียนแบบ พระผู้เป็นเจ้า ดังนั้นจึงเป็นศิลปะที่มีลักษณะไม่เหมือนธรรมชาติ นอกจากนั้นยังมีแบบอย่างตายตัว ซึ่งแตกต่างจากศิลปะไทยเพราะ ศิลปะไทย มีลักษณะและรูป แบบที่เปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัยศิลปะของจังหวัดปัตตานีดูได้จากสิ่งต่อไปนี้

เรือกอและ เป็นเรือที่ใช้ในการประมงชายฝั่งขนาดเล็ก เดิมทีเดียวเรือกอและเป็น เรือที่ขุดมาจากต้นไม้ ต่อมาจึงมีการเขียนลวดลายลงในบริเวณหัวเรือให้สวยงาม ต้นกำเนิดของ กอและ คือ ปัตตานี หมู่บ้านที่ต่อเรือกอและ มีเรือกอและมากที่สุดในอดีต คือ หมู่บ้าน “กำปงกอและ” ซึ่งหมายถึง หมู่บ้านเรือกอและ ปัจจุบันเปลี่ยนชื่อเป็นหมู่บ้าน “สะบารัง” หลังจากที่การต่อเรือกอและ เป็นที่นิยมในปัตตานี จึงขยายไปเกือบทุกจังหวัดที่อยู่ใกล้ทะเล จนก่อให้เกิดความสับสนในจุดกำเนิด ของเรือกอและเรือกอและมีใช้ในจังหวัดปัตตานีและนราธิวาส มีหลายขนาด ขนาดใหญ่มีความยาวของ ลำเรือ 25 ศอก ขนาดกลางยาว 22 ศอก และขนาดเล็กยาว 20 ศอก ลักษณะการจัดสร้างเรือให้ส่วน หัวและส่วนท้ายมีระดับสูงกว่าลำเรือ เพื่อให้ดูสวยงาม ลักษณะเด่นที่แตกต่างจากเรือประมงทั่วไป คือ การให้สี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และวาดลวดลาย โดยใช้สีที่เจิดจ้า ความสง่างามของเรืออยู่ที่การตกแต่งลวดลายตั้งแต่หัวเรือจนถึง ท้ายเรือเป็นลวดลายทั้ง แบบมลายู ไทยเดิม และไทยประยุกต์ ตรงหัวเรือมักวาดเป็นรูปหัวนก หัวพญานาคหรือเหรา และส่วนประกอบอื่น ๆ ของ เรือมักมีลักษณะ เฉพาะตัวที่ไม่ซ้ำแบบเรือประมง อื่น ปัจจุบันแหล่งต่อเรือกอและที่มีชื่ออยู่ที่ตำบลปะเสยาวอ อำเภอสายบุรี

บ้าน ลวดลายการตกแต่งบ้านของไทยมุสลิมในจังหวัดปัตตานีมีเอกลักษณ์เฉพาะ สังเกตได้จากหลังคา ตัวบ้าน ฐาน ตลอดจนลวดลายการตกแต่งตามส่วนต่าง ๆ ของบ้าน ลักษณะบ้าน ไทยมุสลิมกำหนดจากรูปทรงของหลังคาเป็นหลนิลา) บ้านบางหลังมีลักษณะหลังคาผสม คือ ใน บ้านหลังหนึ่งมีหลังคาแบบลีมะผสมกับบลานอ แบ่งเป็น 3 แบบใหญ่ ๆ คือ แบบแมและ (หลังคา จั่ว) ลีมะ (หลังคาปั้นหยา) และบลานอ (หลังคาเรือนปั้นหยายกจั่ว นอกจากนี้บ้านไทยมุสลิม มักตกแต่งตามส่วนต่าง ๆ ของบ้านในบริเวณสำคัญ ๆ คือ สันหลังคา หน้าจั่วและ ยอดจั่ว เชิงชาย ช่องลมใต้หลังคา ช่องลมเหนือประตูหน้าต่าง คานส่วนบน ลูกกรงระเบียงและตีนเสาหรือบาทเสา

ชาวบ้านที่มีฐานะค่อนข้างยากจน มักมีบ้านหลังคามุงด้วยกระเบื้องหรือจากกั้นฝาด้วยไม้ไผ่จักสานเป็นลวดลายต่าง ๆ หลาย แบบ เช่น ลายตีน ดอกพิกุล คดกริช เป็นต้น บางบ้านได้เปลี่ยนวัสดุจากไม้เป็นสังกะสี ส่วนใหญ่นิยมสีฟ้าและสีเขียว ซึ่งบ้านลักษณะเช่นนี้ จะเหมือนกับบ้านไทยพุทธทั่วไป แต่สังเกตข้อแตกต่างได้ คือ แบบไทยพุทธ ตรงบันไดขึ้นบ้านมักไม่มีโอ่งใส่น้ำสำหรับล้างเท้า แต่บริเวณบ้านมีศาลพระภูมิ และนิยมเลี้ยงสุนัข

ศาสนสถาน มักแสดงศิลปะของแต่ละศาสนา เช่น อิสลาม พุทธ และลัทธิของจีน ทำให้จังหวัดปัตตานีมีแหล่งท่องเที่ยว ที่เป็นศาสนสถานมาก ได้แก่

ศาสนสถานของไทยมุสลิม ที่สำคัญ คือ มัสยิดหรือสุเหร่า และสุสาน (กุโบร์)

มัสยิดหรือสุเหร่า มีหลายรูปแบบ วัสดุในการก่อสร้างมีความหลากหลาย มีทั้ง สร้างด้วยอิฐถือปูนและสร้างด้วยไม้ เป็นศาสนสถานประจำตำบลหรือหมู่บ้าน สำหรับประกอบ พิธีกรรมทางศาสนา ขนาดและความสวยงามขึ้นอยู่กับฐานะของมุสลิม โดยส่วนรวม เช่น มัสยิดกรือเซะ ถือว่าเก่าแก่ที่สุดในประเทศไทยตกแต่งด้วยประตูโค้งมน มัสยิดกลางจังหวัดปัตตานี สร้างขึ้นใน สมัยปัจจุบัน เลียนแบบศิลปะโมกุลของอินเดีย คือ ทัชมาฮาล ลักษณะเด่นคือ มีโดมใหญ่ เป็นประธานอยู่ตรงกลางตัวอาคาร ล้อมรอบด้วย โดมเล็กที่มุขทั้ง 4 ด้านมีหออาซาน (กู่ร้องบอก อิสลามิกชนให้รู้ว่าถึงเวลาปฏิบัติศาสนกิจ) และบริเวณช่องเหนือหน้าต่างประดับด้วย กระจกสี

สุสาน (กุโบร์) เป็นที่ฝังศพของไทยมุสลิม หลุมฝังศพแต่ละหลุมแตกต่างกันตาม เพศฐานะ สังเกตจากแนแซ หรือ คอนกรีต หรือหิน ยาวประมาณ 1 ฟุตเศษ ที่ใช้ปักบนหลุมฝังศพ ด้านหัวและท้าย ถ้าเป็นทรงสี่เหลี่ยมหรือกลมแสดงว่า ศพเป็นเพศชาย แต่ถ้าเป็นทรงแบนแสดงว่า ศพเป็นเพศหญิง นอกจากนั้นหลุมฝังศพอาจแตกต่างตามฐานะและยศศักดิ์ เช่นหลุมฝังศพเจ้าเมือง ปัตตานีครอบด้วยหินอ่อน

ศาสนสถานของไทยพุทธ วัด มีลักษณะเหมือนวัดในภาคอื่น ๆ บางแห่งเป็นเพียงสำนัก สงฆ์ สมัยก่อนสถานที่ประกอบ พิธีกรรมทางศาสนาของไทยพุทธเรียกว่า กุฏิ ไทยมุสลิมเรียกเพี้ยน เป็น กือดี วัดที่มีชื่อเสียงในจังหวัดปัตตานีได้แก่

วัดมุจลินทวาปีวิหาร ที่อำเภอหนองจิก มีพระอุโบสถที่พระบาทสมเด็จพระจุล จอมเกล้าพระราชทานให้ครั้นเสด็จ ประพาสหัวเมืองทางใต้ และหุ่นขี้ผึ้งพระราชพุทธรังษี (หลวงพ่อดำ นนฺทิโย) ที่มีชื่อเสียง

วัดช้างไห้ เป็นวัดเก่าแก่มากมีสถูป โรงธรรม พระอุโบสถและเจดีย์ทรงอลังการได้ รับการออกแบบจากกรมศิลปากร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ศาสนสถานของชาวจีน ได้แก่

ฮวงซุ้ย เป็นที่ฝังศพของชาวจีน ลักษณะเหมือนหลุมฝังศพชาวจีนทั่วไป

ศาลเจ้า เป็นที่ประดิษฐานรูปเหมือนของเทพเจ้าองค์ต่าง ๆ เป็นศิลปะแบบ จีน มีรูปมังกรอยู่ตามจุดต่าง เพราะเป็น สัตว์ที่ชาวจีนให้การเคารพ แสดงถึงความยิ่งใหญ่ตัวศาลเจ้า เป็นสีแดงเพราะถือว่าเป็นสีนำโชค ศาสนสถานของชาวจีนในจังหวัดปัตตานีที่นักท่องเที่ยวชาวไทยและมาเลเซียเชื้อสายจีน กราบไหว้ คือ ศาลเจ้าเล่งจูเกียง และฮวงซุ้ยเจ้าแม่ลิ้มกอเหนี่ยว

2.4. ความเป็นไปได้ด้านกายภาพ

2.4.1 ระดับภูมิภาค

ข้อมูลทั่วไปของจังหวัดชายแดนภาคใต้

ขนาด จังหวัดชายแดนภาคใต้ มีพื้นที่รวม 20,565.78 ตารางกิโลเมตร หรือ 12.6 ล้านไร่

ภูมิประเทศ

จังหวัดชายแดนภาคใต้มีภูมิประเทศโดยทั่วไปเป็นพื้นที่ภูเขาและป่าทึบร้อยละ 34 เป็นพื้นที่ลอนลาดร้อยละ20 ที่เหลือเป็นพื้นที่ราบชายฝั่งทะเล พรุและป่าชายเลน มีทิวเขาสันกาลาคีรีกั้นตามแนวชายแดนไทยและมาเลเซีย และทิวเขานครศรีธรรมราชกั้น ระหว่างจังหวัดสตูลและสงขลา มีชายฝั่งทะเลด้านตะวันออกยาว 330 กิโลเมตร และด้านตะวันตกยาว 144.8 กิโลเมตร

ภูมิอากาศ

อุณหภูมิอยู่ระหว่าง 25.2-28.9 องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์โดยเฉลี่ยอยู่ระหว่างร้อยละ 75-86 มีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย 2,367 มิลลิเมตรต่อปี โดยได้รับอิทธิพลของมรสุมดังนี้

1) ลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ทำให้ฝนตกมากทางฝั่งตะวันตกของภาคใต้ เริ่มตั้งแต่เดือน พฤษภาคม – กันยายน
2) ลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ทำให้ฝนตกหนักทางตะวันออก เริ่มตั้งแต่เดือนตุลาคม – มกราคม
3) ลมมรสุมตะวันออกเฉียงใต้ ทำให้อากาศร้อนชื้นฝนตกน้อยกว่าช่วงอื่นๆ ของปี เริ่มตั้งแต่เดือน กุมภาพันธ์ – เมษายน

ทรัพยากรธรรมชาติ

ดิน ลักษณะดินของจังหวัดชายแดนภาคใต้ ประกอบด้วย

-ภูเขา ครอบคลุมพื้นที่ร้อยละ 39
- ดินภูเขา ครอบคลุมพื้นที่ร้อยละ 23
- ดินเปรี้ยว ครอบคลุมพื้นที่ร้อยละ 15
- ดินตื้น ครอบคลุมพื้นที่ร้อยละ 11
- ดินเลนชายฝั่งทะเล ครอบคลุมพื้นที่ร้อย 8
- ดินทราย ครอบคลุมพื้นที่ร้อยละ 4

การใช้ที่ดิน

จังหวัดชายแดนภาคใต้มีการใช้พื้นที่เพื่อการเกษตรจำนวน 7,365,173 ตารางกิโลเมตร ป่าไม้ 2,530,936 ตารางกิโลเมตร ชุมชน 180,149 ตารางกิโลเมตร อื่นๆ 2,889,816 ตารางกิโลเมตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แม่น้ำ

จังหวัดชายแดนภาคใต้มีแม่น้ำและคลองที่สำคัญหลายสาย ไหลลงสู่อ่าวไทย ทะเลสาบสงขลา และทะเลอันดามัน ประกอบด้วยแม่น้ำย่อย 10 ลุ่มน้ำ ได้แก่ แม่น้ำปัตตานี แม่น้ำสายบุรี แม่น้ำสุไหงโกลก แม่น้ำบางนรา คลองรัตภูมิ คลองอู่ตะเภา คลองสะกอม คลองเทพา คลองละงู คลองดุสน

แร่ธาตุ

จังหวัดชายแดนภาคใต้มีทรัพยากรแร่หลายชนิด เช่น ดีบุก วุลแฟรม แมงกานิส ดินขาว โครไบต์ หินอ่อน และทองคำ จำนวนเหมืองแร่ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้รวม 38 แห่ง ส่วนใหญ่เป็นเหมืองแร่ดีบุก มีจำนวน 19 แห่ง (อยู่ในจังหวัดยะลา 10 แห่ง จังหวัดสงขลา 9 แห่ง)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 2.1 แสดงแผนที่ภาคใต้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.4.2 ระดับจังหวัด

สภาพทั่วไปด้านกายภาพของจังหวัดปัตตานี

ขนาดที่ตั้ง

จังหวัดปัตตานี เป็นจังหวัดชายแดนภาคใต้ ตั้งอยู่ฝั่งทะเลด้านตะวันออกของภาคใต้ติดกับอ่าวไทย มีชายฝั่งยาว 116 กิโลเมตร เป็นจังหวัดเดียวใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่ไม่มีพรมแดนทางบกติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน อยู่ห่างจากกรุงเทพฯ 1,100 ก.ม ห่างจากพรมแดนประเทศมาเลเซีย อำเภอสุไหงโกลก จังหวัดนราธิวาส 167 กิโลเมตร มีเนื้อที่ประมาณ 1,940.35 ตารางกิโลเมตร หรือ 1,212,723 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 2.7 ของเนื้อที่ภาคใต้ และร้อยละ0.37ของเนื้อที่ทั้งประเทศเป็นจังหวัดที่มี ขนาดเล็กเป็นอันดับ 2 ของภาคใต้ รองจากจังหวัดภูเก็ต และมีขนาดเล็กเป็นอันดับที่ 67 ของประเทศ โดยที่อำเภอโคกโพธิ์มีเนื้อที่ มากที่สุด คือ 316.60 ตารางกิโลเมตร และอำเภอไม่แก่นมีเนื้อที่น้อยที่สุด คือ 55.20 ตารางกิโลเมตร อำเภอที่ไกลจากที่ตั้งจังหวัด มากที่สุด คือ อำเภอกะพ้อ 68 กิโลเมตร

อาณาเขต มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียงดังนี้

ทิศเหนือ	จดอ่าวไทย
ทิศใต้	ติดต่อเขตอำเภอเมืองยะลา จังหวัดยะลา และเขตอำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส
ทิศตะวันออก	จดอ่าวไทย
ทิศตะวันตก	ติดต่ออำเภอเทพา จังหวัดสงขลา

ลักษณะภูมิประเทศ

ประกอบด้วยพื้นที่ราบลุ่ม พื้นที่ราบชายฝั่ง และพื้นที่ภูเขาราบลุ่มอยู่พื้นที่ราบลุ่มบริเวณส่วนกลางและตอนใต้ของจังหวัด มีแม่น้ำ ปัตตานีไหลผ่าน มีความเหมาะสมทางด้านการเกษตรมากพื้นที่ราบชายฝั่งอยู่ทางตอนเหนือและตะวันออก ขนาดกว้าง 10 – 30 กิโลเมตร มีหาดทรายยาว สำหรับพื้นที่ภูเขาอยู่ทางตอนใต้ของอำเภอกะพ้อเป็นแนวเทือกเขาสันกาลาคีรี ตามประวัติความเป็นมา จังหวัดปัตตานีเป็นที่ตั้งของอาณาจักรลังกาสุกะเป็นศูนย์กลางการค้าทางทะเลในซีกโลกตะวันออก สภาพภูมิประเทศเหมาะสำหรับการจอดพักเรือเพื่อหลบมรสุม สามารถกำบังคลื่นลมเป็นอย่างดี เพราะมีแผ่นดินที่ยื่นเป็นแหลมออก ไปในทะเล (แหลมตาชี)

ลักษณะภูมิอากาศ

สภาพอากาศอบอุ่นตลอดปี เพราะได้รับอิทธิพลของลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือที่ติดกับชายฝั่งทะเลด้านอ่าวไทย มี 2 ฤดู คือ ฤดูร้อนกับฤดูฝน ฝนตกชุกช่วงเดือนสิงหาคมถึงเดือนมกราคม ปี 2539 ปริมาณน้ำฝนวัดได้ 2,177.7 มิลลิเมตร เดือนที่ฝนตกมาก ที่สุด คือเดือนธันวาคม วัดได้ 1,036.0 มิลลิเมตร ฝนตกน้อยที่สุดเดือนกุมภาพันธ์ 0.1 มิลลิเมตร อุณหภูมิเฉลี่ย 27.5 องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์อยู่ระหว่างร้อยละ 70 ถึง 75

ที่มา : สถานีตรวจอากาศปัตตานี ต. บ่อทอง อ. หนองจิก จ. ปัตตานี

ทรัพยากรธรรมชาติ

ป่าไม้ จังหวัดปัตตานีมีป่าสงวนแห่งชาติ 15 ป่า เนื้อที่ 99,648 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 8.22 ของพื้นที่ทั้งหมด แบ่งเป็นป่าบก 11 ป่า เนื้อที่79,624 ไร่ ป่าเลน 4 ป่า เนื้อที่ 20,024 ไร่ และสภาพป่าจากการสำรวจตีความภาพถ่ายดาวเทียม Landsat-5 ถ่ายเมื่อปี 2536 มีเนื้อที่ป่าที่สมบูรณ์เพียง 28,283 ไร่ ร้อยละ 2.33 ของพื้นที่ทั้งหมด

ที่มา : ข้อมูลเพื่อการวางแผนมหาดไทย : ข้อมูลพื้นฐานปี 2539 ตีความจากภาพดาวเทียม Landsat-5 (TM)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลักษณะที่ดิน แบ่งลักษณะดินตามลักษณะภูมิประเทศได้ 6 กลุ่ม คือ

1. ดินบริเวณที่ราบชายฝั่งทะเล เนื้อที่ 363,813 ไร่ (ร้อยละ 30.1 ของเนื้อที่ทั้งหมด)
2. ดินที่ราบน้ำท่วมถึงและลานตะพักลุ่มน้ำ เนื้อที่ 474,833 ไร่ (ร้อยละ 39.14 ของเนื้อที่ทั้งหมด)
3. ดินที่ราบลาดเป็นตะกอนเชิงเขา และบริเวณที่เหลือค้างจากการกัดกร่อนเนื้อที่ 210,100 ไร่ (ร้อยละ 17.34 ของเนื้อที่ทั้งหมด)
4. ดินพื้นที่พรุหรืออนินทรีย์ เนื้อที่ 1,215 ไร่ (ร้อยละ 0.10 ของเนื้อที่ทั้งหมด)
5. ดินพื้นที่ภูเขาและลาดชัน 128,559 ไร่ (ร้อยละ 10.60 ของพื้นที่ทั้งหมด)
6. ดินพื้นที่เบ็ดเตล็ด ได้แก่ ที่ลุ่มน้ำขัง 3,912 ไร่ (ร้อยละ 0.32) ที่ลุ่มชื้นแฉะ 3,809 ไร่ (ร้อยละ 0.31) ชายหาด 4,747 ไร่ (ร้อยละ 0.39) ที่อยู่อาศัย 6,182 ไร่ (ร้อยละ 0.51)

แร่ธาตุ

แร่ธาตุที่มีคุณค่าทางเศรษฐกิจที่สำรวจพบและมีการให้สัมปทานบัตรได้แก่ แร่ดีบุก 3 แปลง ที่ ต.บ้านกลาง อ.ปะนาเระ เนื้อที่ 20-3-38 ไร่ ต.กะตุนง ต.เตราะบอน อ.สายบุรี เนื้อที่ 31-3-42 และ 28-3-25 ไร่ ตามลำดับ ส่วนแร่แมงกานีส ที่ ต.ลุโบะยิไร อ.มายอ เนื้อที่ 33-3-29 ไร่

แหล่งน้ำที่สำคัญ

จังหวัดปัตตานีมีแม่น้ำที่สำคัญ 2 สาย และลำคลองทั้งที่เป็นลำคลองธรรมชาติและลำคลองที่ขุดเพื่อระบายน้ำจากแม่น้ำปัตตานี จำนวน 8 สาย ได้แก่ แม่น้ำปัตตานี แม่น้ำสายบุรี คลองตุยง คลองยามู คลองตันหยง คลองระบายน้ำสายที่ 1 คลองระบายน้ำสายที่ 2 คลองระบายน้ำสายที่ 4 คลองระบายน้ำสายที่ 8

การคมนาคม

ปัตตานี อยู่ห่างจากกรุงเทพฯ โดยทางรถยนต์ประมาณ 1,055 กิโลเมตร หรือ 1,025 กิโลเมตร โดยทางรถไฟ (สถานีโคกโพธิ์) การเดินทางไปได้สะดวกทั้งทางรถประจำทาง รถไฟและเครื่องบิน ดังนี้

ทางรถยนต์ส่วนตัว

จากกรุงเทพฯ สำหรับนักท่องเที่ยวที่เดินทางโดยรถส่วนตัว สามารถใช้เส้นทางหมายเลข 35 (ธนบุรี – ปากท่อ) ระยะทาง 90 กิโลเมตร แล้วแยกเข้าทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 4 จนถึงจังหวัดชุมพร รวมระยะทางประมาณ 460 กิโลเมตร แล้วเดินทางต่อโดยใช้ทางหลวงหมายเลข 41, 42, 43 ผ่านจังหวัด สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช สงขลา ผ่านปากน้ำเทพา เข้าสู่จังหวัดปัตตานี รวมระยะทางอีก 505 กิโลเมตร

ทางรถโดยสารประจำทาง

จากกรุงเทพฯ มีรถโดยสารประจำทางทั้งรถธรรมดา และปรับอากาศออกจากสถานีขนส่งสายใต้ ถนนปิ่นเกล้า-นครชัยศรี ใช้เวลาเดินทางประมาณ 15 ชั่วโมง

ทางรถไฟ

จากสถานีกรุงเทพฯ (หัวลำโพง) มีขบวนรถด่วนและรถเร็วบริการถึงสถานีโคกโพธิ์จากสถานีโคกโพธิ์จะมีรถโดยสารประจำทางและรถแท็กซี่บริการระหว่างอำเภอโคกโพธิ์-อำเภอ เมือง ระยะทางประมาณ 29 กิโลเมตร

ทางเครื่องบิน

มีเครื่องบินของ บริษัทการบินไทย จำกัด บริการระหว่าง กรุงเทพฯ-หาดใหญ่ ทุกวันและต่อเครื่อง จากหาดใหญ่ไปปัตตานี (สนามบินบ่อทอง) นอกจากนี้ นักท่องเที่ยวสามารถต่อรถโดยสารประจำทาง หรือรถแท็กซี่จากหาดใหญ่ไปปัตตานี ได้ทุกวัน ระยะทางประมาณ 104 กิโลเมตร ใช้เวลาในการเดินทางประมาณ ชั่วโมงเศษ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ระยะทางจากอำเภอเมือ งไปยังอำเภอต่าง ๆ

อำเภอเมือง-อำเภอหนองจิก 8 กิโลเมตร

อำเภอเมือง-อำเภอยะหริ่ง 15 กิโลเมตร

อำเภอเมือง-อำเภอยะรัง 15 กิโลเมตร

อำเภอเมือง-อำเภอโคกโพธิ์ 26 กิโลเมตร

อำเภอเมือง-อำเภอมายอ 29 กิโลเมตร

อำเภอเมือง-อำเภอปะนาเระ 45 กิโลเมตร

อำเภอเมือง-อำเภอสายบุรี 50 กิโลเมตร

อำเภอเมือง-กิ่งอำเภอทุ่งยางแดง 46 กิโลเมตร

อำเภอเมือง-กิ่งอำเภอแม่ลาน 53 กิโลเมตร

อำเภอเมือง-กิ่งอำเภอไม้แก่น 67 กิโลเมตร

อำเภอเมือง-กิ่งอำเภอกะพ้อ 65 กิโลเมตร

ระยะทางจากจังหวัดไปยังสถานที่ใกล้เคียง

ปัตตานี-ยะลา ระยะทาง 35 กิโลเมตร

ปัตตานี-นราธิวาส ระยะทาง 92 กิโลเมตร

ปัตตานี-สงขลา ระยะทาง 99 กิโลเมตร

การท่องเที่ยว จังหวัดปัตตานีเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรมที่น่าสนใจ และได้รับการพัฒนาซึ่งถูกจัดให้เป็นเมืองที่มีแนวโน้มว่าจะมีการขยายตัวมากขึ้น สถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดปัตตานี มีดังนี้

- มัสยิดกลางจังหวัดปัตตานี เป็นมัสยิดที่สวยงาม และใหญ่ที่สุด ในประเทศไทย สร้างขึ้นในสมัยจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ ตั้งอยู่บริเวณ ตัวเมืองปัตตานี ริมถนนสายปัตตานี-ยะลา มัสยิดกลางแห่งนี้ ใช้เป็นสถานที่ประกอบพิธีละหมาด ในวันสำคัญ ทางศาสนา ของชาวไทยมุสลิม

- มัสยิดกรือเซะและศาลเจ้าแม่ลิ้มกอเหนี่ยว ตั้งอยู่ที่ตำบลกรือเซะ อำเภอเมือง ตามทางหลวงหมายเลข 42 (ปัตตานี-นราธิวาส) ห่างจากตัวเมือง 7 กิโลเมตร มัสยิดกรือเซะ เป็นโบราณสถานเก่าแก่ สร้างขึ้นเมื่อประมาณ ปี พ.ศ. 2121-2136 สมัยสมเด็จพระนเรศวรมหาราช แต่สร้างไม่เสร็จ เพราะเจ้าแม่ลิ้มกอเหนี่ยวสาปแช่งไว้ ด้านหน้าของมัสยิดเป็นสุสานและศาลเจ้าแม่ลิ้มกอเหนี่ยว ซึ่งเป็นที่เคารพนับถือของชาวปัตตานี

- ศาลเจ้าเล่งจู่เกี้ยง ศาลเจ้าแห่งนี้เป็นที่ประดิษฐานรูปแกะสลักเจ้าแม่ลิ้มกอเหนี่ยว ซึ่งแกะสลักจากไม้ต้นมะม่วงหิมพานต์ ตั้งอยู่ที่ถนนอาเนาะรู ในตัวเมืองปัตตานี ทุก ๆ ปีในวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 3 หลังจากเทศกาลตรุษจีน 15 วัน จะมีพิธีสมโภชและแห่เจ้าแม่ลิ่มกอเหนี่ยวไปทั่วเมือง มีพิธีลุยน้ำและลุยไฟ เป็นงานประเพณีที่ยิ่งใหญ่งานหนึ่งของภาคใต้ เจ้าแม่ลิ้มกอเหนี่ยวนี้เป็นที่เคารพนับถือของชาวปัตตานีและจังหวัดใกล้เคียงเป็นอันมาก

- สวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ ตั้งอยู่ที่ตำบลรูสะมิแล อำเภอเมืองปัตตานี ห่างจากตัวเมืองประมาณ 1 กิโลเมตร เป็นสวนสาธารณะ ที่จัดสร้างขึ้น บริเวณริมทะเล ปากแม่น้ำปัตตานี ฝั่งซ้าย ไปจนจดเขตมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มีเนื้อที่ประมาณ 155 ไร่

- ปากน้ำปัตตานี ระยะทางห่างจากตัวเมือง 3 กิโลเมตรเศษ เป็นหมู่บ้านชาวประมงใหญ่ มีทิวมะพร้าวนับพันเหมือนที่หมู่บ้านชาวประมง หาดบางนรา จังหวัดนราธิวาส เหมาะแก่การพักผ่อนในยามเย็นเป็นอย่างยิ่ง บริเวณพื้นที่อันกว้างขวางนี่เองเป็นที่ตั้งของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- วัดช้างให้ หรือวัดช้างให้ราชบูรณาราม อยู่ตำบลป่าไร่ อำเภอโคกโพธิ์ ริมทางรถไฟสายหาดใหญ่-สุไหงโก-ลก ระหว่างสถานีท่าประดู่กับสถานีป่าไร่ ห่างจากตัวจังหวัดประมาณ 27 กิโลเมตร สร้างขึ้นมากว่า 300 ปี แต่ไม่ทราบแน่ชัดว่าผู้ใดเป็นผู้สร้าง งานประจำปี ในการสรงน้ำอัฐิ หลวงปู่ทวด วัดช้างให้ คือแรม 1ค่ำเดือน 5

- อุทยานแห่งชาติน้ำตกทรายขาว อยู่ที่ตำบลทรายขาว อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี ห่างจากตัวจังหวัดประมาณ 38 กิโลเมตร ตามถนนสายโคกโพธิ์-นาประดู่ แล้วเลี้ยวขวาเข้าไปตามทางหลวงจังหวัดสาย 4072 อีก 7 กิโลเมตร อุทยาน ฯ นี้มีเนื้อที่ 1,875 ไร่ อยู่ในความดูแลของกรมป่าไม้

- พลับพลาที่ประทับของรัชกาลที่ 7 เป็นศาลาทรงไทย สร้างขึ้นเป็นที่ประทับเมื่อครั้งพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ จะเสด็จทอดพระเนตรสุริยุปราคา เมื่อ ค.ศ. 2472 ตั้งอยู่บริเวณที่ว่าการอำเภอโคกโพธิ์ปัจจุบันที่ประทับได้รับการบูรณะซ่อมแซมให้คงสภาพเดิม

- หมู่บ้านปะเสยะวอ ตั้งอยู่บนเส้นทางปานาเระ-สายบุรี เป็นหมู่บ้านที่มีชื่อเสียงในการต่อเรือกอและซึ่งเป็นเรือประมงที่มีหัวท้ายแหลมและมีลวดลายสีสันงดงาม

- ชายหาด เช่น หาดตะโละกาโปร์ หาดแหลมตาชี ในอำเภอยะหริ่ง หาดชลาลัย หาดมะรวด หาดราชรักษ์ หาดแฆแฆ ที่อำเภอปานาเระ และหาดวาสุกรีหรือหาดปาตาติมอ ที่อำเภอสายบุรี

สินค้าพื้นเมือง จังหวัดปัตตานี

จังหวัดปัตตานีมีสินค้าพื้นเมืองที่น่าสนใจมากมาย ได้แก่

- ปลาหมึกแห้ง
- น้ำบูดู
- ข้าวเกรียบปลา
- ลูกหยีกวน
- ผ้าปาเต๊ะ และผลิตภัณฑ์จากผ้าปาเต๊ะชนิดต่างๆ
- กรงนกเขา
- เครื่องทองเหลือง

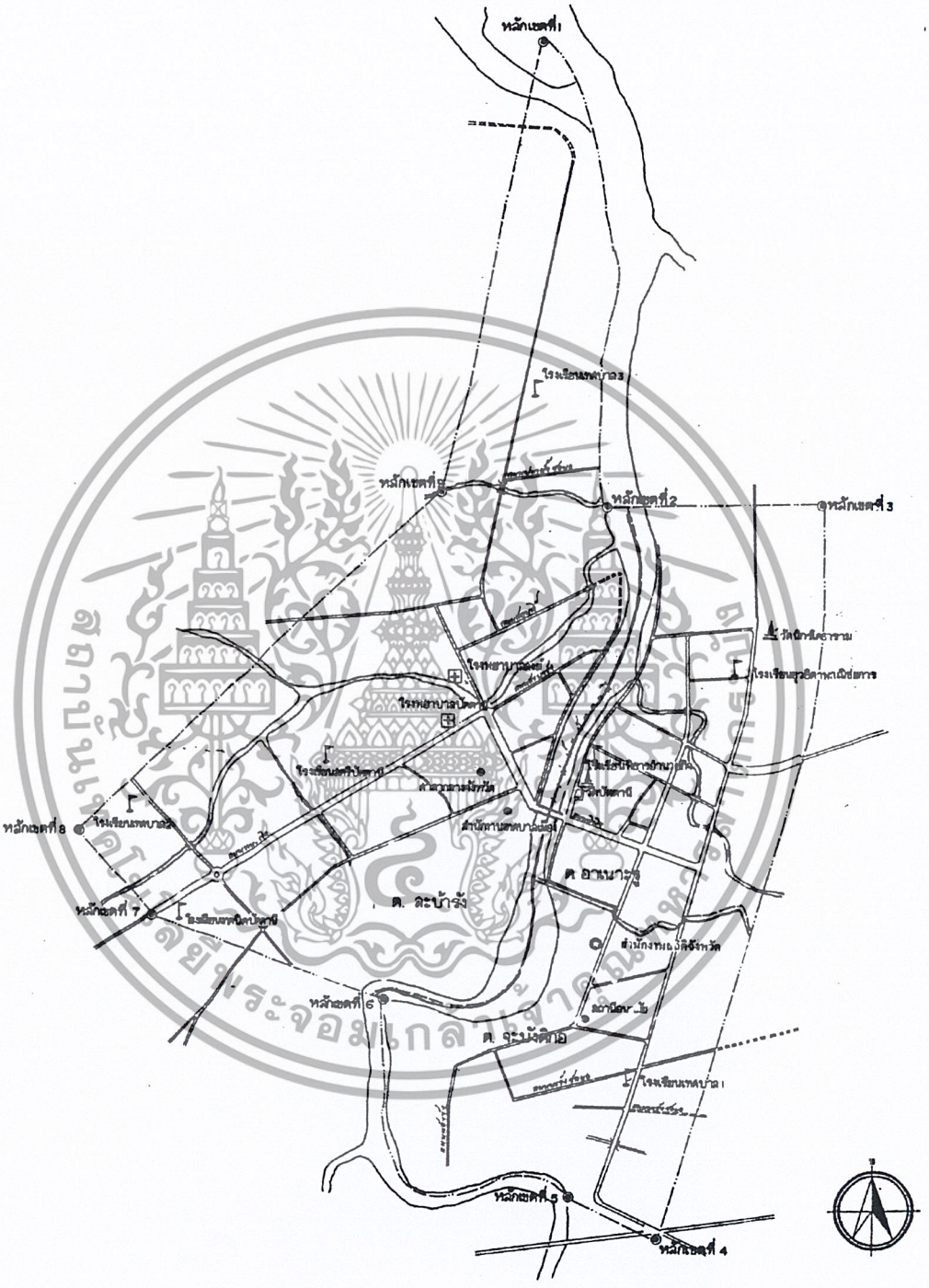
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 2.2 แสดงแผนที่จังหวัดปัตตานี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แผนที่เทศบาลเมืองปัตตานี

หลักเขตที่ 1
หลักเขตที่ 2
หลักเขตที่ 3
หลักเขตที่ 4
หลักเขตที่ 5
หลักเขตที่ 6
หลักเขตที่ 7
หลักเขตที่ 8
ต. ตะบ้าราง
ต. อาเนาะรู
ต. ปะบังติหา
สำนักงานเทศบาลเมือง
ศาลากลางจังหวัด
ที่ทำการปกครองจังหวัดปัตตานี
ที่ว่าการอำเภอเมืองปัตตานี
ศูนย์การค้าปัตตานี
สถานีตำรวจภูธรเมืองปัตตานี
สถานีดับเพลิงที่ 2
ที่ทำการไปรษณีย์โทรเลขปัตตานี
ศูนย์การค้าปัตตานี
ศูนย์การค้าปัตตานี
ศูนย์การค้า

รูปที่ 2.4 แสดงสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดปัตตานี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.4.3 ระดับโครงการ

ลักษณะทางกายภาพของที่ตั้งโครงการ

ความเหมาะสมทางด้านที่ตั้งโครงการ

ที่ตั้งอยู่ในเขตมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ตำบลรูสะมิแล อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี เป็นกรรมสิทธิ์ที่ดินของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ซึ่งตั้งอยู่บริเวณที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ ศิลปะวัฒนธรรม และใกล้กับสถานที่ท่องเที่ยวพักผ่อนหย่อนใจ

ความเหมาะสมทางด้านสภาพแวดล้อม

สภาพแวดล้อมของที่ตั้ง โครงการเป็นพื้นที่ว่าง อยู่ใกล้กับคณะมนุษย์ศาสตร์และสังคมศาสตร์และสถาบันวัฒนธรรมศึกษา มีคูน้ำล้อมรอบ ด้านหลังเป็นที่ว่างติดกับหน่วยงานราชการต่าง ๆ และด้านข้างติดกับสวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ ซึ่งเป็นที่พักผ่อนหย่อนใจ

ความเหมาะสมทางด้านลักษณะทางกายภาพ

ลักษณะพื้นที่เป็นที่ราบว่างเปล่าด้านทิศตะวันออกของมหาวิทยาลัย เป็นบริเวณที่ใช้เป็นนาเลี้ยงกุ้งมีการปรับสภาพให้เหมาะสมกับการก่อสร้าง

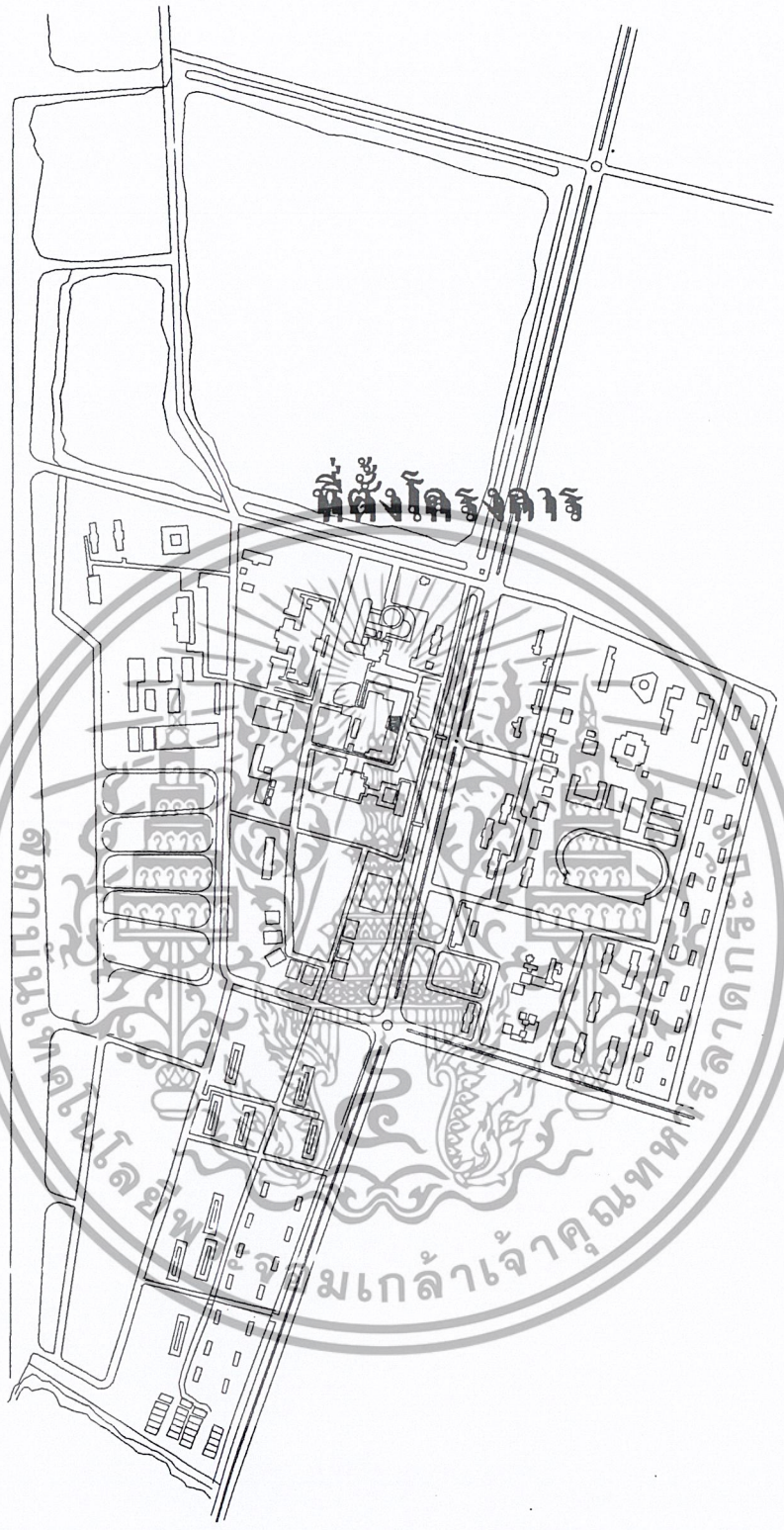
ความเหมาะสมทางด้านการเข้าถึงโครงการ

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานีตั้งอยู่ในตัวเมืองของจังหวัด ใกล้กับสถานที่ท่องเที่ยวและพักผ่อนหย่อนใจ การเข้าถึงสามารถเข้าได้จากทางเข้าด้านหน้า ซึ่งเป็นทางเข้าหลักของมหาวิทยาลัย และทางเข้าด้านทิศตะวันออกของที่ตั้งโครงการ

ความเหมาะสมทางด้านสาธารณูปโภค – สาธารณูปการ

มีระบบสาธารณูปโภค – สาธารณูปการเข้าถึงโครงการ และสามารถติดต่อกับสถานที่ราชการได้อย่างสะดวก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 2.5 แสดงผังบริเวณมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และที่ตั้งโครงการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3
การศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลทางด้านสถาปัตยกรรม

3.1 การศึกษาและวิเคราะห์อาคารตัวอย่าง

3.1.1 สถาบันทักษิณคดีศึกษา จังหวัดสงขลา

ที่ตั้ง บ้านอ่าวทราย ตำบลเกาะยอ อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา
ขนาดที่ตั้ง ปัจจุบัน 25 ไร่ (ยังมีโครงการขยายต่อ)
พื้นที่อาคาร 16,294 ตารางเมตร
เจ้าของโครงการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (มหาวิทยาลัยทักษิณ)
สถาปนิก คุณมานะ ยืนตระกูล บริษัท พี.เอ็ม.ดีไซด์
ลักษณะอาคาร เป็นอาคารย่อย 18 หลัง เป็นสถาปัตยกรรมภาคใต้ทั้งสิ้น

ประวัติความเป็นมาของสถาบันทักษิณคดีศึกษา

วิทยาลัยวิชาการศึกษาได้เปิดวิทยาเขตประจำภาคที่สงขลาเมื่อ พ.ศ.2511 นิสิตรุ่นแรกได้ออกสำรวจข้อมูลวัฒนธรรม ได้ข้อมูลจำนวนมากจึงเป็นแรงบันดาลใจให้เกิด "ห้องวรรณกรรมท้องถิ่นภาคใต้" และก่อให้เกิด "ศูนย์ส่งเสริมภาษาและวัฒนธรรมภาคใต้" และได้งบประมาณให้สร้างอาคารเรียนไทยคดีศึกษาขึ้น 1 หลัง ขนาด 35 * 10.5 เมตร ในบริเวณเดียวกัน มูลนิธิวิวิภาวดีรังสิตได้บริจาคเงินทุนสร้างเรือนไทยภาคใต้ 1 หลัง คือ "บ้านวิภาวดีรังสิต" เมื่อปี 2511 และตระกูลรัตนเลิศได้บริจาคทุนสร้างบ้านทรงจีนเรียกว่า "บ้านรัตนเลิศ"

ครั้งถึง พ.ศ2530 สถาบันทักษิณคดีศึกษาย้ายมาอยู่ ณ อ่าวท่าทราย ตำบลเกาะยอ เพื่อให้อาคารสถานที่และสิ่งเกื้อกูลประโยชน์อื่น ๆ สอดคล้องกับภาระหน้าที่หลักของสถาบันและสามารถพัฒนากิจกรรมหลักต่าง ๆ ได้อย่างต่อเนื่องและสมสมัยในอนาคต

วัตถุประสงค์ของสถาบันทักษิณคดีศึกษา

เป็นศูนย์สารนิเทศซึ่งศึกษาค้นคว้าและวิจัยเกี่ยวกับทักษิณคดีศึกษาใน 14 จังหวัดภาคใต้ โดยจำแนกข้อมูลจำเพาะด้าน แยกประเภทตามสื่อ ดำเนินภายในรูปแบบของพิพิธภัณฑ์คติชนวิทยา โดยใช้เทคโนโลยีมาเป็นสื่อ และเพื่อประสานงานกับชาวบ้าน นักวิชาการ หน่วยราชการ เอกชน เพื่อส่งเสริมเผยแพร่กิจกรรมต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมแนวความคิดภูมิปัญญา เสริมสร้างบุคลากรท้องถิ่น ศึกษาปริญญาโท หลักสูตรไทยฯดีศึกษามหาบัณฑิต เพื่อพัฒนาบุคลากรเฉพาะด้าน

สถาบันทักษิณคดีศึกษามีความโดดเด่นในเรื่องของการจัดนิทรรศการเป็นอย่างมาก ซึ่งใช้พื้นที่ถึงร้อยละ 33.55 ของพื้นที่ทั้งหมด ดังนั้น ในการศึกษาอาคารนี้จึงศึกษาลักษณะของการจัดนิทรรศการของศูนย์อย่างละเอียด ซึ่งการจัดนิทรรศการของสถาบันจะจัดแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

1. แสดงเกี่ยวกับประวัติศาสตร์และโบราณคดี ภูมิหลัง พัฒนาการทางสังคมและวัฒนธรรมของภาคใต้ ซึ่งมีศูนย์รวมการปกครองอำนาจหลายแห่ง เช่น อาณาจักรตามพรลิงค์ อาณาจักรศรีวิชัย อาณาจักรลังกาสูกะ และชนกลุ่มน้อยต่าง ๆ ในเขตภาคใต้ โดยจัดแบ่งเป็นห้องเล็กย่อย ๆ ต่าง ๆ ในอาคารนวมภูมินทร์

- ห้องประวัติศาสตร์และชาติพันธ์
- ห้องลูกปัดและเครื่องประดับ
- ห้องมัดและศาสตราวุธ
- ห้องอาชีพหลัก
- ห้องวรรณกรรมท้องถิ่น
- ห้องเอกสารท้องถิ่น
- ห้องพิพิธภัณฑ์เสียง
- ห้องพิพิธภัณฑ์ภาพ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ห้องเครื่องปั้นดินเผา
- ห้องทอผ้าพื้นเมือง
- ห้องจัดจำหน่ายสินค้าพื้นเมือง

2. เป็นพิพิธภัณฑ์คติชนวิทยา เป็นพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านของภาคใต้ที่มีเอกลักษณ์สำคัญของชุมชนกลุ่มย่อย เพื่อให้ผู้ศึกษาเข้าใจถึงกลไกของการพัฒนา โดยจะจำแนกแต่ละส่วนย่อยออกตามกลุ่มของอาคารต่าง ๆ ประกอบด้วย

1) อาคารกลุ่มหลังคาบลานอ ประกอบด้วย

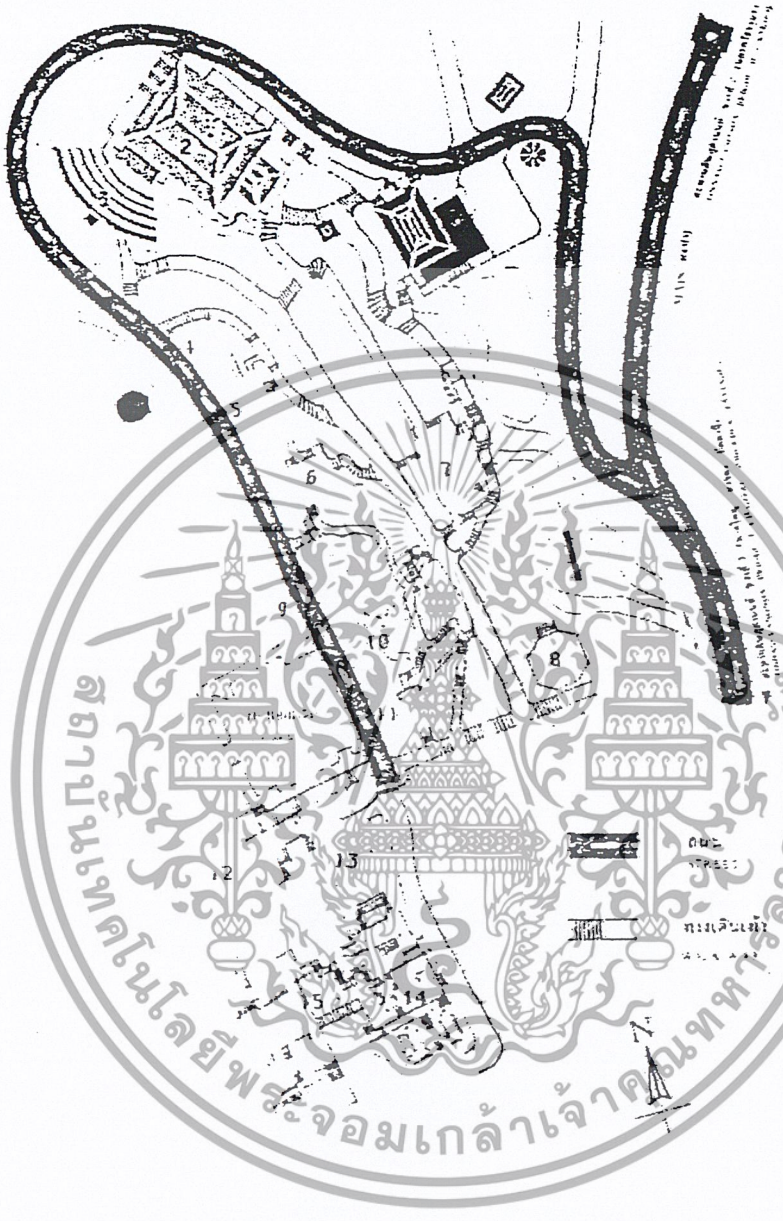
- ห้องเครื่องมือช่างไม้และงานศิลปหัตถกรรม
- ห้องกระต่ายขูดมะพร้าว
- ห้องการศึกษา (ประเพณีโบราณชาวใต้)
- ห้องการละเล่นพื้นเมือง
- ห้องเครื่องตาม (เครื่องประทีป)
- ห้องเครื่องแก้ว
- ห้องอิสลามศึกษา
- ห้องธนาคารไทย

2) อาคารกลุ่มบ้านหลังคาปั้นหยา ประกอบด้วย

- ห้องศาสนา
- ห้องวัฒนธรรมโลหะและโลหัช

3) อาคารกลุ่มบ้านหลังคาจั่ว จัดแสดงวิถีชีวิตของชาวภาคใต้โดยใช้ตำนานหลวงพ่อทวดเหยียบน้ำทะเลจืดเป็นตัวประกอบเรื่อง

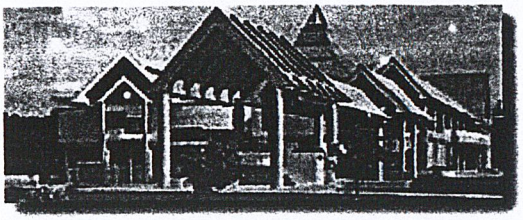
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 3.1 ผังบริเวณสถาบันทักษิณคดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.1.2 ศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์อยุธยา

ที่ตั้ง	ถนนโรจน จังหวัดอยุธยา
ขนาดที่ตั้ง	6 ไร่ งาน12 ตารางวา
พื้นที่อาคาร	13,000 ตารางเมตร
เจ้าของโครงการ	กระทรวงมหาดไทย
สถาปิก	ไทยกรุ๊ป
ผู้รับเหมา	KAJIMA CORPORATION
โครงสร้าง	REINFORCE CONCRETE

ความเป็นมาของศูนย์ประวัติศาสตร์อยุธยา

การจัดตั้งศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์อยุธยา เป็นโครงการซึ่งนักวิชาการญี่ปุ่น และคณะนักวิชาการไทยได้รับขยายมาจากข้อเสนอเดิมของสมาคมไทย – ญี่ปุ่น และจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่เคยเสนอจะปรับปรุงบริเวณที่เคยเป็นหมู่บ้านญี่ปุ่น สร้างเป็นพิพิธภัณฑ์หมู่บ้านญี่ปุ่นมาเป็นการเสนอให้จัดสร้างเป็นศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์อยุธยา ซึ่งทำหน้าที่เป็นสถาบันวิจัยและพิพิธภัณฑ์ เกี่ยวกับราชอาณาจักรอยุธยาโดยส่วนรวม

สำหรับศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์อยุธยาแห่งนี้ ได้รับการช่วยเหลือแบบให้เปล่าจากรัฐบาลญี่ปุ่นเป็นจำนวนเงิน 999 ล้านเยน หรือประมาณ 180 ล้านบาท ในวโรกาสเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระเจริญพรรษา 60 พรรษา เพื่อเป็นที่ระลึกถึงความสัมพันธ์ครบ 100 ปี ระหว่างรัฐบาลไทยและรัฐบาลญี่ปุ่น ได้มีการลงนามข้อตกลงช่วยเหลือกัน ในวันที่ 26 กันยายน 2530

ลักษณะอาคาร

เป็นอาคาร 2 ชั้น โดยมีองค์ประกอบหลักโครงการ ดังต่อไปนี้

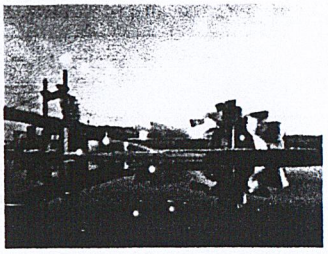
- ส่วนนิทรรศการจัดแสดงเรื่องราวต่าง ๆ รวม 5 หัวข้อ
- ห้องสมุด
- ห้องประชุมสัมมนา
- ส่วนบริหารโครงการ
- ส่วน MAINTENANCE และ MECHANICAL

แต่อาคารนี้มีความโดดเด่นในเรื่องการจัดนิทรรศการมาก ดังนั้นในการศึกษาอาคารตัวอย่างนี้จึงจะศึกษาถึงลักษณะการจัดนิทรรศการของศูนย์อย่างละเอียดซึ่งการจัดนิทรรศการของศูนย์จะจัดแสดงเรื่องราวในประวัติศาสตร์ของกรุงศรีอยุธยา โดยจัดเรื่องราวออกเป็น 5 หัวข้อ ได้แก่

1. พระนครศรีอยุธยาในฐานะราชธานี
2. กรุงศรีอยุธยาในฐานะเมืองเก่า
3. อยุธยาในฐานะศูนย์กลางอำนาจทางการเมืองการปกครอง
4. ชีวิตชาวบ้านไทยสมัยก่อน
5. ความสัมพันธ์ระหว่างอยุธยากับต่างประเทศ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

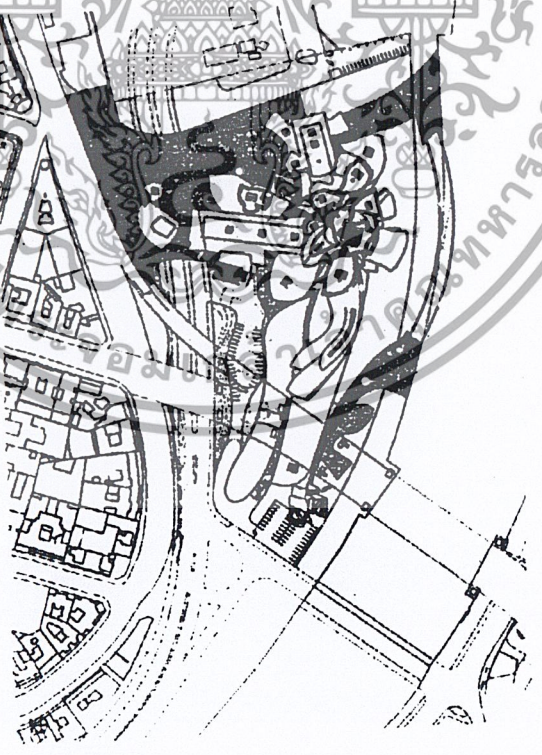
3.1.3. GUGGEINHAM BIBAO

ที่ตั้ง ตั้งอยู่ในพื้นที่เสื่อมโทรมอันเนื่องจากอุตสาหกรรม แทรกตัวอยู่ในบริบท ซึ่งเป็นพื้นที่ทางประวัติศาสตร์ของเมือง GUGGEINHAM BIBAO โดย Frank o Gehry การวางผังพิพิธภัณฑ์ในลักษณะเหมือนดอกไม้ผลิบาน เลื้อยไหลไปมา เป็นสัญลักษณะของพลังอำนาจแห่งการสร้างสรรค์ และบูรณาการของศิลปะร่วมสมัย

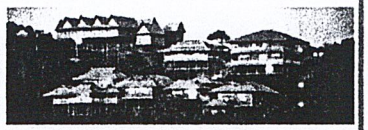
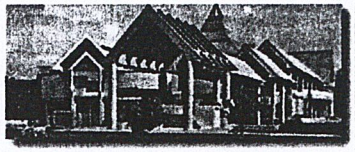
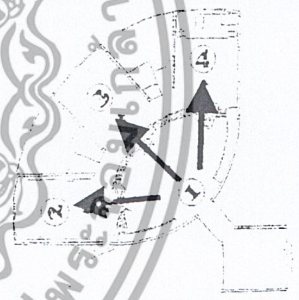
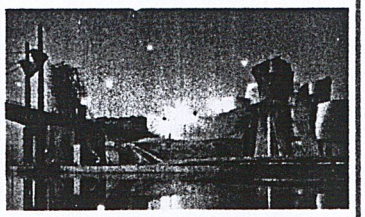
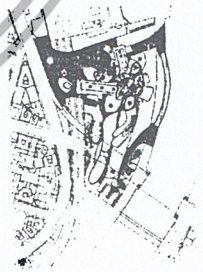
โครงสร้าง จากการคำนวณด้วยเทคนิคคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการสร้างเครื่องบิน ชื่อว่า Catia ในส่วนของโปรแกรมช่วยลดความหนาของแผ่นไทเทเนียมลงได้ที่ 0.38 มิลลิเมตร แต่ละแผ่นจะมีขนาด 40 x 25 เซนติเมตร เรียงเป็นเหมือนลอนคลื่นด้านนอกอาคาร แผ่นไทเทเนียมมีสีเงินสะท้อนแสงได้เวลาพระอาทิตย์ตกดิน ทำให้อาคารเปลี่ยนสีตลอดเวลาขึ้นอยู่กับสภาพอากาศของอ่าวบิสเคร์

ผังอาคารใช้เทคนิคการวางเรียงเคียงข้าง juxtaposition เพื่อให้ลักษณะที่แตกต่างกัน ผังอาคารพร้อมด้วยผนังเรียบที่ตอบรับการจัดแสดงจะถูกซ้อนตัวอยู่ภายใต้หน้ากากไทเทเนียม งานสถาปัตยกรรมเป็นงานชีวภาพที่เปลี่ยนแปลงเติบโตได้

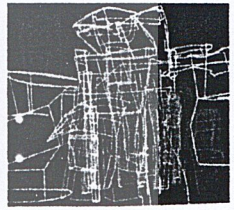
รูปที่ 3.2 แสดงผัง GUGGEINHAM BIBAO

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อาคารตัวอย่าง	กรณีศึกษา	ที่ตั้ง	ระบบสัญจร	องค์ประกอบ
 สถาบันทักษิณคดีศึกษา	-องค์ประกอบอาคาร -การจัดแสดงภายใน -รูปแบบทางสถาปัตยกรรม	สงขลา		- อาคารนวภูมินทร์ - อาคารกลุ่มบ้านหลังคาบลานอ - อาคารกลุ่มบ้านหลังคาปั้นหยา - อาคารกลุ่มบ้านหลังคาจั่ว
	- องค์ประกอบของอาคาร - การจัดวาง zone และทางสัญจร - การจัดส่วนนิทรรศการและห้องประชุม - ระบบการแสดง - การจัดกิจกรรมภายในโครงการ	พระนครศรีอยุธยา		- ส่วนแสดงนิทรรศการ - ห้องสมุด - ห้องประชุมสัมมนา - ส่วนบริหารโครงการ - ส่วน MAINTENANCE , MECHANICAL
 GUGGENHIEM MUSUEM	-องค์ประกอบของอาคาร -ระบบการจัดแสดง -การจัดกิจกรรม -concept design	GUGGENHAM BIBAO		-ส่วนนิทรรศการศิลปะ -ส่วนบริการสาธารณะ -ส่วนบริหาร -ส่วน work shop -ส่วนกิจกรรมเสริม -ส่วนจอดรถ

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แนวความคิด	การจัดกิจกรรม	สัดส่วนพื้นที่	ลักษณะเด่น	รูปทรงอาคาร	การจัดวางผัง
-รูปแบบสถาปัตยกรรมภาคใต้และทรงประยุกต์ แยกตามลักษณะการจัดแสดง	-ส่วนแสดงเกี่ยวกับประวัติศาสตร์และโบราณคดี -ส่วนพิพิธภัณฑ์คติชนวิทยา 		-การจัดแสดงเป็นลำดับเรื่องราว -แสดงวิถีชีวิตของคนพื้นถิ่น -ลักษณะสถาปัตยกรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น	 -สถาปัตยกรรมพื้นถิ่นภาคใต้และไทยประยุกต์	 -ผังโครงการวางตามลักษณะของที่ตั้ง
- ประสานประโยชน์สอยและศิลปะ - ใช้รูปแบบสถาปัตยกรรมไทยร่วมสมัย - มีสระน้ำเพื่อแสดงลักษณะทางภูมิศาสตร์			- การจัดแสดงน่าสนใจ - รูปแบบอาคารประยุกต์รูปแบบสถาปัตยกรรมไทยร่วมสมัย - มีการใช้น้ำเป็นส่วนประกอบของอาคาร	 สถาปัตยกรรมไทยร่วมสมัย	
-การวางอาคารแทรกตัวกับอยู่บริบทซึ่งเป็นพื้นที่ทางประวัติศาสตร์ -ใช้ลักษณะของดอกไม้ผลิบานที่แทรกขึ้นมาจากรอยร้าวแสดงถึงการสร้างสรรค์ของศิลปะร่วมสมัย					

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
บัณฑิตวิทยาลัย
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งไม่อนุญาตให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่	ตอน	ฉาก	บทสนทนาตัวละคร	การแสดงอารมณ์	ฉากประกอบ
ตอนที่ 1	ตอนที่ 1 ปัญหาในครอบครัว	ฉากที่ 1 ห้องนั่งเล่นในบ้านของครอบครัวเศรษฐี	- ไม่มีบทสนทนาตัวละคร	- ไม่มีการแสดงอารมณ์ตัวละคร	- ภาพเหตุการณ์ในห้องนั่งเล่นของครอบครัวเศรษฐี
		ฉากที่ 2 ห้องนั่งเล่นในบ้านของครอบครัวเศรษฐี	- ไม่มีบทสนทนาตัวละคร	- ไม่มีการแสดงอารมณ์ตัวละคร	- ภาพเหตุการณ์ในห้องนั่งเล่นของครอบครัวเศรษฐี
		ฉากที่ 3 ห้องนั่งเล่นในบ้านของครอบครัวเศรษฐี	- ไม่มีบทสนทนาตัวละคร	- ไม่มีการแสดงอารมณ์ตัวละคร	- ภาพเหตุการณ์ในห้องนั่งเล่นของครอบครัวเศรษฐี
		ฉากที่ 4 ห้องนั่งเล่นในบ้านของครอบครัวเศรษฐี	- ไม่มีบทสนทนาตัวละคร	- ไม่มีการแสดงอารมณ์ตัวละคร	- ภาพเหตุการณ์ในห้องนั่งเล่นของครอบครัวเศรษฐี
		ฉากที่ 5 ห้องนั่งเล่นในบ้านของครอบครัวเศรษฐี	- ไม่มีบทสนทนาตัวละคร	- ไม่มีการแสดงอารมณ์ตัวละคร	- ภาพเหตุการณ์ในห้องนั่งเล่นของครอบครัวเศรษฐี
		ฉากที่ 6 ห้องนั่งเล่นในบ้านของครอบครัวเศรษฐี	- ไม่มีบทสนทนาตัวละคร	- ไม่มีการแสดงอารมณ์ตัวละคร	- ภาพเหตุการณ์ในห้องนั่งเล่นของครอบครัวเศรษฐี
		ฉากที่ 7 ห้องนั่งเล่นในบ้านของครอบครัวเศรษฐี	- ไม่มีบทสนทนาตัวละคร	- ไม่มีการแสดงอารมณ์ตัวละคร	- ภาพเหตุการณ์ในห้องนั่งเล่นของครอบครัวเศรษฐี
		ฉากที่ 8 ห้องนั่งเล่นในบ้านของครอบครัวเศรษฐี	- ไม่มีบทสนทนาตัวละคร	- ไม่มีการแสดงอารมณ์ตัวละคร	- ภาพเหตุการณ์ในห้องนั่งเล่นของครอบครัวเศรษฐี
		ฉากที่ 9 ห้องนั่งเล่นในบ้านของครอบครัวเศรษฐี	- ไม่มีบทสนทนาตัวละคร	- ไม่มีการแสดงอารมณ์ตัวละคร	- ภาพเหตุการณ์ในห้องนั่งเล่นของครอบครัวเศรษฐี
		ฉากที่ 10 ห้องนั่งเล่นในบ้านของครอบครัวเศรษฐี	- ไม่มีบทสนทนาตัวละคร	- ไม่มีการแสดงอารมณ์ตัวละคร	- ภาพเหตุการณ์ในห้องนั่งเล่นของครอบครัวเศรษฐี
		ฉากที่ 11 ห้องนั่งเล่นในบ้านของครอบครัวเศรษฐี	- ไม่มีบทสนทนาตัวละคร	- ไม่มีการแสดงอารมณ์ตัวละคร	- ภาพเหตุการณ์ในห้องนั่งเล่นของครอบครัวเศรษฐี
		ฉากที่ 12 ห้องนั่งเล่นในบ้านของครอบครัวเศรษฐี	- ไม่มีบทสนทนาตัวละคร	- ไม่มีการแสดงอารมณ์ตัวละคร	- ภาพเหตุการณ์ในห้องนั่งเล่นของครอบครัวเศรษฐี
		ฉากที่ 13 ห้องนั่งเล่นในบ้านของครอบครัวเศรษฐี	- ไม่มีบทสนทนาตัวละคร	- ไม่มีการแสดงอารมณ์ตัวละคร	- ภาพเหตุการณ์ในห้องนั่งเล่นของครอบครัวเศรษฐี
		ฉากที่ 14 ห้องนั่งเล่นในบ้านของครอบครัวเศรษฐี	- ไม่มีบทสนทนาตัวละคร	- ไม่มีการแสดงอารมณ์ตัวละคร	- ภาพเหตุการณ์ในห้องนั่งเล่นของครอบครัวเศรษฐี
		ฉากที่ 15 ห้องนั่งเล่นในบ้านของครอบครัวเศรษฐี	- ไม่มีบทสนทนาตัวละคร	- ไม่มีการแสดงอารมณ์ตัวละคร	- ภาพเหตุการณ์ในห้องนั่งเล่นของครอบครัวเศรษฐี
		ฉากที่ 16 ห้องนั่งเล่นในบ้านของครอบครัวเศรษฐี	- ไม่มีบทสนทนาตัวละคร	- ไม่มีการแสดงอารมณ์ตัวละคร	- ภาพเหตุการณ์ในห้องนั่งเล่นของครอบครัวเศรษฐี
		ฉากที่ 17 ห้องนั่งเล่นในบ้านของครอบครัวเศรษฐี	- ไม่มีบทสนทนาตัวละคร	- ไม่มีการแสดงอารมณ์ตัวละคร	- ภาพเหตุการณ์ในห้องนั่งเล่นของครอบครัวเศรษฐี
		ฉากที่ 18 ห้องนั่งเล่นในบ้านของครอบครัวเศรษฐี	- ไม่มีบทสนทนาตัวละคร	- ไม่มีการแสดงอารมณ์ตัวละคร	- ภาพเหตุการณ์ในห้องนั่งเล่นของครอบครัวเศรษฐี
		ฉากที่ 19 ห้องนั่งเล่นในบ้านของครอบครัวเศรษฐี	- ไม่มีบทสนทนาตัวละคร	- ไม่มีการแสดงอารมณ์ตัวละคร	- ภาพเหตุการณ์ในห้องนั่งเล่นของครอบครัวเศรษฐี
		ฉากที่ 20 ห้องนั่งเล่นในบ้านของครอบครัวเศรษฐี	- ไม่มีบทสนทนาตัวละคร	- ไม่มีการแสดงอารมณ์ตัวละคร	- ภาพเหตุการณ์ในห้องนั่งเล่นของครอบครัวเศรษฐี
		ฉากที่ 21 ห้องนั่งเล่นในบ้านของครอบครัวเศรษฐี	- ไม่มีบทสนทนาตัวละคร	- ไม่มีการแสดงอารมณ์ตัวละคร	- ภาพเหตุการณ์ในห้องนั่งเล่นของครอบครัวเศรษฐี
		ฉากที่ 22 ห้องนั่งเล่นในบ้านของครอบครัวเศรษฐี	- ไม่มีบทสนทนาตัวละคร	- ไม่มีการแสดงอารมณ์ตัวละคร	- ภาพเหตุการณ์ในห้องนั่งเล่นของครอบครัวเศรษฐี
		ฉากที่ 23 ห้องนั่งเล่นในบ้านของครอบครัวเศรษฐี	- ไม่มีบทสนทนาตัวละคร	- ไม่มีการแสดงอารมณ์ตัวละคร	- ภาพเหตุการณ์ในห้องนั่งเล่นของครอบครัวเศรษฐี
		ฉากที่ 24 ห้องนั่งเล่นในบ้านของครอบครัวเศรษฐี	- ไม่มีบทสนทนาตัวละคร	- ไม่มีการแสดงอารมณ์ตัวละคร	- ภาพเหตุการณ์ในห้องนั่งเล่นของครอบครัวเศรษฐี
		ฉากที่ 25 ห้องนั่งเล่นในบ้านของครอบครัวเศรษฐี	- ไม่มีบทสนทนาตัวละคร	- ไม่มีการแสดงอารมณ์ตัวละคร	- ภาพเหตุการณ์ในห้องนั่งเล่นของครอบครัวเศรษฐี
		ฉากที่ 26 ห้องนั่งเล่นในบ้านของครอบครัวเศรษฐี	- ไม่มีบทสนทนาตัวละคร	- ไม่มีการแสดงอารมณ์ตัวละคร	- ภาพเหตุการณ์ในห้องนั่งเล่นของครอบครัวเศรษฐี
		ฉากที่ 27 ห้องนั่งเล่นในบ้านของครอบครัวเศรษฐี	- ไม่มีบทสนทนาตัวละคร	- ไม่มีการแสดงอารมณ์ตัวละคร	- ภาพเหตุการณ์ในห้องนั่งเล่นของครอบครัวเศรษฐี
		ฉากที่ 28 ห้องนั่งเล่นในบ้านของครอบครัวเศรษฐี	- ไม่มีบทสนทนาตัวละคร	- ไม่มีการแสดงอารมณ์ตัวละคร	- ภาพเหตุการณ์ในห้องนั่งเล่นของครอบครัวเศรษฐี
		ฉากที่ 29 ห้องนั่งเล่นในบ้านของครอบครัวเศรษฐี	- ไม่มีบทสนทนาตัวละคร	- ไม่มีการแสดงอารมณ์ตัวละคร	- ภาพเหตุการณ์ในห้องนั่งเล่นของครอบครัวเศรษฐี
		ฉากที่ 30 ห้องนั่งเล่นในบ้านของครอบครัวเศรษฐี	- ไม่มีบทสนทนาตัวละคร	- ไม่มีการแสดงอารมณ์ตัวละคร	- ภาพเหตุการณ์ในห้องนั่งเล่นของครอบครัวเศรษฐี
		ฉากที่ 31 ห้องนั่งเล่นในบ้านของครอบครัวเศรษฐี	- ไม่มีบทสนทนาตัวละคร	- ไม่มีการแสดงอารมณ์ตัวละคร	- ภาพเหตุการณ์ในห้องนั่งเล่นของครอบครัวเศรษฐี
		ฉากที่ 32 ห้องนั่งเล่นในบ้านของครอบครัวเศรษฐี	- ไม่มีบทสนทนาตัวละคร	- ไม่มีการแสดงอารมณ์ตัวละคร	- ภาพเหตุการณ์ในห้องนั่งเล่นของครอบครัวเศรษฐี
		ฉากที่ 33 ห้องนั่งเล่นในบ้านของครอบครัวเศรษฐี	- ไม่มีบทสนทนาตัวละคร	- ไม่มีการแสดงอารมณ์ตัวละคร	- ภาพเหตุการณ์ในห้องนั่งเล่นของครอบครัวเศรษฐี
		ฉากที่ 34 ห้องนั่งเล่นในบ้านของครอบครัวเศรษฐี	- ไม่มีบทสนทนาตัวละคร	- ไม่มีการแสดงอารมณ์ตัวละคร	- ภาพเหตุการณ์ในห้องนั่งเล่นของครอบครัวเศรษฐี
		ฉากที่ 35 ห้องนั่งเล่นในบ้านของครอบครัวเศรษฐี	- ไม่มีบทสนทนาตัวละคร	- ไม่มีการแสดงอารมณ์ตัวละคร	- ภาพเหตุการณ์ในห้องนั่งเล่นของครอบครัวเศรษฐี
		ฉากที่ 36 ห้องนั่งเล่นในบ้านของครอบครัวเศรษฐี	- ไม่มีบทสนทนาตัวละคร	- ไม่มีการแสดงอารมณ์ตัวละคร	- ภาพเหตุการณ์ในห้องนั่งเล่นของครอบครัวเศรษฐี
		ฉากที่ 37 ห้องนั่งเล่นในบ้านของครอบครัวเศรษฐี	- ไม่มีบทสนทนาตัวละคร	- ไม่มีการแสดงอารมณ์ตัวละคร	- ภาพเหตุการณ์ในห้องนั่งเล่นของครอบครัวเศรษฐี
		ฉากที่ 38 ห้องนั่งเล่นในบ้านของครอบครัวเศรษฐี	- ไม่มีบทสนทนาตัวละคร	- ไม่มีการแสดงอารมณ์ตัวละคร	- ภาพเหตุการณ์ในห้องนั่งเล่นของครอบครัวเศรษฐี
		ฉากที่ 39 ห้องนั่งเล่นในบ้านของครอบครัวเศรษฐี	- ไม่มีบทสนทนาตัวละคร	- ไม่มีการแสดงอารมณ์ตัวละคร	- ภาพเหตุการณ์ในห้องนั่งเล่นของครอบครัวเศรษฐี
		ฉากที่ 40 ห้องนั่งเล่นในบ้านของครอบครัวเศรษฐี	- ไม่มีบทสนทนาตัวละคร	- ไม่มีการแสดงอารมณ์ตัวละคร	- ภาพเหตุการณ์ในห้องนั่งเล่นของครอบครัวเศรษฐี
		ฉากที่ 41 ห้องนั่งเล่นในบ้านของครอบครัวเศรษฐี	- ไม่มีบทสนทนาตัวละคร	- ไม่มีการแสดงอารมณ์ตัวละคร	- ภาพเหตุการณ์ในห้องนั่งเล่นของครอบครัวเศรษฐี
		ฉากที่ 42 ห้องนั่งเล่นในบ้านของครอบครัวเศรษฐี	- ไม่มีบทสนทนาตัวละคร	- ไม่มีการแสดงอารมณ์ตัวละคร	- ภาพเหตุการณ์ในห้องนั่งเล่นของครอบครัวเศรษฐี
		ฉากที่ 43 ห้องนั่งเล่นในบ้านของครอบครัวเศรษฐี	- ไม่มีบทสนทนาตัวละคร	- ไม่มีการแสดงอารมณ์ตัวละคร	- ภาพเหตุการณ์ในห้องนั่งเล่นของครอบครัวเศรษฐี
		ฉากที่ 44 ห้องนั่งเล่นในบ้านของครอบครัวเศรษฐี	- ไม่มีบทสนทนาตัวละคร	- ไม่มีการแสดงอารมณ์ตัวละคร	- ภาพเหตุการณ์ในห้องนั่งเล่นของครอบครัวเศรษฐี
		ฉากที่ 45 ห้องนั่งเล่นในบ้านของครอบครัวเศรษฐี	- ไม่มีบทสนทนาตัวละคร	- ไม่มีการแสดงอารมณ์ตัวละคร	- ภาพเหตุการณ์ในห้องนั่งเล่นของครอบครัวเศรษฐี
		ฉากที่ 46 ห้องนั่งเล่นในบ้านของครอบครัวเศรษฐี	- ไม่มีบทสนทนาตัวละคร	- ไม่มีการแสดงอารมณ์ตัวละคร	- ภาพเหตุการณ์ในห้องนั่งเล่นของครอบครัวเศรษฐี
		ฉากที่ 47 ห้องนั่งเล่นในบ้านของครอบครัวเศรษฐี	- ไม่มีบทสนทนาตัวละคร	- ไม่มีการแสดงอารมณ์ตัวละคร	- ภาพเหตุการณ์ในห้องนั่งเล่นของครอบครัวเศรษฐี
		ฉากที่ 48 ห้องนั่งเล่นในบ้านของครอบครัวเศรษฐี	- ไม่มีบทสนทนาตัวละคร	- ไม่มีการแสดงอารมณ์ตัวละคร	- ภาพเหตุการณ์ในห้องนั่งเล่นของครอบครัวเศรษฐี
		ฉากที่ 49 ห้องนั่งเล่นในบ้านของครอบครัวเศรษฐี	- ไม่มีบทสนทนาตัวละคร	- ไม่มีการแสดงอารมณ์ตัวละคร	- ภาพเหตุการณ์ในห้องนั่งเล่นของครอบครัวเศรษฐี
		ฉากที่ 50 ห้องนั่งเล่นในบ้านของครอบครัวเศรษฐี	- ไม่มีบทสนทนาตัวละคร	- ไม่มีการแสดงอารมณ์ตัวละคร	- ภาพเหตุการณ์ในห้องนั่งเล่นของครอบครัวเศรษฐี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2 การวิเคราะห์รายละเอียดโครงการ

3.2.1 การดำเนินงานของโครงการ

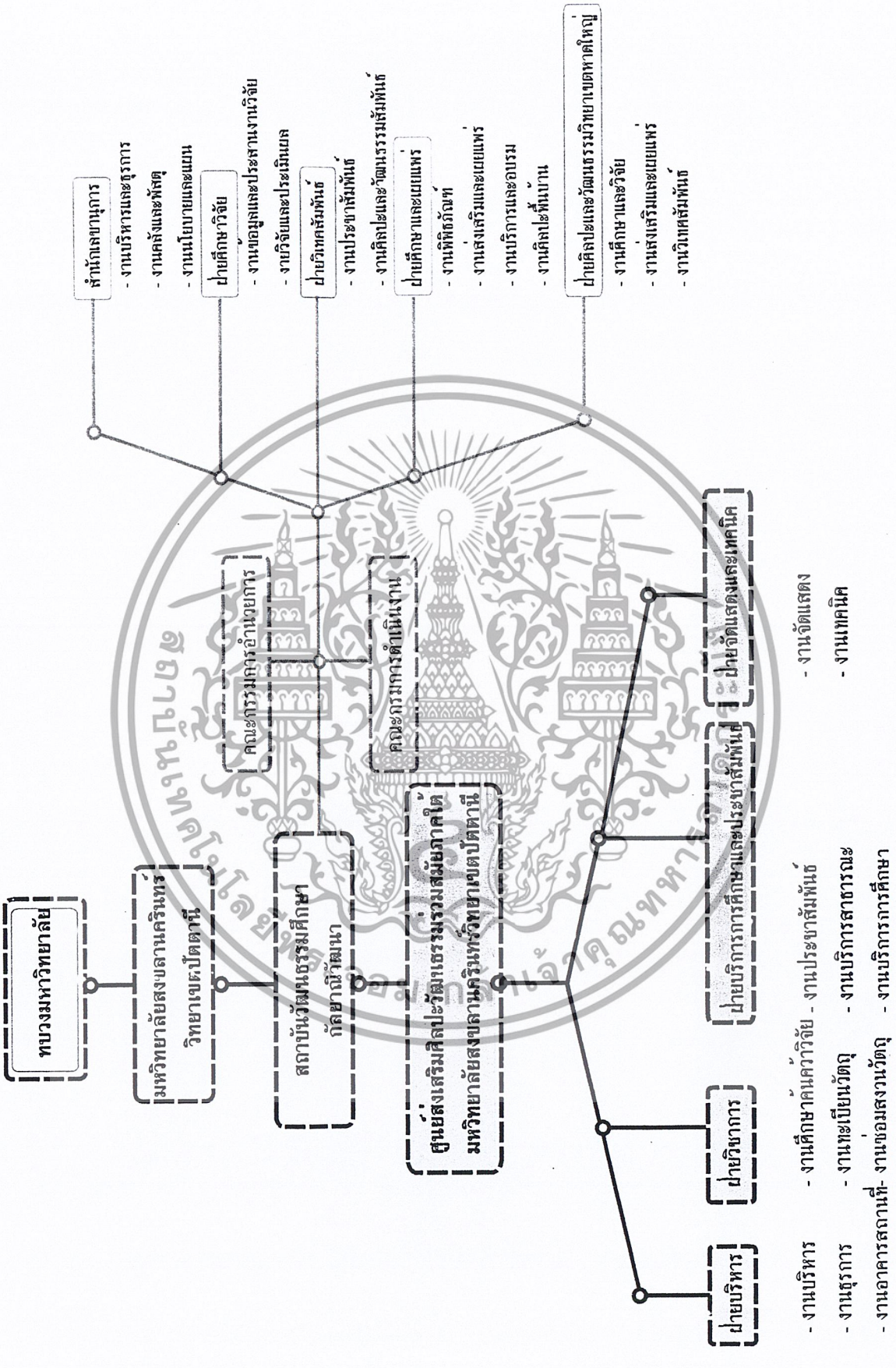
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ได้จัดสรรงบประมาณให้สถาบันวัฒนธรรมศึกษา วิทยาเขตปัตตานี แผนงานบริหารและจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา งานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม จัดตั้งโครงการ ศูนย์ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยภาคใต้ขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ คือ

1. เพื่อเป็นสถานที่ศึกษา ค้นคว้า วิจัย และแสดงผลงานของนักศึกษาในมหาวิทยาลัย
2. เป็นสถานที่ศึกษา ค้นคว้า วิจัย ของนักวิชาการ นักวิจัย ศิลปิน รวมถึงผู้เชี่ยวชาญด้านต่าง ๆ
3. เป็นสถานที่เผยแพร่ความรู้แก่ผู้ที่สนใจ

การดำเนินงานของศูนย์ ฯ สามารถแบ่งหน่วยงานภายในได้เป็น 5 ฝ่าย ดังนี้

1. ฝ่ายบริหาร ทำหน้าที่ควบคุมดูแลการดำเนินงานทั้งหมดของศูนย์ ฯ รวมทั้งการบริหารงานด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการจัดสรรงบประมาณในการบำรุงรักษาวัสดุอุปกรณ์ของศูนย์ บำรุงรักษาศิลปวัตถุ และโบราณวัตถุ การดำเนินงานตามนโยบาย ออกระเบียบที่จะนำมาใช้กับศูนย์ สามารถแบ่งได้ 3 หน่วยงาน ดังนี้
   - งานบริหาร
   - งานธุรการ
   - งานอาคารสถานที่
2. ฝ่ายวิชาการ ทำหน้าที่ในส่วนการศึกษาค้นคว้า วิจัย ทำนุบำรุง และอนุรักษ์ศิลปวัตถุ และโบราณวัตถุ แบ่งได้ 3 หน่วยงาน ดังนี้
   - งานศึกษาค้นคว้าวิจัย
   - งานทะเบียนวัตถุ
   - งานซ่อมสงวนวัตถุ
4. ฝ่ายบริการการศึกษา และประชาสัมพันธ์ ทำหน้าประชาสัมพันธ์ ติดต่อกับหน่วยงานต่าง ๆ และเผยแพร่ให้ความรู้แก่ผู้ที่สนใจ และบริการด้านการศึกษาในด้านการให้ข้อมูลข่าวสาร สามารถแบ่งได้ 3 หน่วยงาน ดังนี้
   - งานประชาสัมพันธ์
   - งานบริการสาธารณะ
   - งานบริการการศึกษา
5. ฝ่ายจัดแสดงและเทคนิค ทำหน้าที่จัดแสดงนิทรรศการ และจัดระบบการนำเสนอนิทรรศการ สามารถแบ่งได้ 2 หน่วยงาน ดังนี้
   - งานจัดแสดง
   - งานเทคนิค

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แผนภูมิที่3.1แสดงโครงสร้างการบริหารงานของศูนย์ส่งเสริมศิลปะวัฒนธรรมร่วมสมัยภาคใต้ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตปัตตานี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2.2 การศึกษาและวิเคราะห์ผู้ใช้โครงการ

3.2.2.1 การวิเคราะห์ประเภทผู้ใช้โครงการ

จากการศึกษาอาคารตัวอย่างสามารถแบ่งประเภทผู้ใช้โครงการศูนย์ ฯ ได้ดังนี้

1. ผู้ให้บริการ ได้แก่ เจ้าหน้าที่และบุคลากรฝ่ายต่าง ๆของโครงการ ประกอบด้วยฝ่ายต่าง ๆ ดังนี้

1. ฝ่ายบริหาร
2. ฝ่ายวิชาการ
3. ฝ่ายบริการการศึกษา
4. ฝ่ายจัดแสดงและเทคนิค

2. ผู้ใช้บริการ ได้แก่

2.1 กลุ่มนักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ศูนย์ ฯ ก่อตั้งขึ้นเพื่อให้เป็นแหล่งความรู้นอกห้องเรียนของนักศึกษา นักศึกษาได้มีสถานที่สำหรับแสดงงานของนักศึกษาเผาขาวิชาศิลปะประยุกต์ ศิลปศึกษา วิจิตรศิลป์ และเป็นแหล่งปฏิบัติงานของนักศึกษาสาขาวิชามานุษยวิทยา สังคมวิทยา ประวัติศาสตร์ ศิลปะ โบราณคดี พัฒนาสังคม การท่องเที่ยว และภาษาต่าง ๆ

2.2 กลุ่มนักวิชาการ นักวิจัย ศิลปินและผู้เชี่ยวชาญสาขาต่าง ๆ

เป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีหน้าที่ศึกษา ค้นคว้า วิจัยงานด้านศิลปวัฒนธรรม ซึ่งอาจเป็นบุคลากรของศูนย์ ฯ เอง หรือเป็นนักวิชาการ นักวิจัย ศิลปินและผู้เชี่ยวชาญสาขาต่าง ๆ ติดต่อขอใช้สถานที่ในการศึกษา ประชุม สัมมนาทางวิชาการ หรือเป็นแขกรับเชิญของศูนย์ในโอกาสพิเศษต่าง ๆ การเข้าชมเป็นไปตามมารยาท

จำนวนการเข้าใช้โครงการของกลุ่มนี้มีจำนวนที่ไม่แน่นอน จึงไม่สามารถระบุได้ชัดเจน

2.3 กลุ่มผู้มาติดต่อราชการ

ผู้มาติดต่อกับศูนย์ ฯ อาจจะมาติดต่อราชการเพื่อทำเอกสาร ขอข้อมูล ขอคำแนะนำต่าง ๆ เข้าฟังบรรยาย ประชุมทางวิชาการ หรือมาติดต่อเพื่อนำนักเรียน นักศึกษาเข้าชมเป็นหมู่คณะ และติดต่องานด้านอื่น ๆ

จำนวนการเข้าใช้โครงการของกลุ่มนี้มีจำนวนที่ไม่แน่นอน จึงไม่สามารถระบุได้ชัดเจน

2.4 กลุ่มประชาชนทั่วไปที่สนใจทั้งชาวไทย และต่างประเทศ

เป็นกลุ่มที่เป็นนักท่องเที่ยว คือ มาเพื่อเป็นการพักผ่อนหย่อนใจ ต้องการทั้งความแปลกใหม่และเพื่อการศึกษา การเข้าชมส่วนใหญ่มักเป็นวันหยุดสุดสัปดาห์หรือวันหยุดราชการ

จำนวนของผู้ใช้ประเภทนี้สามารถคำนวณได้จากการคาดการณ์ ดังนี้

2.5 วัตถุจัดแสดง

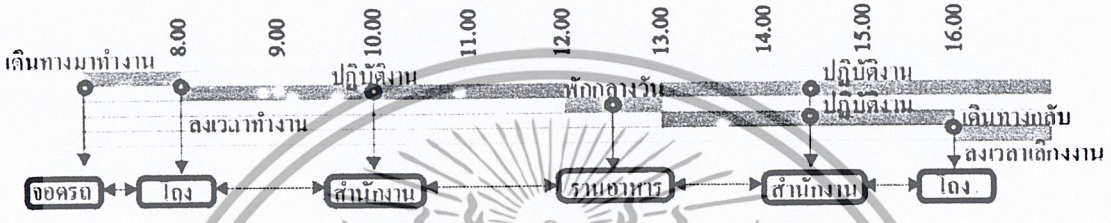
ตามลักษณะของศูนย์ การจัดแสดงถาวรต้องมีการจัดนำวัตถุเข้า – ออก จึงต้องมีการทำทะเบียนวัตถุและส่งไปยังฝ่ายที่มีหน้าที่รับผิดชอบนำเข้าเก็บไว้ในคลังวัตถุเพื่อรอที่จะนำออกจัดแสดง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2.2.2 การศึกษาวิเคราะห์พฤติกรรมผู้ใช้โครงการ

พฤติกรรมผู้ใช้เป็นตัวกำหนดความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่าง ๆ ของศูนย์ ซึ่งจากการศึกษาและวิเคราะห์อาคารตัวอย่างที่เป็นโครงการประเภทเดียวกันสามารถสรุปพฤติกรรมผู้ใช้โครงการกลุ่มต่าง ๆ ได้ดังนี้

1. พฤติกรรมของผู้ให้บริการ ได้แก่ เจ้าหน้าที่และบุคลากรฝ่ายต่าง ๆ ของศูนย์ ซึ่งเป็นลูกจ้างประจำ และลูกจ้างชั่วคราว รวมทั้งพนักงานประจำร้านค้า ช่างเทคนิค พฤติกรรมของเจ้าหน้าที่และบุคลากรบางตำแหน่งอาจมีหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย มีกำหนดเวลาเลิกงานที่ต่างจากฝ่ายอื่น ๆ โดยให้มาทำงานล่วงเวลาสามารถสรุปพฤติกรรมโดยทั่วไปได้ดังนี้

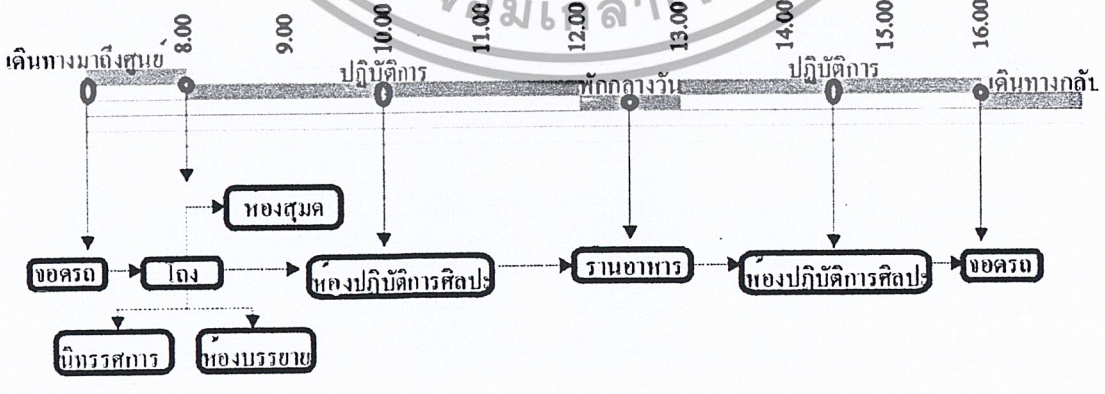

แผนภูมิที่ 3.2 พฤติกรรมของเจ้าหน้าที่และบุคลากรฝ่ายต่าง ๆ ของศูนย์

2. พฤติกรรมของผู้ใช้บริการศูนย์ ได้แก่ นักศึกษาของมหาวิทยาลัย นักวิชาการ นักวิจัย ศิลปิน และผู้เชี่ยวชาญด้านต่าง ๆ

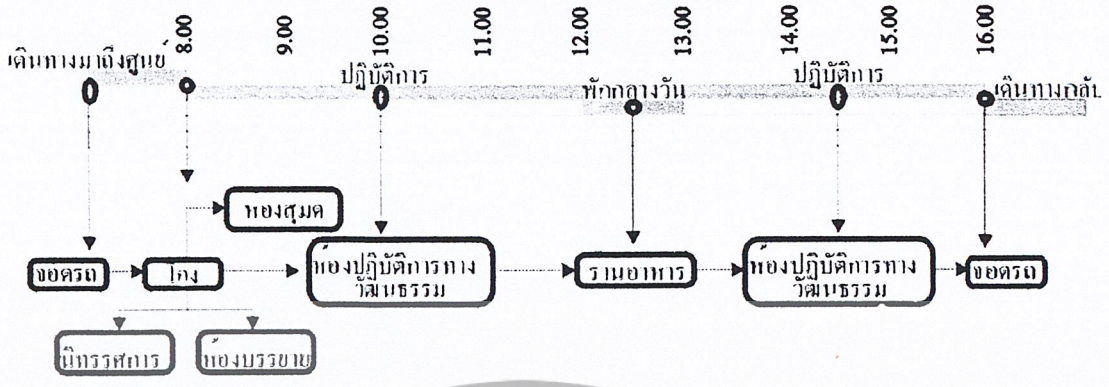
- พฤติกรรมของนักศึกษาของมหาวิทยาลัย

นักศึกษาที่เข้าใช้ศูนย์เป็นนักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ เพื่อใช้เป็นสถานที่ปฏิบัติการด้านศิลปะ หรือจัดกิจกรรม แสดงงานศิลปะและใช้เป็นสถานที่ปฏิบัติการด้านวัฒนธรรม เพื่อศึกษางานเป็นการศึกษานอกห้องเรียน

แผนภูมิที่ 3.3 พฤติกรรมของนักศึกษาสาขาวิชาด้านศิลปะ

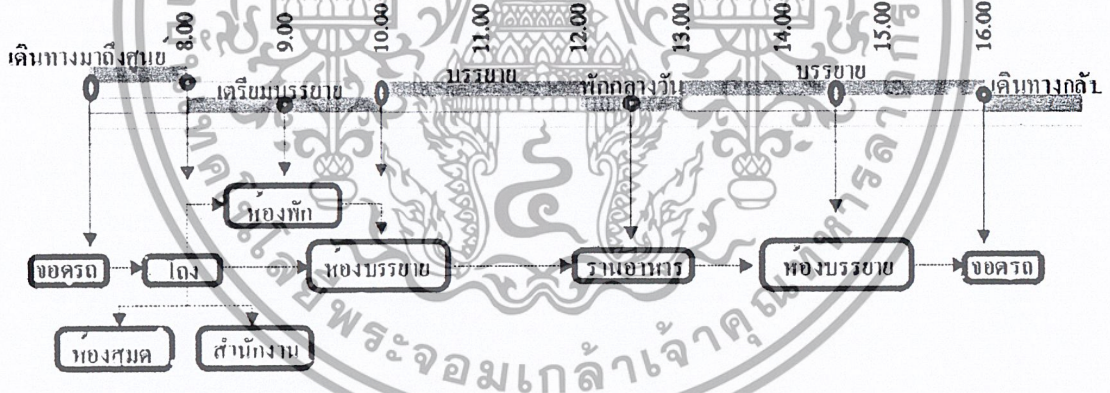
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แผนภูมิที่ 3.4 พฤติกรรมของนักศึกษาสาขาวิชาด้านวัฒนธรรม

- พฤติกรรมของนักวิชาการ นักวิจัย ศิลปิน และผู้เชี่ยวชาญด้านต่าง ๆ

กลุ่มนี้เป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถ ทำการศึกษา ค้นคว้าข้อมูลประกอบผลงานวิจัย รวมถึงเป็นบุคลากรของศูนย์และมหาวิทยาลัยเพื่อให้ความรู้แก่นักศึกษา สรุปพฤติกรรมทั่วไปได้ดังนี้

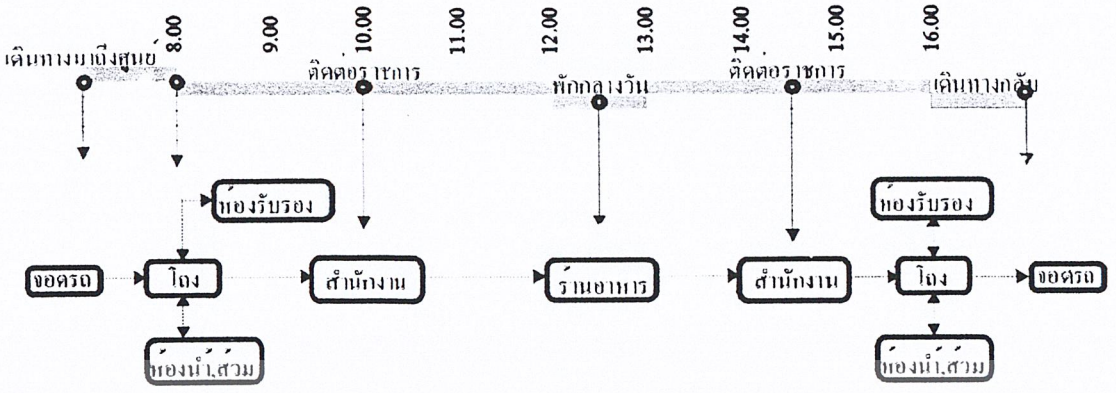

แผนภูมิที่ 3.5 พฤติกรรมของนักวิชาการ นักวิจัย และผู้เชี่ยวชาญ

- พฤติกรรมของผู้มาติดต่อราชการ

ผู้มาติดต่อกับศูนย์ ฯ อาจจะมาติดต่อราชการเพื่อทำเอกสาร ขอข้อมูล ขอคำแนะนำต่าง ๆ เข้าฟังบรรยาย ประชุมทางวิชาการ หรือมาติดต่อเพื่อนำนักเรียน นักศึกษาเข้าชมเป็นหมู่คณะ และติดต่องานด้านต่าง ๆ กับศูนย์ พฤติกรรมของผู้มาติดต่อจะมาด้วยรถส่วนตัว หรือรถรับจ้าง ซึ่งจะใช้พื้นที่ส่วนประชาสัมพันธ์ติดต่อสอบถามที่โถงทางเข้า แล้วออกไปตามหน่วยงานต่าง ๆ เมื่อเสร็จสิ้นธุระจึงเดินทางกลับ

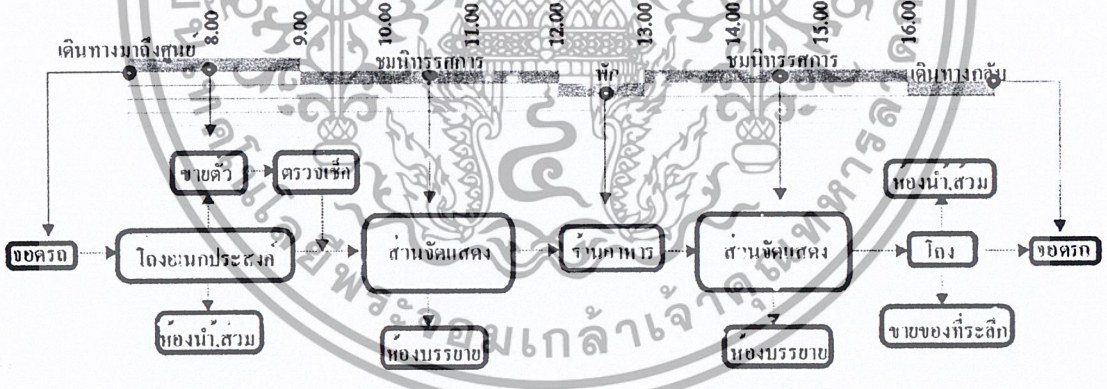
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แผนภูมิที่ 3.6 พฤติกรรมของผู้มาติดต่อราชการ

- พฤติกรรมของผู้เข้าชม

กลุ่มนี้เป็นผู้เข้าชมเพื่อความเพลิดเพลิน ซึ่งส่วนใหญ่มาเป็นหมู่คณะ เมื่อมาถึงศูนย์จะเข้าสู่บริเวณโถงต้อนรับเพื่อสอบถามเจ้าหน้าที่และเป็นการพักผ่อน หลังจากนั้นจะเดินชมงานในส่วนนิทรรศการต่าง ๆ โดยมีเจหน้าที่นำชมเป็นผู้นำชมประมาณ 1 –2 ชั่วโมง อาจมีการเข้าฟังการบรรยายจากนักวิชาการในส่วนของห้องบรรยายสรุป

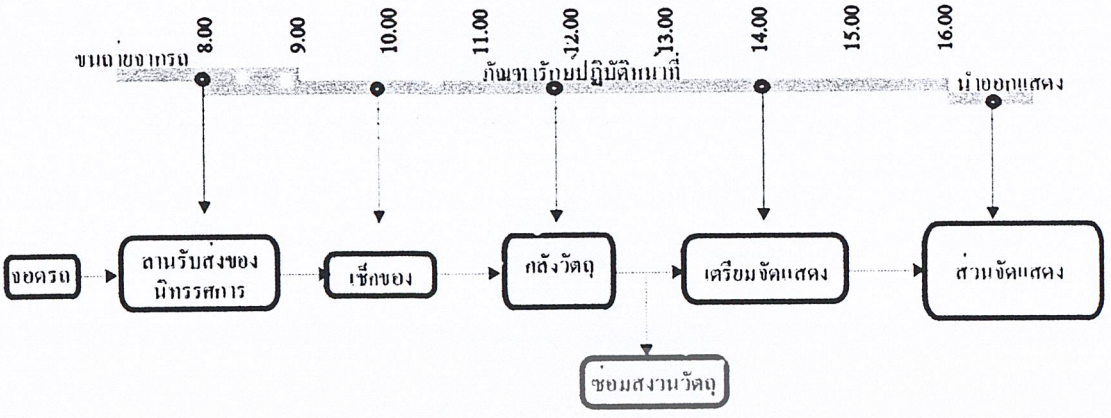

แผนภูมิที่ 3.7 พฤติกรรมของผู้เข้าชม

- พฤติกรรมของวัตถุจัดแสดง

การจัดแสดงของศูนย์แบ่งเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ การจัดแสดงงานศิลปะร่วมสมัย และการจัดแสดงงานวัฒนธรรมศึกษา ซึ่งลักษณะการจัดแสดงงานสามารถแบ่งเป็น 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนแสดงนิทรรศการถาวร ส่วนแสดงนิทรรศการหมุนเวียน สามารถสรุปพฤติกรรมของวัตถุจัดแสดงได้ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แผนภูมิที่ 3.8 พฤติกรรมของวัตถุจัดแสดง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2.2.3 การศึกษาและวิเคราะห์รายละเอียดด้านบุคลากร อัตรากำลังและเจ้าหน้าที่

ตารางที่ 3.1 แสดงการศึกษาและวิเคราะห์รายละเอียดด้านบุคลากร อัตรากำลังและเจ้าหน้าที่

ตำแหน่ง	อัตรากำลัง	หน้าที่
1. ฝ่ายบริหาร		
1.1 งานบริหาร		
- ผู้อำนวยการ	1	- เป็นผู้บริหาร รับผิดชอบและควบคุมโครงการทั้งหมด วางแผนพัฒนาโครงการ จัดหางบประมาณและดำเนินงานให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
- รองผู้อำนวยการ	1	- เป็นผู้ช่วยผู้อำนวยการในการบริหาร ควบคุมดูแลฝ่ายต่าง ๆ
- หัวหน้าฝ่าย	4	- รับผิดชอบงานแต่ละฝ่าย
- เลขานุการ	1	- เป็นผู้ติดต่อ ร่างจดหมาย ทำสถิติผลงาน ทำรายงานการประชุม จัดเป็นข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ของทุกแผนก
1.2 งานธุรการ		
- หัวหน้างานธุรการ	1	- ควบคุมการทำงานของธุรการทั้งหมด
- เจ้าหน้าที่สารบรรณ	2	- ทำหน้าที่รับ-ส่งเรื่องราวและเอกสารฝ่ายต่าง ๆ ตลอดจนจัดเก็บรวบรวมเอกสารและสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ
- เจ้าหน้าที่การเงินการบัญชี	2	- ดำเนินการขออนุมัติเบิกจ่ายเงินค่าใช้จ่ายหมวดต่าง ๆ ประจำปี
- เจ้าหน้าที่พิมพ์เอกสาร	2	- พิมพ์เอกสารต่าง ๆ ภายในฝ่าย
- เจ้าหน้าที่พัสดุ	2	- ดูแลควบคุมเบิกจ่ายวัสดุภายในและตรวจสอบบัญชีพัสดุ
1.3 งานอาคารสถานที่		
- หัวหน้าฝ่ายอาคารสถานที่	1	- รับผิดชอบการวางแผนและงบประมาณ
- เจ้าหน้าที่ฝ่ายอาคารสถานที่	4	-ควบคุมดูแลให้อาคารสถานที่เป็นระเบียบเรียบร้อย
- ยามรักษาการณ์	10	-ปฏิบัติงานดูแลอาคารสถานที่ภายในโครงการ
- นักการภารโรง	3	-ดูแลรักษาความสะอาด ส่วนจัดแสดง และภายในอาคารทั่วไป
- คนสวน	3	-ดูแลตกแต่งบำรุงรักษาภูมิทัศน์ทั้งภายนอกและในอาคาร
- พนักงานขับรถ	2	-ทำหน้าที่ขับรถติดต่อ-ส่งของ
รวมอัตราฝ่ายบริหาร	40	
2.ฝ่ายวิชาการ		
2.1 งานศึกษาค้นคว้าวิจัย		
- หัวหน้างานค้นคว้าวิจัย	1	- ควบคุม บริหาร และวางแผนการทำงาน ค้นคว้าวิจัยทางวิชาการ
- นักวิชาการ	3	- รับผิดชอบในการศึกษาค้นคว้า วิจัย ให้ข้อมูลทางวิชาการและจัดการสอน บรรยายแก่นักศึกษา
- พนักงานพิมพ์ดีด	1	- จัดพิมพ์เอกสาร – บทความทางวิชาการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตำแหน่ง	อัตรากำลัง	หน้าที่
2.2 งานทะเบียนวัตถุ		
- หัวหน้างานทะเบียนวัตถุ	1	- ดูแลรับผิดชอบ ตรวจสอบการเข้าออกวัตถุ
- เจ้าหน้าที่งานทะเบียนวัตถุ	3	- ลงทะเบียนติดบัตร-ประจำวัตถุทะเบียน ตรวจสภาพวัตถุทุกชิ้น บันทึกหลักฐาน
- ภัณฑารักษ์	1	- ควบคุมดูแลตรวจสอบโบราณวัตถุ
- เจ้าหน้าที่ตรวจรับวัตถุ	1	- ตรวจรับวัตถุเข้า-ออก
- เจ้าหน้าที่แกะและบรรจุ	1	- บรรจุและแก้หีบห่อวัตถุที่นำเข้า – ออกจากศูนย์ ฯ
- เจ้าหน้าที่ถ่ายภาพ	1	- บันทึกภาพวัตถุ
2.3 งานซ่อมสงวนวัตถุ		
- หัวหน้างานซ่อมสงวนวัตถุ	1	- ดูแลรับชอบการปรับปรุงซ่อมแซม และสงวนรักษา
- นักวิทยาศาสตร์	2	- วิเคราะห์เพื่อสงวนรักษาวัตถุที่ชำรุดโดยเทคนิคทางวิทยาศาสตร์
- นักวิชาการ	2	- ศึกษาค้นคว้า วิจัยให้ข้อมูลทางวิชาการเกี่ยวกับศิลปะโบราณวัตถุ
- นักอนุรักษ์	1	- ซ่อมสงวนรักษาวัตถุที่ผ่านการตรวจวิเคราะห์แล้วพร้อมที่จะแสดงและเก็บรักษา
- เจ้าหน้าที่ซ่อมสงวน	2	- ช่วยงานซ่อมสงวนรักษาและอนุรักษ์
รวมอัตราฝ่ายวิชาการ	20	
3. ฝ่ายบริการศึกษาและประชาสัมพันธ์		
3.1 งานประชาสัมพันธ์		
- หัวหน้างานประชาสัมพันธ์	1	- ดูแลรับผิดชอบบริหารงานประชาสัมพันธ์
- เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์	2	-รับผิดชอบการพิมพ์หนังสือทางวิชาการ และหนังสือเผยแพร่และแนะนำตัวเพื่อการประชาสัมพันธ์
- วิทยากร	3	- เป็นผู้บรรยายให้ความรู้แก่ผู้เข้าชม
- เจ้าหน้าที่นำชม	4	- นำชมบรรยายกิจกรรมต่าง ๆ ภายในศูนย์
- เจ้าหน้าที่พัฒนาบุคลากร	3	- พัฒนาอบรมบุคลากร
- นักวิชาการ	3	- เป็นผู้บรรยายให้ความรู้
- เจ้าหน้าที่ส่งเสริมและเผยแพร่ข่าวสาร	2	- เผยแพร่ข่าวสารต่าง ๆ ของโครงการ
- เจ้าหน้าที่สถิติ	1	- รับผิดชอบทำสถิติต่าง ๆ ในศูนย์ ฯ
3.2 งานบริการสาธารณะ		
- หัวหน้างานบริการสาธารณะ	1	- ดูแลรับผิดชอบงานบริการสาธารณะ
- เจ้าหน้าที่บริการสาธารณะ	1	- รับผิดชอบงานบริการสาธารณะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตำแหน่ง	อัตรากำลัง	หน้าที่
- จำหน่ายเอกสารของที่ระลึก	2	- จำหน่ายเอกสารสิ่งพิมพ์ของโครงการ
- เจ้าหน้าที่รับฝากของ	1	- รับฝากของ
- จำหน่ายบัตรผ่านประตู	1	-จำหน่ายบัตรผ่านประตู
3.3 งานบริการการศึกษา		
- บรรณารักษ์	1	- ดูแลควบคุมด้านงานบริการการศึกษา
- ผู้ช่วยบรรณารักษ์	2	- บริการด้านการใช้ห้องสมุด จัดหาหนังสือ
- เจ้าหน้าที่ห้องสมุด	2	- ดำเนินงานด้านการให้บริการภายในห้องสมุด
- เจ้าหน้าที่โสตทัศนูปกรณ์	2	- ควบคุมงานโสตทัศนูปกรณ์
- เจ้าหน้าที่การศึกษา	2	- ให้ความรู้แก่ผู้ที่สนใจ
รวมอัตราฝ่ายบริการกาศึกษาและประชาสัมพันธ์	34	
4. ฝ่ายจัดแสดงและเทคนิค		
4.1 งานจัดแสดง		
- หัวหน้าจัดแสดง	1	- รับผิดชอบงาน ดำเนินการจัดแสดง และจัดกิจกรรมทางการศึกษา
- นักวิชาการ	1	- ศึกษาค้นคว้าข้อมูลทางวิชาการเกี่ยวกับการจัดแสดง
- นักวิทยาศาสตร์	1	- ให้ข้อมูลและวิเคราะห์เทคนิคทางวิทยาศาสตร์
- นักออกแบบ	1	- ออกแบบการจัดแสดง
- ช่างเขียนแบบ-ศิลปกรรม	2	-เขียนแบบ เขียนคำอธิบายการจัดแสดง
- ตกแต่งศิลปกรรม	1	- รับผิดชอบตกแต่งบำรุงรักษาซ่อมแซมสถานที่
4.2 งานเทคนิค		
- หัวหน้างานเทคนิค	1	- ควบคุมดูแลการทำงานและตรวจสอบงานระบบเทคนิค
- เจ้าหน้าที่เทคนิค	2	- ควบคุมดูแลด้านเทคนิคและซ่อมแซม
- เจ้าหน้าที่ชำนาญเฉพาะทาง	4	- ควบคุมดูแลด้านเทคนิคเฉพาะทาง
รวมอัตราฝ่ายจัดแสดงและเทคนิค	14	

สรุปอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ และบุคลากรของศูนย์ ดังนี้

1.	ฝ่ายบริหาร	40	อัตรา
2.	ฝ่ายวิชาการ	20	อัตรา
3.	ฝ่ายบริการการศึกษา	34	อัตรา
4.	ฝ่ายจัดแสดงและเทคนิค	14	อัตรา
	รวม	108	อัตรา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2.2.4. การศึกษาวิเคราะห์จำนวนผู้ใช้โครงการ

จากการศึกษาและวิเคราะห์ประเภทของผู้ใช้ สามารถจำแนกและสรุปจำนวนผู้ใช้ได้ดังนี้

1. ผู้ให้บริการ ได้แก่ เจ้าหน้าที่และบุคลากรฝ่ายต่าง ๆของโครงการ ซึ่งสรุปจำนวนได้ดังนี้

1.	ฝ่ายบริหาร	40	อัตรา
2.	ฝ่ายวิชาการ	20	อัตรา
3.	ฝ่ายบริการการศึกษา	34	อัตรา
4.	ฝ่ายจัดแสดงและเทคนิค	14	อัตรา
	รวม	108	อัตรา

2. ผู้ใช้บริการ

เนื่องจากศูนย์ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยภาคใต้ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานีเป็นโครงการที่จัดตั้งขึ้นเพื่อเป็นแหล่งเผยแพร่ และให้ความรู้ด้านศิลปะร่วมสมัยและศิลปะแบบวัฒนธรรมในพื้นที่ภาคใต้ตอนล่าง ดังนั้นจำนวนผู้ใช้จึงได้จากการวิเคราะห์และเปรียบเทียบกับจำนวนผู้ใช้ของสถาบันทักษิณคดีศึกษา ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด และหอศิลป์แห่งชาติ ซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีลักษณะการดำเนินงานและวัตถุประสงค์ในแนวทางเดียวกัน มีผู้ใช้ดังนี้

ตารางที่ 3.2 แสดงการเปรียบเทียบจำนวนผู้เข้าชมอาคารประเภทเดียวกัน

หน่วยงาน	ปีงบประมาณ	จำนวนผู้ใช้	อัตราเฉลี่ย	% เพิ่ม-ลด /ปี	% เฉลี่ย
สถาบันทักษิณคดีศึกษา	2539	66,890		-	
	2540	47,694		-28.69	
	2541	91,302	76,000	91.43	18.64
	2542	76,258		-16.47	
	2543	97,856		28.32	
ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด	2539	7,217		-	
	2540	6,226		-13.73	
	2541	21,789	19,812	249.96	70.80
	2542	31,613		45.08	
	2543	32,214		1.90	
หอศิลป์แห่งชาติ	2539	28,659		-	
	2540	28,707		0.17	
	2541	28,702	31,662	-0.02	8.64
	2542	32,837		14.41	
	2543	39,407		20.01	
เฉลี่ย			59,074	เฉลี่ย	32.69

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางการวิเคราะห์และเปรียบเทียบของผู้เข้าชมสถาบันต่าง ๆ สามารถนำมาเปรียบเทียบจำนวนผู้ใช้ศูนย์ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยภาคใต้ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานีได้ดังนี้

การคำนวณจำนวนผู้ใช้ต่อวัน 59,074 / 365 = 162

การคำนวณจำนวนผู้ใช้ต่อเดือน 59,074 / 12 = 4,923

การคำนวณจำนวนผู้ใช้ต่อปี = 59,074

คาดการณ์จำนวนผู้ใช้ต่อวันในอีก 10 ปีข้างหน้า จาก % เพิ่มเฉลี่ยทั้งหมด จากสูตร UNEAR GROWTH

สูตร $PoPt = PoPo + bt$: PoPt = จำนวนปีที่ต้องการทราบ

PoPo = จำนวนปีในฐาน

b = ค่าเปลี่ยนแปลงเฉลี่ยในแต่ละปี

t = ระยะเวลา

หา $b = \frac{59074 \times 32.69}{100} = 19,312$

แทนค่า PoPt = 59074 + (19312 x 10)

= 252,194 คน / ปี

= 252194 / 12

= คน / เดือน

= 252194 / 365

= 690 คน / วัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2.2.5 การวิเคราะห์หลักสูตรการฝึกอบรม

หลักสูตรคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

การจัดการศึกษาของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ เปิดสอนในระดับปริญญาตรี หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต มี 18 สาขาวิชาเอก และ 23 สาขาวิชาโท ใช้เวลาในการศึกษาตลอด 4 ปี โดยจัดระบบการศึกษาระบบวิภาค 1 ปีการศึกษา แบ่งเป็น 2 ภาคเรียน ได้แก่

1. ภาคบังคับ แต่ละภาคใช้เวลาศึกษา 18 สัปดาห์
2. ภาคฤดูร้อน เป็นภาคการศึกษาไม่บังคับใช้เวลาการศึกษา 6 สัปดาห์

ในส่วนของศูนย์ ฯ จัดให้นักศึกษาในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องเข้าศึกษาในลักษณะของการเข้าฟังบรรยายทั้งในโอกาสพิเศษ และในเวลาของการเรียนการสอนปกติ ซึ่งจะทำการศึกษาทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ การฝึกงานจะอยู่ในช่วงภาคฤดูร้อน และการจัดกิจกรรมของนักศึกษา และของสถาบันที่จัดขึ้นภายในตามแผนการปฏิบัติงานหรือจัดร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ จึงสามารถสรุปการจัดการศึกษาตามสาขาวิชาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องได้ดังนี้

1. นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาศิลปะประยุกต์ ประมาณ 25 คน / ปีการศึกษา เข้ารับการศึกษาที่ศูนย์ ฯ ภาคทฤษฎีในลักษณะของการฟังบรรยาย ภาคปฏิบัติเป็นการผลิตผลงาน และนำออกแสดงในส่วนจัดแสดงนิทรรศการของศูนย์ ฯ
2. นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาศิลปศึกษา ประมาณ 25 คน / ปีการศึกษาเข้ารับการศึกษา ภาคทฤษฎีในลักษณะการฟังบรรยาย ภาคปฏิบัติเป็นการผลิตผลงาน และนำออกแสดงในส่วนจัดแสดงนิทรรศการของศูนย์ ฯ
3. นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาวิจิตรศิลป์ ประมาณ 25 คน / ปีการศึกษาเข้ารับการศึกษา ภาคทฤษฎีในลักษณะการฟังบรรยาย ภาคปฏิบัติเป็นการผลิตผลงาน และนำออกแสดงในส่วนจัดแสดงนิทรรศการของศูนย์ ฯ
4. นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาศิลปะการแสดง ประมาณ 25 คน / ปีการศึกษา เข้ารับการศึกษาโดยเน้นภาคปฏิบัติเป็นหลัก และมีการแสดงที่เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา และแสดงในโอกาสสำคัญต่าง ๆ
5. นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชามานุษยวิทยาและสังคมวิทยา ประมาณ 23 คน เข้ารับการศึกษาภาคทฤษฎีในลักษณะการฟังบรรยาย และทำการศึกษาภาคสนามเพื่อศึกษาค้นคว้า นำข้อมูลมาจัดแสดงในศูนย์ ฯ ในส่วนของนิทรรศการหมุนเวียน
6. นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาประวัติศาสตร์และโบราณคดี ประมาณ 16 คน เข้ารับการศึกษาภาคทฤษฎีในลักษณะการฟังบรรยาย และทำการศึกษาภาคสนามเพื่อศึกษาค้นคว้า นำข้อมูลมาจัดแสดงในศูนย์ ฯ ในส่วนของนิทรรศการหมุนเวียน

หลักสูตรการฝึกอบรม-สัมมนาสำหรับบุคคลภายนอกทั่วไป

เป็นการจัดการฝึกอบรมให้กับประชาชนในท้องถิ่นและผู้ที่สนใจได้แก่ ข้าราชการ นักวิชาการ นักเรียน นิสิต นักศึกษา สถาบันต่าง ๆ เพื่อเป็นการปลูกจิตสำนึกให้ทุกฝ่ายในท้องถิ่นตระหนักในคุณค่า และเห็นความสำคัญของศิลปะวัฒนธรรม โดยการฝึกอบรมซึ่งเน้นด้านทฤษฎีเป็นหลัก และสอดแทรกกิจกรรมเชิงอนุรักษ์ ระยะเวลาการฝึกอบรมพิจารณาจากค่าเฉลี่ยระยะเวลาการพักแรม / ครั้ง ของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ ซึ่งอยู่ที่ 2 วัน / ครั้ง ดังนั้นระยะเวลาการฝึกอบรม คือ 1-2 วัน เป็นหลักสูตรระยะสั้น

(ที่มา : การคำนวณ: โครงการแผนแม่บทเพื่อพัฒนาพื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้) มีโครงการและกิจกรรม ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.3 แสดงโครงและกิจกรรมการฝึกอบรมของศูนย์ส่งเสริมศิลปะวัฒนธรรมร่วมสมัยภาคใต้

โครงการ / กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ระยะเวลา
1. โครงการฝึกอบรมเครือข่ายความร่วมมือในการสร้างจิตสำนึกด้านอนุรักษ์ศิลปะวัฒนธรรม	- ประชาชนในท้องถิ่น - นักท่องเที่ยว - นักเรียน นิสิต นักศึกษา	2
2. โครงการอบรมสัมมนาเรื่องบทบาทของศิลปินไทยในภาคใต้ในบริบทของสังคม	- ผู้ที่เกี่ยวข้อง - นักวิชาการ ศิลปิน - นักศึกษา	1
3. โครงการฝึกอบรมพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมในจังหวัดปัตตานี	- ประชาชนที่สนใจ - นักท่องเที่ยว	1
4. โครงการอบรมเรื่องวิวัฒนาการหนังตะลุง รูปแบบและคนตรีในการแสดง	- ผู้ที่เกี่ยวข้อง	1
5. โครงการอบรมสัมมนาเรื่องรูปแบบและวิวัฒนาการจิตรกรรมฝาผนังในอำเภอปานาเระ จังหวัดปัตตานี	- ผู้ที่เกี่ยวข้อง	1
6. โครงการอบรมสัมมนา เรื่องประวัติศาสตร์และเศรษฐศาสตร์ในจังหวัดปัตตานี	- ผู้ที่เกี่ยวข้อง	1
7. โครงการทัศนศึกษาด้านวัฒนธรรมภายใต้กรอบปัตตานีศึกษา	- ประชาชนที่สนใจ - นักท่องเที่ยว - นักเรียน นิสิต นักศึกษา	2

ที่มา : แผนการดำเนินงานสถาบันวัฒนธรรมศึกษา

โครงการเหล่านี้อาจมีการปรับเปลี่ยนเพิ่ม ลด หรือทดแทน เพื่อเป็นการสนองนโยบาย หรืออาจขึ้นอยู่กับความเหมาะสม และความพร้อมของศักยภาพของพื้นที่ หรือของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ตารางที่ 3.4 แสดงโครงสร้างหลักสูตรการฝึกอบรมในระยะเวลา 1 ปีของศูนย์

หลักสูตร	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
1. โครงการฝึกอบรมเครือข่ายความร่วมมือในการสร้างจิตสำนึกด้านอนุรักษ์ศิลปะวัฒนธรรม					* * *					* * *		
2. โครงการอบรมสัมมนาเรื่องบทบาทของศิลปินไทยในภาคใต้ในบริบทของสังคม				*								
3. โครงการฝึกอบรมพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมในจังหวัดปัตตานี				* *								

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หลักสูตร	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
4. โครงการอบรมเรื่อง วิวัฒนาการหนังตะลุง รูปแบบและดนตรีในการแสดง									*			
5. โครงการอบรมสัมมนาเรื่อง รูปแบบและวิวัฒนาการจิตรกรรมฝาผนังในอำเภอปานาเระ จังหวัดปัตตานี										*		
6. โครงการอบรมสัมมนา เรื่อง ประวัติศาสตร์และเศรษฐศาสตร์ในจังหวัดปัตตานี											*	
7. โครงการทัศนศึกษาด้านวัฒนธรรมภายใต้กรอบปัตตานีศึกษา				* * *	* * *							

* หมายถึง จำนวนครั้งที่มีการฝึกอบรม

ตารางที่ 3.5 กำหนดการเข้ารับฝึกอบรม

วัน	เวลา	นักท่องเที่ยว / ผู้ที่สนใจ	นักเรียน / นิสิต / นักศึกษา
วันแรก	09.00-12.00	ลงทะเบียน พิธีเปิด เข้ารับการอบรมช่วงเช้า	ลงทะเบียน เข้ารับการอบรมช่วงเช้า
	12.00-13.00	พักผ่อนตามอัธยาศัย	พักผ่อนตามอัธยาศัย
	13.00-16.00	เข้ารับการอบรมช่วงบ่าย	เข้ารับการอบรมช่วงบ่าย กิจกรรมช่วงบ่าย
	16.00-19.00	พักผ่อนตามสถานที่พัก / เดินทางกลับ	พักผ่อนตามสถานที่พัก / เดินทางกลับ
	19.00-21.00	กิจกรรมช่วงกลางคืน	กิจกรรมช่วงกลางคืน
	21.00	เข้าที่พัก (กรณีมีการพักแรม)	เข้าที่พัก (กรณีมีการพักแรม)
วันสุดท้าย	09.00-12.00	ประกอบกิจกรรม	ประกอบกิจกรรม
	12.00-13.00	พักกลางวัน	พักกลางวัน
	13.00	สรุปผลการฝึกอบรม พิธีปิด เดินทางกลับ	สรุปผลการฝึกอบรม พิธีปิด เดินทางกลับ

ที่มา : การวิเคราะห์จากแผนการดำเนินงานสถาบันวัฒนธรรมศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การกำหนดกิจกรรมการแสดง

กิจกรรมดำเนินงาน

การแสดงจะจัดขึ้นในวันสำคัญต่าง ๆ หรือมีหน่วยงานต่าง ๆ เปิดการแสดงหมุนเวียนไปเรื่อย ๆ การจัดละครเวทีแนวใหม่ของนักศึกษา ซึ่งเป็นกิจกรรมของนักศึกษา แต่กำหนดการอาจมีการเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม และจะงดกิจกรรมนี้ในช่วงฤดูฝน

ประเภทของการแสดง

1. การแสดงแบบเอกลักษณ์ท้องถิ่น ได้แก่ หนังตะลุง มโนราห์
2. การแสดงแบบสากล เป็นรูปแบบของการจัดกิจกรรมของนักศึกษา
3. การแสดงศิลปะประจำชาติต่าง ๆ ที่เข้าแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมตามแนวทางการดำเนินงานของศูนย์

สัดส่วนการแสดงประเภทต่าง ๆ ในรอบ 1 ปี แบ่งได้ดังนี้

1. ประเภทการแสดงแบบเอกลักษณ์ท้องถิ่น	65%
2. ประเภทการแสดงแบบสากล	10%
3. ประเภทการแสดงประจำชาติ	5 %
4.ประเภทการจัดกิจกรรม และงานนิทรรศการต่าง ๆ	25 %

(ที่มา : จากการวิเคราะห์ : สถาบันทักษิณคดีศึกษา)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2.3 การวิเคราะห์องค์ประกอบพื้นฐานของโครงการ

3.2.3.1 การวิเคราะห์องค์ประกอบของโครงการ

การกำหนดองค์ประกอบของศูนย์ สามารถสรุปได้เป็น 2 ประเภท คือ

1. องค์ประกอบหลัก พิจารณาจากการศึกษาและวิเคราะห์การดำเนินงานตามนโยบายและวัตถุประสงค์ของศูนย์ ซึ่งสามารถสรุปเป็นองค์ประกอบของศูนย์ได้เป็นส่วน ๆ ดังนี้

1.1ส่วนบริหาร ได้แก่

- ฝ่ายบริหาร
- ฝ่ายธุรการ
- ฝ่ายอาคารสถานที่

1.2ส่วนบริการสาธารณะ

- ห้องโถงอเนกประสงค์และโถงต้อนรับ
- ร้านอาหาร
- ลานจอดรถ

1.3 ส่วนบริการการศึกษา

- งานการศึกษา
- งานบริการการศึกษา
- ห้องสมุดและบริการข้อมูล
- ห้องประชุมและบรรยายสรุป

1.4 ส่วนจัดแสดงและเทคนิค

- งานจัดแสดง
- งานเทคนิค

1.5 ส่วนโรงละครกลางแจ้ง

2. องค์ประกอบรอง พิจารณาจากความต้องการพื้นฐานทั่ว ๆ ไป ที่สามารถเสริมองค์ประกอบให้ศูนย์มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ได้แก่

1 องค์ประกอบหลัก

2 ประเภทและจำนวนผู้ใช้

3 พฤติกรรมผู้ใช้

4. วัตถุประสงค์ของศูนย์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.6 แสดงการศึกษาองค์ประกอบของโครงการ

องค์ประกอบหลัก	องค์ประกอบรอง	ผู้ใช้	หมายเหตุ
1. ส่วนบริหาร			
1.1 ฝ่ายบริหาร	- ห้องทำงานผู้อำนวยการ - ห้องรองผู้อำนวยการ - ห้องทำงานหัวหน้าฝ่าย - ส่วนทำงานเลขานุการ - ห้องน้ำ-ส้วม - ส่วนเตรียมอาหารและเครื่องดื่ม	- ผู้อำนวยการ - รองผู้อำนวยการ - หัวหน้าฝ่าย - เลขานุการ	
1.2 ฝ่ายธุรการ	- ห้องหัวหน้างานแผนก - ส่วนทำงานเจ้าหน้าที่สารบรรณ - ส่วนทำงานเจ้าหน้าที่การเงินการบัญชี - ส่วนทำงานเจ้าหน้าที่พิมพ์เอกสาร - ห้องเก็บเอกสาร - ห้องเก็บของ - ห้องน้ำ-ส้วม	- หัวหน้างานแผนก - เจ้าหน้าที่สารบรรณ - เจ้าหน้าที่การเงินการบัญชี - หัวหน้างานแผนก - เจ้าหน้าที่พิมพ์เอกสาร - เจ้าหน้าที่พัสดุ	
1.3 ฝ่ายอาคารสถานที่	- ห้องหัวหน้าฝ่ายอาคารสถานที่ - เจ้าหน้าที่ฝ่ายอาคารสถานที่ - ห้องพักเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย - ห้องเก็บอุปกรณ์ทำความสะอาด - ห้องเก็บอุปกรณ์ทำสวน - ห้องพักพนักงานขับรถ - ห้องซ่อมบำรุง - ห้องน้ำ-ส้วม	-หัวหน้าฝ่ายอาคารสถานที่ - เจ้าหน้าที่ฝ่ายอาคารสถานที่ - ยามรักษาการณ์ - นักการภารโรง - คนสวน - พนักงานขับรถ	
2. ส่วนบริการสาธารณะ			
2.1 โถงทางเข้า	- โถงอเนกประสงค์และโถงต้อนรับ - เคาน์เตอร์ประชาสัมพันธ์ - ส่วนจำหน่ายตั๋ว - รับฝากของ - ส่วนรักษาความปลอดภัย - ขายของที่ระลึก - ห้องน้ำ-ส้วม	- เจ้าหน้าที่ของศูนย์ - ผู้ใช้บริการ	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

องค์ประกอบหลัก	องค์ประกอบรอง	ผู้ใช้	หมายเหตุ
2.2 ส่วนห้องอาหาร	- ร้านขายอาหาร - ลานรับของ - ครัว - บริเวณรับประทานอาหาร - ห้องน้ำ-ส้วม	- เจ้าหน้าที่ขายอาหาร - เจ้าหน้าที่ของศูนย์ - ผู้ใช้บริการ - คนส่งของ	
2.3 ส่วนที่จอดรถ	- ลานจอดรถบัส - ที่จอดรถยนต์ - ที่จอดรถจักรยานยนต์ - ที่จอดรถเจ้าหน้าที่ - ที่จอดรถบริการ	- เจ้าหน้าที่ของศูนย์ - ผู้ใช้บริการ - เจ้าหน้าที่ขายอาหาร - คนส่งของ	
3. ส่วนบริการการศึกษา			
3.1 งานการศึกษา	- ห้องหัวหน้างานค้นคว้าวิจัย - ห้องพักนักวิชาการ - ส่วนทำงานพนักงานพิมพ์ดีด - ห้องปฏิบัติการศิลปะ - ห้องปฏิบัติการวัฒนธรรม	- หัวหน้างานค้นคว้าวิจัย - นักวิชาการ - พนักงานพิมพ์ดีด - นักศึกษา	
3.2. งานบริการการศึกษา - ห้องประชุมและห้องบรรยาย สรุป	- โถงพักคอย - ห้องฟังบรรยาย - เวทีบรรยาย - ห้องฉายและควบคุม - ห้องพักวิทยากร - ห้องพักเจ้าหน้าที่นำชม - ห้องเปลี่ยนเครื่องแต่งตัว - ห้องเก็บของ - ห้องน้ำ-ส้วม	- วิทยากร - ผู้เข้าฟังบรรยาย - เจ้าหน้าที่สถิติ - เจ้าหน้าที่เทคนิค - นักศึกษา	
- ห้องสมุด	- โถงกลาง - เคาน์เตอร์บริการ - ส่วนรับฝากของ - บริเวณอ่านหนังสือ - ห้องบรรณารักษ์ - ห้องซ่อมหนังสือ	- บรรณารักษ์ - ผู้ช่วยบรรณารักษ์ - เจ้าหน้าที่ห้องสมุด - เจ้าหน้าที่โสต ฯ - ผู้ใช้บริการ	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

องค์ประกอบหลัก	องค์ประกอบรอง	ผู้ใช้	หมายเหตุ
	- ห้องเก็บของ	- นักศึกษา	
	- ห้องน้ำ-ส้วม		
4. ส่วนจัดแสดงและเทคนิค			
4.1 งานจัดแสดง	- ห้องหัวหน้างานจัดแสดง	- หัวหน้างานจัดแสดง	
	- ห้องนักวิชาการ	- นักวิชาการ	
	- ห้องปฏิบัติการออกแบบ	- นักออกแบบ	
	- ห้องแสดงนิทรรศการหมุนเวียน	- ช่างเขียนแบบ-ศิลป	
	- ห้องแสดงนิทรรศการถาวร	กรรม	
	1. ส่วนแสดงนิทรรศการศิลปะ	- เจ้าหน้าที่ตกแต่ง	
	- ห้องแสดงนิทรรศการ	สถานที่	
	- ห้องเก็บงาน 2 มิติ	- นักศึกษา	
	- ห้องเก็บงาน 3 มิติ		
	- ห้องเตรียมแสดงนิทรรศการ		
	- ห้องลงทะเบียนและรับส่งของ		
	- ห้องเก็บอุปกรณ์เตรียมแสดง		
	นิทรรศการ		
	- ห้อง studio		
	- ลานรับส่งของนิทรรศการ		
	- ห้องพักเจ้าหน้าที่		
	- ห้องน้ำ-ส้วมสาธารณะ		
	2. ส่วนแสดงนิทรรศการวัฒนธรรม		
	- ส่วนแสดงนิทรรศการ		
	- ส่วนรับส่งและลงทะเบียนงาน		
	- ส่วนเตรียมแสดงงานและคลังวัตถุ		
	- ห้องพักเจ้าหน้าที่		
	- ส่วนรับส่งของแสดงนิทรรศการ		
	- ห้องน้ำ-ส้วมสาธารณะ		
4.2 งานเทคนิค	- ห้องหัวหน้างานเทคนิค	- ห้องหัวหน้างาน	
	- ห้องปฏิบัติงานเจ้าหน้าที่	- เจ้าหน้าที่เทคนิค	
	- ห้องปฏิบัติงานช่างเฉพาะทาง	- เจ้าหน้าที่เชี่ยวชาญ	
	- ห้องเครื่องไฟฟ้า	เฉพาะทา	
	- ห้องเครื่องปรับอากาศ		
	- ห้องเครื่องปั๊มน้ำ		

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

องค์ประกอบหลัก	องค์ประกอบรอง	ผู้ใช้	หมายเหตุ
	- ห้องซ่อมบำรุง - ห้องเก็บอุปกรณ์ - ห้องน้ำ-ส้วม		
5. ส่วนโรงละครกลางแจ้ง	- ส่วนทางเข้าออก - ลานแสดง - ส่วนที่นั่งชม - ส่วนเตรียมการแสดง - ส่วนควบคุมแสงเสียง - ห้องพักนักแสดง - ห้องแต่งตัว , ห้องน้ำ - ห้องเก็บอุปกรณ์	- เจ้าหน้าที่ - ผู้ใช้บริการ - นักแสดง	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2.3.2 การศึกษาและวิเคราะห์พื้นที่ใช้สอยของโครงการ

เกณฑ์ในการใช้กำหนดพื้นที่ใช้สอย

การพิจารณาเพื่อกำหนดพื้นที่ใช้สอยในส่วนต่าง ๆ ของศูนย์ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยภาคใต้ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ได้พิจารณาจากหลักเกณฑ์ ดังนี้

A = ARCHITECT' DATA

B = TIME SAVER STANDARD

C = HUMAN MATRIC

D = เกณฑ์มาตรฐานอาคารราชการ พ.ศ. 2521

E = การวิเคราะห์และเปรียบเทียบจากอาคารตัวอย่าง

การศึกษาและวิเคราะห์พื้นที่ใช้สอยส่วนบริหาร

1. ห้องผู้อำนวยการ 20 ตร.ม. / คน
2. ห้องรองผู้อำนวยการ 16 ตร.ม. / คน
3. ส่วนทำงานเลขา 10.36 ตร.ม. / คน
4. ห้องน้ำ-ส้วม

ตารางที่ 3.7 อัตราสุขภัณฑ์ / จำนวนคนในอาคารสาธารณะ

จำนวน	ส้วม (WC)		โถปัสสาวะ (UR)	อ่างล้างหน้า (LV)	
	ชาย	หญิง	ชาย	ชาย	หญิง
1 – 200	2	3	2	1	1
201 – 400	3	4	2	2	2
401 - 600	1	5	4	3	3
601 – 800	5	6	5	4	4
801 –1000	6	7	6	5	5

ตารางที่ 3.8 อัตราสุขภัณฑ์ / จำนวนคนในสำนักงาน

จำนวนคนไม่เกิน	ส้วม (WC)	โถปัสสาวะ (UR)	อ่างล้างหน้า (LV)
25	1	2	1
50	2	4	2
100	3	3	3
เศษเกิน 50	1	1	1
เศษเกิน 20	1	1	1

5. ตู้เก็บเอกสาร 0.95 / 1 พื้นที่
6. พื้นที่ทำงานพิมพ์ดีด 1.80 /1 พื้นที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การศึกษาและวิเคราะห์พื้นที่ใช้สอยส่วนบริการสาธารณะ

1. โถงอเนกประสงค์ และโถงต้อนรับ

จำนวนผู้เข้าชมโครงการ	=	690	คน / วัน
จากจำนวนผู้เข้าชมเป็นหมู่คณะ	=	200	คน
มาตรฐานอาคารราชการ ที่พักรอ 0.64 ตร.ม./คน			
ดังนั้น พื้นที่โถงอเนกประสงค์ และโถงต้อนรับ	=	200 x 0.64	
	=	128	ตร.ม.

2. พื้นที่ติดต่อประชาสัมพันธ์ 3.09 ตร.ม. / พื้นที่
3. พื้นที่จำหน่ายตั๋ว 3.06 ตร.ม. / พื้นที่
4. ส่วนจำหน่ายของที่ระลึก 4.5 ตร.ม. / พื้นที่
5. พื้นที่ฝากสัมภาระ 6.25 / 1 พื้นที่
6. ส่วนรักษาความปลอดภัย 1.60 / พื้นที่
7. พื้นที่จอดรถ
   - 7.1 ที่จอดรถยนต์ส่วนบุคคล 12 ตร.ม. / พื้นที่
   - 7.2 ที่จอดรถบัสขนาดเล็ก 32 ตร.ม. / พื้นที่
   - 7.3 ที่จอดรถบัสขนาดใหญ่ 48 ตร.ม. / พื้นที่
   - 7.4 ที่จอดรถจักรยานยนต์ และรถจักรยาน 2 ตร.ม. / พื้นที่

ก. <u>ที่จอดรถยนต์ส่วนบุคคล</u>

คิดจากพื้นที่อาคารทั้งหมดที่ใช้ประกอบกิจกรรมในอาคารรวมกัน

พื้นที่ประกอบกิจกรรมทั้งหมด	=	8536.67	ตร.ม.
คิดที่จอดรถ 120 ตร.ม. / คัน	=	120 / 8536.67	= 71 คัน
ที่จอดรถยนต์ส่วนบุคคล 12 ตร.ม. / พื้นที่	=	12 x 71	= 852 ตร.ม.

ข. <u>ที่จอดรถบัส (60 คน / คัน)</u>

คิดจากผู้เข้าชมสูงสุด	=	200	คน
ดังนั้น พื้นที่จอดรถบัส	=	3	คัน
เผื่อจำนวนที่จอดรถบัส 50 %	=	2	คัน
พื้นที่จอดรถบัส	=	5	คัน
ที่จอดรถบัส 48 ตร.ม.	=	240	ตร.ม.

ค. <u>ที่จอดรถจักรยานยนต์</u>

จำนวนผู้เข้าชมสูงสุดใน 1 วัน มีดังนี้

- เจ้าหน้าที่	108	อัตรา
- ผู้เข้าชม	690	คน / วัน
รวม	798	คน

จากสถิติกองสวัสดิการสังคมกรุงเทพ ฯ ได้แบ่งอัตราส่วนของจำนวนที่จอดรถจักรยานยนต์ 10 % ของจำนวนผู้ใช้ จากจำนวนผู้ใช้ 798 คน จะต้องมีจำนวนที่จอดรถจักรยานยนต์ = 80 คัน

ดังนั้น ที่จอดรถจักรยานยนต์ 80 คัน ใช้พื้นที่คันละ 2 ตร.ม. = 160 ตร.ม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ง. ที่จอดรถเจ้าหน้าที่

1. ส่วนบริหาร	416.43	ตร.ม. คิดพื้นที่จอดรถ	120	ตร.ม. / คัน	=	4	คัน
2. ส่วนบริการสาธารณะ	635.03	ตร.ม. คิดพื้นที่จอดรถ	120	ตร.ม. / คัน	=	5	คัน
3. ส่วนบริการการศึกษา	1031.35	ตร.ม. คิดพื้นที่จอดรถ	120	ตร.ม. / คัน	=	9	คัน
4. ส่วนจัดแสดงและเทคนิค	5787.70	ตร.ม. คิดพื้นที่จอดรถ	120	ตร.ม. / คัน	=	4	คัน
5. ส่วนโรงละครกลางแจ้ง	666.16	ตร.ม. คิดพื้นที่จอดรถ	120	ตร.ม. / คัน	=	6	คัน
สรุปจำนวนที่จอดรถเจ้าหน้าที่					=	28	คัน
สรุปพื้นที่จอดรถเจ้าหน้าที่	12 x 28				=	336	คัน

จ. ที่จอดรถบริการ

กำหนดจากการเปรียบเทียบโครงการประเภทเดียวกัน

- ที่จอดรถราชการของพิพิธภัณฑ์ 2 คัน ใช้พื้นที่คันละ 24 ตร.ม.	=	48	ตร.ม.
- ที่จอดรถบริการอาหาร 5 คัน ใช้พื้นที่คันละ 24 ตร.ม.	=	120	ตร.ม.
ดังนั้น พื้นที่จอดรถบริการ 7 คัน ใช้พื้นที่ทั้งหมด	=	168	ตร.ม.

8. ส่วนร้านอาหาร

ส่วนรับประทานอาหารผู้ใช้

จากจำนวนผู้เข้าใช้สูงสุด		200	คน
ช่วงเวลารับประทานอาหาร คือ 12.00 – 13.00 (เวลาที่ใช้สูงสุด)			
โดยเฉลี่ยมีผู้ใช้ชั่วโมงละ		200	คน
โดย 1 คนใช้เวลา 15 นาที (TIME SAVER STANDARD)			
ดังนั้น 1 ชั่วโมง สามารถทานอาหารได้ 4 ผลัด ๆ ละประมาณ		60	คน
พื้นที่รับประทานอาหาร 1.44 ตร.ม. / คน (ARCHITECH DATA)			
ดังนั้นพื้นที่รับประทานอาหารผู้ใช้ 60 x 1.44	=	87	ตร.ม.

ส่วนรับประทานอาหารเจ้าหน้าที่

จากจำนวนเจ้าหน้าที่ทั้งหมด		108	คน
ช่วงเวลารับประทานอาหาร คือ 12.00 – 13.00 (เวลาที่ใช้สูงสุด)			
โดยเฉลี่ยมีผู้ใช้ชั่วโมงละ		108	คน
โดย 1 คนใช้เวลา 15 นาที (TIME SAVER STANDARD)			
ดังนั้น 1 ชั่วโมง สามารถทานอาหารได้ 4 ผลัด ๆ ละประมาณ		27	คน
พื้นที่รับประทานอาหาร 1.44 ตร.ม. / คน (ARCHITECH DATA)			
ดังนั้นพื้นที่รับประทานอาหารเจ้าหน้าที่ 27 x 1.44	=	39	ตร.ม.
รวมพื้นที่รับประทานอาหารทั้งหมด 87 + 39	=	126	ตร.ม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การศึกษาและวิเคราะห์พื้นที่ใช้สอยส่วนบริการการศึกษา

1. ห้องประชุมและบรรยายสรุป

คิดจากจำนวนผู้เข้าประชุม	=	120 คน
พื้นที่นั่งฟังบรรยาย 1.05 ตร.ม. / คน = 1.05 x 120	=	126 ตร.ม.

(ARCHITECH DATA)

รวมทางสัญจร 25 %	=	158 ตร.ม.
ห้องควบคุม (ARCHITECH DATA)	=	6.5 ตร.ม.
พื้นที่ส่วนโถงพักคอย 1/6 ของที่นั่งฟัง	=	26.3 ตร.ม.
พื้นที่ส่วนเวทีบรรยาย 25 % ของที่นั่งฟัง	=	39.5 ตร.ม.
รวมพื้นที่ห้องประชุมและบรรยายสรุป	=	230.3 ตร.ม.

2. ห้องสมุดและห้องข้อมูล

จำนวนผู้ใช้สูงสุด	=	200 คน
จำนวนผู้ใช้ 20 % ของผู้ใช้สูงสุด (ศูนย์บริภัณฑ์เพื่อการศึกษา)		
ดังนั้นจำนวนผู้ใช้ห้องสมุดสูงสุด	=	200 x 20%
	=	40 คน / วัน
เจ้าหน้าที่คิดเป็น 20 % ของผู้ใช้สูงสุด (ศูนย์บริภัณฑ์เพื่อการศึกษา)		
ดังนั้นจำนวนเจ้าหน้าที่ใช้ห้องสมุดสูงสุด	=	108 x 20%
	=	22 คน / วัน
ผู้ใช้บริการห้องสมุดโดยประมาณ 40 + 22	=	62 คน / วัน

ห้องสมุดเปิดบริการวันละ 8 ชม. / วัน โดย 1 คน ใช้เวลาในห้องสมุดประมาณ 3 ชม. (การสำรวจห้องสมุดแห่งชาติ) ดังนั้นจะได้รอบการใช้ประมาณ = 2.66 รอบ / วัน

คิดเป็นจำนวนผู้ใช้ 62 / 2.66 = 24 คน / รอบ

การคิดจำนวนหนังสือ

กำหนดอัตราส่วน 30 เล่ม / คน (ARCHITECH DATA)

จะได้จำนวนหนังสือ	=	720 เล่ม

ห้องสมุดที่ตั้งใหม่ในเวลา 5 ปี ควรมีหนังสือประมาณ 20,000 เล่ม (มาตรฐานห้องสมุดไทย)

ดังนั้นจะได้จำนวนหนังสือเฉลี่ย (20,000 +720) / 2	=	10,360 เล่ม
พื้นที่เก็บหนังสือ	=	125 เล่ม / ตร.ม.
ดังนั้นจะได้พื้นที่เก็บหนังสือ 10,360 / 125	=	82.88 ตร.ม.

ห้องบรรณารักษ์ 9.00 ตร.ม. / พื้นที่

พื้นที่อ่านหนังสือ 2.75 ตร.ม. / คน (TIME SAVER STANDARD)

ดังนั้นจะได้พื้นที่อ่านหนังสือ 2.75 x 24	=	66 ตร.ม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พื้นที่อ่านไมโครฟิล์ม = 3.60 ตร.ม. / ที่นั่ง

พื้นที่อ่านไมโครฟิล์มกำหนดให้ = 4 ที่นั่ง

ดังนั้นจะได้พื้นที่อ่านไมโครฟิล์ม 4 x 3.60 = 14.40 ตร.ม.

พื้นที่โถงทางเข้าห้องสมุด คิดเป็น 10 % ของพื้นที่อ่านหนังสือ (TIME SAVER STANDARD)

ห้องซ่อมแซมหนังสือ พื้นที่ 18.24 ตร.ม.

การศึกษาและวิเคราะห์พื้นที่ใช้สอยส่วนจัดแสดง

ห้องแสดงนิทรรศการถาวร

ส่วนแสดงนิทรรศการศิลปะ = 300 ตร.ม.

ส่วนแสดงนิทรรศการวัฒนธรรม = 1,800 ตร.ม.

สรุปพื้นที่แสดงนิทรรศการถาวร = 2,100 ตร.ม.

ห้องแสดงนิทรรศการหมุนเวียน

จากการวิเคราะห์รายละเอียดการจัดแสดง รวมพื้นที่ = 1,000 ตร.ม.

การศึกษาและวิเคราะห์พื้นที่ใช้สอยส่วนโรงละครกลางแจ้ง

1. พื้นที่นั่งชมการแสดง

พิจารณาจากจำนวนผู้เข้าชมเปรียบเทียบกับสถิติผู้ชมการแสดงกลางแจ้งของสถาบันทักษิณคดีศึกษาประมาณรอบละ 250 – 300 คน

พื้นที่นั่งชมการแสดง 0.375 ตร.ม. / คน (ARCHITECH DATA)

= 0.375 x 300

ดังนั้นสามารถสรุปพื้นที่นั่งชมการแสดง = 112.50 ตร.ม.

2. พื้นที่ลานแสดง พิจารณาลักษณะของศิลปการแสดงของภาคต่าง ๆ

ขนาดลานแสดง

การแสดงที่ใช้เนื้อที่ความลึกมากที่สุด 12.00 ม. เช่น ฟ้อนรำ

การรำพื้นเมือง หรือการละเล่นพื้นเมืองประมาณ 12.00

การแสดงละคร ดนตรี ใช้เวทีกว้างประมาณ 15.00 ม. ลึก 2/5 ความกว้าง 10.00 ม.

นำเวทีใช้กับการแสดงทั้ง 3 แบบ มารวมกันจะได้พื้นที่ลานแสดงประมาณ 180.00 ม.

3. พื้นที่ส่วนเตรียมการแสดง

พิจารณาจากจำนวนผู้แสดงสูงสุด คือ ประมาณ 20 คน / การแสดงแต่ละชุด

พื้นที่ส่วนเตรียมการแสดง 2.00 ตร.ม. / คน (ARCHITECH DATA)

ดังนั้นสรุปพื้นที่ส่วนเตรียมการแสดง 20 x 2.00 = 40.00 ตร.ม.

4. พื้นที่โถงทางเข้า

พิจารณาจากมาตรฐาน คือ 1 /6 ของจำนวนผู้เข้าชม = 1 /6 x 300

ดังนั้นสรุปพื้นที่โถงทางเข้า = 50.00 ตร.ม.

5. พื้นที่ห้องควบคุมแสงเสียง = 53.00 ตร.ม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2.3.3 การวิเคราะห์ความต้องการพื้นที่ใช้สอยและสรุปพื้นที่ใช้สอย

ตารางที่ 3.9 การวิเคราะห์พื้นที่ใช้สอยของโครงการ

องค์ประกอบ	จำนวนหน่วย	จำนวนผู้ใช้ (ตร.ม.)	พื้นที่/หน่วย (ตร.ม.)	รวมพื้นที่ (ตร.ม.)	อ้างอิง	หมายเหตุ
ส่วนบริหาร						
1. งานบริหาร						
- ห้องทำงานผู้อำนวยการ	1	1	20.00	20.00	D	
- ห้องทำงานรองผู้อำนวยการ	1	1	16.00	16.00	D	
- ส่วนทำงานเลขานุการ	1	1	10.36	10.36	D	
- ห้องเตรียมอาหารและเครื่องดื่ม			6.00	6.00	E	
- ห้องน้ำ-ส้วม					D	
ชาย WC = 1/UR = 2/LV = 1	1	very	6.44	6.44		
หญิง WC = 1/ LV = 1	1	very	4.14	4.14		
รวม				62.94		
รวมพื้นที่สัญจร 30 %				82.00		
2. งานธุรการ						
- ห้องหัวหน้างานธุรการ	1	1	12.00	12.00	D	
- ส่วนทำงานเจ้าหน้าที่สารบรรณ	1	2	4.50	9.00	D	
- ส่วนทำงานเจ้าหน้าที่การเงิน-บัญชี	1	2	4.50	9.00	D	
- ส่วนทำงานเจ้าหน้าที่พิมพ์เอกสาร	1	2	4.50	9.00	D	
- ส่วนพนักงานพัสดุ	1	2	4.50	9.00	D	
- ห้องเก็บเอกสาร	1	8	15.00	15.00	D	
- ห้องน้ำ-ส้วม					D	
ชาย WC = 1/UR = 2/LV = 1	1	very	6.44	6.44		
หญิง WC = 1/ LV = 1	1	very	4.14	4.14		
รวม				73.58		
รวมพื้นที่สัญจร 30 %				95.65		
3. งานอาคารสถานที่						
- ห้องหัวหน้างานอาคารสถานที่	1	1	12.00	12.00	D	
- ห้องทำงานเจ้าหน้าที่	4	4	4.50/คน	18.00	D	
- ห้องพักเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย	10	10	4.50/คน	45.00	D	
- ห้องพักนักการภารโรง	3	3	4.50/คน	13.50	D	
- ห้องพักพนักงานขับรถ	2	2	4.50/คน	9.00	D	
- ห้องเก็บอุปกรณ์ทำสวน	1	3	6.00	6.00	E	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

องค์ประกอบ	จำนวนหน่วย	จำนวนผู้ใช้ (ตร.ม.)	พื้นที่/หน่วย (ตร.ม.)	รวมพื้นที่ (ตร.ม.)	อ้างอิง	หมายเหตุ
- ห้องเก็บอุปกรณ์ทำความสะอาด	1	3	6.60	6.60	E	
- ห้องซ่อมบำรุง	1		57.00	57.00	E	
- ห้องน้ำ-ส้วม					D	
- ชาย WC = 1/UR = 2/LV = 1	1	very	6.44	6.44		
หญิง WC = 1/ LV = 1	1	very	4.14	4.14		
- LOCKER	1		6.00	6.00		
รวม				183.68		
รวมพื้นที่สัญจร 30 %				238.78		
ส่วนบริการสาธารณะ						
1. ห้องโถงอเนกประสงค์						
- โถงอเนกประสงค์และโถงต้อนรับ	1	200	200	200.00	E	
- เคาน์เตอร์ประชาสัมพันธ์	1	2	3.09	3.09	B	
- ส่วนจำหน่ายตั๋ว	1	1	4.50	4.50	E	
- พื้นที่ฝากสัมภาระ	1	1	6.25	6.25	E,B	
- ส่วนจำหน่ายของที่ระลึก	1	1	12.00	12.00	E	
- ส่วนรักษาความปลอดภัย	1	1	1.60	1.60	B	
- ห้องน้ำ-ส้วมสาธารณะ					E,B	
- ชาย WC = 3/UR = 3/LV = 2	1	very	15.87	15.87		
- หญิง WC = 4/ LV = 2	1	very	13.68	13.68		
รวม				256.99		
รวมพื้นที่สัญจร 30 %				334.08		
2. ส่วนที่จอดรถ						
- ลานจอดรถบัส	5	-	48.00	240	A,B,E	
- ลานจอดรถยนต์	71	-	12.00	852	A,B,E	
- ที่จอดรถจักรยานยนต์	80	-	2.00	160	A,B,E	
ที่จอดรถเจ้าหน้าที่	28	-	12.00	336	A,B,E	
- ที่จอดรถบริการ	7	-	24.00	168	A,B,E	
รวม				1,756		
รวมพื้นที่สัญจร 50 %				2,634		
3. ส่วนร้านอาหาร						
- ร้านขายอาหาร	1	-	6.00	6.00	A	
- พื้นที่รับประทานอาหาร	1	200	87.00	87.00	A,B	
- ห้องครัว	1				A	
- ลานรับ-ส่งของ	1	-	25.00	25.00	A,B	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

องค์ประกอบ	จำนวนหน่วย	จำนวนผู้ใช้ (ตร.ม.)	พื้นที่/หน่วย (ตร.ม.)	รวมพื้นที่ (ตร.ม.)	อ้างอิง	หมายเหตุ
- ห้องเก็บของ	1	-	30.00	30.00	A	
- ห้องน้ำ-ส้วม		-	25.00	15.7	A,B	
ชาย WC = 3/UR = 3/LV = 2	1	very	15.87	15.87		
หญิง WC = 4/ LV = 2	1	very	13.68	13.68		
รวม				231.50		
รวมพื้นที่สัญจร 30 %				300.95		
ส่วนบริการการศึกษา						
1. งานด้านการศึกษา						
- ห้องหัวหน้างานค้นคว้าวิจัย	1	1	12.00	12.00	D	
- ส่วนทำงานพนักงานพิมพ์ดีด	1	1	1.80	1.80	D	
- ห้องพักวิทยากร	1	1	20.00	20.00	D	
- ห้องปฏิบัติการศิลปะ	1	-	200.00	200.00	E	
- ห้องปฏิบัติการทางวัฒนธรรม	1	-	100.00	100.00	E	
รวม				333.80		
รวมพื้นที่สัญจร 30 %				433.94		
2. งานบริการการศึกษา						
2.1. ห้องประชุมและบรรยายสรุป						
- โถงพักคอย	1	-	1/6 ที่นั่งฟัง	26.3	B,E	
- ห้องประชุมและบรรยายสรุป	1	120	230.30	230.30	A,B	
- เวทีบรรยาย	1		39.5	39.5	A	
- ห้องฉายและห้องควบคุม	1	2	28.00	28.00	A	
- ห้องพักวิทยากร	1	3	4.50/คน	13.50	A	
- ห้องเก็บของ	1	-	6.00	6.00	A	
- ห้องน้ำ-ส้วม					A,B,E	
ชาย WC = 3/UR = 3/LV = 2	1	very	15.87	15.87		
หญิง WC = 4/ LV = 2	1	very	13.68	13.68		
รวม				343.60		
รวมพื้นที่สัญจร 30 %				446.68		
2.2. ห้องสมุดและห้องข้อมูล						
- โถงกลาง	1	very	11.00	11.00	B	
- เคาน์เตอร์บริการ	1	2	3.09	3.09	E	
- ส่วนรับฝากของ	1	-	2.62	2.62	E	
- ห้องบรรณารักษ์	1	1	9.00	9.00	E	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

องค์ประกอบ	จำนวนหน่วย	จำนวนผู้ใช้ (ตร.ม.)	พื้นที่/หน่วย (ตร.ม.)	รวมพื้นที่ (ตร.ม.)	อ้างอิง	หมายเหตุ
- ห้องซ่อมแซมหนังสือ	1	2	18.24	18.24	E	
- บริเวณอ่านหนังสือ	1	24	2.75	66.00	B	
- ห้องเก็บของ		-	-	6.00	E	
รวม				115.95		
พื้นที่สัญจร 30 %				150.73		
ส่วนจัดแสดงและเทคนิค						
1. งานจัดแสดง						
- ห้องหัวหน้างานจัดแสดง	1	1	12.00	12.00	D	
- ห้องนักวิชาการ	1	1	12.00	12.00	D	
- ห้องปฏิบัติการออกแบบ	1	4	4.50/คน	18.00	E	
- ห้องแสดงนิทรรศการถาวร					E	
1. ส่วนแสดงนิทรรศการศิลปะ						
- ห้องแสดงนิทรรศการ	1	-	300.00	300.00	A,E	
- ห้องเก็บงาน 2 มิติ	1	-	100.00	100.00	A,E	
- ห้องเก็บงาน 3 มิติ	1	3	100.00	100.00	A,E	
- ห้องเตรียมแสดงนิทรรศการ	1	-	200.00	200.00	E	
- ห้องลงทะเบียนและรับส่งของ	1	-	50.00	50.00	E	
- ห้องเก็บอุปกรณ์เตรียมแสดงนิทรรศการ	1		100.00	100.00	E	
- ห้อง studio	1	1	100.00	100.00	A	
- ลานรับส่งของนิทรรศการ	1	1	30.00	30.00	E	
- ห้องพักเจ้าหน้าที่	1	2	4.50/คน	9.00	B,D	
- ห้องน้ำ-ส้วมสาธารณะ	1	very	40.00	40.00	B	
รวม				1,029		
2. ส่วนแสดงนิทรรศการวัฒนธรรม						
- ส่วนแสดงนิทรรศการ		-	1,800	1,800	A,E	
- ส่วนรับส่งและลงทะเบียนงาน		-	50.00	50.00	E	
- ส่วนเตรียมแสดงงานและคลังวัตถุ		-	100.00	100.00	E	
- ห้องพักเจ้าหน้าที่		2	4.50/คน	9.00	D	
- ส่วนรับส่งของแสดงนิทรรศการ		1	30.00	30.00	E	
- ห้องน้ำ-ส้วมสาธารณะ		very	40.00	40.00	B,E	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

องค์ประกอบ	จำนวนหน่วย	จำนวนผู้ใช้ (ตร.ม.)	พื้นที่/หน่วย (ตร.ม.)	รวมพื้นที่ (ตร.ม.)	อ้างอิง	หมายเหตุ
รวม				1,000	A,E	
- ห้องแสดงนิทรรศการหมุนเวียน		-	1,000	4,100		
รวม				5,330		
รวมพื้นที่สัญจร 30 %						
2. งานเทคนิค						
- ห้องหัวหน้างานเทคนิค	1	1	12.00	12.00	B,D	
- ห้องปฏิบัติงานเจ้าหน้าที่	1	2	6.00	12.00	B	
- ห้องปฏิบัติงานช่างเฉพาะทาง	1	4	6.00	24.00	B	
- ห้องเครื่องไฟฟ้า	1	1	60.00	60.00	E	
- ห้องเครื่องปรับอากาศ	1	1	96.00	96.00	E	
- ห้องเครื่องปั๊มน้ำ	1	1	40.00	40.00	E	
- ห้องซ่อมบำรุง	1	4	57.00	57.00	B	
- ห้องพักเจ้าหน้าที่	1	7	4.50/คน	31.50	B	
- ห้องเก็บอุปกรณ์	1	-	9.00	9.00	B,E	
- ห้องน้ำ-ส้วม					B,E	
- ชาย WC = 1/UR = 2/LV = 1	1	very	6.44	6.44		
- หญิง WC = 1/ LV = 1	1	very	4.14	4.14		
รวม				352.08		
รวมพื้นที่สัญจร 30 %				457.70		
ส่วนโรงละครกลางแจ้ง						
- ส่วนทางเข้าออก						
- ลานแสดงกลางแจ้ง	1	300	1/5ของผู้ชม	50	E	
- ส่วนที่นั่งชม	1	-	-	180	E	
- ส่วนเตรียมการแสดง	1	300	0.375	112.5	A,E	
- ส่วนควบคุมแสงเสียง	1	20	9.29/คน	46.45	E	
- ห้องพักนักแสดง	1	1-2	-	30.00	A	
- ห้องเก็บอุปกรณ์		20	-	30.00	B,E	
- ห้องแต่งตัว	1	very	6.00	6.00	E	
- ห้องน้ำ	1	20	2.00/คน	40.00	B,E	
- ชาย WC = 4/UR = 4/LV = 3		very	9.37	9.37		
- หญิง WC = 5/ LV = 3		very	8.50	8.50		
รวม				512.82		
รวมพื้นที่สัญจร 30 %				666.16		

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.10 การวิเคราะห์พื้นที่ส่วนจัดแสดงนิทรรศการ

ชิ้นงานแสดง	วิธีแสดง	จำนวน	ขนาด / หน่วย (สูงxยาวxลึก)	พื้นที่ใช้สอย / หน่วย	พื้นที่รวม
1. ประวัติศาสตร์และโบราณคดี					
- ประวัติศาสตร์เมืองปัตตานี	BOARD	1	1.80x1.80	4.572	4.572
- สภาพการดำรงชีวิต	BOARD	1	1.80x1.80	4.572	4.572
- แหล่งวัฒนธรรม	BOARD	1	1.80x1.80	4.572	4.572
- แผนที่แสดงแหล่งวัฒนธรรม	BOARD	1	1.80x1.80	4.572	4.572
2. ชาติพันธุ์วิทยา					
- ประวัติชนชาติในปัตตานี	BOARD	1	1.80x1.80	4.572	4.572
- การอพยพและการตั้งถิ่นฐาน	BOARD	1	1.80x1.80	4.572	4.572
- แผนที่แสดงการอพยพและตั้งถิ่นฐาน	BOARD	1	1.80x1.80	4.572	4.572
3. ปัตตานีศึกษา					
- การศึกษาสภาพจังหวัดปัตตานี	BOARD	1	1.50x2.10	5.40	5.40
- แผนที่พื้นที่การศึกษา	BOARD	1	1.50x2.10	5.40	5.40
4. สงขลานครินทร์	BOARD	3	1.50x2.10	5.40	16.20
5. ศิลปะการแสดง					
- แหล่งกำเนิด	BOARD	3	1.50x2.10	5.40	16.20
- ประเภทของการแสดง	BOARD	2	1.80x1.80	4.572	9.144
6. การละเล่นพื้นบ้าน					
- แหล่งกำเนิด	BOARD	3	1.50x2.10	5.40	16.20
- หนังตะลุง	DISPLAY	1	0.90x1.80x0.60	3.60	4.68
- มโนราห์	DISPLAY	1	0.90x1.80x0.60	3.60	4.68
7. หลวงพ่อทวดอนุสรณ์					
- ชีวประวัติ	BOARD	1	1.80x1.80	4.572	4.572
- รูปเคารพ	MODEL	1	1.20x0.90x1.60		
8. เจ้าแม่ลิ้มกอเหนี่ยว					
- ชีวประวัติ	BOARD	1	1.80x1.80	4.572	4.572

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชิ้นงานแสดง	วิธีแสดง	จำนวน	ขนาด / หน่วย (สูงxยาวxลึก)	พื้นที่ใช้สอย / หน่วย	พื้นที่รวม
- รูปเคารพ	MODEL	1	1.20x0.90x1.60		
9. ผ้าพื้นเมือง					
- แหล่งกำเนิด	BOARD	1	1.50x2.10	5.40	5.40
- รูปแบบผ้าพื้นเมือง	DISPLAY	1	0.90x1.80x0.60	3.60	4.68
- ตัวอย่างผ้าพื้นเมือง	DISPLAY	1	0.90x1.80x0.60	3.60	4.68
10. เครื่องทองเหลือง					
- แหล่งกำเนิด	BOARD	1	1.50x2.10	5.40	5.40
- วิธีการผลิต	BOARD	1	1.50x2.10	5.40	5.40
- ชนิดเครื่องทองเหลือง	DISPLAY	1	0.90x1.80x0.60	3.60	4.68
11.ศาสตราวุธ					
- แหล่งกำเนิด	BOARD	1	1.50x2.10	5.40	5.40
- วีการผลิต	BOARD	1	1.50x2.10	5.40	5.40
- ชนิดของศาสตราวุธ	DISPLAY	3	0.90x1.80x0.60	3.60	10.80
12. แพทย์แผนไทย	BOARD	3	1.50x2.10	5.40	16.20
13. ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน					
- แหล่งกำเนิด	BOARD	3	1.50x2.10	5.40	16.20
- วิธีการผลิต	BOARD	3	1.50x2.10	5.40	16.20
- งานแสดง	DISPLAY	1	0.90x1.80x0.60	3.60	4.68
14. จิตรกรรมฝาผนัง					
- ประวัติความเป็นมา	BOARD	1	1.50x2.10	5.40	5.40
- แหล่งที่ค้นพบ	BOARD	1	1.50x2.10	5.40	5.40
- ภาพตัวอย่าง	DISPLAY	4	0.90x0.90x0.30	1.143	5.65
15. นกเขา และนกกรงหัวจุก					
- ถิ่นกำเนิด	BOARD	1	1.50x2.10	5.40	5.40
- ชนิดของนก	BOARD	1	1.50x2.10	5.40	5.40
- ภาพตัวอย่างแต่ละชนิด	BOARD	1	1.50x2.10	5.40	5.40

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สรุป พื้นที่ใช้สอยศูนย์ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยภาคใต้ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

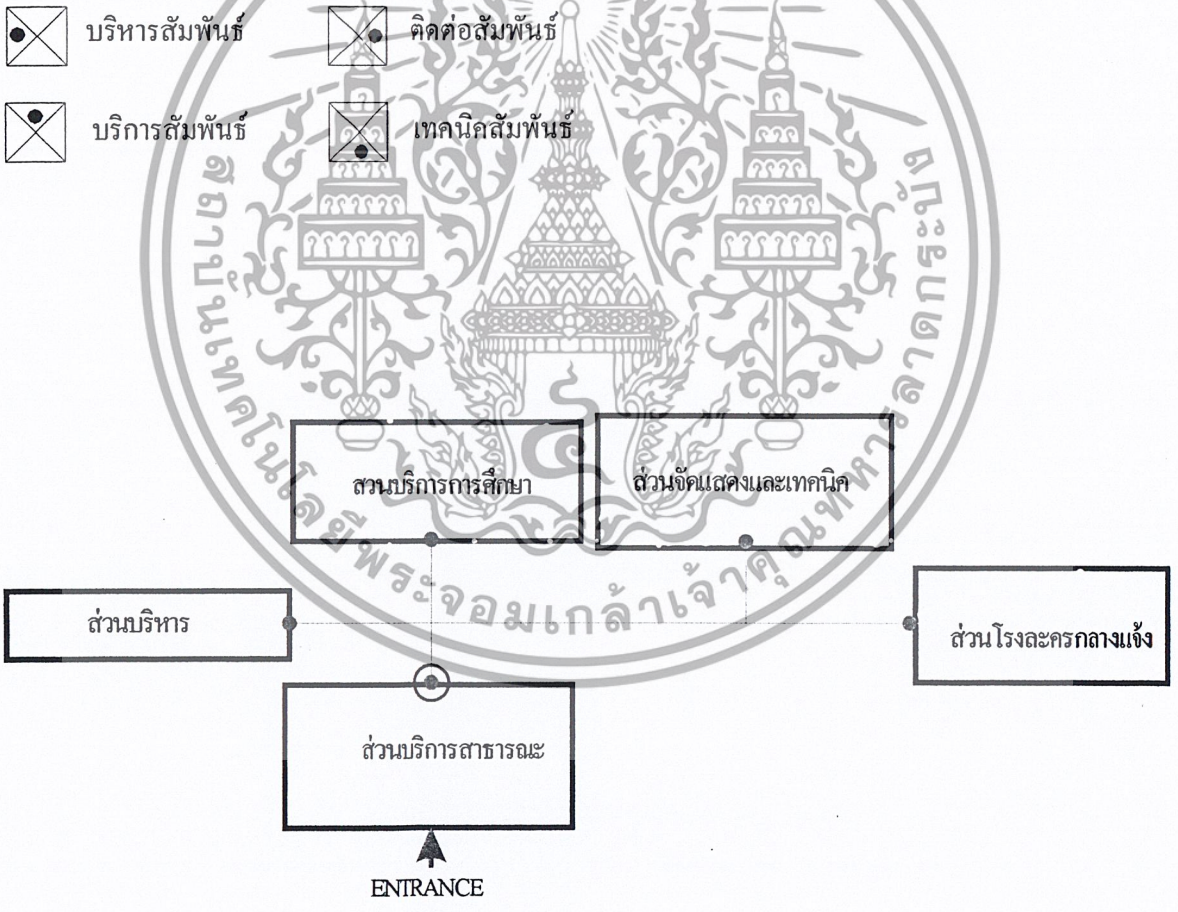
1.	ส่วนบริหาร		
	- งานบริหาร	82.00	ตร.ม.
	- งานธุรการ	95.65	ตร.ม.
	- งานอาคารสถานที่	238.78	ตร.ม.
	รวมพื้นที่ส่วนบริหาร	416.43	ตร.ม.
2.	ส่วนบริการสาธารณะ		
	- ส่วนโถงอเนกประสงค์	334.08	ตร.ม.
	- ส่วนที่จอดรถ	2,634	ตร.ม.
	- ส่วนร้านอาหาร	300.95	ตร.ม.
	รวมพื้นที่ส่วนบริการสาธารณะ	635.30	ตร.ม. (ไม่รวมที่จอดรถ)
3.	ส่วนบริการการศึกษา		
	- งานด้านการศึกษา	433.94	ตร.ม.
	- งานบริการการศึกษา	597.41	ตร.ม.
	รวมพื้นที่ส่วนบริการการศึกษา	1,031.35	ตร.ม
4.	ส่วนจัดแสดงและเทคนิค		
	- งานจัดแสดง	5,330.00	ตร.ม.
	- งานเทคนิค	457.70	ตร.ม.
	รวมพื้นที่ส่วนจัดแสดงและเทคนิค	5,787.70	ตร.ม.
5.	ส่วนโรงละครกลางแจ้ง	666.16	ตร.ม.
	รวมพื้นที่ใช้สอยของโครงการ	8,536.67	ตร.ม.
	สรุปพื้นที่ใช้สอยของโครงการทั้งหมด	11,170.67	ตร.ม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2.3.4 การศึกษาและวิเคราะห์ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบโครงการ

ตารางที่3.11แสดงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบหลัก

องค์ประกอบหลัก		1	2	3	4	5	รวม
1	ส่วนบริหาร		3	2	4	1	10
2	ส่วนบริการสาธารณะ			3	4	3	13
3	ส่วนบริการการศึกษา				4	2	11
4	ส่วนจัดแสดงและเทคนิค					3	15
5	ส่วนโรงละครกลางแจ้ง						10

แผนภูมิที่3.9แสดงความสัมพันธ์องค์ประกอบหลักของโครงการ

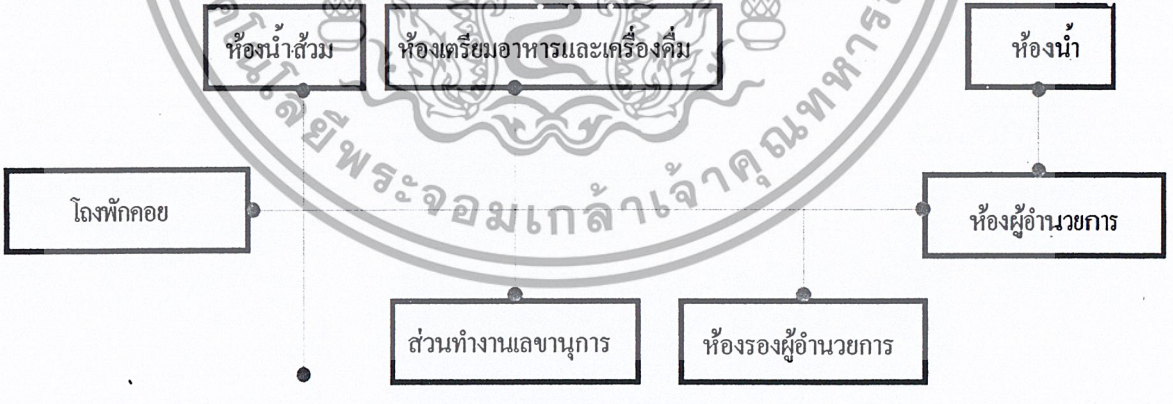
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่3.12แสดงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ส่วนบริหาร

1.งานบริหาร		1	2	3	4	5	รวม
1	ห้องผู้อำนวยการ		3	3	3	1	10
2	ห้องรองผู้อำนวยการ			3	3	3	12
3	ส่วนทำงานเลขานุการ				2	2	10
4	ห้องเตรียมอาหารและเครื่องดื่ม					1	7
5	ห้องน้ำส้วม						7

บริหารสัมพันธ์ ติดต่อสัมพันธ์

บริการสัมพันธ์ เทคนิคสัมพันธ์

แผนภูมิที่3.10แสดงความสัมพันธ์งานบริหาร

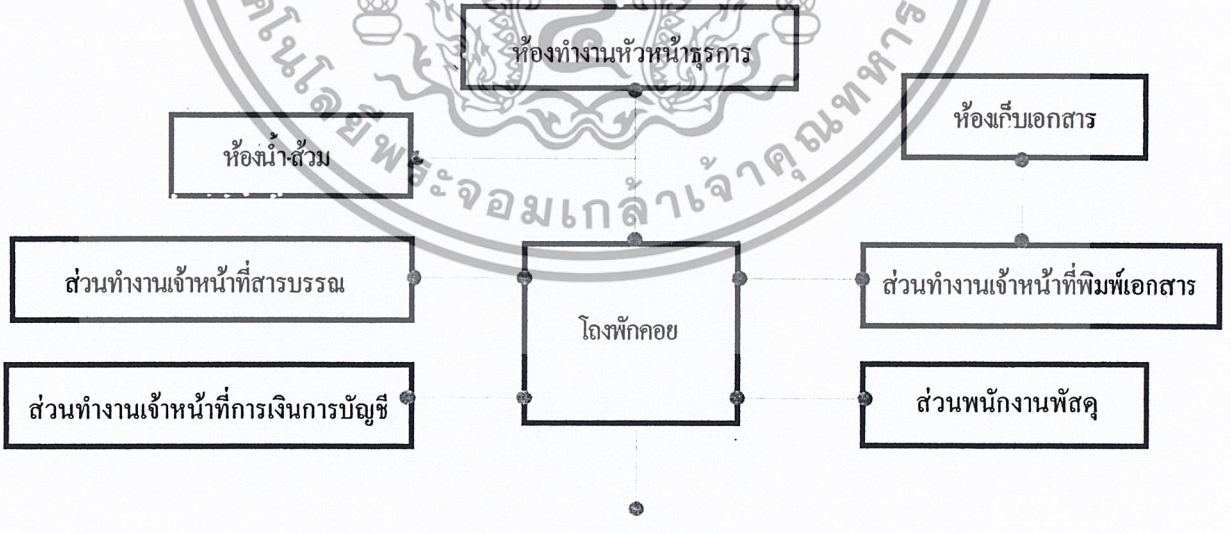
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่3.13แสดงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์งานธุรการ

	2. งานธุรการ	1	2	3	4	5	6	7	รวม
1	ห้องทำงานหัวหน้าธุรการ		2	2	2	2	1	2	11
2	ส่วนทำงานเจ้าหน้าที่สารบรรณ			1	1	1	2	2	9
3	ส่วนทำงานเจ้าหน้าที่การเงินการบัญชี				1	1	2	2	9
4	ส่วนทำงานเจ้าหน้าที่พิมพ์เอกสาร					1	2	2	9
5	ส่วนพนักงานพัสดุ						2	1	8
6	ห้องเก็บเอกสาร							1	10
7	ห้องน้ำส้วม								10

บริหารสัมพันธ์ ติดต่อสัมพันธ์

บริการสัมพันธ์ เทคนิคสัมพันธ์

แผนภูมิที่3.11แสดงความสัมพันธ์งานธุรการ

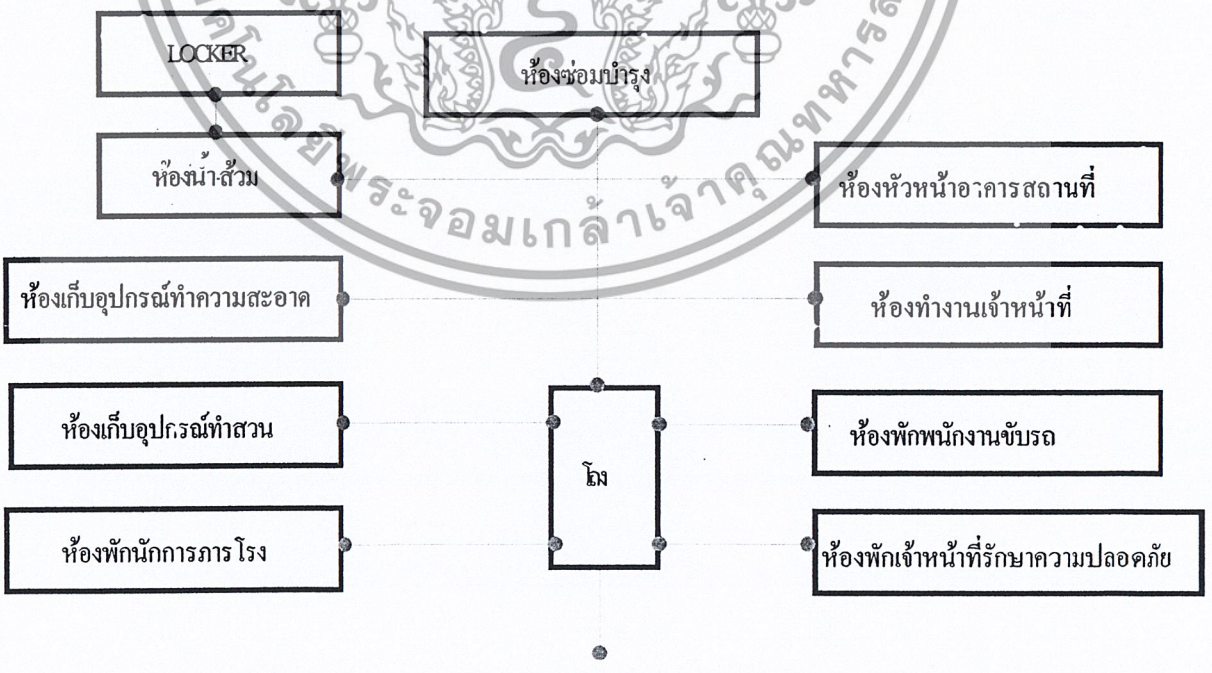
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่3.14แสดงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์งานอาคารสถานที่

	3.งานอาคารสถานที่	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	รวม
1	ห้องหัวหน้าอาคารสถานที่		3	3	2	2	1	1	1	2	1	16
2	ห้องทำงานเจ้าหน้าที่			2	2	2	1	1	2	2	2	17
3	ห้องพักเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย				2	1	1	1	1	2	2	15
4	ห้องพักนักการภารโรง					1	1	1	1	2	2	14
5	ห้องพักพนักงานขับรถ						1	1	1	2	2	13
6	ห้องเก็บอุปกรณ์ทำสวน							1	1	1		8
7	ห้องเก็บอุปกรณ์ทำความสะอาด								1	1		8
8	ห้องซ่อมบำรุง									1		9
9	ห้องน้ำ-ส้วม										2	15
10	LOCKER											11

บริหารสัมพันธ์ ติดต่อสัมพันธ์

บริการสัมพันธ์ เทคนิคสัมพันธ์

แผนภูมิที่3.12แสดงความสัมพันธ์งานอาคารสถานที่

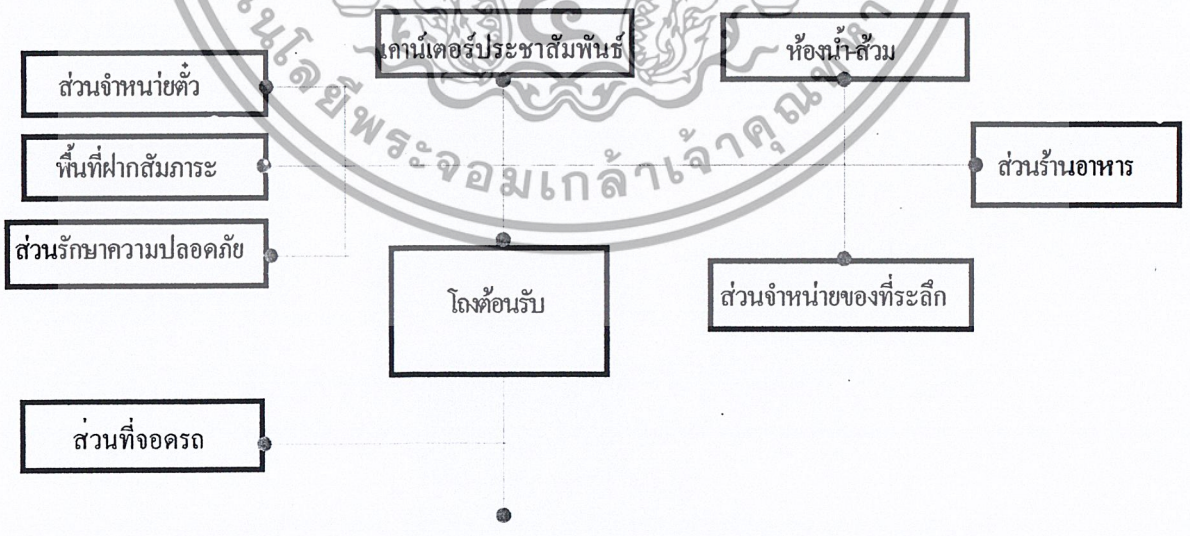
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่3.15แสดงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ส่วนบริการสาธารณะ

	1.ห้องโถงอเนกประสงค์และโถงต้อนรับ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	รวม
1	โถงอเนกประสงค์และโถงต้อนรับ		2	2	2	2	2	2	2	2	16
2	เคาน์เตอร์ประชาสัมพันธ์			1	2	1	1	2	1	2	12
3	ส่วนจำหน่ายตั๋ว				1	1	1	1	1	1	9
4	พื้นที่ฝากสัมภาระ					1	1	1	1	1	10
5	ส่วนจำหน่ายของที่ระลึก						1	1	1	1	9
6	ส่วนรักษาความปลอดภัย							1	1	1	9
7	ห้องน้ำ-ส้วม								1	1	10
8	ส่วนที่จอดรถ									1	9
9	ส่วนร้านอาหาร										10

บริหารสัมพันธ์ ติดต่อสัมพันธ์

บริการสัมพันธ์ เทคนิคสัมพันธ์

แผนภูมิที่3.13แสดงความสัมพันธ์ส่วนบริการสาธารณะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่3.16แสดงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ส่วนที่จอดรถ

ส่วนที่จอดรถ 2.		1	2	3	4	5	รวม
1	ที่จอดรถบัส		1	1	1	1	4
2	ที่จอดรถยนต์			1	1	1	4
3	ที่จอดรถจักรยานยนต์				1	1	4
4	ที่จอดรถเจ้าหน้าที่					1	4
5	ที่จอดรถบริการ						4

บริหารสัมพันธ์ ติดต่อสัมพันธ์

บริการสัมพันธ์ เทคนิคสัมพันธ์

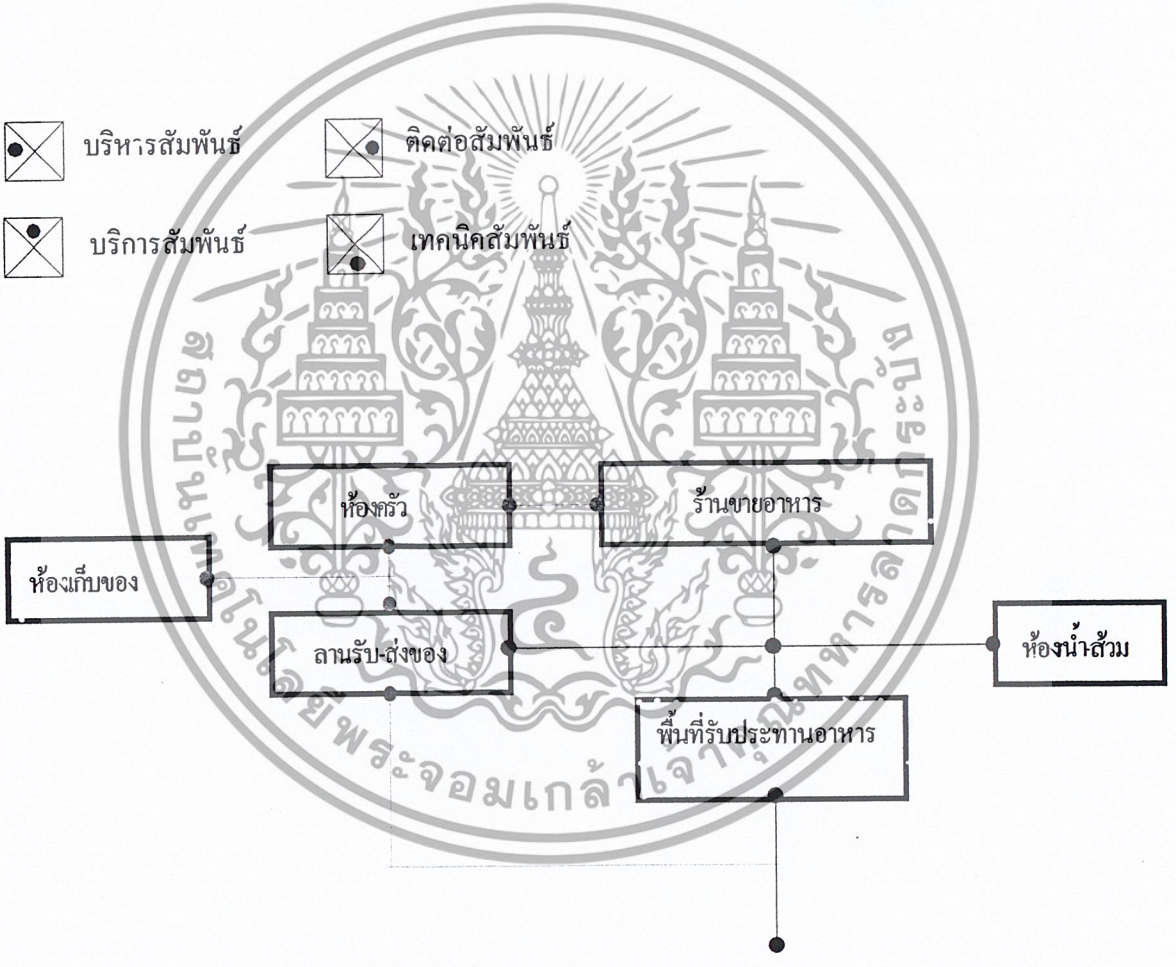

แผนภูมิที่3.14แสดงความสัมพันธ์ส่วนที่จอดรถ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่3.17แสดงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ส่วนร้านอาหาร

	3.ส่วนร้านขายอาหาร	1	2	3	4	5	6	รวม
1	ร้านขายอาหาร		1	2	2	2	1	8
2	พื้นที่รับประทานอาหาร			2	1	2	2	8
3	ห้องครัว				2	2	1	9
4	ลานรับ-ส่งของ					2	1	8
5	ห้องเก็บของ						1	9
6	ห้องน้ำ-ส้วม							6

แผนภูมิที่3.15แสดงความสัมพันธ์ส่วนร้านอาหาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่3.18แสดงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ส่วนบริการการศึกษา

	1.งานด้านการศึกษา	1	2	3	4	5	6	7	รวม
1	ห้องหัวหน้างานค้นคว้าวิจัย		2	1	2	2	2	2	11
2	ส่วนทำงานพนักงานพิมพ์ดีด			1	-	-	-	2	5
3	ห้องพักวิทยากร				2	2	2	2	10
4	ห้องปฏิบัติการศิลปะ					1	2	2	9
5	ห้องปฏิบัติการวัฒนธรรม						2	2	9
6	ห้องประชุมและบรรยายสรุป							1	9
7	ห้องสมุดและข้อมูล								11

บริหารสัมพันธ์ คิดต่อสัมพันธ์

บริการสัมพันธ์ เทคนิคสัมพันธ์

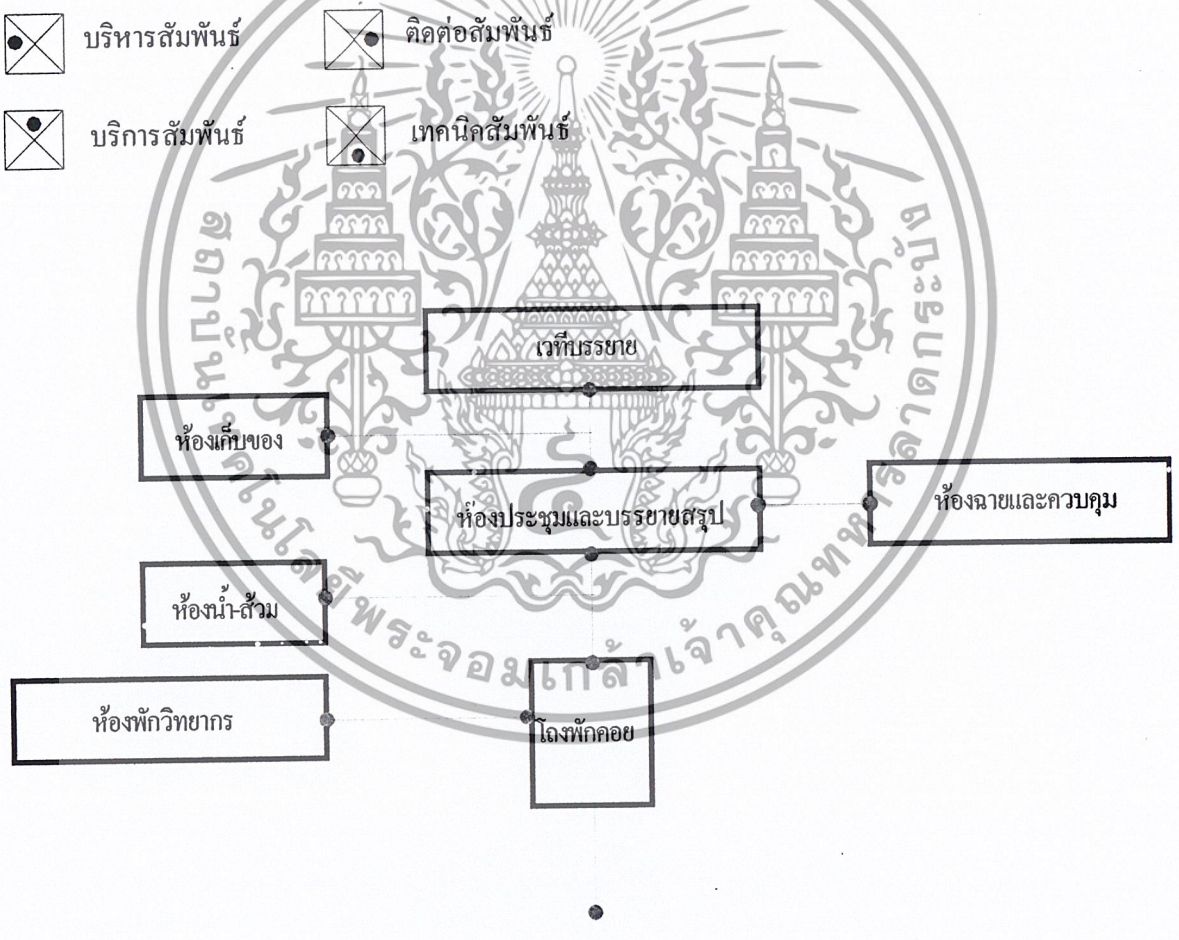

แผนภูมิที่3.18แสดงความสัมพันธ์ส่วนบริการการศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่3.19แสดงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์งานบริการการศึกษา

	ห้องประชุมและบรรยายสรุป	1	2	3	4	5	6	7	รวม
1	โถงพักคอย		2	2	1	2	2	2	11
2	ห้องประชุมและบรรยายสรุป			2	3	2	2	2	13
3	เวทีบรรยาย				3	2	2	1	12
4	ห้องฉายและควบคุม					1	2	1	11
5	ห้องพักวิทยากร						1	2	10
6	ห้องเก็บของ							1	10
7	ห้องน้ำ-ส้วม								9

แผนภูมิที่3.17แสดงความสัมพันธ์งานบริการการศึกษา

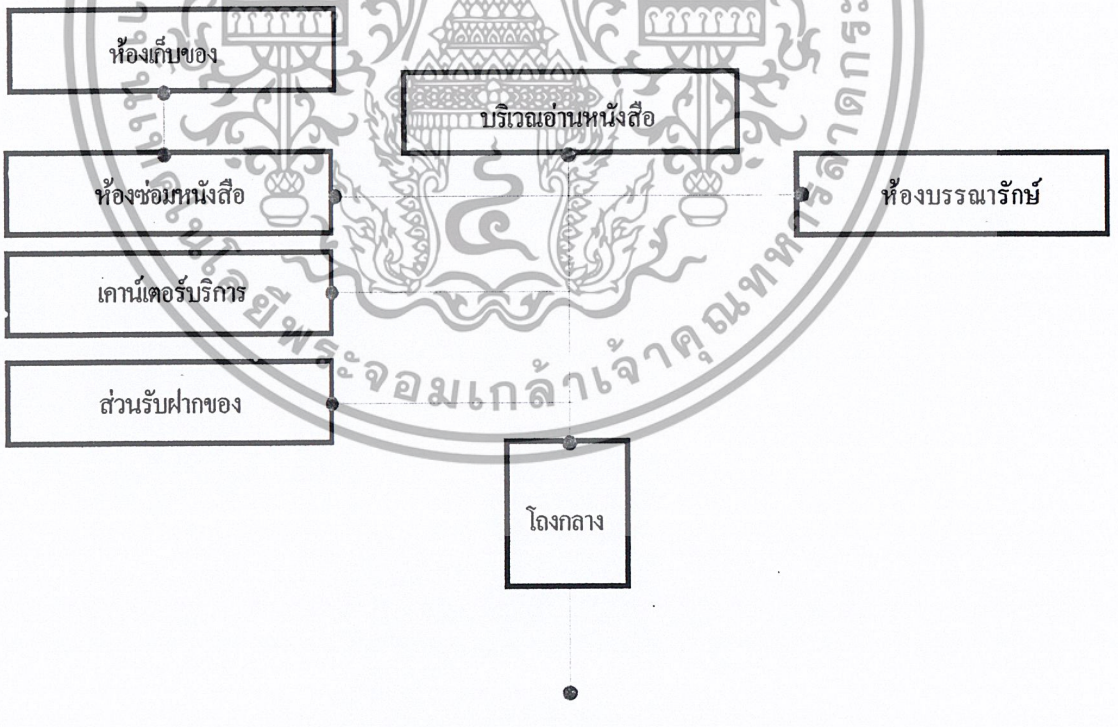
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่3.20แสดงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ห้องสมุดและข้อมูล

ห้องสมุดและข้อมูล		1	2	3	4	5	6	7	รวม
1	โถงกลาง		2	2	2	2	1	1	10
2	เคาน์เตอร์บริการ			2	3	2	2	1	12
3	ส่วนรับฝากของ				1	2	2	1	10
4	ห้องบรรณารักษ์					3	1	1	11
5	ห้องซ่อมหนังสือ						1	2	12
6	บริเวณอ่านหนังสือ							1	8
7	ห้องเก็บของ								7

บริหารสัมพันธ์ ติดต่อสัมพันธ์

บริการสัมพันธ์ เทคนิคสัมพันธ์

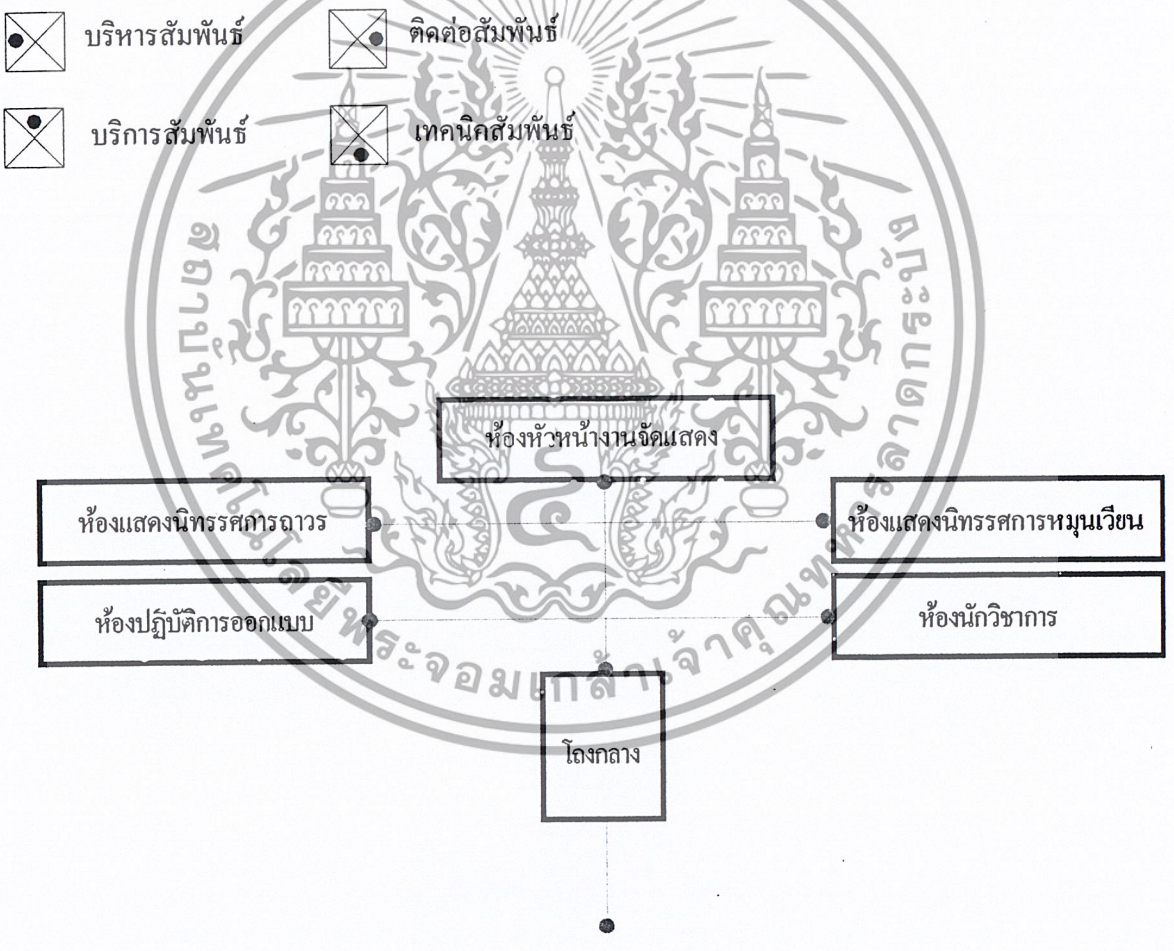

แผนภูมิที่3.18แสดงความสัมพันธ์ห้องสมุดและข้อมูล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่3.21แสดงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ส่วนจัดแสดงและเทคนิค

1.งานจัดแสดง		1	2	3	4	5	รวม
1	ห้องหัวหน้างานจัดเสดง	■	1	4	3	3	11
2	ห้องนักวิชาการ	⊠	■	3	2	2	8
3	ห้องปฏิบัติการออกแบบ	⊠	⊠	■	2	2	11
4	ห้องแสดงนิทรรศการถาวร	⊠	⊠	⊠	■	2	9
5	ห้องแสดงนิทรรศการหมุนเวียน	⊠	⊠	⊠	⊠	■	9

แผนภูมิที่3.19แสดงความสัมพันธ์ส่วนจัดแสดงและเทคนิค

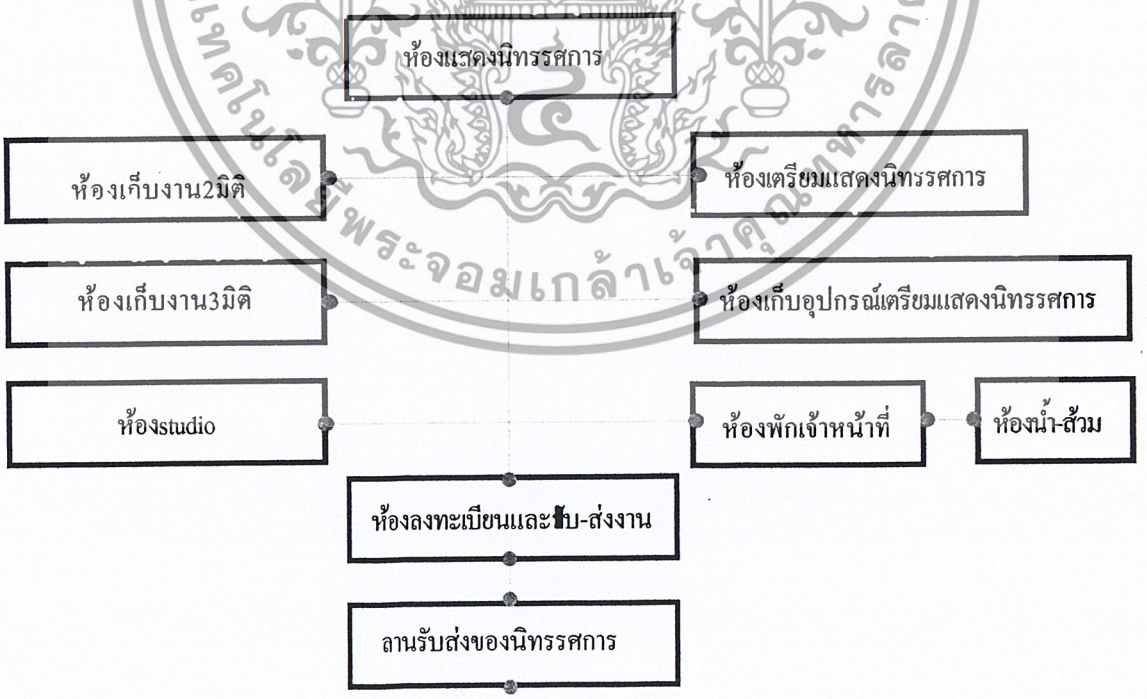
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่3.22แสดงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ส่วนจัดแสดงนิทรรศการศิลปะ

	ส่วนแสดงนิทรรศการศิลปะ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	รวม
1	ห้องแสดงนิทรรศการ		2	2	3	2	2	3	2	4	2	22
2	ห้องเก็บงาน2มิติ			2	2	2	2	2	2	4	-	18
3	ห้องเก็บงาน3มิติ				2	1	2	2	2	3	-	16
4	ห้องเตรียมแสดงนิทรรศการ					1	2	1	1	3	2	17
5	ห้องลงทะเบียนและรับ-ส่งงาน						1	1	2	3	2	15
6	ห้องเก็บอุปกรณ์เตรียมแสดงนิทรรศการ							1	1	3	-	14
7	ห้องstudio								-	2	2	14
8	ลานรับส่งของนิทรรศการ									2	-	12
9	ห้องพักเจ้าหน้าที่										2	26
10	ห้องน้ำ-ส้วม											10

บริหารสัมพันธ์ ติดต่อสัมพันธ์

บริการสัมพันธ์ เทคนิคสัมพันธ์

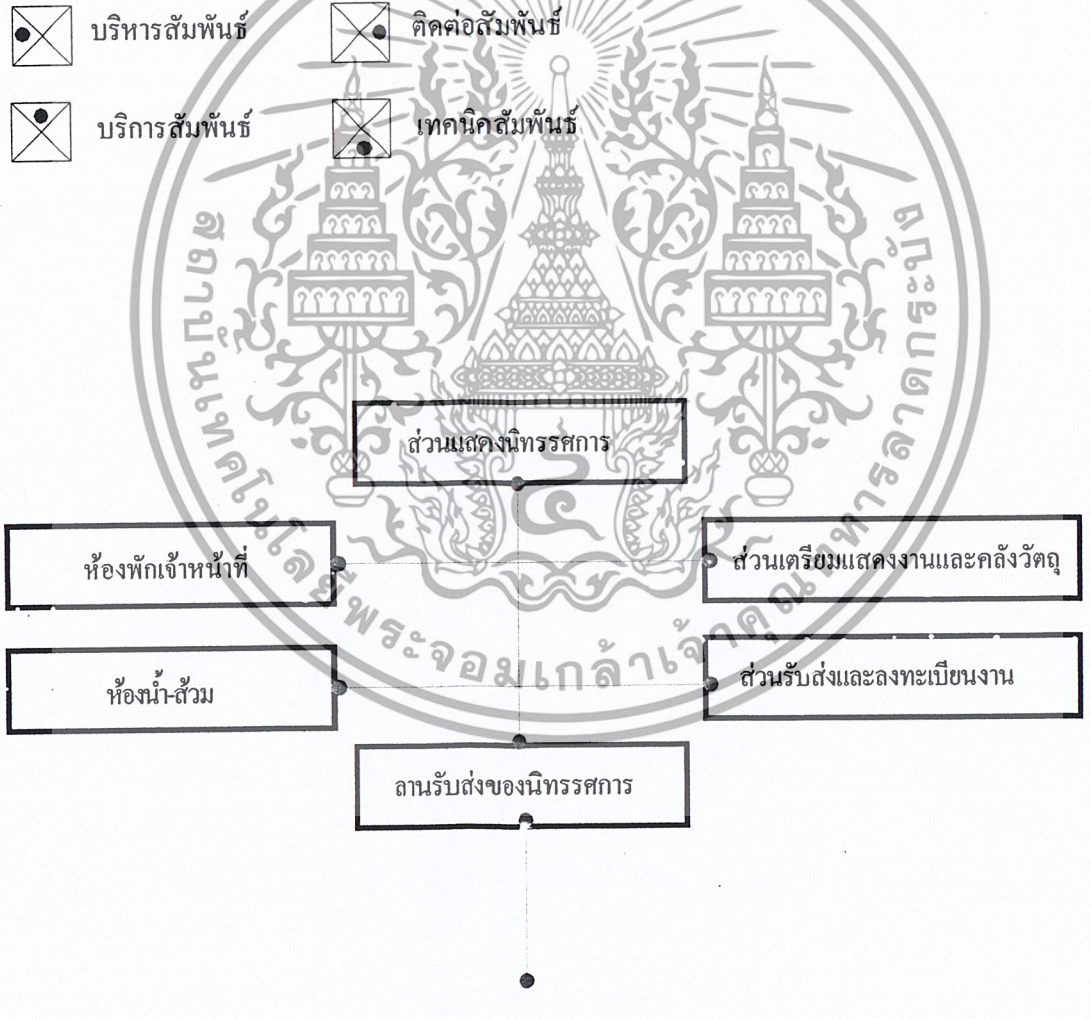

แผนภูมิที่3.20แสดงความสัมพันธ์ส่วนนิทรรศการศิลปะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่3.23แสดงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ส่วนจัดแสดงนิทรรศการวัฒนธรรม

	ส่วนจัดแสดงนิทรรศการวัฒนธรรม	1	2	3	4	5	6	รวม
1	ส่วนแสดงนิทรรศการ		2	2	4	2	2	12
2	ส่วนรับส่งและลงทะเบียนงาน			2	3	2	1	10
3	ส่วนเตรียมแสดงงานและคลังวัตถุ				4	2	1	11
4	ห้องพักเจ้าหน้าที่					2	2	14
5	ส่วนรับส่งของนิทรรศการ						1	9
6	ห้องน้ำ-ส้วม							7

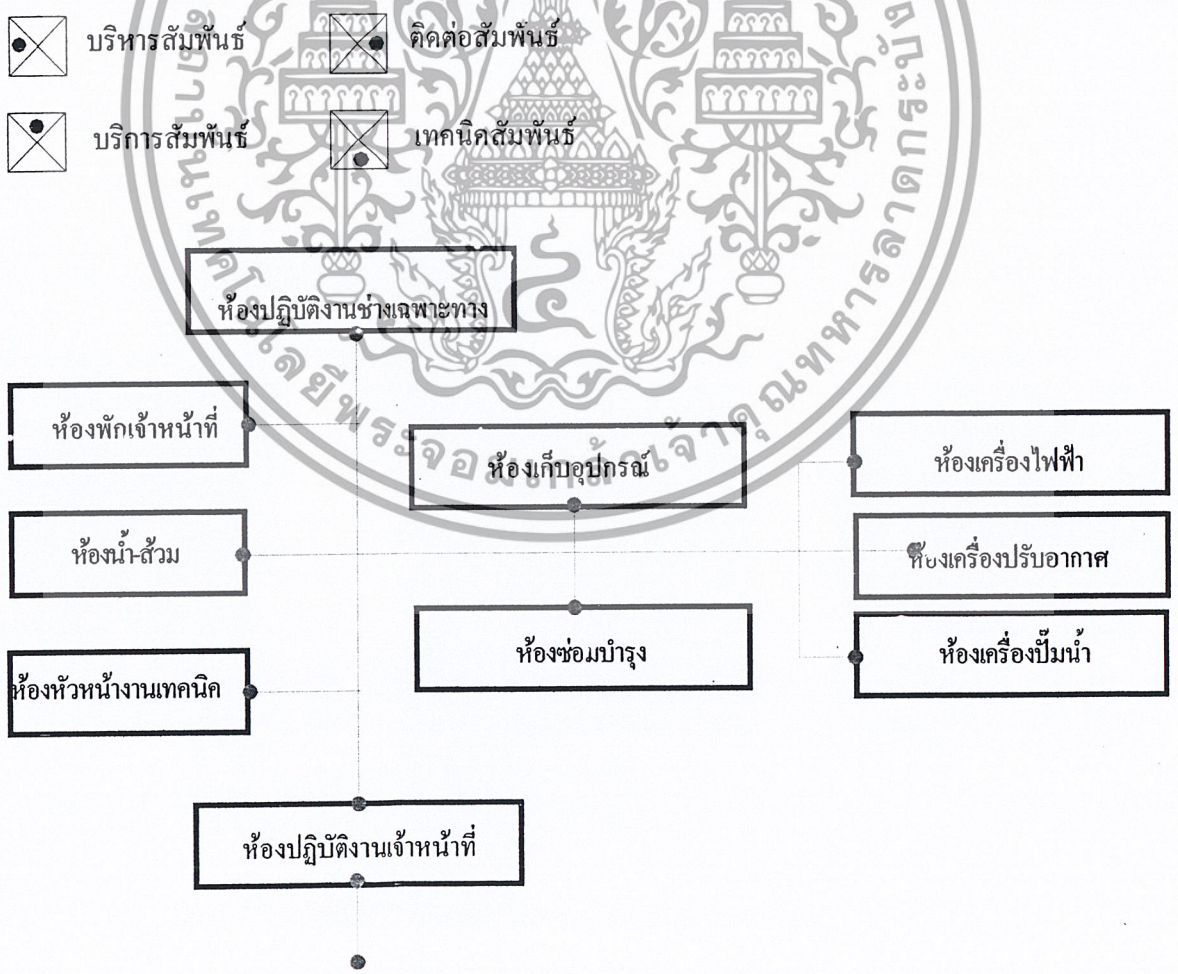

แผนภูมิที่3.21แสดงความสัมพันธ์ส่วนนิทรรศการวัฒนธรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่3.24แสดงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์งานเทคนิค

2.งานเทคนิค		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	รวม
1	ห้องหัวหน้างานเทคนิค		4	4	2	2	2	2	2	2	2	22
2	ห้องปฏิบัติงานเจ้าหน้าที่			3	2	2	2	3	2	2	2	22
3	ห้องปฏิบัติงานช่างเฉพาะทาง				3	3	3	3	2	2	2	25
4	ห้องเครื่องไฟฟ้า					1	1	2	1	3	1	16
5	ห้องเครื่องปรับอากาศ						1	2	1	3	1	16
6	ห้องเครื่องปั๊มน้ำ							2	1	3	1	16
7	ห้องซ่อมบำรุง								1	2	2	19
8	ห้องพักเจ้าหน้าที่									2	2	14
9	ห้องเก็บอุปกรณ์										1	20
10	ห้องน้ำ-ส้วม											14

แผนภูมิที่3.22แสดงความสัมพันธ์งานเทคนิค

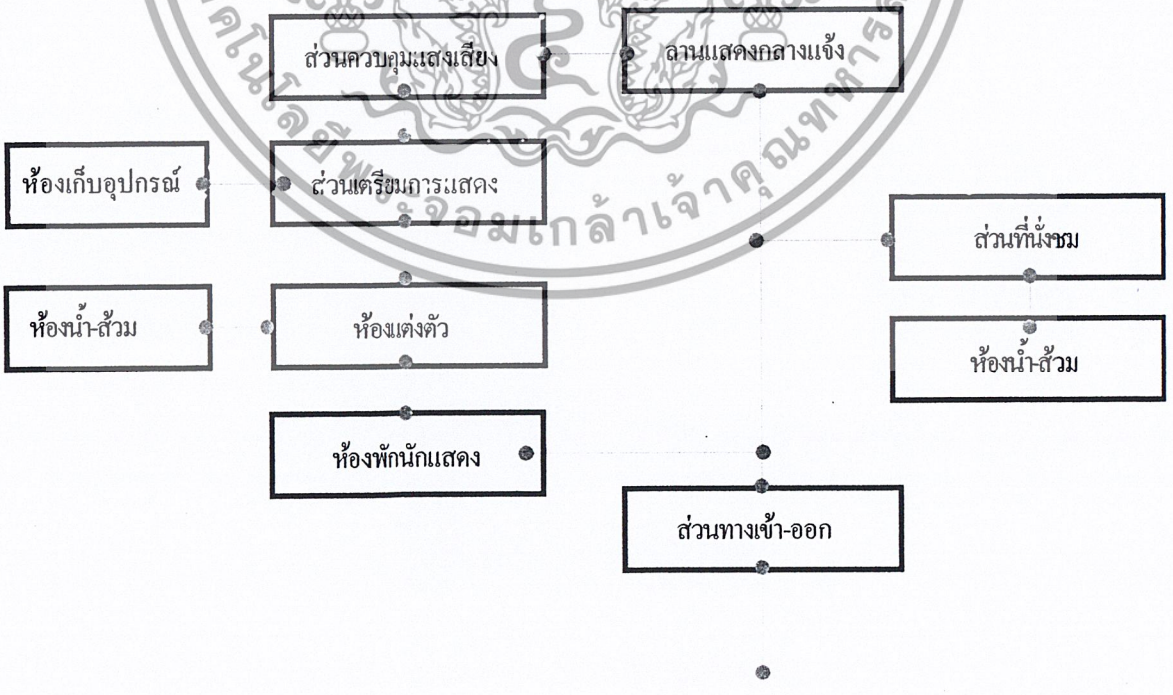
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่3.25แสดงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ส่วนโรงละครกลางแจ้ง

	โรงละครกลางแจ้ง	1	2	3	4	5	6	7	8	9	รวม
1	ส่วนทางเข้า-ออก		2	3	1	1	2	2	1	2	14
2	ลานแสดงกลางแจ้ง			2	1	1	2	2	-	2	12
3	ส่วนที่นั่งชม				1	1	2	1	-	2	12
4	ส่วนเตรียมการแสดง					2	1	1	2	2	11
5	ส่วนควบคุมแสงเสียง						4	1	1	2	13
6	ห้องพักนักแสดง							1	2	2	16
7	ห้องเก็บอุปกรณ์								1	1	10
8	ห้องแต่งตัว									2	9
9	ห้องน้ำ-ส้วม										15

บริหารสัมพันธ์ ติดต่อสัมพันธ์

บริการสัมพันธ์ เทคนิคสัมพันธ์

แผนภูมิที่3.23แสดงความสัมพันธ์ส่วนโรงละครกลางแจ้ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.3 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเทคนิค

3.3.1 การวิเคราะห์โครงสร้างและวัสดุโครงสร้าง

โดยทั่วไปแล้ว โครงสร้างของอาคารจะรับและถ่ายแรงอยู่สองทางคือ

1. แนวราบ ได้แก่ พื้นคานหรือโครงหลังคา ที่ถ่ายน้ำหนักลงสู่จุดเสา การรับน้ำหนักแบ่งได้ 2 แบบ คือ

1.1 LONG SPAN การคลุมพื้นที่ที่ต้องการส่วนเปิดโล่งกว้าง ๆ ไม่มีส่วนของโครงสร้าง

- ส่วนห้องประชุม ที่ไม่ต้องการเสามาขวาง ในการชมการแสดงซึ่งจะกว้างประมาณ 35 เมตร
- ส่วนเวที ที่เปลี่ยนฉาก จะกว้างประมาณ 18 เมตร

1.2 SHOT SPAN เป็นการคลุมพื้นที่ประโยชน์ใช้สอยบริเวณเล็ก ๆ ที่จุครองรับน้ำหนัก ไม่ทำให้เกิดปัญหาของส่วนใช้สอยซึ่งประหยัดกว่า LONG SPAN องค์ประกอบส่วนนี้ได้แก่

- ส่วนทำงานเจ้าหน้าที่
- ส่วนห้องสมุด

2. แนวดิ่ง ได้แก่เสาและกำแพงรับน้ำหนัก ซึ่งรับแรงจากพื้น คาน และโครงหลังคา แล้วถ่ายลงสู่ฐานราก ซึ่งการใช้เสากับคานหรือกำแพงรับน้ำหนักขึ้นอยู่กับการออกแบบ และประโยชน์ใช้สอยของแต่ละองค์ประกอบ

การวิเคราะห์โครงสร้างที่ถือว่าเป็น LONG SPAN ในการใช้คลุมพื้นที่กว้างมาก ๆ ได้แก่

ตารางที่ 3.26 แสดงการวิเคราะห์โครงสร้าง LONG SPAN

การพิจารณา	TAKE SPAN	น้ำหนัก	ค่าก่อสร้าง	การก่อสร้าง	ความรู้ความชำนาญของช่าง
- TRUSS	24-30 เมตร	เบา	ถูก	สะดวก	มีน้อย
- FOLDED PLATE	ใกล้เคียง	เบา	แพงกว่า	ยุ่งในการทำงานไม้แบบ	มีน้อย
- SHELL	ใกล้เคียง	เบา	แพงกว่า	ยุ่งในการทำงานไม้แบบ	มีน้อย
- CABLE	ได้มาก	เบา	แพง	ใช้เทคนิคมาก	ไม่มี
- TENT	ได้มาก	เบา	แพง	ใช้เทคนิคมาก	ไม่มี

จากข้างต้นจึงสรุปได้ว่า TRUSS เหมาะสำหรับโครงสร้าง LONG SPAN ในโครงการ เพราะความสามารถของช่างในประเทศไทย ความสะดวกในการก่อสร้างและราคาเหมาะกับโครงการนี้มากที่สุด

โครงสร้าง TRUSS เป็นโครงสร้างที่ประกอบจากชิ้นส่วนของวัสดุขนาดสั้น ๆ สามารถ TAKE SPAN ได้กว้างประมาณ 24-30 เมตร มีขนาดเบา ง่ายต่อการคำนวณและง่ายต่อการก่อสร้าง

การวิเคราะห์โครงสร้าง SHORT SPAN

ในที่นี้หมายถึง พื้นและคาน ซึ่งข้อพิจารณาในการเลือก คือ ความประหยัดของวัสดุและความเหมาะสมกับพื้นที่ใช้สอยขององค์ประกอบอาคาร

เนื่องจากส่วนเจ้าหน้าที่จัดเป็นแบบ OPEN SPAN และความต้องการของเนื้อที่ของแต่ละส่วนใช้เพียงเล็กน้อย ดังนั้น การกีดขวางจึงไม่มีปัญหา นอกจากความประหยัดเท่านั้น ส่วนของห้องสมุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากข้างต้นสามารถนำมาพิจารณากับวัสดุเหล็กที่ผลิตขึ้นโดยปกติ ยาว 10 เมตร และเทคนิคการทำพื้นและคาน (การหักคอม้าและหักมุม ซึ่งจะเหลือความยาววัดได้ประมาณ 3-9 เมตร)

ตารางที่ 3.27 แสดงสรุปการวิเคราะห์การใช้เหล็ก

ในกรณี	ความประหยัด	เหมาะสมกับพื้นที่
6-7 เมตร	ตัดเหล็กที่ยาวเกินออก เสียเวลา	น้อยเกินไปสำหรับห้องสมุด
8-9 เมตร	พอดีไม่ต้องตัด	พอดี
10 เมตร	สั่งทำเหล็กยาวขึ้นพอเศษหรือเชื่อมต่อเหล็ก	เนื้อที่สำหรับ STACK มีมากเกินไป

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า SPAN ขนาด 8-9 เมตร เหมาะสมที่สุด และเมื่อแบ่งครึ่ง SPAN จะได้ 4.00-4.50 และมีเสารับ จะทำให้ประหยัดยิ่งขึ้น

ตารางที่ 3.28 แสดงการวิเคราะห์ระบบโครงสร้าง

ข้อพิจารณา	เสาและคาน	ผนังรับน้ำหนัก	ระบบช่วงกว้าง	หมายเหตุ
1. เหมาะสมกับพื้นที่ใช้สอย	1	1	3	ใช้กับส่วนพิพิธภัณฑ์
2. ก่อสร้างง่าย	3	2	2	ก่อสร้างได้อย่างรวดเร็วและชำนาญ
3. ความประหยัด	3	2	1	ประหยัดกว่าโครงสร้างชนิดอื่น ๆ
4. สามารถใช้วัสดุท้องถิ่น	2	2	2	สามารถเข้ากับวัสดุท้องถิ่นได้
5. เหมาะสมกับสภาพภูมิอากาศ	2	1	3	ช่วยในการถ่ายเทอากาศได้สะดวก
6. ความมีเอกลักษณ์	3	2	2	สามารถตกแต่งในส่วนที่จะเป็นสัญลักษณ์ได้ง่าย
รวม	14	10	13	

ที่มา : จากการวิเคราะห์

สรุป ระบบโครงสร้างของโครงการนี้ จะใช้ 2 ระบบคือ ระบบเสาและคานจะใช้ในส่วนองค์ประกอบทั่วไปที่มีความเฉพาะตัว และใช้โครงสร้างช่วงกว้างในส่วนพิพิธภัณฑ์และ AUDITORIUM ซึ่งเหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอยมากที่สุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.29 แสดงการเลือกใช้วัสดุโครงสร้าง

ข้อกำหนด	โครงสร้างไม้	คอนกรีตเสริมเหล็ก	โครงสร้างเหล็ก
1. เป็นวัสดุที่หาง่ายในท้องถิ่น	3	2	2
2. เข้ากับสภาพภูมิอากาศ	2	3	2
3. เข้ากับสภาพแวดล้อม	3	2	1
4. มีความทนทานต่อการใช้สอย	0	3	3
5. มีความเหมาะสมต่อการใช้สอย	0	3	2
6. ความประหยัด	1	2	2
7. ความรวดเร็วในการก่อสร้าง	1	1	3
รวม	10	16	16

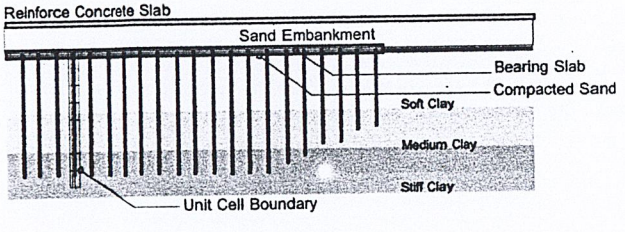
โครงสร้างคอนกรีตเสริมเหล็กจึงเป็นโครงสร้างที่เหมาะสมกับโครงการ รองลงมาคือโครงสร้างเหล็ก ซึ่งจะเลือกใช้ตามความเหมาะสม

ข้อกำหนด

3 ดีมาก
2 ดีปานกลาง
1 ดีพอใช้
0 ไม่ดี

3.3.2 การวิเคราะห์ระบบฐานราก

โครงสร้างฐานรากที่เลือกใช้กับโครงการ เป็นระบบโครงสร้าง Bearing Unit เนื่องจากสภาพของดินบริเวณที่ตั้งโครงการ มีลักษณะเป็นดินที่มีความอ่อนตัว ซึ่งเป็นพื้นที่ทำนากุ้งมาก่อน จึงไม่สามารถใช้โครงสร้างเสาเข็มธรรมดาได้

รูปที่ 3.3 แสดงระบบฐานราก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.3.3 การวิเคราะห์ระบบไฟฟ้า และแสงสว่าง

ระบบไฟฟ้า

การเลือกใช้ระบบไฟฟ้าในโครงการ ต้องการใช้ไฟฟ้าเป็นจำนวนมากในการให้แสงสว่างในส่วนนิทรรศการ ระบบปรับอากาศ และระบบเทคนิคต่าง ๆ โดยใช้เครื่องจ่ายไฟฟ้าจากการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ซึ่งจะแปลงกำลังไฟฟ้าจากกำลังสูงเป็นต่ำก่อนที่จะจ่ายไปยังส่วนต่าง ๆ ของโครงการ โดยมีการคำนวณอุปกรณ์ต่าง ๆ ทั้งหมดในอาคารที่จำเป็นต้องใช้กระแสไฟฟ้า หากได้ DEMAND LOAD ที่ได้คำนวณตามความต้องการแล้วก็จะเลือกใช้หม้อแปลง ที่มีขนาดเหมาะสมและเพียงพอ

นอกจากนั้นเพื่อป้องกันอันตรายที่เกิดขึ้นเนื่องจากกระแสไฟฟ้าลัดวงจร หรือจากการใช้กระแสไฟฟ้าเกินกำลัง จึงติดตั้งแผงควบคุม แยกระบบต่าง ๆ โดยเฉพาะ เช่น แยกเป็น AIR CONDITION SWITCH BOARD POWER &LIGHTING SWITCH และในสวิทบอร์ด แต่ละเครื่องจะมี BRANCH CIRCUIT BREAKER แยกควบคุมออกไปอีก และแต่ละชั้นของอาคารมี BRANCH CIRCUIT BREAKER แยกควบคุมแต่ละห้อง ซึ่งเมื่อเกิดการลัดวงจร CIRCUIT BREAKER จะทำหน้าที่ตัดวงจรของจุดนั้นทันที

ในกรณีที่กระแสไฟฟ้าจากสถานีจ่ายเกิดขึ้น ในอาคารต้องจัดเตรียมเครื่องปั่นไฟสำรองไว้ จำนวน 1 เครื่อง เรียกว่า AUTOMATIC EMERGENCY DIESEL GENERATOR มีคุณสมบัติทั่วไปดังนี้ คือ

- ให้กำลังไฟฟ้าแบบต่อเนื่อง
- เครื่องยนต์ เครื่องกำเนิดไฟฟ้า แผงควบคุมเครื่องยนต์ แผงควบคุมเครื่องกำเนิดไฟฟ้า และ RADIATOR ตั้งอยู่บนฐานเดียวกัน ซึ่งทำด้วยเหล็กสำเร็จรูป
- เครื่องยนต์ใช้เครื่องดีเซล ตามมาตรฐาน SEA สามารถทำงาน OVER LOAD ได้ไม่น้อยกว่า 10% นาน 1 ชั่วโมง เมื่อวิ่งต่อเนื่องไม่ต่ำกว่า 3 ชั่วโมง
- ระบบควบคุมความเร็วเครื่องยนต์ เป็นแบบ FULL HYDROLIC
- เครื่องกำเนิดไฟฟ้า เป็นแบบไม่มีแปรงถ่าน และต่อโดยตรงกับเครื่องยนต์ ออกแบบให้ระบายความร้อนด้วยพัดลมซึ่งติดบนแกนกับมิเตอร์

การทำงานของเครื่องกำเนิดไฟฟ้าฉุกเฉิน

- เมื่อไฟฟ้าของการไฟฟ้าดับลง ไฟฟ้ามาไม่ครบทุกแผง หรือแรงดันไฟฟ้าเฟสใดเฟสหนึ่งต่ำกว่า 70% ของแรงดันระบบภายใน 0-60 วินาที (โดยปกติตั้งไว้ที่ 3 วินาที)
- เครื่องยนต์จะสตาร์ทเครื่องเองโดยอัตโนมัติ ในกรณีที่เครื่องยนต์ยังไม่ติดเมื่อสตาร์ทครั้งแรกชุดสตาร์ทเครื่องอัตโนมัติจะสตาร์ทใหม่ติดต่อกันได้อีก 3 ครั้ง
- เมื่อสตาร์ทเครื่องครบ 3 ครั้งแล้ว เครื่องยนต์ยังไม่ติดตอเตอร์สตาร์ทจะหยุดทำงานโดยอัตโนมัติ และมีสัญญาณไฟโชว์หน้าตู้ ช่อง OVER CRANK หลังจากตรวจแก้ไขข้อบกพร่องของเครื่องให้เรียบร้อยแล้วให้กดปุ่ม RESET OVER CRANK สัญญาณไฟหน้าต้องตู้ช่อง OVER CRANK จะดับลง แล้วชุดออโตเมติกสตาร์ทจะสตาร์ทเครื่องยนต์ใหม่อีก
- เมื่อสตาร์ทเครื่องยนต์ติดเรียบร้อยแล้ว เครื่องยนต์จะวิ่งตัวเปล่า 0-60 วินาที (โดยปกติตั้งไว้ที่ 5 วินาที) จึงจะสับโหลดจ่ายไฟ และที่แผงโชว์หน้าตู้จะมีสัญญาณไฟฟ้า
- เมื่อไฟฟ้าของการไฟฟ้ามาตามปกติ ภายใน 0-60 (โดยปกติตั้งไว้ที่ 60 วินาที) ออโตเมติกทรานส์เฟอร์

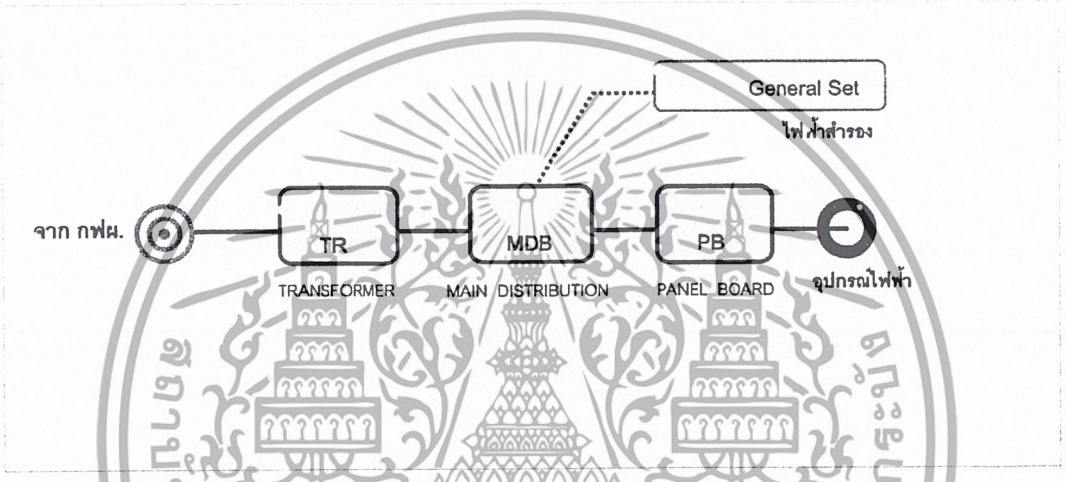
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สวิตช์ จะทำหน้าที่เปลี่ยนโหลดไฟเครื่องยนต์ไปหาโหลดของการไฟฟ้าอย่างอัตโนมัติ แต่เครื่องยนต์จะวิ่งเปล่าไปก่อน 0-30 วินาที (โดยปกติตั้งไว้ 5 วินาที) จึงจะดับเครื่องยนต์เอง

- ในกรณีของการไฟฟ้ามาแล้วและเกิดดับไปอีก ในขณะที่เครื่องยนต์ยังวิ่งตัวเปล่าอยู่ออโตเมติกทรานส์เฟอร์สวิตช์ จะกลับไปทำงานเพื่อให้ไฟฟ้าสำรองติดใหม่ทันที

- ภายในทุกอาทิตย์ เครื่องยนต์จะสตาร์ทเครื่องเอง และรับอุ่นเครื่องเป็นเวลานาน 15-30 นาที และจะดับเครื่องไปเอง ในช่วงระยะอุ่นเครื่องไฟของการไฟฟ้าเกิดดับ ออโตเมติก ทรานส์เฟอร์สวิตช์ จะเริ่มทำงานให้ไฟฟ้าสำรองติดใหม่ทันที

- การติดตั้งแผงออโตเมติกทรานเฟอร์สวิตช์ จะติดตั้งในลักษณะเดียวกันกับเมนแผง สวิตช์ไฟฟ้าแรงต่ำ และติดตั้งอยู่ชิดกัน

รูปที่ 3.4 แสดงระบบการจ่ายไฟฟ้า

หลักเกณฑ์ในการให้แสงสว่างภายในห้องประชุม (AUDITORIUM) มีอยู่ 3 วิธี คือ

1. การจัดปริมาณแสงสว่าง (VISIBILITY)
2. การตกแต่ง (DECORATION)
3. อารมณ์ (MOOD)

เพื่อให้ได้ผลตามนี้ จึงต้องออกแบบเกี่ยวกับแสงสว่างนี้แยกกันเป็นส่วน ๆ และจะรวมกันเฉพาะ แต่เมื่อกฎเกณฑ์นั้น ๆ เป็นที่พอใจแล้ว

1. การจัดปริมาณแสงสว่าง (VISIBILITM)

ส่วนสำคัญที่สุดคือ ต้องไม่ให้เกิดแสงสว่างในบริเวณที่ไม่ต้องการมากเท่าบริเวณที่ต้องการได้รับแสง ในบริเวณที่ต้องการแสงสว่างอาจใช้เป็นเครื่องตกแต่งได้ด้วย แต่ถ้าแสงสว่างมากเกินไป คนดูจะมองอะไรไม่เห็นนอกจากแสงไฟ

การให้แสงสว่างแบบ VISIBILITY ก็เพียงพอมองเห็นที่นั่งอ่านรายการแสดงเท่านั้น ไม่ควรให้เกิดเงา จึงนิยมซ่อนดวงไฟหรือใช้ไฟที่มีแสงอ่อนติดอยู่ใต้เพดานให้แสงผ่านลอดรูเล็ก ๆ หรือช่องบนเพดาน ปริมาณของแสงควรจะประมาณ 3-5 Ft., Candle ซึ่งเพียงพอแล้วแสงสีขาวดีที่สุด แสงสว่างดังที่จัดไว้นี้จะไม่ทำให้สภาพของ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

AUDITORIUM เสียไป อาจจะใช้แสงสลัว ๆ และผู้ชมก็มองไม่เห็นดวงไฟนอกจากจะแหงนหน้าขึ้นมอง แต่มักไม่ค่อยจะมีผู้ใดแหงนดูเพดานนัก

นอกจากนี้ ควรจัดแสงสว่างพิเศษเพื่อความปลอดภัย กฎเกณฑ์บัญญัติที่มีอยู่เพื่อความปลอดภัย เช่น ตามริมเก้าอี้หรือริมทางเดิน จัดวางไฟไว้ใกล้ ๆ พื้นที่เก้าอี้ทุกตัวสลับกันเพื่อให้แสงสว่างพอมองเห็นทางเดินหรือขั้นบันไดเท่านั้น

จำนวนไฟฟ้าเท่าที่กล่าวมานี้ มากเกินความจำเป็นสำหรับ VISIBILITY จำนวนไฟฟ้าต่ำสุดและการวางแสงไฟก็คือ ให้มีแสงไฟทุก ๆ 3 แนวสลับข้าง และที่ซึ่งทางตัดที่ปลาย AISLES และ CROSS OVERS ให้มีดวงไฟทั้งสองข้าง LOMINOUS GUIDE LINES ซึ่งทำจากพวก ULTRATIDET จะทำให้ปลอดภัยดีขึ้นตามประตูทางออกทุก ๆ ทาง จะต้องมีแสงไฟอยู่ข้างบนซึ่งเป็นกฎหมายเรื่องการป้องกันอัคคีภัย

2. การตกแต่ง (DECORATION)

แสงไฟตกแต่งเป็นส่วนหนึ่งอยู่ในโครงการตกแต่ง AUDITORIUM และพิพิธภัณฑ์ไปในตัว และการที่แสงไฟให้ความสว่างจะทำให้บรรยากาศที่สวยงามทั้งดึงดูดความสนใจมากขึ้น โดยอาศัยหลักดังต่อไปนี้

1. การให้แสงที่กำแพง เพดาน และ AUDITORIUM ควรทำให้แสงไฟกลมกลืนกันระหว่าง BACKGROUND กับคนนั่งดู มีความสว่างพอสมควรและสีที่ใช้ควรจะช่วยส่งเสริมสีของผนังหรือเพดานให้เด่นยิ่งขึ้น

2. เพิ่มแสงสว่างเฉพาะตรงจุดที่สำคัญ ตามโครงการที่ต้องการตกแต่งหรือต้องการให้เด่น เช่น ตามช่องกำแพง ศิลปวัตถุหรือเครื่องประดับที่นำมาใช้

3. โดยไฟที่ใช้ตกแต่ง เช่น โคมระย้า หรือโคมอื่น ๆ เป็นการให้แสงสว่างโดยตรง โคมเหล่านี้ต้องสวยมาก และไม่ควรให้แสงสว่างมากเกินไป จนทำให้เกิดความรำคาญ ถ้าเป็นเช่นนี้ เราอาจจะซ่อนดวงไฟเพื่อให้แสงฉายไปยังเพดาน หรือผนังแต่อย่างเดียว เพดานแบบ TRANSVERSI CEILING LOVERS จะมองดูเหมือนกับลดความลึกของโรงและเพดานลง การให้แสงสว่างเข้มเป็นแห่ง ๆ จะต้องใช้ LINNER ส่วนแสงไฟแบบ OPEN LIGHT ก็ใช้เป็นเครื่องตกแต่งถ้าหากคนดูส่วนมากมองเห็นได้ แต่ถ้าให้แสงไฟที่สว่างมากเกินไป ก็รู้สึกน่ารำคาญมาก ดังนั้น พวกเหล่านี้จึงเป็นเครื่องตกแต่งมากกว่าที่จะเพื่อให้แสงสว่างจริง ๆ และก็อาจจะซ่อนดวงไฟในวัตถุพวกนี้ เพื่อประโยชน์ทาง VISIBILITY DECORATIVE LIGHTING หรือ MOOD ก็ได้

3. อารมณ์ (MOOD)

ยังไม่ได้กำหนดให้แน่นอนลงไปได้ว่า การให้แสงสว่างใน AUDITORIUM และพิพิธภัณฑ์ที่จะทำให้เกิดอารมณ์นั้นเป็นอย่างไร โดยทั่วไปมักจะให้แสงไฟเปลี่ยนสีไปมาต่าง ๆ สีกัน ดังนั้น ฉาก เพดาน มักจะใช้สีกลางเพื่อรับแสงที่ส่องจาก FOOT LIGHT นี้

การวิเคราะห์แสงสว่างในห้องประชุมใหญ่ (AUDITORIUM)

ในงานใหญ่ ๆ และมีเอกลักษณ์เฉพาะเช่นนี้ เป็นเรื่องยากที่สถาปนิกจะตัดสินใจเองทั้งหมด โดยเฉพาะในด้านที่เกี่ยวกับเรื่องของทางเทคนิคต่าง ๆ สำหรับระบบแสงนี้ก็เช่นกัน สถาปนิกกับวิศวกรไฟฟ้าจะต้องร่วมมือกันอย่างใกล้ชิด เพื่อที่จะให้ได้รบบแสงที่มีความคิดเป็นได้แต่เฉพาะในเรื่องเกี่ยวกับความสวยงามของแสงหรือลักษณะของแสงที่จะให้บรรยากาศต่าง ๆ ส่วนเรื่องตำแหน่งและระบบการติดตั้งนั้นจะต้องอาศัยคำปรึกษาจากวิศวกรที่เชี่ยวชาญจึงจะทำได้ถูกต้อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลักษณะของการใช้แสงไฟนั้นในขณะที่ยังไม่มีการแสดงก็อาจจะใช้แสงฟลูออเรสเซนต์อยู่ตามหลืบผนังและหลืบเพดานในลักษณะของ INDIRECT FLIGHT เมื่อการแสดงเริ่มแสงไฟเหล่านี้ก็จะดับลงใช้เป็นแสงไฟแรงต่ำ

ห้องควบคุมแสง

จัดให้อยู่ในชั้นบน ตำแหน่งที่ค่อนไปทางเวทีแสดงเช่นเดียวกัน แต่อยู่ตรงกันข้ามคนละด้านกับห้องควบคุมเสียง ห้องควบคุมแสงจะแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่อยู่ด้านข้างเวทีจะเป็นห้องควบคุมแผงวงจรไฟฟ้า ส่วนอีกห้องหนึ่งจะอยู่ในระดับชั้นเดียวกัน แต่อยู่ด้านตรงข้ามกับเวทีแสดง เป็นห้องควบคุมการฉายแสง FOLLOW LIGHT และ ARCS LIGHT โดยมีทางเดินติดต่อกันได้ ส่วนห้องอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ได้คัดเลือกออกมาใช้ในแต่ละงาน จากโถงนี้ก็จะมีบันไดที่จะลงไปติดต่อกับชั้นล่าง คือห้องเครื่องและเวทีแสดงได้

การให้แสงสว่างสำหรับห้องสมุด

การให้แสงสว่างสำหรับห้องสมุดบางทีก็เป็นปัญหาสำคัญอีกอย่างหนึ่งในการออกแบบความเข้มข้นของแสง (ฟุตต่อกำลังเทียน) การสะท้อนแสง การตัดแสงการควบคุมแลบ การเกิดเงาจะต้องคิดอย่างรอบคอบตลอดตัวอาคาร แสงสว่างธรรมชาติถ้าจะใช้ควรหลีกเลี่ยงการใช้แสงโดยตรง และแสงกล้าจากท้องฟ้า

การเปรียบเทียบระหว่างหลอดไฟฟ้าธรรมดา และหลอดเรืองแสง (ฟลูออเรสเซนต์) สิ่งสำคัญที่สุดในการพิจารณาก็คือ เรื่องของราคา ในความเข้มข้นของแสงสว่างกับการใช้หลอดธรรมดาจะสิ้นเปลืองกว่าการใช้หลอดเรืองแสงทั้งที่การลงทุนครั้งแรกนั้นไม่จำเป็นต้องสิ้นเปลืองถึงขนาดนั้น

เงาและแสงสะท้อนจะรบกวนประสาทตาผู้ที่อยู่ในบริเวณนั้น เราจะสามารถเลี่ยงได้โดยการศึกษาและเลือกวัสดุที่จะมาใช้เป็นผนังและเพดานให้มีสีสว่าง ๆ แต่มีความเข้มข้นของแสงน้อยกว่าบริเวณที่จัดไว้ให้อ่านหนังสือ ผนังและเพดาน สีที่จะส่งผลร้ายควรเลี่ยงให้มากที่สุดหากเกิดการตัดกันของแสงขึ้น แสงชนิดส่องโดยตรงจำพวกสปอตไลท์ สำหรับเป็นแสงเน้นส่วนใดส่วนหนึ่ง ใช้สำหรับที่โชว์หนังสือหรือผลงานอย่างอื่น

3.3.4 การวิเคราะห์ระบบปรับอากาศ

จุดประสงค์ของการปรับอากาศ คือการทำให้ภาวะอากาศคงที่ ที่อุณหภูมิและความชื้นที่ต้องการและให้อากาศสะอาดและกระจายทั่วบริเวณที่ปรับอากาศ เพื่อให้บรรลุจุดประสงค์ดังกล่าวจึงได้มีการออกแบบและใช้ระบบทำความเย็นและระบบถ่ายเทอากาศหลายแบบหลายชนิดในการเลือกระบบปรับอากาศ จะต้องคำนึงถึงความจำเป็นและคุณภาพของการปรับอากาศที่ต้องการ

หลักเบื้องต้นของระบบปรับอากาศ

การใช้สารทำความเย็น เป็นสารที่ไหลวนในวัฏจักรการทำความเย็น ผ่านเข้าไปในคอมเพรสเซอร์ แก๊สนี้จะถูกอัดให้ร้อนขึ้น และผ่านต่อไปยังคอนเดนเซอร์ (เป็นเครื่องกลที่จะทำให้แก๊สร้อนกลายเป็นของเหลว ของเหลวที่อยู่ภายใต้ความดันจะถูกอัดเข้าไปใน EXPANSION VALUE และผ่านไปยัง EVAPORATOR ซึ่งอยู่ในลักษณะของ AIR INTAE CHAMBER โดยตั้งในเครื่องทำความเย็น หรือ COLD STORE หรือ อาจเป็นห้องที่จุดด้วยท่อน้ำในลักษณะแบบ CHILLED จากนั้นสารทำความเย็นที่เป็นแก๊สจะกลับไปยังคอมเพรสเซอร์ เป็นวงจรเช่นนี้ สารทำความเย็นที่ใช้กันมากที่สุดคือ FREON นอกจากนี้ก็มี ARCTON METHYL CHLORIDE และแอมโมเนีย ซึ่งสารเคมีเหล่านี้จะใช้ลักษณะแตกต่างกันไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

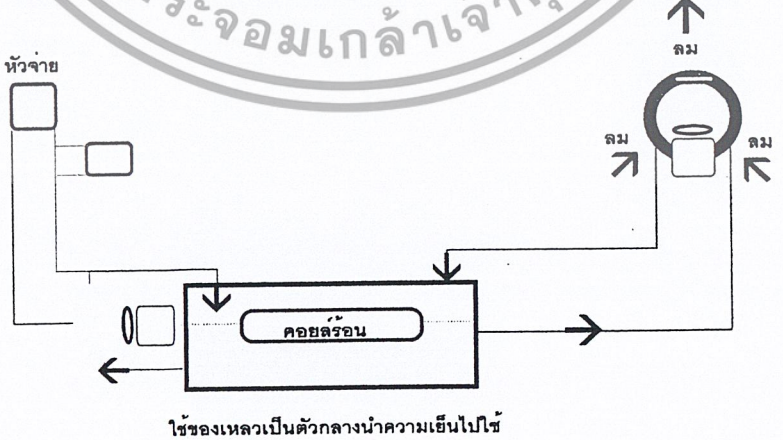
ส่วนอากาศภายนอก เมื่อผ่านท่อเข้ามาก็รับฟิลเตอร์ หรือ WATER SPRAY จากนั้นจะถึง COOLING COIL ซึ่งมีความเย็นอยู่ โดยการกระทำของเครื่องคอมเพรสเซอร์ และคอมแดนเซอร์ อากาศที่บริสุทธิ์ตอนนี้จะมีความเย็น ถูกพ่นให้ผ่านท่อไปยังห้องต่าง ๆ ที่ต้องการโดยพัดลม

ชนิดของเครื่องปรับอากาศที่ใช้ในโครงการ มีอยู่หลายระบบโดยทั่วไปแบ่งออกได้ดังนี้

1. เครื่องปรับอากาศแบบห้อง (ROOM AIR CONDITIONER) เครื่องปรับอากาศห้องเป็นเครื่องปรับอากาศแบบชุดขนาดเล็ก มีความสามารถในการทำความเย็นเครื่องละ 0.5 ถึง 2 ตัน มีทั้งแบบตั้งพื้นแขวนบนพื้นเพดานติดผนัง ซึ่งส่วนมากจะเป็นเครื่องแบบแยกส่วน (SPLIT TUPE) และเครื่องแบบติดหน้าต่าง (WINDOW TYPE) เครื่องควบแน่น (CONDENSER) มักจะเป็นแบระบบความร้อนด้วยอากาศ (AIR COOLER) ซึ่งหากเป็นแบบแยกส่วนจะติดตั้งอยู่ภายนอกอาคารรวมกับเครื่องคอมเพรสเซอร์ เรียกว่าคอนเดนซิ่งยูนิต หากเป็นเครื่องที่มีขนาดใหญ่จะมีแบบระบายความร้อนด้วยน้ำ (WATER COOLER) ซึ่งต้องมีน้ำเย็นจาก COOLING TOWER ส่วนตัว COOLING COIL และพัดลมจะตั้งในห้องซึ่งเรียกว่าส่วนเครื่อง AIR HANDING UNIT หรือ FANCOIL UNIT เครื่องปรับอากาศ แบบห้องนี้มีขนาดเล็กจึงง่ายต่อการติดตั้งใช้งานและมีความสามารถในการรักษาความเย็นมาก เครื่องแบบนี้นิยมใช้กันในบ้านพักอาศัยและอาคารทั่ว ๆ ไป

2. เครื่องปรับอากาศส่วนกลาง (CENTRAL AIR CONDITIONER) เป็นเครื่องปรับอากาศแบบพื้นฐานที่สุด ในระบบ UNIT WATER มีระบบเหมือนกันกับระบบอื่น ๆ เพียงแต่มีสารทำความเย็นเพิ่มขึ้นมาอีกอย่างหนึ่งคือ น้ำ (SECOND REFRIGANT) แทนที่จะเดินท่อน้ำไปยัง FAN COIL ในแต่ละห้อง ระบบนี้ใช้ในสถานที่กว้าง ๆ ที่มีห้องจำนวนมาก ซึ่งอาจใช้ไม้พร้อมกันถ้าใช้ระบบธรรมดาจะเสียค่าใช้จ่ายมาก และการเดินท่อน้ำยาไกล ๆ จะทำให้ไม่มีประสิทธิภาพเพราะน้ำยาเปลี่ยนสภานะได้ง่ายกว่าน้ำ ส่วนน้ำนั้นส่งไปได้ไกลกว่า ขึ้นกับกำลังปั๊มที่ใช้หากแต่น้ำจะต้องมีเครื่องระบายความร้อนที่มีประสิทธิภาพ จำเป็นต้องมีหอทำน้ำเย็นขนาดใหญ่เพื่อความความเย็นในระบบ

เครื่องปรับอากาศแบบห้องกับเครื่องปรับอากาศแบบส่วนกลางนั้น ด้านราคาเครื่องแบบห้องจะถูกกว่ามาก แต่ในด้านการกระจายภายในห้อง การำกัดฝุ่นละออง และสิ่งสกปรก การถ่ายเทอากาศ และการควบคุมความชื้นในช่วงฤดูกาลนั้น จะด้อยกว่าเครื่องปรับอากาศแบบส่วนกลาง

รูปที่ 3.5 แสดงระบบปรับอากาศ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

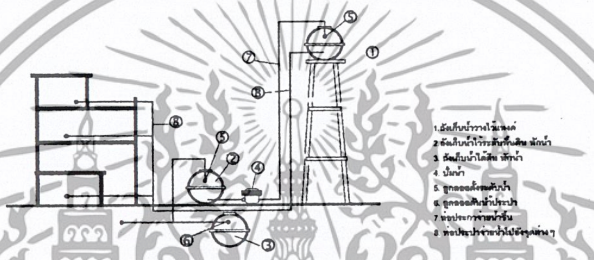
3.3.5 การวิเคราะห์ระบบสุขาภิบาล

ระบบสุขาภิบาลของโครงการประกอบด้วย

ระบบประปา

น้ำประปาที่นำมาใช้ในโครงการ ใช้น้ำจากประปาส่วนภูมิภาค แต่เนื่องจากจำเป็นต้องแจกจ่ายน้ำสำรองยามฉุกเฉิน จึงจำเป็นต้องสร้างกังน้ำสำรองไว้เพื่อรับน้ำจากท่อสาธารณะด้วย

ถังเก็บน้ำนี้มักจะก่อสร้างในระดับดิน เพื่อให้น้ำจากท่วน้ำจ่ายน้ำของการประปา สามารถเข้ามาได้สะดวก โดยใช้ลูกลอย เป็นตัวควบคุมการปิดเปิดประตูน้ำ นอกจากนั้นยังติดตั้งเครื่องปั๊มน้ำ เพื่อควบคุมการทำงานของเครื่องสูบน้ำที่จะทำการสูบน้ำจ่ายไปสู่ส่วนต่าง ๆ เพื่อป้องกันความเสียหายของเครื่องสูบน้ำอาจเกิดจากดินแห้ง ในกรณีที่น้ำประปาเกิดขาดและได้ใช้น้ำสำรองจนให้ตัดไฟเมื่อระดับน้ำอยู่สูงกว่าน้ำประมาณ 10 ซม. และเริ่มทำงานใหม่เมื่อมีน้ำไหลเข้ามาในถังพอสมควร เช่น 30 ซม.

รูปที่ 3.6 แสดงระบบสุขาภิบาล

ตารางที่ 3.30 แสดงการวิเคราะห์ระบบถังจ่ายน้ำสูง

ข้อดีของระบบ	ข้อเสียของระบบ
1. มีความแน่นอนในการทำงานและมีน้ำเก็บสำรองเอาไว้ 2. ระบบการทำงานง่ายสะดวกในการซ่อมบำรุง 3. ค่าก่อสร้างไม่แพงกว่าระบบอื่นและค่าใช้จ่ายในการทำงานต่ำ 4. ค่าซ่อมบำรุงต่ำ 5. ใช้ประตูน้ำควบคุมความดันในระบบจ่ายน้ำน้อยกว่าระบบอื่น ใช้พลังงานน้อย 6. สามารถเก็บน้ำเอาไว้เพื่อใช้ในการดับเพลิง 7. เลือกใช้เครื่องสูบน้ำให้ทำงานที่ประสิทธิภาพสูง 8. มีการเปลี่ยนแปลงความดันในท่อจ่ายน้ำน้อย 9. แม้ใช้เครื่องสูบน้ำขนาดใหญ่เกินไปไม่มีผลเสียต่อการทำงานของระบบ	1. ถังน้ำต้องอยู่สูงอาจทำให้เสียความงาม 2. มีน้ำหนักมากทำให้สิ้นเปลืองค่าก่อสร้าง 3. ถ้าก่อสร้างไม่เกิดการรั่วซึมและถ้าเกิดรอยรั่วขนาดใหญ่อาจทำให้เกิดการเสียหาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ระบบระบายน้ำ

1. ระบบระบายน้ำฝน

ระบบระบายน้ำฝนนี้แยกเป็น การระบายน้ำฝนบนหลังคาของอาคาร และระบายน้ำฝนระดับพื้นซึ่งประกอบด้วย รางรับน้ำฝน ตะแกรงครอบ ท่อระบายน้ำฝนและบ่อพักน้ำ สำหรับการระบายน้ำฝนบนหลังคานี้ถ้าหากน้ำสามารถระบายลงตามแนวดิ่งได้ทันทีก็ไม่มีโอกาสล้นรางได้ แต่ก็ควรมีท่อรับน้ำล้นฉุกเฉินเพื่อระบายออกที่ถนนหรือทางเท้าในกรณีที่ท่อระบายน้ำชั้นล่าง เกิดอุดตัน ความกว้างของสันรางไม่ควรน้อยกว่าง 12 นิ้ว สำหรับขนาดท่อในแนวดิ่งนั้นขึ้นอยู่กับความลาดเอียงของหลังคากับอัตราการตกของฝน โดยทั่วไปไม่ควรน้อยกว่า 2 นิ้ว สำหรับกรณีที่เป็นหลังคาแบนอาจใช้ขนาด 3-4 นิ้วก็ได้

2. ระบบระบายน้ำทิ้ง

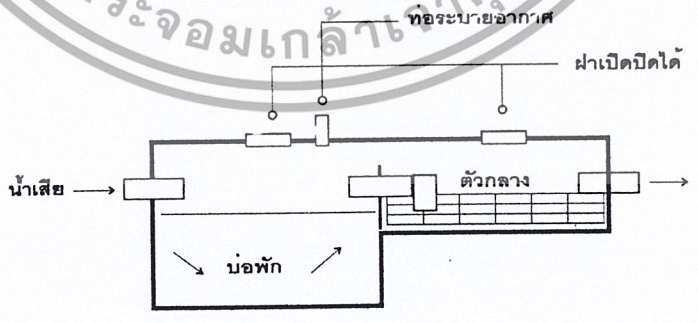
การระบายน้ำทิ้งจากสุขภัณฑ์ต่าง ๆ ภายในอาคารนิยมทำกัน 2 วิธีคือ วิธีแยกน้ำทิ้งจากอ่างล้างมือ อ่างอาบน้ำ ครัว ลงสู่บ่อพักน้ำ แล้วจึงลงสู่ท่อระบายน้ำสาธารณะไปเลย ส่วนน้ำทิ้งจากส้วม หรือที่ปัสสาวะนั้นจะระบายลงสู่บ่อเกรอะ บ่อซึม ท่อซึมสนาม หากจะทำการระบายลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะจำเป็นต้องผ่านการฆ่าเชื้อโรคก่อน

ระบบบำบัดน้ำเสีย

น้ำเสีย คือ น้ำที่ผ่านการใช้แล้ว ก่อนที่จะทำการระบายลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะ ควรจะผ่านกรรมวิธีต่าง ๆ เพื่อให้ความสกปรกต่าง ๆ ลดลง

ขบวนการที่ใช้ในการบำบัดน้ำเสีย แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน คือ

1. การบำบัดน้ำขั้นแรก เพื่อยกเอามวลสารที่กำจัดได้ง่ายออก โดยวิธีทางฟิสิกส์ เช่น ตะแกรงกรองผง บ่อดักไขมัน บ่อดักทราย
2. การบำบัดขั้นที่สอง เป็นขบวนการบำบัดน้ำเสียเพื่อลดมวลสารที่เหลือออกมาส่วนใหญ่เป็นขบวนการทางชีววิทยา เช่น SEPTIC TANK ACTIVATED SLUDEG,ROTATING BILOLGICAL หลังจากนั้นจึงผ่านกรรมวิธีฆ่าเชื้อโรค แล้วจึงทิ้งลงทางระบายน้ำสาธารณะ

รูปที่ 3.7 แสดงระบบบัดน้ำเสีย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สรุประบบสุขาภิบาลในโครงการ

ระบบประปา น้ำประปาที่ใช้ในอาคารใช้น้ำจากประปาส่วนภูมิภาค โดยใช้บ่อพักน้ำที่ชั้นพื้นดินเป็นตัวรับน้ำแล้วจึงสูบขึ้นไปยังถังเก็บบนหลังคาเพื่อจ่ายน้ำลงสู่จุดต่าง ๆ ของอาคารและสำรองไว้ในยามฉุกเฉิน

ถังเก็บน้ำบนหลังคา จะต้องตั้งสูงกว่าระดับของเครื่องสุขภัณฑ์ชั้นบนประมาณ 15-20 ฟุต เพื่อให้ได้ความดันตามต้องการ

ระบบน้ำทิ้ง ใช้ระบบ SEPTIC TANK โดยต่อท่อรับน้ำจาก SEPTIC TANK ลงสู่ FILTET TANK ซึ่งใช้ระบบกรองด้วยดิน 3-4 ชั้น จนกลายเป็นน้ำใสแล้วจึงผ่านคลอรีนเพื่อฆ่าเชื้อโรคอีกขั้นหนึ่งก่อนปล่อยลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะ วิธีนี้จะช่วยลดปัญหาสภาวะแวดล้อมเป็นพิษได้

3.3.6 การวิเคราะห์ระบบป้องกันและควบคุมเพลิง

ระบบป้องกันและควบคุมเพลิงสำหรับอาคารพิพิธภัณฑสถาน มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งเพราะเป็นสถานที่เก็บรักษาของมีค่า และเป็นอาคารสาธารณะที่บริเวณแก่ประชาชนทั่วไป การออกแบบระบบวิศวกรด้านนี้จึงต้องกระทำด้วยความรอบคอบ และสอดคล้องต้องกันเพื่อคำนวณความปลอดภัยแก่ชีวิตมนุษย์ และทรัพย์สินอันมีค่ามหาศาลภายในพิพิธภัณฑ์

1. การใช้กระแสไฟฟ้า มีสาเหตุที่จะทำให้ไฟไหม้ได้ถ้าขาดการระมัดระวัง ตรวจดูแลป้องกัน เช่น สายไฟฟ้าเก่าชำรุดไฟฟ้าช็อต
2. ไฟไหม้เพราะการสูบบุหรี่ ซึ่งเป็นความประหยัดและขาดความระมัดระวัง โดยทั่วไปพิพิธภัณฑสถานจะห้ามประชาชนผู้เข้าชมไม่ได้สูบบุหรี่ในอาคารจัดแสดง แต่ในห้องอื่น ๆ เช่น ห้องอาหาร ห้องปาฐกถา มักจะไม่ห้ามและในบางครั้งก็เกิดไฟไหม้ เพราะความผลอเรอได้
3. ความประมาทเผลอเรอของเจ้าหน้าที่ ได้แก่ การใช้เครื่องมือ เครื่องใช้ไฟฟ้าในห้องทำงาน ในโรงงาน ตลอดจนเครื่องมือทำความสะอาด เป็นต้น เพื่อจะได้ปฏิบัติงานโดยคำนึงถึงความปลอดภัยจากไฟไหม้ด้วย

ข้อแนะนำการป้องกันอัคคีภัย

1. วางระเบียบข้อบังคับสำหรับเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงาน ระเบียบนั้นมีระเบียบทั่วไปของพิพิธภัณฑสถานและวางระเบียบเฉพาะของเจ้าหน้าที่ฝ่ายต่าง ๆ
2. มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับกระแสไฟฟ้า ตรวจสายไฟเปลี่ยนสายไฟ และซ่อมแซม
3. มีห้องเก็บเชื้อเพลิง และสารเคมีที่ปลอดภัย
4. อาคารพิพิธภัณฑสถาน ต้องเป็นอาคารที่ออกแบบโดยเตรียมการป้องกันอัคคีภัยด้วย ได้แก่ ทำห้องประตูเหล็ก ที่ปิดกั้นไฟไหม้ ไม่ให้ลุกลามไปยังห้องอื่น ๆ เป็นต้น
5. ติดตั้งสัญญาณแจ้งเหตุไฟไหม้ในห้องจัดแสดงและห้องอื่น ๆ ได้แก่ เครื่องมือดักควัน (SMOKE DETCTOR) และเครื่องมือดักความร้อน (HEAT DETECTOR)
6. เตรียมหัวสูบและสายสูบ สำหรับฉีดน้ำเมื่อเกิดไฟไหม้ จัดตั้งสูบน้ำในจุดต่าง ๆ เป็นระยะ
7. เตรียมสารเคมีสำหรับดับไฟในห้องจัดแสดงและห้องต่าง ๆ
8. เตรียมฝึกเจ้าหน้าที่ให้มีจิตใจเตรียมพร้อมและระแวดระวังในเรื่องอัคคีภัย
9. มีสัญญาณเจ้งไฟไหม้ไปยังสถานีดับเพลิง
10. ติดตั้งเครื่องดักความร้อน และครื่องดับไฟด้วยสารเคมีอัตโนมัติได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ระบบป้องกันและควบคุมเพลิงอาจแบ่งเป็นระบบที่ทำงานสอดคล้องต่อเนื่องกัน 3 ระบบ คือ

1. ระบบสัญญาณเตือนไฟไหม้

เป็นระบบวิศวกรรมระบบแรกที่เกี่ยวข้องกับอัคคีภัย เพราะยิ่งควบคุมอาคารได้ทราบถึงอุบัติของไฟไหม้เร็วเท่านั้น โอกาสที่จะควบคุมและดับไฟก็มีมากขึ้น

ระบบสัญญาณเตือนไฟไหม้จะประกอบด้วย

- สัญญาณเตือนภัยด้วยมือ ติดตั้งตามจุดต่าง ๆ ที่เห็นได้ง่าย ๆ
- เครื่องตรวจจับสัญญาณแบบตรวจจับความร้อน
- เครื่องตรวจจับสัญญาณ แบบตรวจจับควัน

2. ระบบดับเพลิง

เมื่อเกิดไฟไหม้ขึ้นก็มีความจำเป็นที่ต้องมีอุปกรณ์ สำหรับสู้และดับเพลิง อุปกรณ์เหล่านี้มีทั้งแบบไม่อัตโนมัติและแบบอัตโนมัติ

1. ระบบดับเพลิงแบบไม่อัตโนมัติ เป็นอุปกรณ์ที่ผู้เผชิญใช้ จะต้องเป็นผู้ใช้เครื่องมือในการดับไฟเอง อุปกรณ์พวกนี้ได้แก่

1.1 เครื่องมือดับเพลิงแบบหิ้ว เป็นเครื่องดับเพลิงที่มีผงเคมีหรือก๊าซ CO2 บรรจุอยู่ในถังเล็ก สามารถหิ้วไปฉีดยังจุดที่เกิดเพลิงไหม้ได้

1.2 ตู้ดับเพลิง ประกอบด้วยหัวฉีดและสายดับเพลิง ซึ่งสามารถลากออกจากตู้ได้ยาวประมาณ 100 ฟุต เพื่อฉีดน้ำไปยังบริเวณที่เกิดเพลิงไหม้ได้ การติดตั้งเป็นจุด ๆ ในรัศมีที่สายฉีดน้ำสามารถควบคุมไปได้ทั่วบริเวณ

2. ระบบดับเพลิงแบบอัตโนมัติ คือ ระบบท่อฉีดน้ำดับเพลิงที่มีหัวฉีดน้ำอัตโนมัติเป็นกระเปาะบรรจุสารเหลวเพื่อให้แตกตามอุณหภูมิที่ต้องการ (57-71 องศาเซลเซียส) โดยจัดระยะระหว่างหัวฉีด ประมาณ 3.6-4.3 เมตร และจะฉีดน้ำเป็นละอองครอบคลุมไปทั่วบริเวณที่เกิดเพลิงไหม้ โดยมีปั๊มสูบน้ำดับเพลิงเป็นเครื่องยนต์ไฟฟ้า หรือดีเซล จะทำงานส่งน้ำไปตามท่อดับเพลิง

3. ระบบระบายควันและป้องกันไฟลาม

ในขณะที่เกิดเพลิงไหม้ระบบระบายควันและป้องกันไฟลามก็จะมีส่วนสำคัญอีกส่วนหนึ่งในระบบป้องกันและควบคุมเพลิง เพราะจะเป็นระบบที่ให้ความปลอดภัยในการรักษาบริเวณทางหนีไฟภายในอาคารให้เป็นบริเวณที่ปลอดภัยและระบายควันไฟซึ่งเป็นอันตรายพอ ๆ กับไฟไหม้ นอกจากนี้การควบคุมความดันอากาศเพื่อสกัดไฟลามก็เป็นสิ่งสำคัญเพื่อเป็นการจำกัดอาณาบริเวณที่เกิดไฟไหม้ให้อยู่ในส่วนที่จำกัดที่สุด สะดวกกับการดับไฟ

ระบบระบายควันและป้องกันไฟลาม ประกอบด้วยพัดลม 2 ระบบ คือ

1. ระบบพัดลมอัดอากาศ

ทำการอัดอากาศในส่วนที่ต้องการป้องกันไฟ ให้มีความดันสูงกว่าบริเวณที่กำลังติดไฟ เพื่อจำกัดอาณาเขตและป้องกันไฟลาม

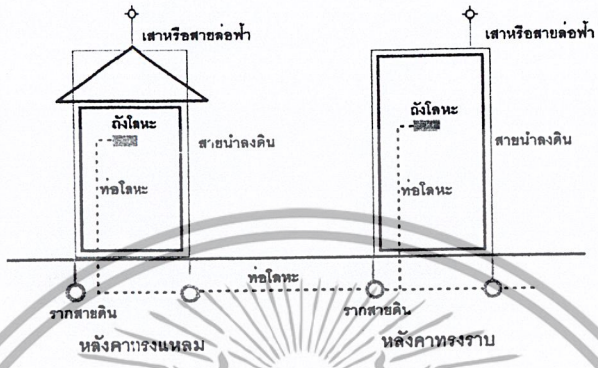
2.ระบบพัดลมดูดอากาศ

ทำการระบายควันที่เกิดจากไฟไหม้ให้เบาบางลง และลดความดันภายในห้องที่กำลังติดไฟ ทำให้ไฟไม่ลามออกไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.3.7 การวิเคราะห์ระบบป้องกันฟ้าผ่า

ระบบป้องกันฟ้าผ่าที่ใช้เป็นระบบดูดประจุ โดยสายล่อผ้าดูดเอาประจุบวกซึ่งเกิดขึ้นในบรรยากาศ ประสิทธิภาพในการทำงานของประจุที่ดี เช่น เงิน ทอง ทองแดง สายล่อฟ้าชนิดนี้จะสร้างประให้เกิดขึ้น เพื่อประจุลบและประจุบวกวิ่งลงไปตามตัวนำ ทำให้ไม่เกิดอันตรายใด ๆ แต่ต้องฝังดินอย่างน้อย 3 เมตร

รูปที่ 3.8 แสดงระบบสายล่อฟ้า

3.3.8 การวิเคราะห์ระบบการรักษาความปลอดภัย

สามารถแบ่งได้เป็น 3 ประเภทคือ

ก. เทคนิคทางกลศาสตร์

ข. เทคนิคทางไฟฟ้า

ค. เจ้าหน้าที่รักษาการณ์

กรรมวิธีของการรักษาความปลอดภัยแยกตามประเภทได้ดังนี้

ก.เทคนิคทางกลศาสตร์ (MACHAINCAL TECHNIQUES) คือการป้องกันรักษาความปลอดภัยที่ใช้กันอยู่ทั่วไป ได้แก่

1. การสร้างรั้วล้อมที่มั่นคงแข็งแรง
2. ใช้ระบบกุญแจใส่ประตูห้องและตู้จัดแสดง
3. ตู้กระจกพิเศษกันการสั่นสะเทือน ยิงไม่เข้า
4. ใช้พลาสติกหนา หรือ PELXIGLASS
5. สร้างห้องนิรภัย ตู้นิรภัย ป้องกันทั้งโจรภัยและอัคคีภัย
6. ใช้บานประตูเหล็กสำหรับห้องสำคัญและทำประตูปิดเปิดอัตโนมัติ

ข. เทคนิคทางไฟฟ้า (ELECTRICAL TECHNIQUES)

1. เทคนิคทางไฟฟ้าและอิเลคตรอน (ELECTRIC AND ELECTRONIC DEVICES)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.1 เครื่องดักฟังเสียง (SOUND DETECTORS) ใช้ระบบอิเลคตรอนจับเสียง ถ้ามีคนร้ายลักลอบเข้าไปในสถานที่ซึ่งติดตั้งเครื่องดักเสียงไว้ หรือถ้ามีการงัดแงะ ทำให้เกิดเสียงขึ้นแล้ว เครื่องจับเสียงจะรายงานไปยังสัญญาณแจ้งเหตุ ทำให้เกิดกริ่งแจ้งภัยทันที

1.2 เครื่องจับโดยอาศัยหลักในการเปลี่ยนแปลงของความจุของไฟฟ้า (CAPACITANCE VARIATION DEVICES) วิธีนี้จับโดยอาศัยการเปลี่ยนแปลงของความจุของไฟฟ้าเปลี่ยนแปลง เครื่องจับก็จะส่งสัญญาณ ทำให้เกิดเสียงกริ่งขึ้น

1.3 รั้วไฟฟ้า (ELECTRIC FENCING) วิธีนี้ใช้เดินสายไฟฟ้า หรือลวดไว้ที่รั้ว หากเกิดการกระทบกระทั่ง ทำให้วงจรไฟฟ้าขาด ก็จะทำให้เกิดเสียงกริ่งขึ้น

1.4 เครื่องดักด้วยเครื่องเสียงสูง (ULTRASONIC DETECTORS) วิธีนี้ใช้ตั้งคลื่นเสียง ULTRASONIC WAVE เข้าไว้เมื่อมีการเคลื่อนไหวผ่านคลื่นเสียง ทำให้คลื่นเสียงถูกตัดจะทำให้ค่าของ ULTRASONIC ที่ตั้งไว้ลดลง ก็จะส่งสัญญาณเสียงกริ่งขึ้น วิธีนี้มีประสิทธิภาพไวมากแต่เมื่อเกิดกริ่งทุกครั้งจะต้องตั้งเครื่องใหม่

นอกจากนี้ ULTRASONIC DETECTORS ยังใช้ป้องกันไฟไหม้ได้ด้วย คือ เมื่อเกิดความร้อนขึ้นที่ซึ่งตั้งไว้ ก็จะมีผลต่อ ULTRASONIC WAVE

1.5 เครื่องกีดขวางไฟฟ้า (ELECTRIFIED BARRIERS) คล้ายกับรั้วไฟฟ้าแต่ใช้ไฟแรงสูง ถ้าคนเข้าไปถูกสายไฟฟ้าหรือลวดอาจถึงตายได้

2. เทคนิคทางกลศาสตร์และอิเลคตรอน (ELECTRONMECHANICAL DEVICES)

2.1 เครื่องดักการกระทบกระเทือน (IMPACT AND VIBRATION DETECEORS) มักใช้ป้องกันวัตถุตู้แสดง ตู้เซฟ กำแพง ประตู และหน้าต่าง ถ้ามีการกระทบกระเทือนก็จะมีสัญญาณเสียงขึ้น

2.2 เครื่องดักด้วยลวด (WIRE DETECTORS) มี 2 วิธีคือ

ระบบกลศาสตร์ ใช้ลวดติดกับวัตถุ หรือที่ซึ่งต้องการคุ้มครองแล้วต่อไปยังสัญญาณเสียง เมื่อถูกตัดหรือขาด ก็จะเกิดเสียงขึ้น

ระบบไฟฟ้าผ่านไปบนเส้นลวดซึ่งมีฉนวนหุ้มห่อ ถ้าวงจรไฟฟ้าขาดก็จะเกิดสัญญาณเสียงระบบไฟฟ้า ใช้นอกอาคาร เช่น รั้ว

2.3 พรมลวดไฟฟ้า (WIRED CARPETS) ใช้ลวดซ่อนอยู่ใต้พรมและดินกระแสไฟฟ้า ถ้ามีคนเดินเหยียบบนพรม วงจรไฟฟ้าและแรงกดจะทำให้เกิดสัญญาณเสียงขึ้น

2.4 วงจรสัมผัส (SECURITY CONTACTS) ใช้โลหะเป็นแผ่นหรือปุ่มสัมผัสกันอยู่แล้วเดินกระแสไฟฟ้า ถ้าปุ่มหรือแผ่นโลหะ แยกจากกันจะทำให้วงจรไฟฟ้าขาด ทำให้เกิดเสียงหรืออาจทำตรงข้าม คือ เมื่อจุดทั้งสองซึ่งไม่ได้สัมผัสกัน ถ้าถูกกระทบกระเทือนทำให้เกิดการสัมผัสกัน วงจรไฟฟ้าเปิด ทำให้เกิดเสียงดังขึ้น

2.5 เครื่องดักความร้อน (HEAT DETECTORS) วิธีนี้ใช้ติดตั้งในที่ซึ่งเป็นโลหะเช่นห้องนิรภัย เพื่อป้องกันการใช้เครื่องเผาเจาะเหล็กด้วยตะเกียงฟู่ (BLOW LUMP) มีเครื่องวัดอุณหภูมิ ถ้าความร้อนขึ้นถึงขีดที่ตั้งไว้ ก็จะเกิดเสียงสัญญาณขึ้น

2.6 การควบคุมประตูทางเข้า (ELECTROMECHNICEL CONTROL AND LOCKING OF EXITS) การควบคุมประตูทางเข้าออก สำคัญมากในการดักจับคนร้าย เมื่อเกิดเหตุฉุกเฉินใช้วิธีทางกลศาสตร์และอิเลคตรอน ใช้แม่เหล็กไฟฟ้าเครื่องควบคุมไฟฟ้า เครื่องดักจับไฟฟ้านำมาใช้ควบคุมประตู ซึ่งจะทำเป็นอัตโนมัติได้เมื่อเกิดเสียงสัญญาณขึ้นประตูจะปิดโดยอัตโนมัติหรือจะใช้คนกดสวิชท์ปิดเปิดก็ได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.7 เครื่องจับ (TRAP DEVICES) วิธีนี้ใช้เครื่องจับติดไว้ที่วัตถุชนิดที่ต้องการคุ้มครอง มีหลายแบบ มีแบบใช้เส้นลวด (WIRED TRAP BOXES) และแบบสำเร็จรูปในตัว (SELF-CONTAINED TRAP BOXES) เมื่อวัตถุที่ติดตั้งเครื่องจับได้ถูกสัมผัสกระทบกระเทือนจะทำให้เกิดเสียงสัญญาณ นิยมใช้กับภาพเขียน เอา TRAP BOX ติดไว้ข้างหลังรูป ถ้ามีคนมาดึงรูปก็จะเกิดเสียงสัญญาณแจ้งภัย

2.8 ระบบแม่เหล็กไฟฟ้า (ELECTROMAGNETIC) ได้แก่ เครื่องเรดาร์ ใช้วัดความเปลี่ยนแปลง ลักษณะของกริ่งแม่เหล็กที่สะท้อนกลับจากการที่มีวัตถุเคลื่อนที่ผ่านเข้ามาใกล้แรงของคลื่นแม่เหล็ก กริ่งที่สะท้อนกลับจะถูกส่งเข้าเครื่องรับ เกิดเป็นสัญญาณเสียงขึ้น

3. เทคนิคทางทัศน (OPTECAL TECHNIQUES)

3.1 เครื่องกั้นด้วยแสงสว่าง (VISIBLD LIGHT BARRIERS) ใช้ลำแสงพุ่งไปยัง PHOTO ELECRICELL ถ้ามีสิ่งใดผ่านทางของแสง แสงจะถูกรบกวน สัญญาณเสียงจะดังขึ้น อาจใช้แสงกั้นในที่ใดที่หนึ่ง เช่น การเดิน หรือทางเข้า แต่ควรเป็นภายในอาคาร

3.2 เครื่องกั้นด้วยแสง INFRA-RED (INFRA-RED BARRIERS) วิธีนี้ใช้ลำแสงของ INFRA-RED วิธีนี้ดีกว่า VISIBLE LIGHT เพราะมองไม่เห็นเหมาะที่จะใช้กับทางเดิน ทางเข้าและออก แต่ไม่เหมาะสำหรับนอกอาคารเพราะอาจมีสัตว์และแมลงในเวลากลางคืนอาจทำให้เกิดสัญญาณเสียงได้

3.3 เครื่องโทรทัศน์ (VISIBLD LIGHT TELEVISION) เครื่องโทรทัศน์จับสิ่งที่ต้องการคุ้มครอง กล้องโทรทัศน์มีหลายแบบทั้งใช้ในอาคารและนอกอาคาร ทนน้ำทนร้อนทนเย็นได้ โดยมากใช้กับทางเข้า แต่ต้องมีเจ้าหน้าที่คอยดูที่จอโทรทัศน์และอาจต่อกับเครื่องสัญญาณก็ได้

3.4 ใช้แสงสว่างควบคุม (NORMAL LIGHTING AND SPOTLIGHTS) คือ การใช้ไฟฟ้าธรรมดาหรือ SPOTLIGHT ส่องไปยังที่ที่ต้องการคุ้มครองซึ่งมักใช้กับรั้วทางเข้าใช้ประกอบกับเครื่องมือซึ่งทำให้เกิดสัญญาณเสียง ลำพังแสงสว่างป้องกันไม่ได้แต่อาจมีผลเพียงทางจิตวิทยาเท่านั้น

3.5เครื่องถ่ายภาพ (PHOTOGRAPHY) การคุ้มครองเป็นห้องอัตโนมัติ เมื่อมีคนเข้ามายังจุดที่ตั้งกล้องไว้ จะสว่างขึ้นโดยอัตโนมัติและเกิดสัญญาณเสียง หรือกล้องถ่ายรูปอัตโนมัติบันทึกภาพโดยตลอดก็ได้

4. เทคนิคทางเคมี (CHEMICAL TECHNIQUES)

4.1 ใช้แสงหรือควันเป็นสัญญาณ (FLARES AND SMOKE PRODUCERS)

4.2 ใช้แรงระเบิด (EXPLOSIVES)

4.3 สีย้อม (DYES) ใช้สารเคมีที่เป็นสีย้อม ใช้ป้องกันของมีค่า ถุงเงินหรือหีบเงิน ถ้าผู้ร้ายจับต้องจะเป็นรอยและสีจะติดมือ หรือเสื้อผ้าผู้ร้าย ช่วยในการจับตัวคนร้ายได้

ค. เจ้าหน้าที่รักษาการณ์ WATCHMEN,GUARDS,ATTENDANTS)

การดูแลและรักษาความปลอดภัยของพิพิธภัณฑสถาน จะต้องคำนึงถึงการคุ้มครองป้องกันทั้งกลางวันและกลางคืน ตลอด 24 ชั่วโมง

วิธีการควบคุมให้ยามปฏิบัติงานเคร่งครัดนั้น ก็มีวิธีให้ตรวจตามจุดต่าง ๆ ที่กำหนด โดยใช้อุปกรณ์ช่วยได้แก่ นาฬิกายาม

1. บัตรเวลา (TIME-KEEOU/ING CLOCK) ซึ่งจะประทับตราหรือเจาะรูลงบนบัตร เมื่อยามรับเวรและออกเวร และตามจุดต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ให้ตรวจ เมื่อตรวจที่ใดเวลาใด เครื่องนาฬิกาจะประทับตราเวลานั้นบนบัตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. การควบคุมโดยนาฬิกายาม (CONTROL CLOCKS) วิธีนี้คือระบบไขลานนาฬิกา ซึ่งมีกระดาษม้วนบรรจุอยู่ข้างใน ติดตั้งไว้ตามจุดต่าง ๆ ที่จะให้ยามตรวจ เมื่อยามไปถึงจะใช้กุญแจไขลานนาฬิกา เวลาและเลขกุญแจจะปรากฏอยู่บนม้วนกระดาษ

3. การควบคุมโดยแผงไฟ (SWITCH BOARD CHECK-LIGHTS) วิธีนี้เมื่อยามไปถึงจุดต่าง ๆ ที่ต้องตรวจจะมีกุญแจสำหรับไข ซึ่งเมื่อไขกุญแจก็จะปรากฏไฟสว่างขึ้นที่แผงไฟในห้องยามเป็นการรายงานว่าได้ตรวจถึงจุดนั้น ๆ แล้ว แต่วิธีนี้ต้องมีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานในห้องยามด้วย

4. บันทึกที่สำนักงานกลาง (CENTRAL RECORDERS) วิธีนี้ยามใช้กุญแจไขตามจุดต่าง ๆ ที่กำหนดให้ตรวจ และเมื่อไขกุญแจแล้วจะปรากฏเวลาและเลขที่ของตำแหน่งที่ตรวจ บนแผ่นกระดาษ ในห้องยามหรือสำนักงานกลาง

3.3.9 การวิเคราะห์ระบบเสียงและการป้องกันเสียง

ค่ามาตรฐานในการควบคุมและป้องกันเสียงรบกวน

ห้องทำงานหรือห้องนอน	15	เดซิเบล
ห้องอ่านหนังสือ-เขียนหนังสือ	20	เดซิเบล
ห้องประชุม-สัมมนา	30-35	เดซิเบล
สำนักงานทั่วไป-ห้องอาคาร	40	เดซิเบล
สำนักงานที่มีเสียงดัง	60	เดซิเบล

หลักการจัดระบบเสียงภายในห้อง

ห้องที่มีความจำเป็นในการออกแบบเพื่อให้มีระบบเสียงที่ดี ได้แก่ ห้องบรรยาย สัมมนา ห้องสมุด ห้องประชุม เป็นต้น การออกแบบต้องคำนึงถึงการสะท้อนของเสียง การดูดเสียง และการกระจายของเสียงทั้งนี้มีความเกี่ยวข้องกันกับ

1. การเลือกใช้วัสดุ
2. การออกแบบรูปร่างของห้อง
3. การจัดเครื่องเรือน

ห้องที่มีเสียงที่ดีควรมีลักษณะดังนี้

1. ใช้เสียงกระจายโดยทั่วไป อย่างสม่ำเสมอ
2. ให้ระดับเสียงดังเพิ่มขึ้น สำหรับผู้ที่นั่งอยู่ห่างไกลไปจากชั้นเสียง
3. ให้ระดับเสียงที่ถึงผู้ฟังโดยตรงกับระดับเสียงที่สะท้อนจากผนังต่าง ๆ ถึงผู้ฟังเป็นอัตราที่เหมาะสม ใช้วัสดุที่สะท้อนเสียงได้มาก ให้สะท้อนเสียงเข้าถึงหูผู้ฟังที่อยู่ด้านล่างส่วนคนที่นั่งอยู่ด้านหน้าไม่จำเป็นต้องใช้ การใช้วัสดุที่ขรุขระก็ช่วยให้เสียงกระจายได้ทั่วถึง
4. ระยะทางเสียงที่มาจากต้นเสียงโดยตรง เข้าถึงหูผู้ฟังต้องสั้นและตรงที่สุด
5. หาทางเพิ่มเติมระดับเสียงให้ทั่วถึงกัน ห้องเล็กไม่จำเป็นต้องใช้เครื่องขยายเสียง
6. รูปร่างและขนาดของห้อง
   6.1 FLOOR PLAN พยายามหลีกเลี่ยงห้องสี่เหลี่ยมจัตุรัสและกำแพงเว้า เก้าอี้ของผู้ชมควรจัดให้ห่างเวที เพื่อให้ได้ยินและทั่วถึงกัน เพราะเสียงออกไปทางข้างหน้าของผู้นั่งมากกว่าข้าง ๆ ห้องสี่เหลี่ยม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อัตราส่วนระหว่างความยาวกับความกว้างควรอยู่ระหว่าง 2/1 ถึง 1.2/1 จัดที่นั่งให้เรียงแถวไปทางด้านและเพื่อให้เสียงตรงไปได้มากที่สุด สัดส่วนที่ดีคือ สูง : กว้าง : ยาว = 2 : 3 : 5 ตามลำดับ

6.2 ระดับเก้าอี้ (ELEVATION OF SEATS) ปกติคนที่นั่งฟังจะดูดกลืนเสียงอยู่แล้ว ฉะนั้น ระดับของที่นั่งหรือเก้าอี้ควรให้สูงขึ้นตามลำดับจากระยะที่ห่างจากเวที

6.3 เพดาน (CEILING) ไม่ควรสูงเกินไป คนที่นั่งอยู่แถวหลังควรจะได้รับเสียงสะท้อนเป็นพิเศษ

6.4 กำแพงข้าง ๆ (SIDE WALL) ย่อมเป็นไปตามแต่อาจดัดแปลงได้อย่างมีการสะท้อนเสียง และให้เสียงกระจายออกไปอย่างทั่วถึง โดยกรุพื้นหยาบ ๆ หรือเป็นร่อง ๆ หรือใช้ม่านเป็นริ้ว

6.5 กำแพงด้านหลัง (REAL WALL) ไม่ควรเป็นพื้นเว้าที่มีรัศมีโค้งมาก ถ้าเป็นควรใช้วัสดุดูดกลืนหรือทำกำแพงเป็นร่อง ๆ

ในการออกแบบอาคารเสียงแบ่งได้เป็น 2 ชนิด ตามแหล่งกำเนิด คือ

1. เสียงภายนอกอาคาร
2. เสียงภายในอาคาร

เสียงภายนอกอาคาร สามารถป้องกันได้ด้วยวิธีต่าง ๆ ดังนี้

1. ระยะทาง อาคารควรตั้งอยู่ลึกเข้าไปให้พ้นแหล่งกำเนิดของเสียง
2. หลีกเลี่ยงบริเวณที่เสียงจะกระทบได้โดยตรง
3. ทำแผงหรือผนังกั้นเสียง
4. ปลูกต้นไม้เป็นกลุ่ม เป็นแถวเพื่อช่วยดูดกลืนเสียง
5. ให้แหล่งกำเนิดเสียงอยู่ต่ำกว่าอาคาร
6. วางผังอาคารให้ส่วนที่ไม่ต้องการความเงียบมาเป็นส่วนที่กั้นเสียง
7. กำเนิดส่วนเปิดอาคาร ให้หลีกเลี่ยงแนวทางของเสียง
8. โดยการใช้วัสดุกันเสียงที่ผนังของอาคาร

เสียงภายในอาคาร สามารถป้องกันได้ดังนี้

1. ที่ตั้งของห้อง แยกห้องที่ต้องการความเงียบให้ห่างจากห้องที่มีเสียงรบกวนสำหรับห้องที่เกิดการสั่นสะเทือน อาจอยู่บนหลังคาหรือแยกออกไปใช้แท่นยาง รองรับเครื่อง เพื่อลดความสั่นสะเทือน
2. บุวัสดุซึมเสียง ทำหน้าต่างกระจก 2 ชั้น ป้องกันเสียงที่แทรกผ่านตรงรอยต่อของประตู และรูกุญแจโดยใช้วัสดุพวกสักหลาด ยาง
3. โครงสร้างของพื้น เช่น การปูพื้นไม้บนพื้นคอนกรีต
4. ทำ SOUND LOCK ที่ประตู เพื่อลดเสียงดังในขณะที่เปิด-ปิดประตู
5. ควรทำฝ้าเพดานชนิดแขวน ควรให้มีจุดที่สูงและยืดหยุ่นได้
6. ห้องกั้นเสียงทางหลังคา โดยทำหลังคาให้สูงมี AIR SPACE ตรงกลางระหว่างหลังคาและฝ้าเพดาน หรือทำหลังคาสองชั้น หลังคาคอนกรีตสามารถป้องกันได้ 45 - 50 เดซิเบล มุมกระเบื้องและฝ้าเพดานป้องกันได้ 25 – 40 เดซิเบล กระเบื้องแผ่นเล็กเรียงได้ดีกว่ากระเบื้องแผ่นใหญ่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.3.10 การวิเคราะห์ระบบสงวนรักษาโบราณวัตถุ

ศิลปวัตถุและ โบราณวัตถุ เป็นสมบัติที่เก่า ซึ่งต้องเกิดการชำรุดเสียหาย ทั้งในลักษณะที่เสียหายเองตามธรรมชาติ และเสียหายจากการถูกทำลาย ดังนั้นจึงต้องได้รับการดูแลรักษาอย่างถูกวิธี สาเหตุที่ทำให้เกิดการชำรุดเสียหายของศิลปวัตถุและ โบราณวัตถุ สามารถสรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 3.31 แสดงสาเหตุการชำรุดเสียหายของศิลปวัตถุ และโบราณวัตถุ

Motive	Aspect	Apperance
- ความชื้น	- ความชื้นสูง	- ทำให้วัตถุเสื่อมคุณภาพ เกิดรอยเปื้อนทำให้เกิดสนิมได้ง่าย
	- เกิดการเปลี่ยนแปลง	- การหดตัวและขยายตัวของเซลล์ในอินทรีย์วัตถุ ทำให้เกลือละลาย เกิดปฏิกิริยาบนวัตถุ เกิดการแตกร้าว กรอบ เปราะ บิดงอ ขาด
	- แห้งเกินไป	- ฟอกรังสีจะทาเป็นองค์ประกอบเสียรูปวัตถุ โลหะวัตถุดำ สิ่งที่มีตะกั่วเป็นองค์ประกอบจะดำ
- ความไม่บริสุทธิ์ของอากาศ	- แก๊สซัลเฟอร์ไดออกไซด์ - แก๊สคาร์บอนไดออกไซน์ - แก๊สไฮโดรเจนซัลไฟด์ - เขม่าและฝุ่นละออง	- เกิดรอยเปื้อน ชักนำให้เกิดแมลง เกิดความสกปรก
	- ชื้น-ร้อนเกิดเห็ด แบคทีเรีย	- เกิดรอยเปื้อน ความแข็งแรง ความเหนียวลดลง
- อื่น ๆ	- แมลง (มอด ปลวก หนู แมลงสาบ แมลงปีกแข็ง) ระมัดระวังการหยิบยก และการบรรจุหีบห่อ	- ขาดหรือชำรุดเห็นได้ชัดเจน เกิดรอยเปื้อนในลักษณะต่าง ๆ เกิดรูพรุน ความแข็งแรงลดลง
	- อุบัติเหตุ ถูกแสง ความร้อน และความชื้นมากเกินไป	- สีซีด เหลือง กรอบ เปราะ บิดงอ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การอนุรักษ์ศิลปวัตถุ และโบราณวัตถุ มีวิธีการสำคัญอยู่ 2 วิธี คือ

1. การป้องกันและการดูแลรักษา (Preventive Conservation) คือ การเก็บรักษาป้องกันไม้ให้ศิลปวัตถุและโบราณวัตถุ ซึ่งเป็นหน้าที่สำคัญของภัณฑารักษ์ และเจ้าหน้าที่ ที่อยู่ใกล้ชิดกับศิลปวัตถุ และโบราณวัตถุต่าง ๆ มากกว่าเจ้าหน้าที่อื่น ๆ

2. การปฏิบัติการสงวนรักษา (Treatment Conservation) คือ การแก้ปัญหา หยุดยั้งปัญหาต่าง ๆ ที่ทำให้เกิดการชำรุดเสียหายกับศิลปวัตถุ และโบราณวัตถุ ทำให้มีความแข็งแรง และคงสภาพเดิมให้มากที่สุด การปฏิบัติการสงวนรักษา หรือการอนุรักษ์ มีวิธีอื่น ๆ อีกมากมาย ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปัญหาที่เกิดขึ้นแต่ละอย่างตามขั้นตอนการปฏิบัตินั้นจะมีหลักการอนุรักษ์อย่างเดียวกัน คือ

1. ศึกษาเนื้อวัตถุ ส่วนประกอบทางเคมี คุณสมบัติและโครงสร้างของศิลปวัตถุและโบราณวัตถุ

2. ตรวจสอบสาเหตุและปัญหาที่ทำให้เกิดการชำรุดเสียหาย เพื่อหาทางกำจัด หยุดยั้ง และสงวนรักษาในขั้นต่อไป

3. การจัด การหยุดยั้งความเสียหายที่เกิดขึ้น โดยการนำความรู้ทางวิทยาศาสตร์สาขาต่าง ๆ มาเลือกใช้วิธีการที่เหมาะสม ไม่ก่อให้เกิดความเสียหาย หรือการเปลี่ยนแปลงใด ๆ กับศิลปวัตถุและโบราณวัตถุ

4. ซ่อมแซมส่วนที่ชำรุดให้กลับสู่สภาพเดิม

5. ป้องกันรักษาศิลปวัตถุและโบราณวัตถุ ไม่ให้เกิดการชำรุดเสียหาย ให้เหมาะสมกับชนิดและสภาพแวดล้อมของศิลปวัตถุและ โบราณวัตถุเหล่านั้น

(ที่มา : การอนุรักษ์ศิลปวัตถุและ โบราณวัตถุ : กัลพันธาดา จันทร์โพธิศรี)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.4 การวิเคราะห์รายละเอียดที่ตั้งโครงการ

3.4.1 การวิเคราะห์ที่ตั้งโครงการ

โครงการศูนย์ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยภาคใต้ ตั้งอยู่ภายในพื้นที่ว่างด้านทิศตะวันออกของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ตำบลรูสะมิแล อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี บนพื้นที่ประมาณ 37,500 ตร.ม. หรือประมาณ 23.43 ไร่ เป็นมหาวิทยาลัยศูนย์กลางทางด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของภาคใต้ตอนล่างของประเทศ ซึ่งมีวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะท้องถิ่น และมีสภาพพื้นที่ที่แตกต่างจากภาคอื่น ๆ

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม

ที่ตั้งมีบริเวณใกล้กับคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และสถาบันวัฒนธรรมศึกษา มีคูน้ำสายของมหาวิทยาลัยทางด้านหน้าและด้านข้างของที่ตั้ง

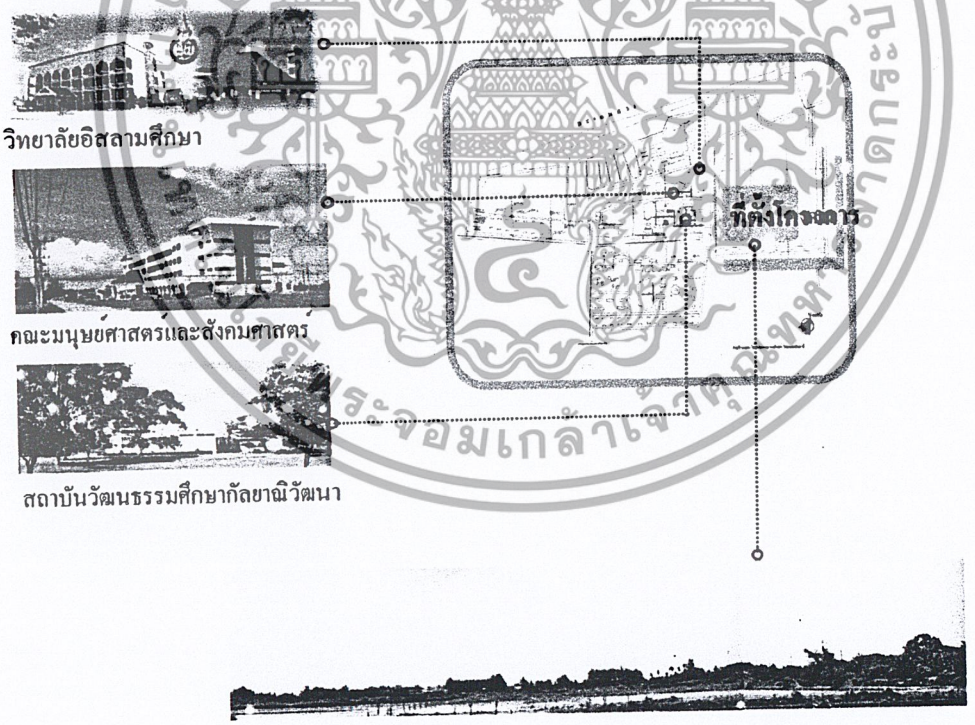
การวิเคราะห์ด้านกายภาพ

ลักษณะที่ตั้งโครงการเดิมเป็นพื้นทีทำนาเลี้ยงกุ้ง และมีการปรับสภาพของพื้นที่ให้เหมาะกับการก่อสร้างอาคาร

การวิเคราะห์การเข้าถึงโครงการ

เนื่องจากมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ตั้งอยู่ในอำเภอเมือง ใกล้กับหน่วยงาน และสถานที่ท่องเที่ยว การเข้ามายังโครงการจึงมีความสะดวก เพราะมีถนนเชื่อมสามารถมายังโครงการได้

การเข้าสู่โครงการจากภายในมหาวิทยาลัยจะมีถนนสายหลักของมหาวิทยาลัยเป็นทางนำมาสู่โครงการ

รูปที่ 3.9 แสดงการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมที่ตั้งโครงการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การวิเคราะห์ทิศทางแสงแดด

ที่ตั้งอยู่ในจังหวัดปัตตานี เส้นรุ้งที่ 06องศา 47 ลิบดาหเนือลองจิจูด 101 เส้นแวงที่ 9องศาตะวันออกอุณหภูมิเฉลี่ยประมาณ 27 องศา ความชื้นสัมพัทธ์ 71 % ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย 173.4 มิลลิเมตร พระอาทิตย์จะโคจรอ้อมทางด้านทิศใต้

Climate

Station PATTANI

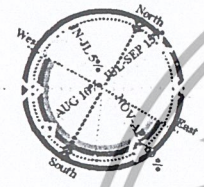
latitude 06 47 N

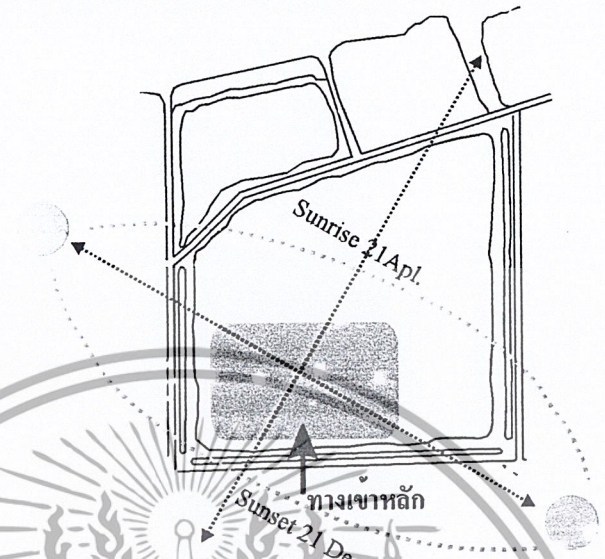
longitude 101 09 E

temperature 27 %

relative humidity 71%

rainfall 173.4 mm.

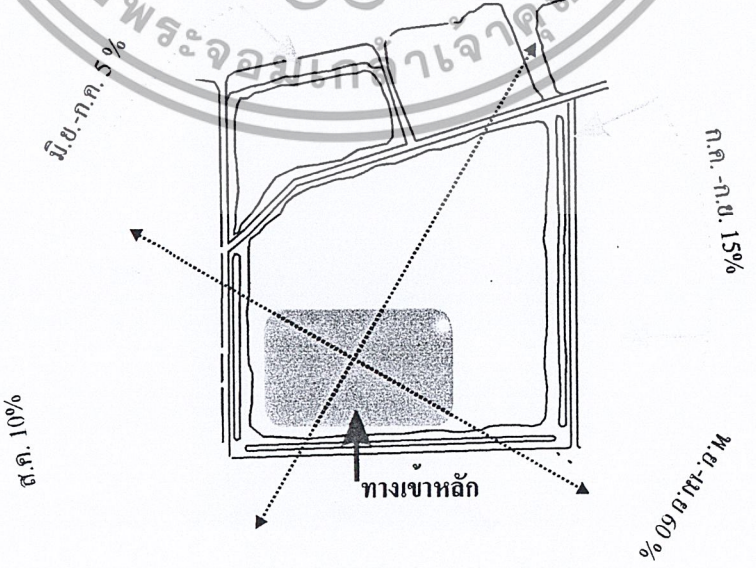
รูปที่ 3.10 แสดงการวิเคราะห์ทิศทางแสงแดด

การวิเคราะห์ทิศทางลม

สภาพภูมิอากาศของภาคใต้มีฝนในฤดูมรสุมตะวันตกเฉียงใต้และในฤดูมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งปีนฤดูหนาวก็ยังคงมีฝนตก โดยเฉพาะบริเวณชายฝั่งจะมีฝนตกมากในฤดูนี้ สภาพอากาศจึงเป็นแบบฝนเมืองร้อน

ฝนจะมี 2 ฤดู คือ ฝนในระยะมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ระหว่างเดือนพฤษภาคม - กันยายน และฝนในระยะมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือระหว่างเดือนพฤศจิกายน - กุมภาพันธ์ จะมีฝนตกมากทางฝั่งตะวันออก

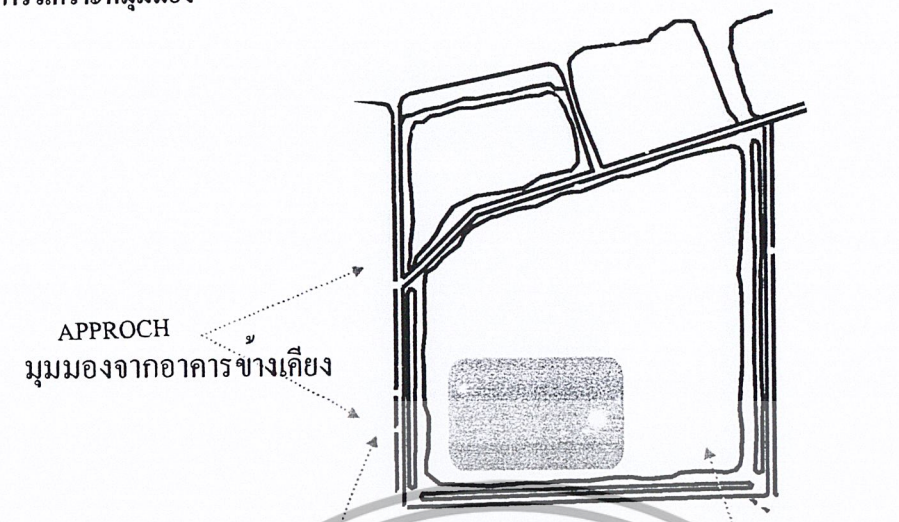
ดังนั้นทิศทางลมที่มีอิทธิพลต่อที่ตั้งจึงได้รับมาจากฤดูมรสุม คือ จะมีลมพัดในทิศตะวันตกเฉียงใต้ และลมทางด้านทิศตะวันออกเฉียงเหนือ

รูปที่ 3.11 แสดงการวิเคราะห์ทิศทางลม

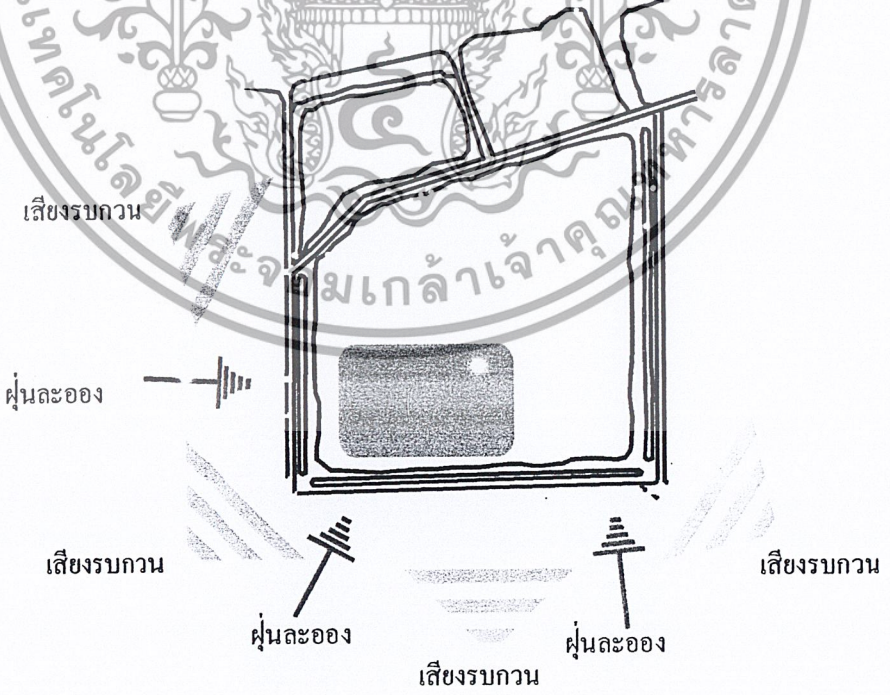
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การวิเคราะห์มุมมอง

รูปที่ 3.12 แสดงการวิเคราะห์มุมมอง

การวิเคราะห์ฝุ่นละอองและเสียงรบกวน

รูปที่ 3.13 แสดงการวิเคราะห์ฝุ่นละอองและเสียงรบกวน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.5 การวิเคราะห์หลักการออกแบบ

3.5.1 หน้าที่ของศูนย์

1. รวบรวมวัตถุ ที่จัดแสดงเป็นหมวดหมู่
2. การจัดแสดง เป็นสถานที่ที่ให้ความรู้ ความเพลิดเพลินแก่ประชาชนทุกประเภท ทุกวัน ทุกระดับการศึกษา จัดแสดงด้วยเทคนิคที่ดึงดูดใจผู้ชม
3. หน้าที่ให้การศึกษา มีกิจกรรมและบริการการศึกษา มีเจ้าหน้าที่เฉพาะด้านเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการ มีการบรรยายให้ผู้ที่เข้าชมได้เข้าใจงานมากขึ้น
4. ส่งเสริมการบำรุงรักษาศิลปวัฒนธรรม
5. อนุรักษ์และเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม
6. หน้าที่ของสังคม เป็นสถาบันที่เปลี่ยนแปลงปรับปรุงตัว ตามสภาพการเปลี่ยนแปลงของสังคม ดำเนินตามความต้องการของสังคม

3.5.2 เทคนิคการจัดแสดงนิทรรศการ

การพัฒนาเทคนิคการจัดแสดงขึ้นอยู่กับความเหมาะสม มีการปฏิรูปเข้ามาทางด้านเนื้อหาสาระและการเน้นความสำคัญของวัตถุที่ใช้จัดแสดง โดยใช้ แสง สี เสียง และระบบมัลติมีเดียเข้ามาประกอบ ในบางส่วนมีลักษณะการจัดแสดงโดย MODEL ขนาดที่มองเห็นได้ชัดเจน ตามสภาพแวดล้อมจริงทางนิเวศวิทยา (Ecological Presention) เป็นการแสดงให้เห็นสภาพแวดล้อมของวัตถุเกี่ยวพันกับสภาพแวดล้อมทางนิเวศวิทยา การแสดงเกี่ยวกับวิถีชีวิตชาวพื้นเมืองที่สร้างความสนใจให้กับผู้เข้าชม

3.5.3 บรรยากาศของห้องแสดงผลงาน (Gallery's atmosphere)

การจัดแสดงที่ดีควรมีการคำนึงถึงบรรยากาศของห้องแสดงไปพร้อมๆ กับการจัดวางวัตถุแสดง จากหลักความจริงที่ว่า กลุ่มผู้ชมที่เข้าชมนิทรรศการแต่ละครั้งมีหลายจุดมุ่งหมาย และมีรสนิยมที่แตกต่างกันมาก ดังนั้น ห้องแสดงที่สมบูรณ์ควรประกอบด้วยบรรยากาศต่างๆ ที่ตอบสนองความต้องการของผู้ชมเหล่านั้นได้ ซึ่งสามารถสรุปคุณสมบัติต่างๆ ของห้องแสดงได้ดังนี้

1. เร้าใจในด้านความงาม (Esthetic)
2. เร้าใจให้เพลิดเพลิน (Romantic)
3. เร้าใจให้เกิดความอยากรู้อยากเห็น อยากค้นคว้า (Intellactual)การกระตุ้นให้เกิดคุณสมบัติทั้ง 3 ประการข้างต้น ทำได้หลายประการเช่น
4. การออกแบบห้องแสดงให้เร้าใจ เป็นขั้นตอน ไม่อ้างว้างหรือโล่งจนเกินไปเมื่อเดินเข้าไปในห้องตอนที่ 2 และ 3 ตามลำดับ ห้องแสดงเป็นแถวยาวโดยไม่มีขั้นตอนก็ไม่ควรแก่การเข้าชมด้วย

5.คำอธิบายสำหรับวัตถุจัดแสดง หรือการใช้ระบบเสียงมาใช้ประกอบคำบรรยาย เป็น ส่วนสำคัญที่เร้าความอยากรู้อยากเห็น เช่นการตั้งปัญหา เป็นคำถามแก่ผู้ชม เพื่อหยุดอ่านคำถาม และหาคำตอบจากการแสดง เป็นต้น

3.5.4 หลักการวางผังรูปห้องแสดง (Exhibition hall planing)

หลักสำคัญในการวางผังรูปห้องแสดงนั้น ก็ไม่จำกัดแบบรูปลักษณะแน่นอนแต่อย่างใดหากแต่มากน้อยตามเรื่องราวที่จัดแสดงนั้นๆ โดยปกติแผงตอนหนึ่งจะใช้ไปในการจัดแสดงเรื่องราวเพียงตอนเดียวเท่านั้น ไม่ควรจัดเรื่องราวหลายตอนไว้ในแผงเดียวกัน เพราะจะทำให้ประชาชนเกิดความสับสนในการชม แผงชั่วคราวอาจทำเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสเล็กๆ ซึ่งยักเยื้องเป็นแบบต่างๆ หลายๆ รูป แต่ทั้งนี้จะต้องคำนึงถึงหลักสำคัญต่างๆ เช่น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

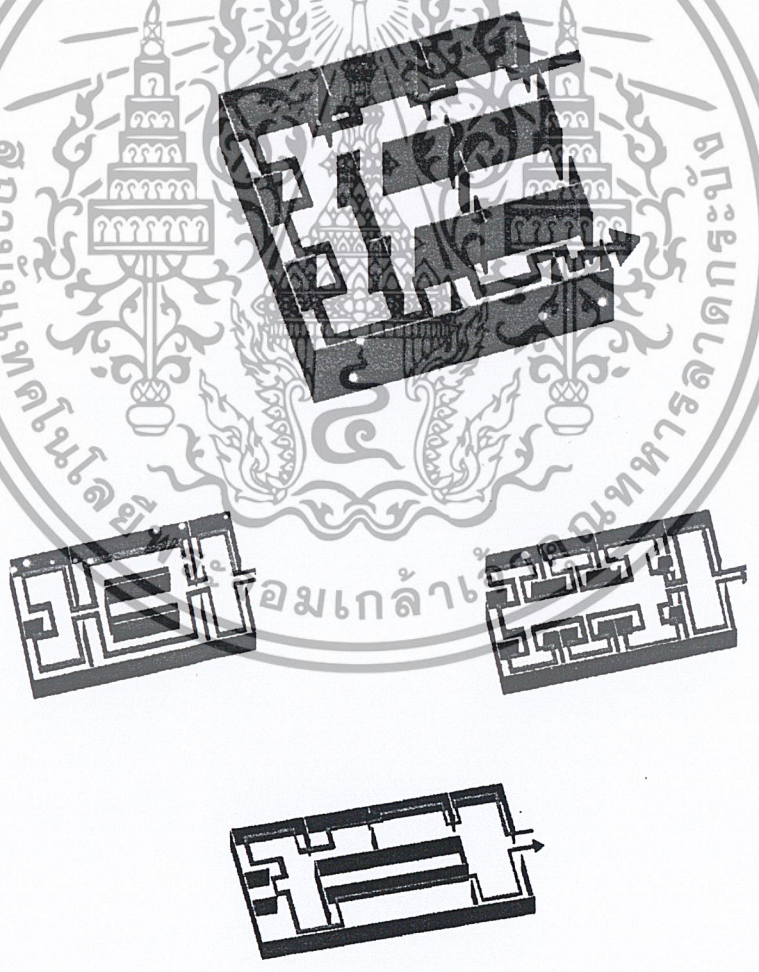
1. การจัดตู้หรือแผงให้ห้องแสดงประจำหรือห้องแสดงชั่วคราวก็ตามไม่ควรปล่อยให้ห้องโล่งจนมองดูเกิดความอ้าวว้าง เป็นการดึงประชาชนให้รีบเดินผ่านไปอย่างรวดเร็ว

2. การวางแผงยักเยื้องไปอย่างไรก็ตาม ควรเรียงลำดับของเรื่องราวที่จัดแสดง

3. ขนาดของแผง ตลอดจนสีที่ใช้ทาแผง จะมีความหนักเบามากน้อยเพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของห้องที่จัดแสดง ควรจะได้มีการเปลี่ยนแปลงสีแผงต่างๆ บ้างตามความเหมาะสม แต่วรรณะของสี ไม่ควรฉูดฉาด ควรเป็นสีที่มองแล้วมีความเย็นตา สบายใจและชวนแก่การมอง

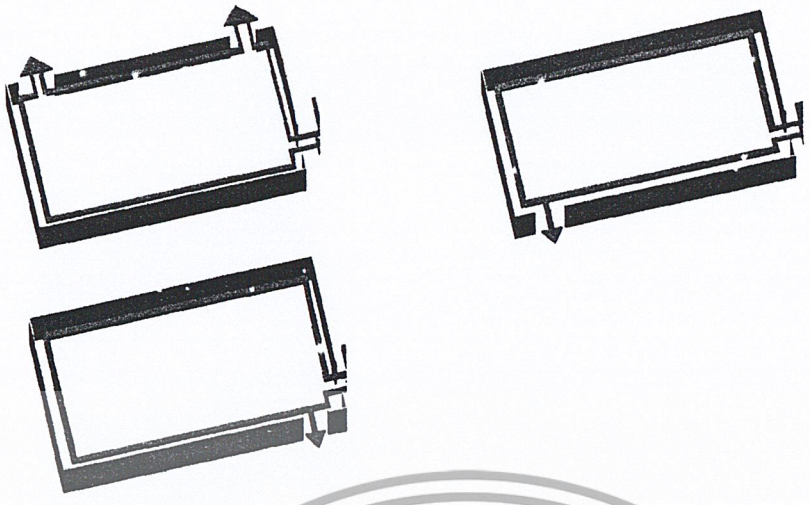
4. เนื้อที่ระหว่างแผงแต่ละตอน ไม่ควรน้อยจนผู้ที่เข้าชมต้องเบียดเสียดกันเดิน ควรมีช่องว่างให้ผู้ชมเคลื่อนไหวไปอย่างสะดวก และเคลื่อนไหวโดยรูปของแผง โน้มนำคนโดยอัตโนมัติ

5. ควรให้แผงห้องแสดงแต่ละคนมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน โดยที่ผู้ชมมีอิสระที่จะเคลื่อนไหวไปตามความต้องการของภัณฑารักษ์ หรือเลือกชมตามความสนใจของตนเอง ระหว่างแผงแต่ละแผงควรมีเนื้อที่มากพอที่จะหมุนหรือแหวกการจราจรภายในได้สะดวก โดยที่ไม่รู้สึกว่ามีการบีบบังคับ ทั้งนี้เพราะตระหนักต่อความจริงที่ว่า ผู้เข้าชมมีความต้องการและพื้นฐานทางการศึกษากับวัตถุประสงค์แตกต่างกันออกไป ย่อมมีอิสระในการเลือกเรื่องราวตามที่ตนสนใจ

แบบ A

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบ B แบบ C

แบบ D

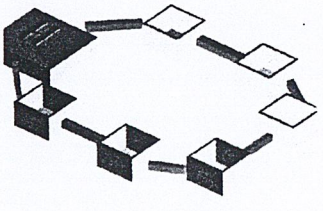
รูปที่ 3.14 แสดงตัวอย่างการจัดผังห้องแสดงแบบต่างๆ

ที่มา วิทยานิพนธ์ เรื่องสถาบันวิจัยชาวเขา พศ. 2539

3.5.5 ระบบการจัดห้องแสดง

1. Room to Room arrangement

เป็นการจัดแบบเดินห้องต่อห้อง ผู้ชมสามารถเดินชมเรื่อยไปได้ตลอดจนจบไม่ต้องเดินย้อนไปมา แต่ถ้าปิดห้องใดห้องหนึ่งจะทำให้ขาดตอน ผู้ชมจะเกิดการติดขัดและเบื่อหน่ายได้ ดังแสดงในรูป

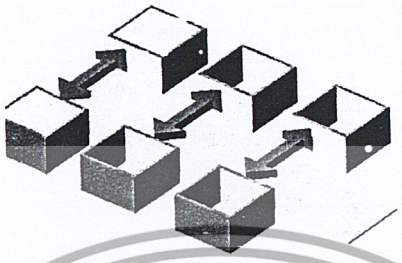
รูปที่ 3.15 แสดงระบบการจัดห้องแบบ Room to Room arrangement

ที่มา วิทยานิพนธ์ เรื่องสถาบันอุทยานสัตว์ทะเลภูเก็ต พศ. 2539

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. Corridor to Room arrangement

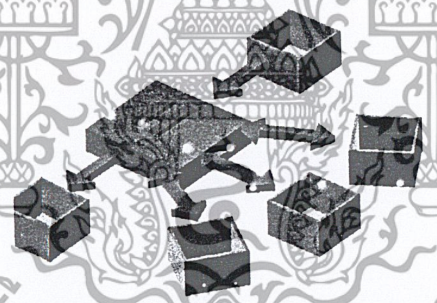
เป็นแบบใช้ทางเดินผ่านกลางหรือข้าง แล้วแจกไปตามห้องแสดงต่างๆ ทางเดินที่ใช้เป็นแบบ corridor หรือ court ก็ได้ วิธีนี้อาจจะชมได้ไม่ทั่วถึงเนื่องจากไม่มีตัวบังคับสายตาที่แน่นอน แต่ถ้าปิดห้องใดห้องหนึ่ง จึงสามารถสร้างความต่อเนื่องในการชมได้

รูปที่ 3.16 แสดงระบบการจัดห้องแบบ Corridor to Room arrangement
ที่มา วิทยานิพนธ์ เรื่องสถาบันอุทยานสัตว์ทะเลภูเก็ต พศ. 2539

3. Nave to Room arrangement

ตรงกลางจัดเป็น Hall แล้วแจกไปยังห้องต่างๆ เหมาะสำหรับจุดที่มีประชาชนส่วนใหญ่ ซึ่งจะแยกย้ายเข้าชมได้ตามความต้องการ

รูปที่ 3.17 แสดงระบบการจัดห้องแบบ Nave to Room arrangement
ที่มา วิทยานิพนธ์ เรื่องสถาบันอุทยานสัตว์ทะเลภูเก็ต พศ. 2539

3.5.6 การจัดระบบสัญจร (Circulation) ภายในห้องจัดแสดง

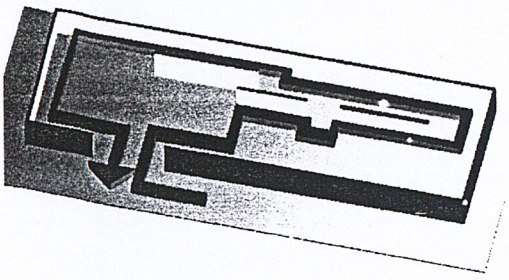
การจัดระบบ (Circulation) ภายในห้องจัดแสดงงาน เมื่อพิจารณาตามลักษณะแกนสัญจรหลัก (Access) สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ระบบ คือ

1. Centralized system of access
2. Decentralized system of access

โครงการศูนย์ฯ ได้พิจารณาระบบสัญจรโดยเลือกใช้แบบ Centralized system of access เนื่องจากการจัดระบบสัญจรแบบนี้มีความสะดวกในการควบคุมดูแล และผู้ชมจะถูกชักจูงเลื่อนไหลไปตามเส้นทางสัญจร ระบบ Centralized system of access สามารถแบ่งออกได้เป็นแบบย่อยโดยพิจารณาระบบหลักๆ ที่นำมาใช้ในโครงการ

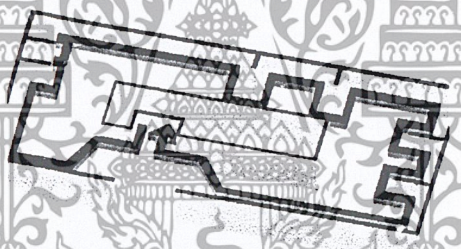
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. A rectilinear circuit คือ การเคลื่อนที่ชมเป็นแนวตรง

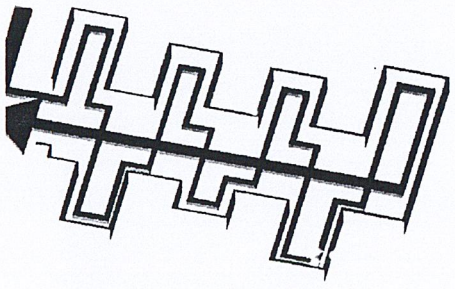
รูปที่ 3.18 แสดงระบบการระบบแบบ A rectilinear
ที่มา จากหนังสือพิพิธภัณฑ์

2. A twisting circuit คือเส้นทางเดินที่เป็นวงจรแบบรอบโถงกลาง เข้าเฉพาะที่จำเป็นต้องใช้แสงธรรมชาติ หรือจากบันไดกลางซึ่งเชื่อมต่อระหว่างชั้นโดยมีหลายชั้น

รูปที่ 3.19 แสดงระบบการระบบแบบ A twisting circuit
ที่มา จากหนังสือพิพิธภัณฑ์

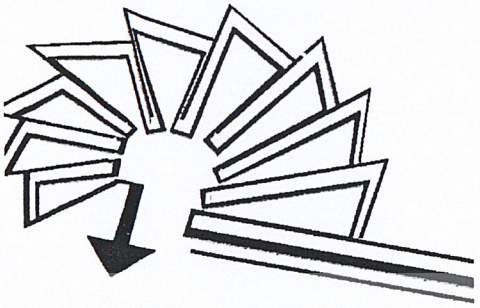
3. Come type layout เป็นผนังที่มีทางเข้าอยู่ตรงกลาง ซึ่งผู้ชมสามารถไปทางซ้ายหรือขวาได้ทันที เป็นการเพิ่มขอบเขตกับผู้ชม

รูปที่ 3.20 แสดงระบบการระบบแบบ Come type layout
ที่มา จากหนังสือพิพิธภัณฑ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. Fan shape ทางเข้าจากกลางผังรูปพัด การจัดแบบนี้ทำให้มีโอกาสมากในการเลือกชม แต่ผู้ชมมักจะไม่ชอบนัก เพราะรู้สึกว่าเป็นการบังคับมากเกินไป และที่จัดรวมจะเป็นที่จัดที่วุ่นวาย

รูปที่ 3.21 แสดงระบบการระบบแบบ Fan shape
ที่มา จากหนังสือพิพิธภัณฑ์

5. Block arrangement การเข้าสู่การจัดแสดงมีการเปลี่ยนแปลงดังนี้

A บล็อกใหญ่ เลือกความสะดวกในการจัดแสดง จัดทางเข้าอยู่ตรงกลาง

B บล็อกเล็ก ทางเข้าจำเป็นต้องอยู่ริม เพื่อสามารถใช้พื้นที่ในการจัดแสดงได้

รูปที่ 3.22 แสดงระบบการระบบแบบ Block arrangement
ที่มา จากหนังสือพิพิธภัณฑ์

3.5.7 การออกแบบผนังสำหรับจัดแสดง

หน้าที่สะดวกที่สุดสำหรับการจัดแสดงศิลปกรรมนั้น ควรยึดด้วยโครงสร้างของอาคาร แต่ในทางปฏิบัติแล้วเราควรที่จะเปลี่ยนแปลงผนังเหล่านี้ได้ เช่น เปลี่ยนทิศทาง เปลี่ยนสี เพิ่มพื้นที่ผิว ทั้งนี้เพื่อปรับให้มีความเหมาะสมกับการแสดงในแต่ละแบบ

หน้าที่หลักที่ควรคำนึงถึงในการออกแบบผนัง คือ

- เป็นค้ำยัน และเป็นแบคกราวด์สำหรับวัตถุจัดแสดง
- แบ่งที่ว่างภายในห้องจัดแสดง จัด circulation ให้กับห้องจัดแสดง
- สามารถใช้เป็นส่วนที่เพิ่มพื้นที่ผิวสำหรับจัดแสดงได้

นอกจากหน้าที่หลักดังกล่าวแล้ว ยังมีการออกแบบผนังสำหรับจัดแสดงในรูปแบบอื่นๆ ที่ต่างกันออกไปได้อีก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.5.8 การกำหนดขนาด และปริมาตรของห้องแสดง

การกำหนดขนาดความกว้างยาวของห้องแสดง ไม่สามารถกำหนดให้แน่นอนได้ ตามหลักการแล้ว ขนาดของห้องขึ้นอยู่กับปริมาณของวัตถุจัดแสดง ขนาดและลักษณะการจัดแสดง ซึ่งต้องมีการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับวัตถุแสดง เพื่อหาค่ากลางมาเป็นตัวกำหนดขนาด แต่ในปัจจุบันการออกแบบห้องแสดงมักใช้วิธีการออกแบบ Space ให้สามารถยืดหยุ่นได้มาก มีการออกแบบผนังสำเร็จรูปเพื่อการจัดแสดง สามารถประกอบเป็นฉากที่มีขนาดตามความต้องการได้ ส่วนใหญ่เริ่มต้นจาก ระบบกริด (Grid System) ซึ่งยึดเอาขนาดของวัสดุเป็นเกณฑ์

นอกจากนี้การกำหนดขนาดของห้องแสดง ยังจำเป็นต้องคำนึงถึงความรู้สึกของผู้ชมที่มีต่อพื้นที่เหล่านั้นด้วย เพราะ Space ที่มีขนาดหรือปริมาตรใหญ่หรือเล็กเกินไปก่อให้เกิดความรู้สึกที่ไม่ดีต่อผู้ชมได้ ทั้งนี้การกำหนดขนาดจึงขึ้นอยู่กับความรู้สึกทางความงามของผู้ชมด้วย

3.5.9 ลักษณะของการจัดแสดง

1. ประเภท Model หรือ Real thing เป็นวัตถุลอยตัวลักษณะ 3 มิติ มีรูปร่างและขนาดต่างๆ มากมาย การจัดแสดงอาจจัดแสดงวัตถุแบบเดี่ยวๆ หรือนำวัตถุขนาดเล็กหรือขนาดใหญ่ มาประกอบกันเพื่อเพิ่มความน่าสนใจหรือความสัมพันธ์กับวัตถุที่มีขนาดเล็ก จำเป็นต้องมีฐานตั้งหรือที่รองรับ เช่น ชั้นวางหรือตู้จัดแสดง ในขณะที่วัตถุขนาดใหญ่สามารถนำแสดงได้ด้วยตนเอง

ประเภทของวัสดุที่จัดแสดงมีอยู่มากมาย เช่น

- วัตถุจริง Object Real thing
- หุ่นจำลองหรือแบบจำลอง Model
- ของล้อแบบ Mack up of ripleca
- ของตัวอย่าง Specimen, Collection, Sample

2. ประเภทแผ่น 2 มิติ (Boards or panel) ส่วนใหญ่เป็นการจัดแบบ panel และการจัดลักษณะเช่นนี้มาๆ อาจเบื่อง่าย การจัดอาจจัดเป็นแบบลอยตัวหรือติดผนัง และแยกลักษณะออกเป็น 2 ชนิด คือ

1.Boards แบบธรรมดาใช้จัดแสดงภายในรูปแบบ 2 มิติ

2.Electronic Boards เป็น Boards ที่ใช้อุปกรณ์เข้าช่วยในการจัดแสดง เพื่อเพิ่มความน่าสนใจ เช่น การใช้ไฟกระพริบ เครื่องบันทึกเสียงหรือกดปุ่ม

3. อันตรัตน์ (Diorama) เป็นการนำ Boards ซึ่งจัดเป็นฉากและวัตถุประเภท Object หรือ Model มาประกอบกันเพื่อให้เห็นบรรยากาศและธรรมชาติของเนื้อเรื่องใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากขึ้น

4. ประเภท Equipment เป็นประเภทอุปกรณ์ไฟฟ้าหรืออิเล็กทริค มีข้อจำกัดบางอย่างในการจัดแสดง เช่น การฉายภาพยนต์ ไม่สามารถทำได้ในลักษณะเปิดแบบการจัดแสดงทั่วไปได้ เพราะต้องการความมืดพอสมควร จำเป็นต้องควบคุมแสงสว่าง ดังนั้น การจัดแสดงจึงต้องมีสัดส่วนเฉพาะที่เป็นห้อง หรือส่วนควบคุมแสงสว่างได้

3.5.10 เทคนิคการจัดแสดง

เทคนิคการจัดแสดง จะแตกต่างกันไปตามวัตถุประสงค์ ในการเร้าความสนใจของผู้ชม เทคนิคและวิธีการต่างๆ ได้แก่

1. การจัดแสดงเพื่อความงาม เน้นความงามของวัตถุ

2. การจัดแสดงให้ความรู้ การจัดแสดงใช้คำบรรยาย หรือใช้องค์ประกอบอื่นๆ ที่จะทำให้เข้าใจเรื่องราวต่างๆ ของวัตถุ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. การจัดแสดงตามสภาพธรรมชาติ เน้นเหมือนจริงตามธรรมชาติให้มากที่สุด

4. การจัดแสดงตามสภาพจริง ตามยุคสมัยที่เกี่ยวกับชีวิตความเป็นอยู่

5. เทคนิคทางโสตทัศน์และคอมพิวเตอร์ทัชสกรีน คือการใช้เทคโนโลยีมาช่วยในการจัดแสดงที่สามารถจะมองเห็นภาพลักษณ์ได้ชัดเจนมากขึ้น เช่น การใช้เสียงประกอบ

3.5.11 กำหนดเทคนิคการจัดแสดงนิทรรศการ

กำหนดให้เป็นแบบ Instruction presentation โดยลักษณะการจัดแสดงจะมีทั้งอุปกรณ์ประกอบในการจัดแสดง และแบบที่ไม่ใช้อุปกรณ์ สำหรับอุปกรณ์ในการจัดแสดงนั้น จะมีลักษณะและรูปแบบการใช้งานดังนี้

1. Screen boards ใช้สำหรับแสดงวัตถุที่ต้องแขวนหรือห้อย boards นี้ จะต้องติดผนังหรือกลางห้องบ้างเป็นบางส่วน ซึ่งขึ้นอยู่กับประเภทของวัตถุและลักษณะการวางผัง

2. Plates ใช้สำหรับแสดงวัตถุที่ต้องการให้เห็นรูปรอบตัว การติดตั้งมีทั้งแบบชนิดผนังและลอยตัว

3. Shelves ใช้สำหรับแสดงวัตถุขนาดเล็กมาก โดยจัดวางเรียงอยู่ในตู้ การติดตั้งแบบติดผนังและลอยตัว

4. วัตถุที่ไม่ต้องการอุปกรณ์ วัตถุบางอย่างสามารถแสดงให้เนื่องจากมีขนาดใหญ่ จะแสดงโดยวางลอยตัวกับพื้น

5. Suspension ใช้สำหรับห้อย หรือแขวนวัตถุยางประเภทที่สามารถดูวัตถุได้รอบตัว

3.5.12 การออกแบบตู้จัดแสดง

1. การเคลื่อนย้าย ควรเคลื่อนย้ายได้ เพราะต้องมีการเปลี่ยนแปลง ถ้าใช้แท่นสูงจาก พื้นควรมีลูกล้อเพื่อความสะดวก

2. การออกแบบตู้ลักษณะตั้งเป็นมุมฉากใช้ประโยชน์ได้มากที่สุด เพราะวางได้ง่ายส่วนรูปร่างโค้งจะวางในส่วนกลางห้อง

3. กระจกปิด-เปิดหน้าตู้ ตู้ด้านหน้าควรจะปิดเปิดได้ ติดบานพับเลื่อนก็ได้เพื่อป้องกันฝุ่น

4. การรักษาความมั่นคงปลอดภัย ตู้จัดแสดงควรติดกุญแจกันการลักลอบขโมยวัตถุที่นำมาแสดง

5. แสงสว่างควรติดตั้งแสงไฟฟ้าภายในตู้วางแผ่นกรองแสงภายในตู้แสง แผ่นกระจกมีคุณสมบัติในการลดแสงอุลตร้าไวโอเลตที่จะทำลายเอกสาร และวัตถุต่างๆ ที่แสดงให้เสื่อมเสียได้ มีการเก็บสายไฟที่ต่อเรียบร้อย

6. การป้องกันฝุ่นละออง กระจกและโครงสร้างทั้งหมดของตู้ควรจะทำให้แน่นหนาเพื่อป้องกันฝุ่นละอองและแมลงที่จะเข้าไปในตู้ได้

3.5.13 ขอบเขตการมองเห็น

มุมมองของมนุษย์ที่ไม่ต้องหันศรีษะใช้มุมมองประมาณ 40 องศา ความจริงมุมมองของมนุษย์มากกว่านี้ มุมมองทางด้านตั้งมากกว่ามุมมองทางด้านนอน การหันศรีษะง่ายกว่าการเหลือกตาพิจารณา

1. ผู้ดูกำลังดูภาพนิ่ง หรือตามที่จัดเป็นกลุ่มก็ตาม ผู้ดูจะหมุนศรีษะ หรือหมุนตัวเพื่อดูภาพอื่นๆผังนี้แสดงในปี 1939 แสดงว่ามนุษย์สามารถดูภาพได้ทุกทิศทาง ทั้งด้านข้าง ด้านล่าง และด้านบน
2. จาก Normal Angle of Vision กำหนดมุมทางด้านตัวของมนุษย์ไว้ 27 องศา เหนือระดับสายตาเป็นมุมมองที่สะดวกสบายที่สุด ไม่ต้องก้มหรือเงยศรีษะ
3. แสดงขอบเขตการมองเห็นของคนสายตาปกติที่มีสองตา มุมมองที่สามารถแลเห็นได้ประมาณ 120 แต่เราไม่ใช้ค่านี้ เพราะผู้ดูต้องหันศรีษะใช้เพียง 40 องศา โดยไม่ต้องหันศรีษะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. แสดงความสัมพันธ์ระหว่างมุมมองของแสง ขนาดของห้องและขนาดของงานเขียน ระยะดูตามภาพเพิ่มขึ้น 35 cm. เมื่อความสูงของภาพเพิ่มขึ้นทุกๆ 30 cm.
5. มุมมองของแสงที่เหมาะสมกับปฏิมากรรมประมาณ 30 องศา

3.5.14 การให้แสงสว่างในการจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ์

1. การให้แสงสว่างโดยธรรมชาติ (day light)
2. การให้แสงสว่างโดยแสงประดิษฐ์ (critificail light)

สิ่งที่ควรพิจารณาในการให้แสงสว่าง

1. ชนิดของวัสดุ ขึ้นอยู่กับการเลือกใช้ โดยเน้นวัสดุไม่เหมือนกันตามผิว และสีผิวจึงต้องเน้นในตำแหน่งที่ต้องการ
2. ชนิดคุณสมบัติของแสงสว่าง เป็นแสงประเภทใดระหว่างแสงธรรมชาติ ก่อให้เกิดบรรยากาศธรรมชาติที่มีชีวิต แสงประดิษฐ์เป็นแสงคงที่ สามารถเปลี่ยนแปลงได้ และคุณภาพคงที่ ทำได้ง่ายกว่าแสงธรรมชาติ
3. ความเข้ม สามารถเน้นวัตถุที่จัดแสดงให้เด่นขึ้น โดยเฉพาะงานที่ละเอียด และประณีต ต้องการความเข้มข้นของแสง
4. ทิศทางของแสง มีทั้งเป็นจุด และกระจายสม่ำเสมอ แสงที่เป็นจุดใช้เน้นวัตถุที่เป็นก้อน แท่ง ให้ความหนาและความลึกได้ดี

ข้อควรระวังในการใช้แสง

1. ถ้าให้แสงมากจะเกิดการสะท้อนกลับเข้าสู่นัยน์ตา โดยเฉพาะกรณีที่วัตถุกันแสงเป็นมัน
2. แสงประดิษฐ์ จะทำให้ร้อนมากและทำให้มองเห็นสีผิดจากความเป็นจริง
3. แสงธรรมชาติไม่สามารถบังคับทิศทาง และความเข้มได้ตลอดวัน
4. แสงที่ตกกระทบโดยอาจทำให้วัตถุมีสีซีดจาง
5. ทางเดินของแสงสว่างไม่ว่าจะแสงประดิษฐ์หรือแสงธรรมชาติ ทางเดินของแสงต้องเดินทาที่วัตถุและแสงสว่างต้องกระจายไปทั่วพื้นห้องด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.6 การวิเคราะห์กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับโครงการ

พระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ

พระราชบัญญัติโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พ.ศ. 2504 เป็นพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติในประเทศไทยในหมวดที่ 3 ดังต่อไปนี้

หมวด 3

พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ

มาตรา 26 โบราณวัตถุ และศิลปวัตถุ ซึ่งเป็นทรัพย์สินของแผ่นดินและอยู่ในความดูแลรักษาของกรมศิลปากรนั้นจะเก็บรักษาไว้ ณ สถานที่อื่นใดนอกจากพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติมิได้ แต่ในกรณีที่ไม่อาจหรือไม่สมควรจะนำมาเก็บรักษา ณ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติจะได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรี แล้วจะเก็บไว้ ณ สถานที่อื่นก็ได้

ความในวรรคก่อน มิให้ใช้บังคับแก่กรณีที่รัฐมนตรีอนุญาตให้โบราณวัตถุ หรือศิลปวัตถุไปตั้งแสดง ณ ที่ใด ๆ เป็นการชั่วคราว หรือในกรณีที่อธิบดีมีคำสั่งให้นำโบราณวัตถุ หรือศิลปวัตถุออกจากพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติเพื่อประโยชน์ในการซ่อมแซม หรือบูรณะ

ในกรณีโบราณวัตถุ หรือศิลปวัตถุใดเหมือนกันหลายชิ้น อธิบดีจะอนุญาตให้กระทรวง ทบวง กรมใดเป็นผู้เก็บรักษาโบราณวัตถุ หรือศิลปวัตถุนั้นบางชิ้นเป็นการชั่วคราวก็ได้

มาตราที่ 27 รัฐมนตรีมีอำนาจกำหนดให้ผู้เข้าชมพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ปฏิบัติการบางประการเพื่อประโยชน์ ความเรียบร้อย หรือเพื่อประโยชน์แก่การศึกษาพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติในระหว่างเข้าได้ตามเห็นสมควร และกำหนดให้ผู้เข้าชมเสียค่าธรรมเนียมการเข้าชมด้วยก็ได้ แต่มิได้เก็บเกินครั้งละ 30 บาท

การกำหนดตามความในวรรคก่อน ให้กำหนดโดยกฎกระทรวง

ในหมวด 3 เป็นเรื่องที่ว่าด้วยพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติโดยตรง แต่ยังมีอีกหมวดหนึ่ง ซึ่ง เกี่ยวข้องในหน้าที่ของพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติด้วย คือ หมวด 2 ว่าด้วยโบราณวัตถุ และศิลปวัตถุ ดังต่อไปนี้

หมวด 2

โบราณวัตถุ และศิลปวัตถุ

มาตรา 14 เมื่ออธิบดีเห็นว่าโบราณวัตถุ และศิลปวัตถุใดซึ่งมิได้อยู่ในความครอบครองของกรมศิลปากร มีคุณค่าในทางศิลปะ ประวัติศาสตร์ และโบราณคดีเป็นพิเศษอธิบดีมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษาขึ้นทะเบียนโบราณวัตถุหรือศิลปวัตถุนั้นได้

มาตรา 15 โบราณวัตถุหรือศิลปวัตถุที่ได้ขึ้นทะเบียนแล้วนั้น ห้ามมิให้ผู้ใดซ่อมแซม แก้ไขหรือเปลี่ยนแปลง เว้นแต่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากอธิบดี และถ้าหนังอนุญาตนั้นกำหนดเงื่อนไขไว้ประการใดก็ตาม ต้องปฏิบัติตามเงื่อนนั้นด้วย

มาตรา 16 ในกรณีที่โบราณวัตถุและศิลปวัตถุที่ได้ขึ้นทะเบียนแล้ว ชำรุดหักพังหรือสูญหาย ให้ผู้ครอบครองโบราณวัตถุหรือศิลปวัตถุนั้นแจ้งการชำรุด หักพังเสียหาย หรือสูญหาย เป็นหนังสือโดยระบุชื่อและที่อยู่ของผู้ที่รับโอน และวันเดือนปีที่โอนไปยังอธิบดีภายในสามสิบวัน ในกรณีที่มีผู้ได้รับกรรมสิทธ์โบราณวัตถุหรือศิลปวัตถุเดียวกันหลายคน เมื่อได้มีนับแต่วันโอน

ผู้ได้รับกรรมสิทธิ์โบราณวัตถุหรือศิลปวัตถุที่ได้ขึ้นทะเบียนแล้วโดยทางมรดก หรือโดยพินัยกรรม ต้องแจ้งการได้รับกรรมสิทธิ์ไปยังอธิบดีภายในหกสิบวันนับแต่วันได้รับมอบหมาย ให้ผู้มีกรรมสิทธิ์รวมคนหนึ่งเป็นผู้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แจ้งการกรรมสิทธิ์ และผู้ได้รับมอบหมายได้ปฏิบัติการแจ้งนั้นภายในกำหนดเวลาดังกล่าวแล้ว ให้ถือว่าผู้มีกรรมสิทธิ์และผู้ได้รับมอบหมายได้ปฏิบัติการแจ้งภายในกำหนดเวลาดังกล่าวแล้ว ให้ถือว่าผู้มีกรรมสิทธิ์ร่วมทุกคนได้ปฏิบัติการนั้นแล้วด้วย

มาตรา 18 โบราณวัตถุและศิลปวัตถุ ซึ่งเป็นทรัพย์สินของแผ่นดินและอยู่ในความดูแลรักษาของกรมศิลปากร จะโอนกันมิได้ เว้นแต่อาศัยอำนาจแห่งบทกฎหมาย แต่ถ้าโบราณวัตถุหรือศิลปวัตถุใดมีเหมือนกันอยู่เกินความต้องการ อธิบดีโดยจะอนุมัติให้รัฐมนตรีจะโอนโดยวิธีขายหรือแลกเปลี่ยนเพื่อประโยชน์แห่งพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ หรือให้เป็นรางวัล หรือเป็นค่าแรงงานแก่ผู้ขุดพบก็ได้

มาตรา 19 ห้ามมิให้ผู้ใดทำการค้าโบราณวัตถุหรือศิลปวัตถุ หรือแสดงโบราณวัตถุหรือศิลปวัตถุให้บุคคลชมโดยเรียกเก็บค่าชมเป็นปกติธุระ เว้นแต่จะได้รับใยอนุญาตจากอธิบดี

มาตรา 20 ผู้ได้รับใบอนุญาตให้ทำการค้าโบราณวัตถุหรือศิลปวัตถุ หรือแสดงโบราณวัตถุหรือศิลปวัตถุให้บุคคลชมตามมาตรา 19 ต้องแสดงใบอนุญาตนั้นไว้ ณ ที่ที่เห็นได้ง่ายในสถานที่การค้า หรือสถานที่การแสดงของตน และต้องทำบัญชีแสดงรายการโบราณวัตถุและศิลปวัตถุที่อยู่ในความครอบครองของตนตามแบบที่อธิบดีกำหนดให้ถูกต้องตรงตามความจริง รักษาบัญชีนั้นไว้ในสถานที่การค้า หรือสถานการแสดงโบราณวัตถุหรือศิลปวัตถุนั้น

มาตรา 21 พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเข้าไปในสถานการค้าหรือสถานการแสดงโบราณวัตถุหรือศิลปวัตถุของผู้ได้นับอนุญาตตามมาตรา 19 เพื่อตรวจดูว่าผู้ได้รับอนุญาตได้ปฏิบัติถูกต้องตามพระราชบัญญัติหรือไม่ หรือเพื่อตรวจดูว่าได้มีโบราณวัตถุหรือศิลปวัตถุที่มีผู้ได้มาโดยมิชอบด้วยกฎหมายอยู่ในครอบครองของผู้ได้รับอนุญาตหรือไม่ ในการนี้ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจยึดหรืออายัดโบราณวัตถุหรือศิลปวัตถุที่มีเหตุผลอันควรสงสัยว่าเป็นวัตถุที่บุคคลได้มาโดยมิชอบด้วยกฎหมายด้วย

มาตรา 22 ห้ามมิให้ผู้ใดส่งหรือนำโบราณวัตถุหรือศิลปวัตถุ ไม่ว่าโบราณวัตถุหรือศิลปวัตถุนั้นจะเป็นโบราณวัตถุหรือศิลปวัตถุที่ได้ขึ้นทะเบียนแล้วหรือไม่ออกนอกราชอาณาจักร เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากอธิบดี คำขอรับอนุญาตหรือใบอนุญาตให้เป็นไปตามแบบที่อธิบดีกำหนด

ความในวรรคก่อนมิให้ใช้บังคับแก่การนำโบราณวัตถุหรือศิลปวัตถุผ่านราชอาราจักร

ผู้รับใบอนุญาตให้ส่ง หรือนำโบราณวัตถุหรือศิลปวัตถุออกนอกราชอาราจักรต้องเสียค่าธรรมเนียมตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ซึ่งต้องไม่เกินอัตราที่กำหนดไว้ในบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 23 บุคคลใดประสงค์จะส่งโบราณวัตถุหรือศิลปวัตถุออกนอกราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราว ให้ยื่นคำขอรับอนุญาตจากอธิบดี ในกรณีที่อธิบดีมีคำสั่งไม่อนุญาต ผู้ขอมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งของอธิบดีต่อรัฐมนตรีภายในกำหนดสามสิบวันนับแต่วันทราบคำสั่ง คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

ในกรณีที่อธิบดีหรือรัฐมนตรีวินิจฉัยให้ออกใบอนุญาตให้ผู้ยื่นคำขอส่งโบราณวัตถุหรือศิลปวัตถุออกนอกราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราว และเมื่อผู้ยื่นคำขอได้ยินยอมปฏิบัติตามเงื่อนไข วิธีการและข้อกำหนดในกฎกระทรวงเกี่ยวกับการส่งโบราณวัตถุหรือศิลปวัตถุออกนอกราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวแล้วก็ให้อธิบดีออกใบอนุญาตขอส่งโบราณวัตถุหรือศิลปวัตถุออกนอกราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวได้

มาตราที่ 24 โบราณวัตถุหรือศิลปวัตถุที่ซ่อนหรือผัง หรือทอดทิ้งอยู่ ณ ที่ใด ๆ โดยพฤติการณ์ ซึ่งไม่มีผู้ใดสามารถอ้างว่าเป็นเจ้าของ ไม่ว่าที่ซึ่งซ่อนหรือผังหรือทอดทิ้งไว้จะอยู่ในกรรมสิทธิ์หรือความครอบครองของบุคคลใดหรือไม่ ให้ตกเป็นทรัพย์สินของแผ่นดิน ผู้เก็บได้ต้องส่งมอบแก่พนักงานเจ้าหน้าที่หรือพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา แล้วมีสิทธิจะได้รับรางวัลหนึ่งในแห่งค่าของทรัพย์สินนั้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กองพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ กรมศิลปากร มีหน้าที่ดำเนินการตามพระราชบัญญัติในหมวด 2 นี้ ในเรื่องขึ้นทะเบียนโบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ การจัดทำใบอนุญาตส่งของออกนอกประเทศ การติดตามวัตถุที่ซ่อน หรือฝัง หรือทอดทิ้งอยู่ ตามหมวด 24

กฎกระทรวง
ฉบับที่ 4 (2576)
ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร
พ.ศ. 2522

ข้อ 1 ในกฎกระทรวงนี้

อาคารสาธารณะ หมายความว่า อาคารที่ใช้ประโยชน์ในการชุมนุมคนได้โดยทั่วไป เพื่อกิจกรรมทางราชการ การเมือง การศึกษา การศาสนา การสังคม การนันทนาการหรือการพาณิชยกรรม

อาคารพิเศษ หมายความว่า อาคารที่ต้องการมาตรฐานความปลอดภัยเป็นพิเศษ

(1) โรงมหรสพ อัฒจันทร์ หอประชุม หอสมุด หอศิลป์ พิพิธภัณฑสถานหรือศาสนสถาน

กฎกระทรวง
ฉบับที่ 39 (2537)
ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร
พ.ศ. 2522

หมวดที่ 1
แบบและระเบียบวิธีการเกี่ยวกับติดตั้งระบบป้องกันอัคคีภัย

ข้อ 2 อาคารต่อไปนี้ต้องมีวิธีการเกี่ยวกับติดตั้งระบบป้องกันอัคคีภัย

(2) อาคารที่ใช้ในการชุมนุมของประชาชน เช่น โรงมหรสพ หอประชุม สถานศึกษา สนามกีฬา หอสมุด เป็นต้น

ข้อ 3 อาคารตามข้อ 2 (2) ต้องมีเครื่องดับเพลิงมือถือตามชนิดและขนาดที่กำหนดไว้ในตาราง

ชนิดของเครื่องดับเพลิง	ขนาดบรรจุ ≥
(1) โฟมเคมี	10 ลิตร
(2) ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์	4 กิโลกรัม
(3) ผงเคมีแห้ง	4 กิโลกรัม
(4) HALON 1211	4 กิโลกรัม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อ 5 อาคารตามข้อ 3 ที่มีพื้นที่รวมในหลังเดียว 2000 ตารางเมตร ต้องมีสัญญาณเตือนเพลิงไหม้ทุกชั้น

ข้อ 6 ระบบสัญญาณเตือนเพลิงไหม้ต้องประกอบด้วย

(1) อุปกรณ์แจ้งเหตุทั้งแบบอัตโนมัติ และแบบใช้มือเพื่อให้อุปกรณ์ส่งสัญญาณเตือนเพลิงไหม้ทำงาน

(2) อุปกรณ์ส่งสัญญาณเตือนเพลิงไหม้ที่สามารถส่งเสียง หรือสัญญาณให้คนที่อยู่ในอาคารทราบได้

หมวด 2

แบบและจำนวนห้องน้ำและห้องส้วม

ข้อ 8 อาคารที่บุคคลเข้าใช้สอยได้ต้องมีจำนวนห้องน้ำและห้องส้วม ≥

ชนิดและประเภทของอาคาร	ห้องส้วม		ห้องน้ำ	อ่างล้างมือ
	โถส้วม	โถปัสสาวะ		
(7) หอประชุมหรือโรงมหรสพ ต่อพื้นที่อาคาร 200 ตารางเมตร หรือ 100 คน				
ก. สำหรับชาย	1	2	-	1
ข. สำหรับหญิง	2	-	-	1
(9) สำนักงานต่อพื้นที่อาคาร 300 ตารางเมตร				
ก. สำหรับชาย	1	2	-	1
ข. สำหรับหญิง	2	-	-	1
(10) ภัตตาคารต่อพื้นที่สำหรับโต๊ะอาหาร 200 ตารางเมตร				
ก. สำหรับชาย	1	2	-	1
ข. สำหรับหญิง	2	-	-	1

ข้อ 9 ห้องน้ำ ห้องส้วมจะแยกหรือรวมกันก็ได้ แต่ต้องทำความสะอาดได้ง่าย มีช่องระบายอากาศ ≥ 10 % ของพื้นที่ห้อง หรือมีพัดลมระบายอากาศได้เพียงพอ ระยะดิ่งจากพื้นถึงฝ้าเพดาน ≥ 1.80 เมตร

ถ้าห้องน้ำ ห้องส้วมแยกกัน ต้องมีพื้นที่ภายในแต่ละห้อง ≥ 0.9 ตารางเมตร และต้องมีความกว้าง ≥ 0.9 ตารางเมตร

ถ้าห้องน้ำ ห้องส้วมอยู่รวมกัน ต้องมีพื้นที่ภายในแต่ละห้อง ≥ 1.50 ตารางเมตร

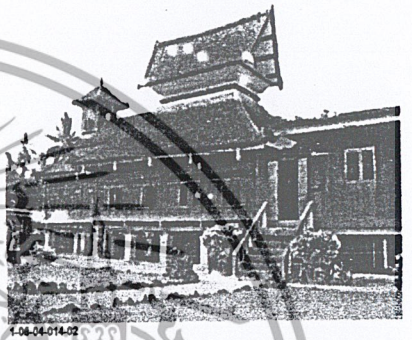
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4
การออกแบบทางสถาปัตยกรรม

4.1 แนวความคิดในการออกแบบ

โครงการศูนย์ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยภาคใต้ เป็นโครงการที่ดำเนินงานด้านทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม เป็นแหล่งรวบรวม เผยแพร่ ในรูปแบบของศิลปวัฒนธรรมแบบใหม่และแบบประเพณี ซึ่งเป็นนโยบายของมหาวิทยาลัย และเนื่องจากสถานที่ตั้งมีประวัติศาสตร์ความเป็นมาที่เก่าแก่น่าสนใจ ดังนั้นเพื่อให้เป็นการตอบรับกับนโยบาย และสภาพแวดล้อมของที่ตั้ง แนวความคิดในการออกแบบจึงต้องสามารถสื่อถึงความเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น

สถาปัตยกรรมที่สื่อถึงเอกลักษณ์ของท้องถิ่นได้ดี คือ เรือนไทยภาคใต้ เนื่องจากสภาพแวดล้อมของที่ตั้งมีการผสมผสานระหว่างวัฒนธรรมทั้งแบบไทย จีน และมุสลิม แนวความคิดในการออกแบบจึงนำรูปแบบของมัสยิดผะโจ๊ะมาเนาะมาใช้ ซึ่งรูปแบบเป็นเรือนไทยภาคใต้สร้างใน พ.ศ.2167 หลังคาทรงไทย มีสองชั้นมุงด้วยกระเบื้องดินเผา ชั้นสองมีลักษณะเป็นโดม แต่รูปทรงเป็นสี่เหลี่ยมผืนผ้า เป็นการที่ผสมผสานระหว่าสถาปัตยกรรมไทย จีน และมุสลิมเข้าด้วยกัน รูปแบบของศูนย์ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยภาคใต้ จึงเป็นแบบสถาปัตยกรรมร่วมสมัย (contemporary) มีการคลี่คลายรูปแบบของมัสยิด ลดสัดส่วนหลังคาลง และใช้รูปแบบการเปิดช่องหน้าต่างที่มีลักษณะแคบถึงพื้น

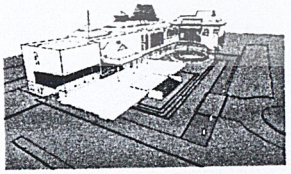

แนวความคิดในการวางผังอาคาร

การวางผังอาคารตามความเชื่อของชาวบ้านนิยมสร้างเรือนหันหน้าทางทิศตะวันออก มีชานบ้านและมีบันไดขึ้นลงด้านหน้า มีการใช้พื้นที่หรือลานในการทำกิจกรรมร่วมกัน ในการออกแบบผังอาคารของศูนย์ ฯ จึงหันอาคารทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ เนื่องจากต้องการให้สามารถเห็นได้ชัดเจนจากถนน มีการใช้พื้นที่ด้านหน้าเป็นลาน (plaza) และมีบันไดทางขึ้นด้านหน้าเป็นระดับ เพื่อเปิดมุมมองด้านหน้าของอาคาร ซึ่งเป็นการเชื่อมพื้นที่ภายในและภายนอก (space) ด้วย

การนำสายตาเข้าสู่โครงการได้ใช้แนวของถนนสายหลักเป็นจุดดึงสายตาของผู้ที่เข้ามายังโครงการ เป็นการเชื่อมโยงกิจกรรม และความรู้สึกตั้งแต่เริ่มสู่โครงการ

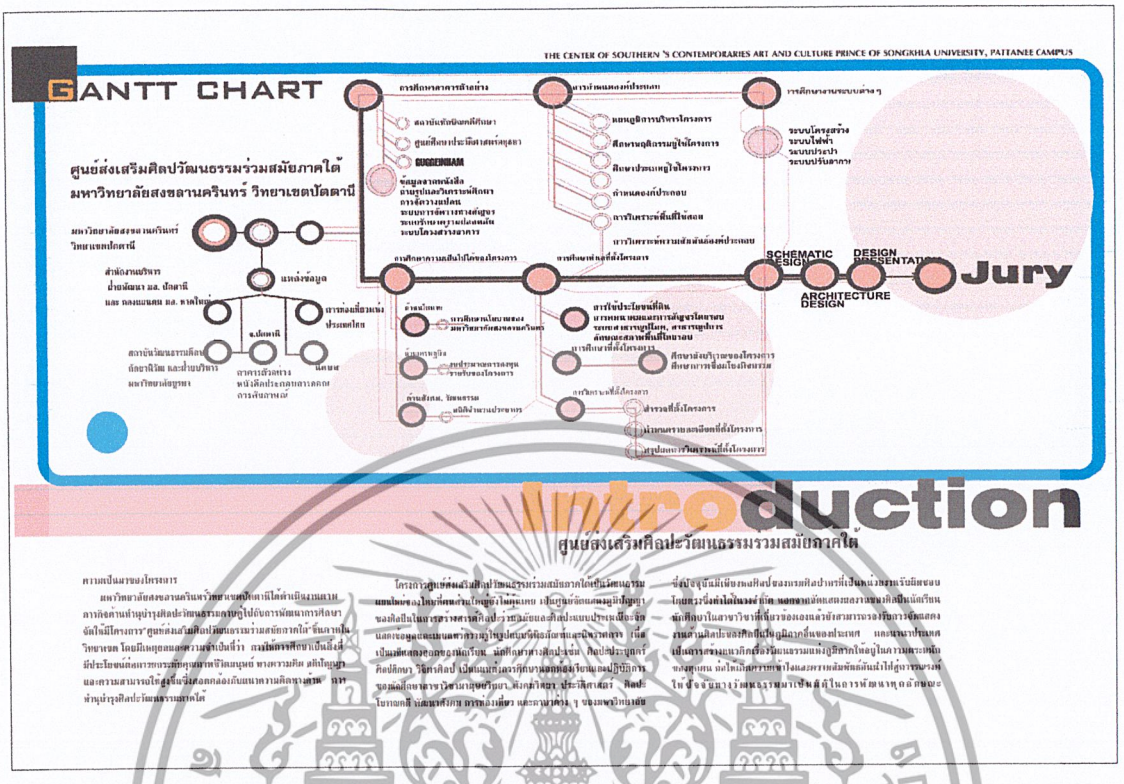
แนวความคิดในการใช้โครงสร้าง

โครงสร้างที่ใช้เป็นโครงสร้างเสา และคานตามเทคโนโลยีปัจจุบัน ประหยัดงบประมาณ สะดวกในการก่อสร้าง และตอบสนองการใช้งานได้เต็มที่

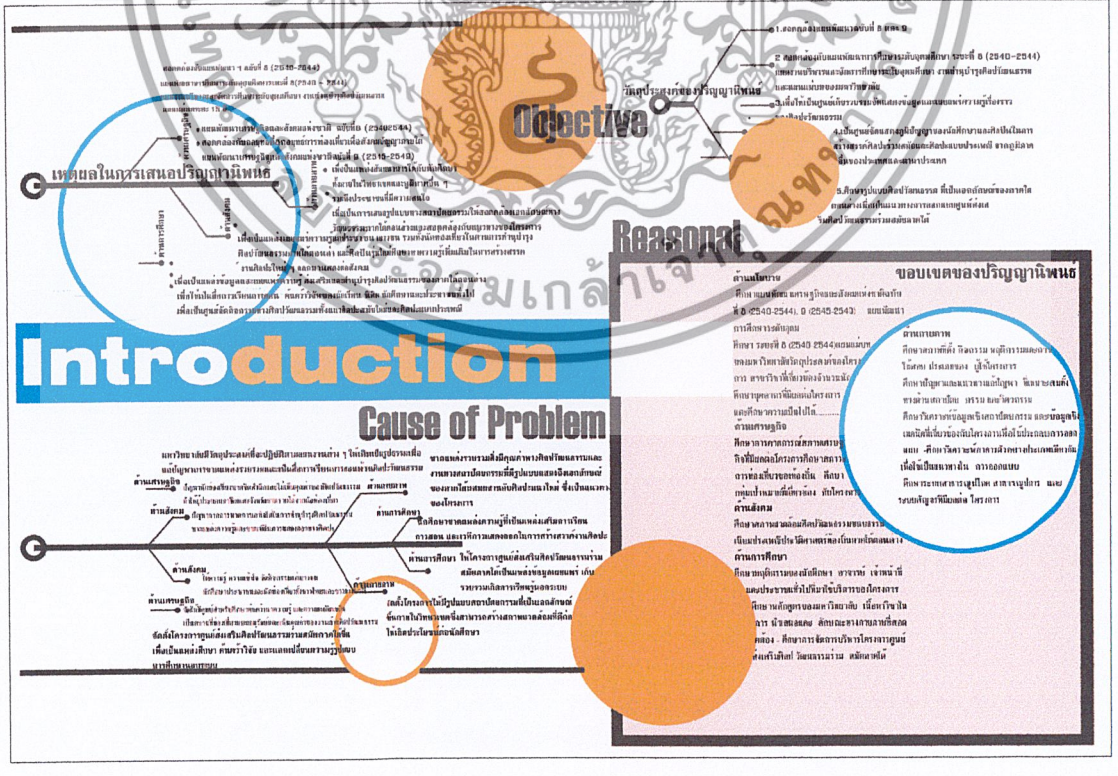
ใช้วัสดุที่หาง่าย มีในท้องถิ่น มีความเหมาะสมกับสภาพภูมิอากาศ และสภาพแวดล้อมของท้องถิ่น เพื่อการใช้สอยที่มีประสิทธิภาพ ประหยัดงบประมาณ มีความงามในตัวเอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.2ผลงานการออกแบบทางสถาปัตยกรรม

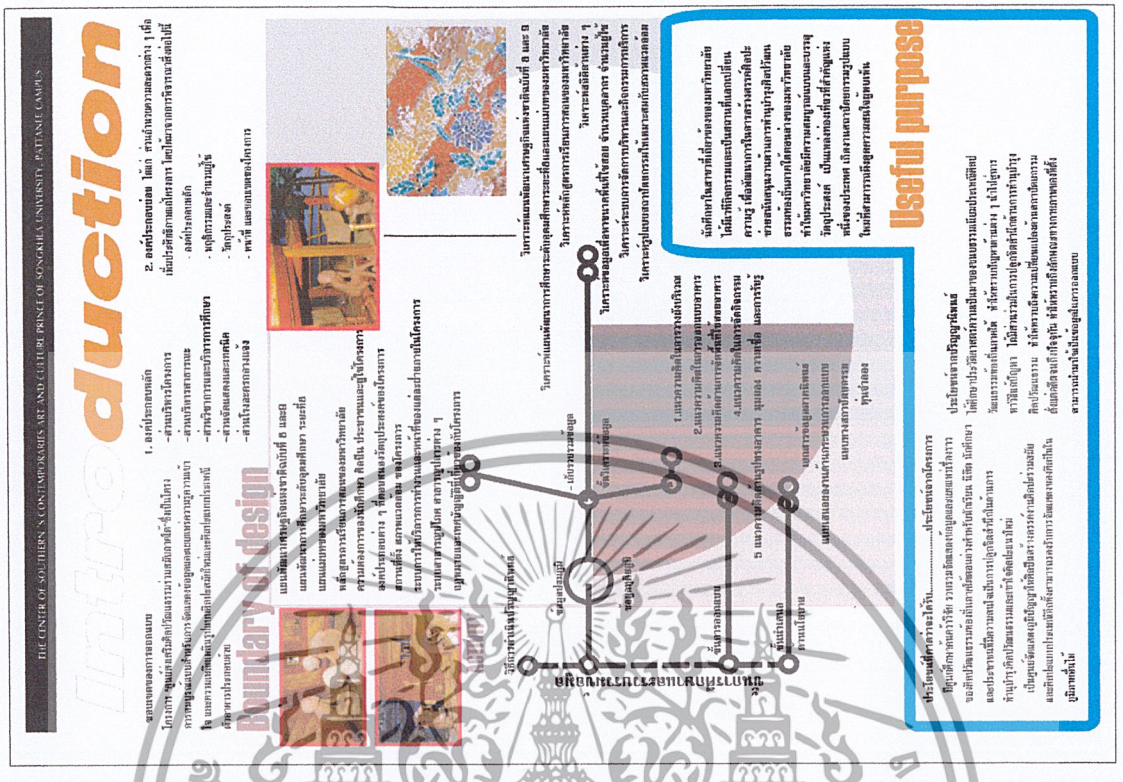

รูปที่4.1แสดงความเป็นมาของโครงการ

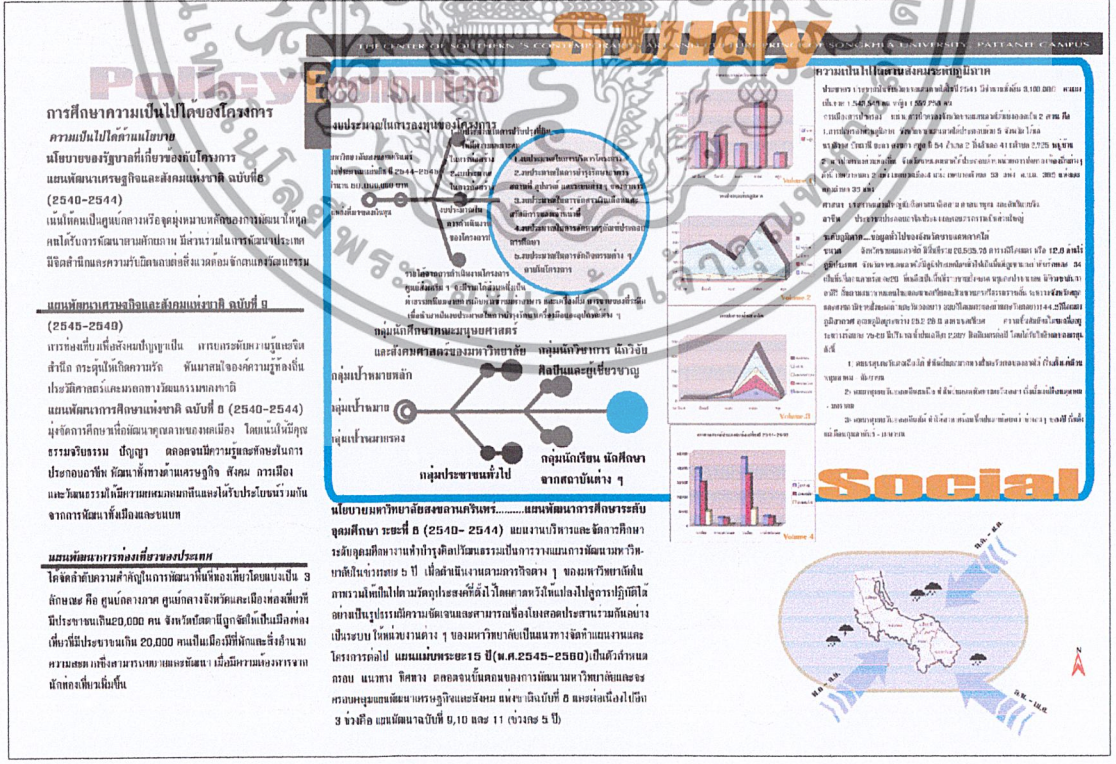

รูปที่4.2แสดงการนำเสนอ โครงการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

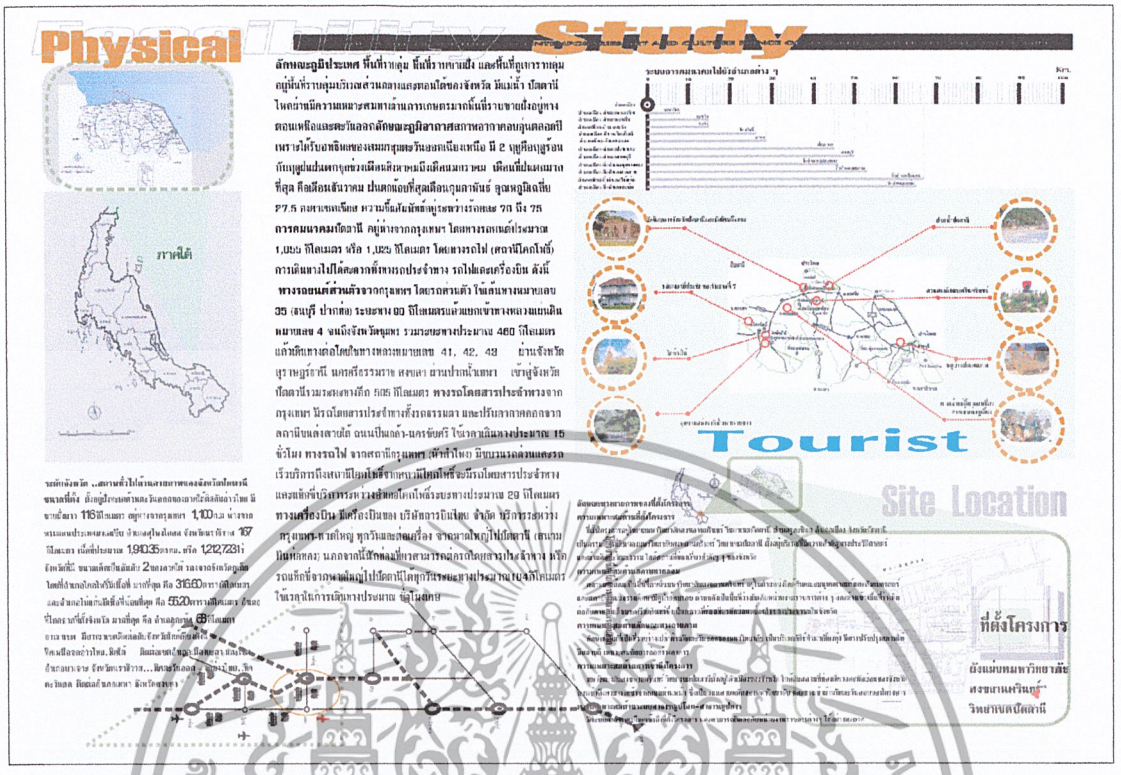

รูปที่4.3แสดงวิธีการดำเนินปริญญานิพนธ์

รูปที่4.4แสดงความเป็นไปได้ของโครงการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

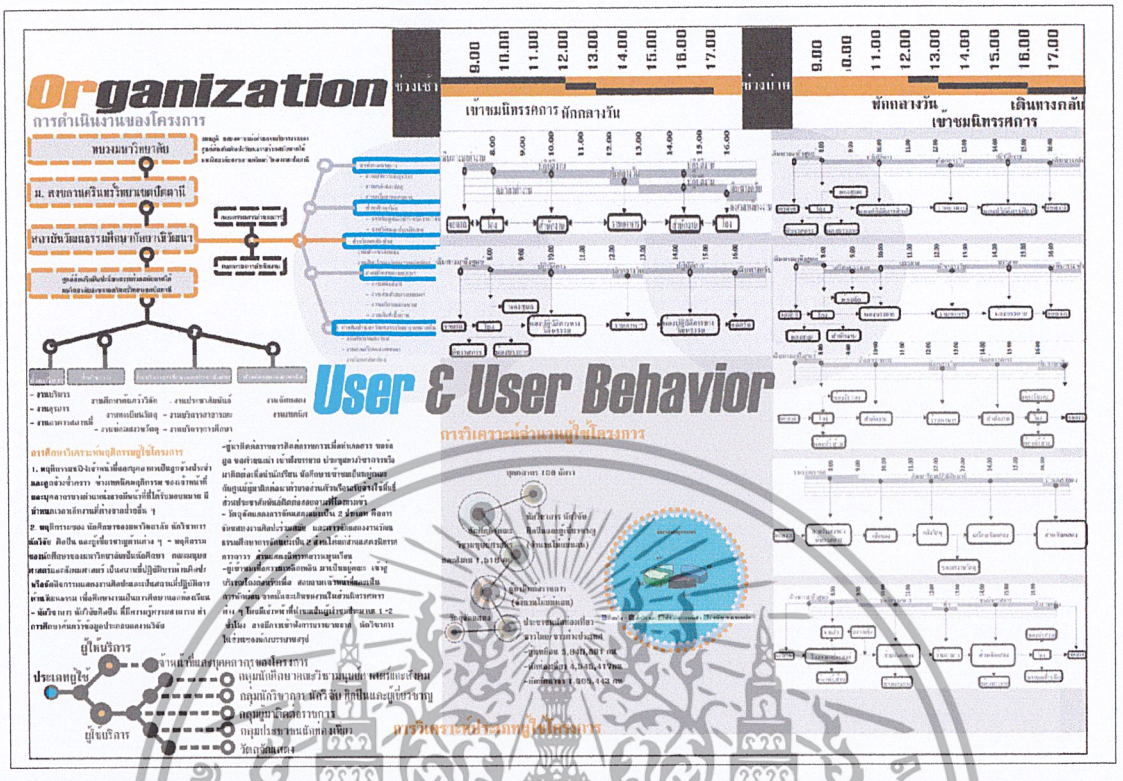

รูปที่4.5แสดงความเป็นไปได้ด้านสังคมและกายภาพ

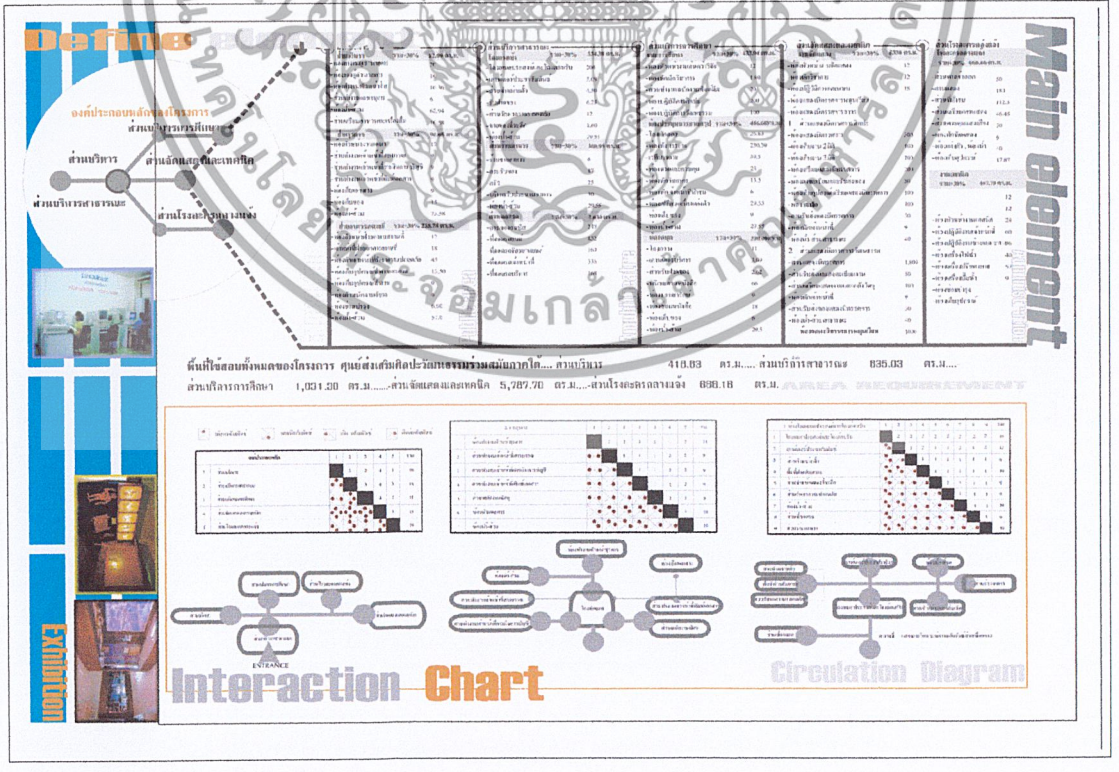

รูปที่4.6แสดงการศึกษาและวิเคราะห์อาคารตัวอย่าง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

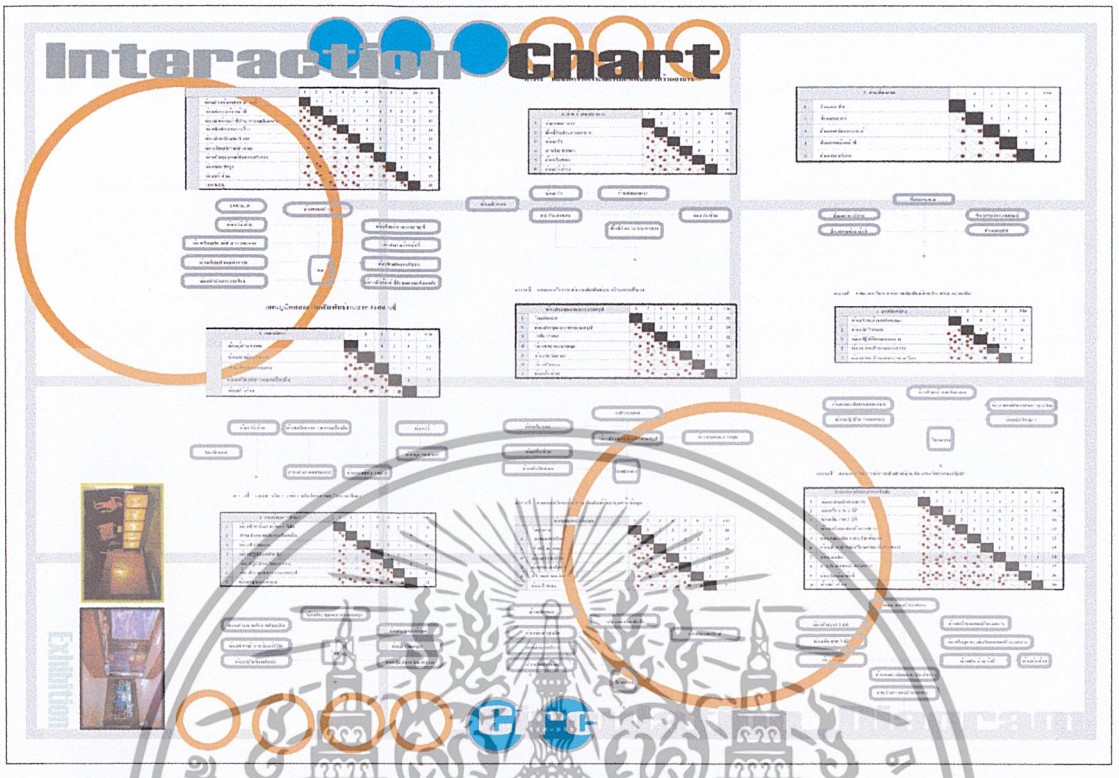

รูปที่4.7แสดงการวิเคราะห์รายละเอียดโครงการ

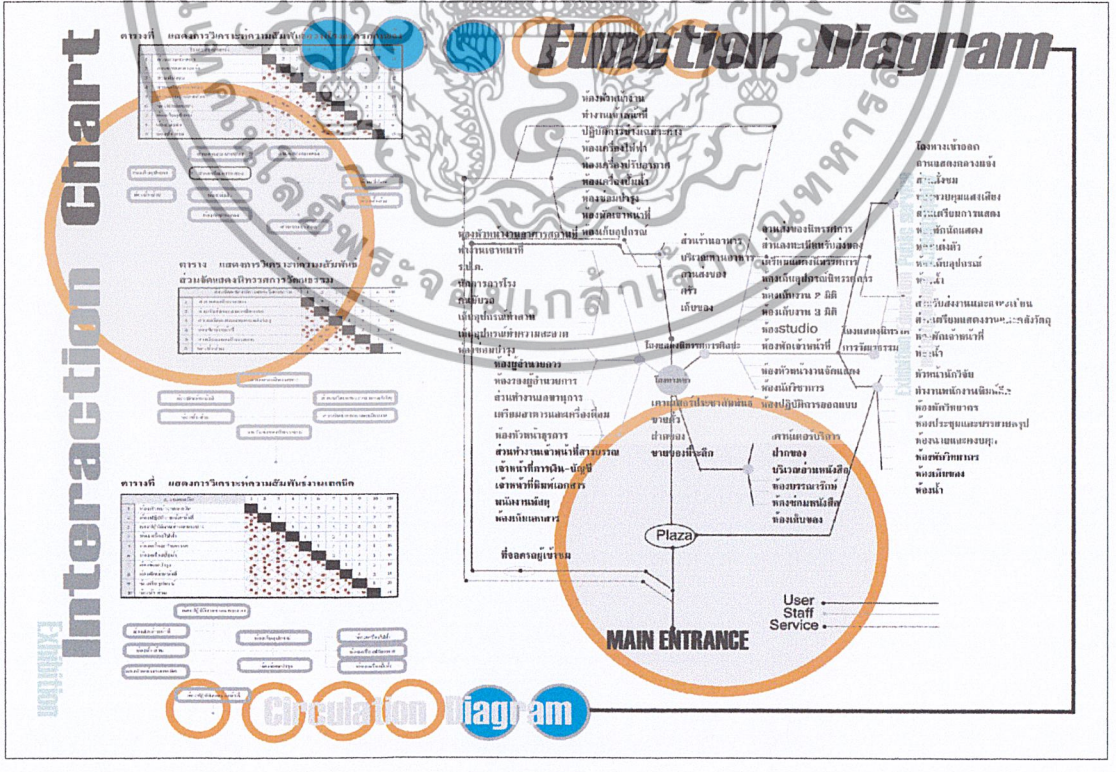

รูปที่4.8แสดงการวิเคราะห์องค์ประกอบของโครงการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

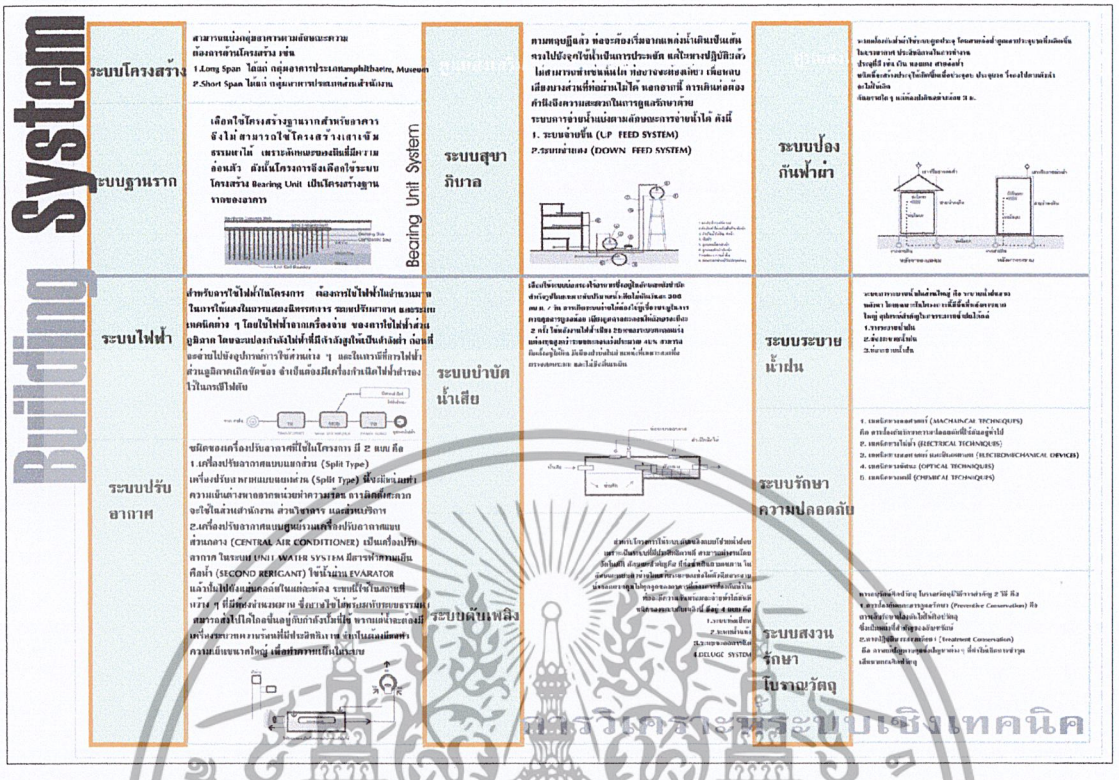

รูปที่ 4.9 แสดงตารางการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ (INTERACTION CHART)

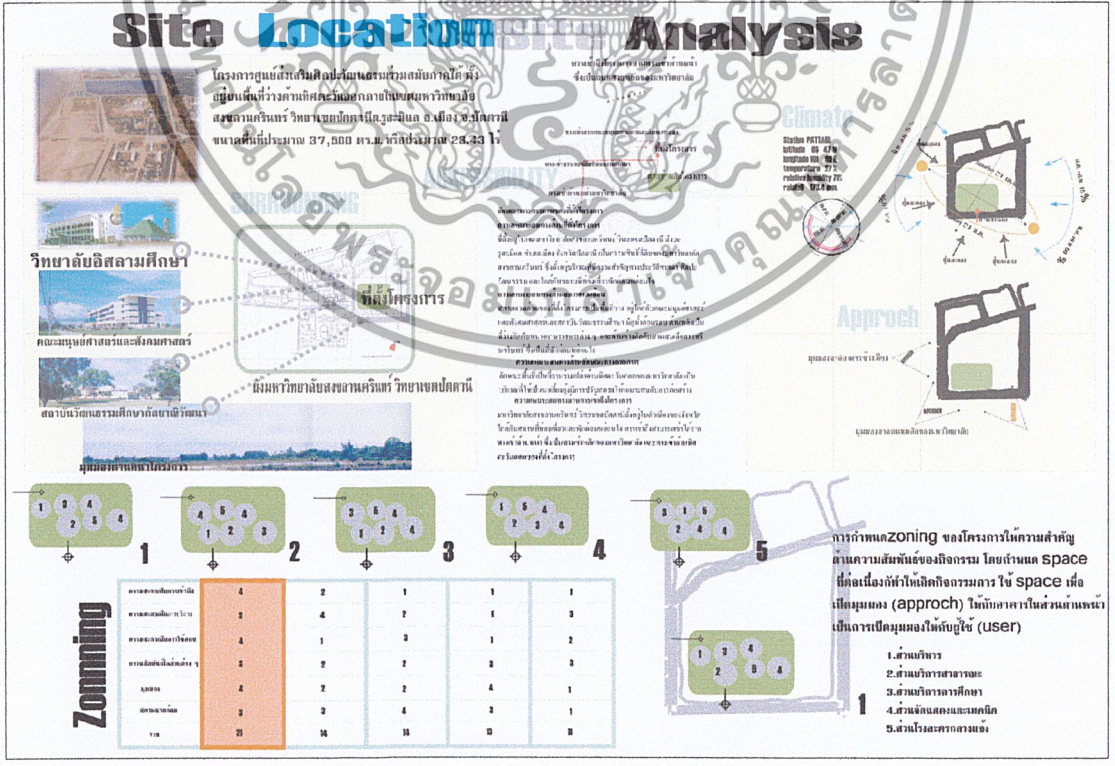

รูปที่ 4.10 แสดง FUNCTION DIAGRAM

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

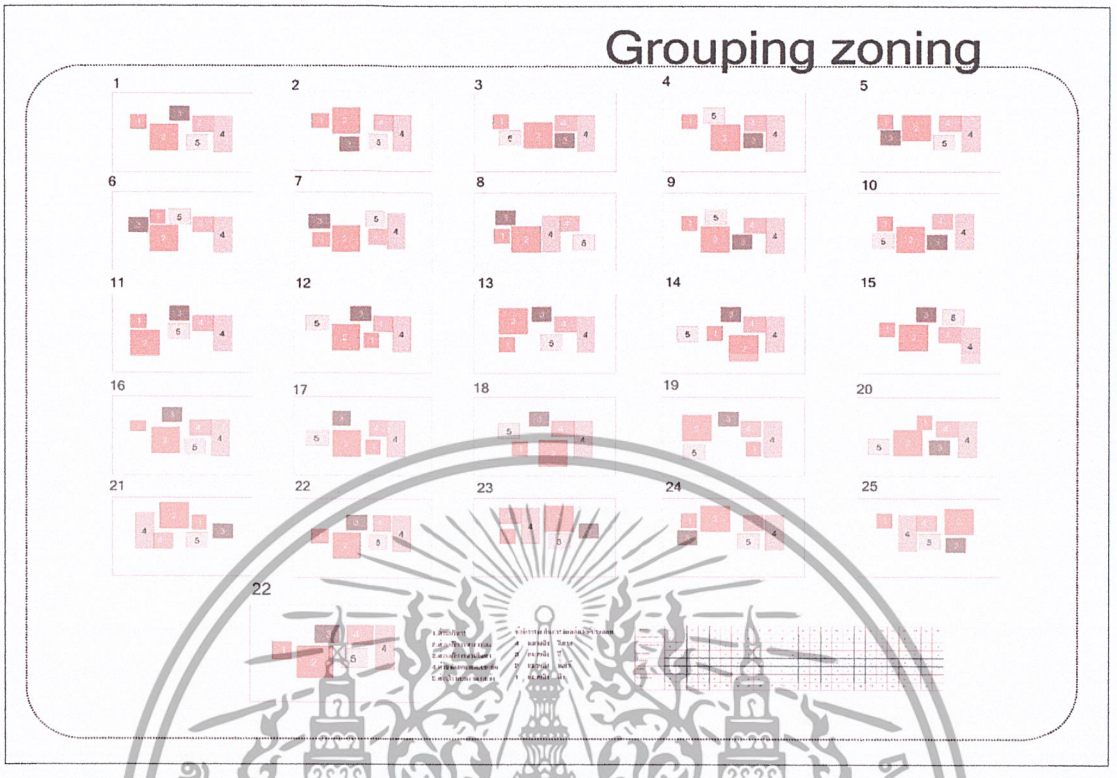

รูปที่4.1แสดงการการวิเคราะห์ระบบเชิงเทคนิค

รูปที่4.12แสดงการวิเคราะห์ที่ตั้ง โครงการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

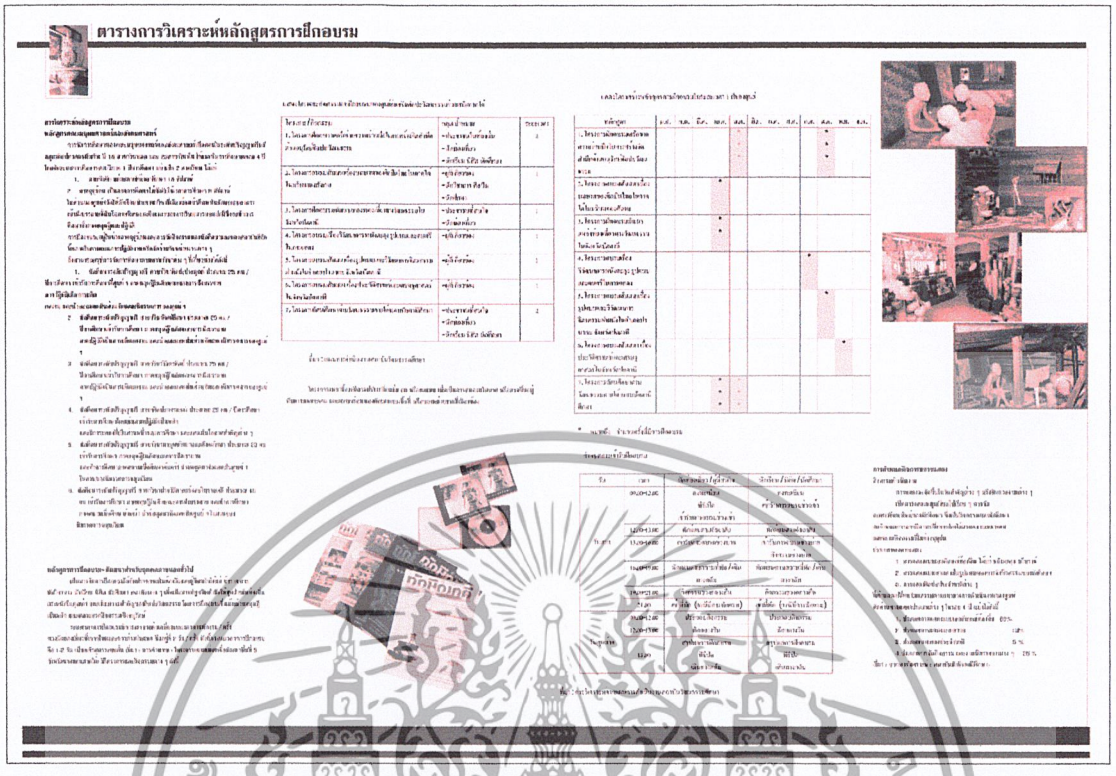

รูปที่4.13แสดง GROUPING ZONING

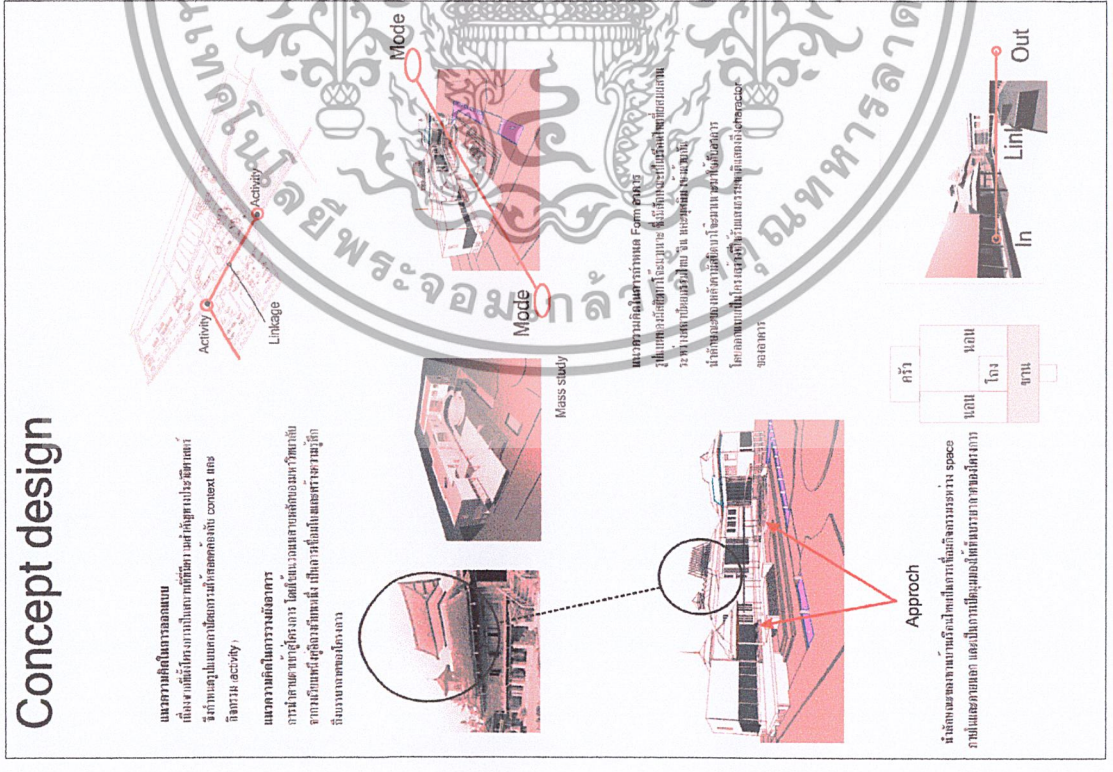

รูปที่4.14แสดง THREE DIMENTION

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

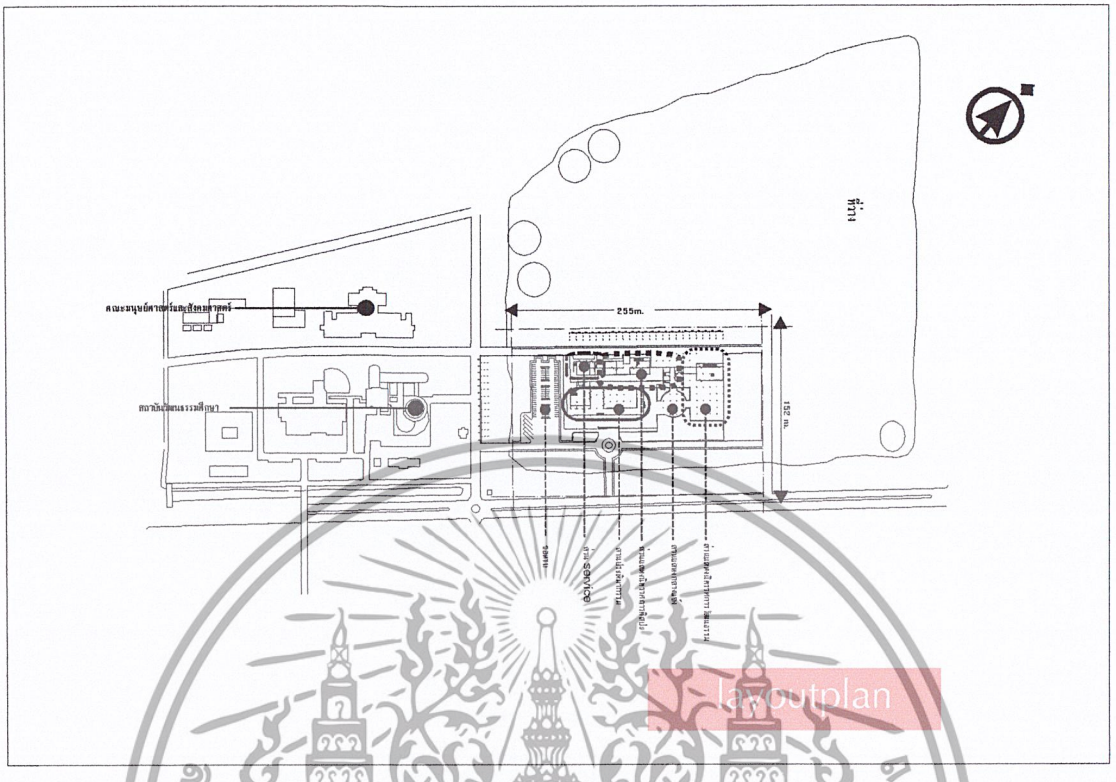

รูปที่4.15แสดงตารางการวิเคราะห์หลักสูตร

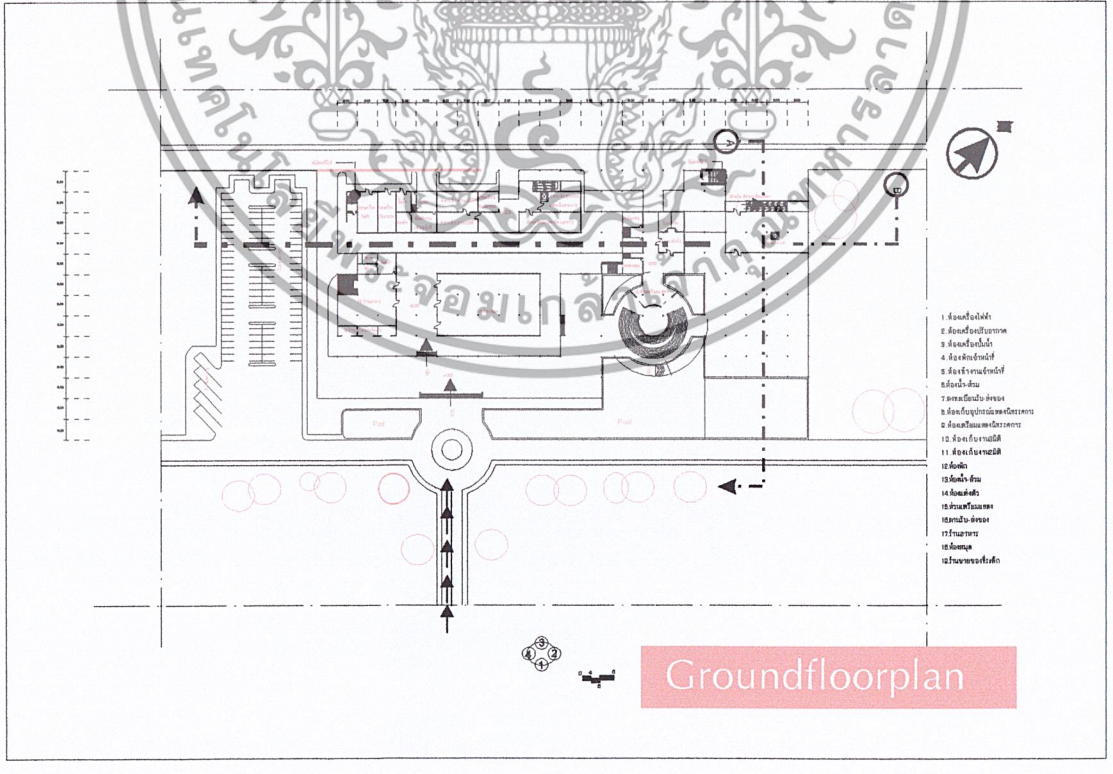

รูปที่4.16แสดงแนวความคิดในการออกแบบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

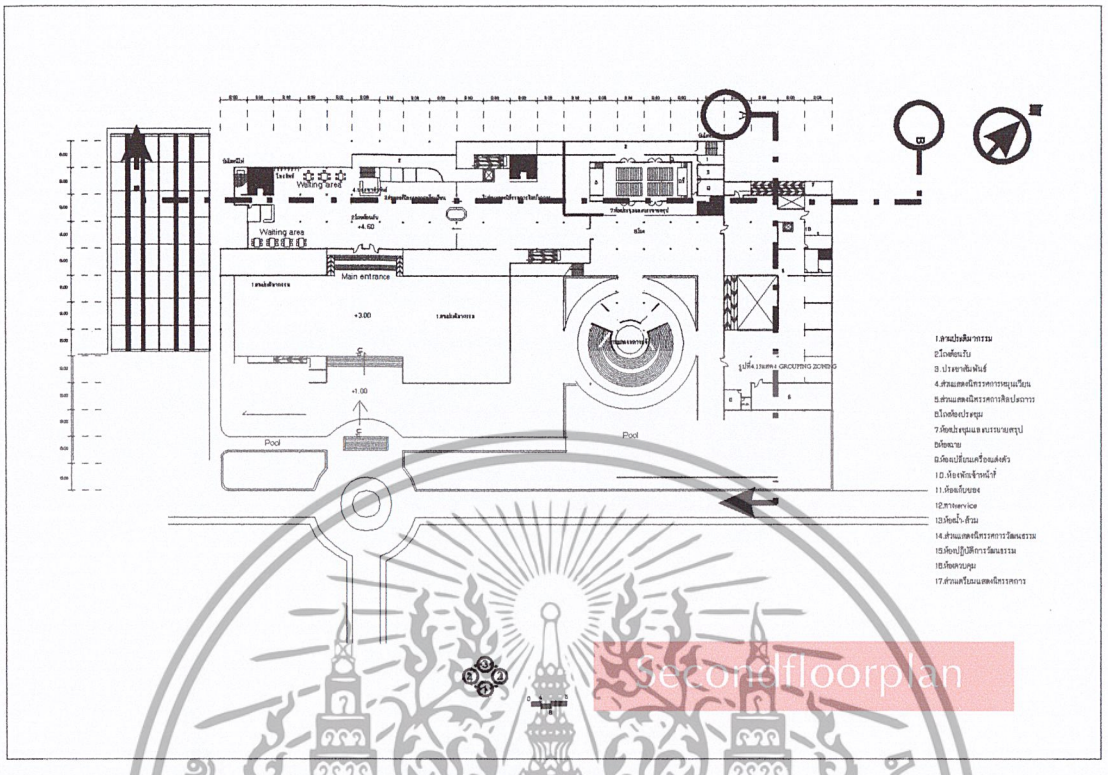

รูปที่4.17แสดง LAYOUT PLAN

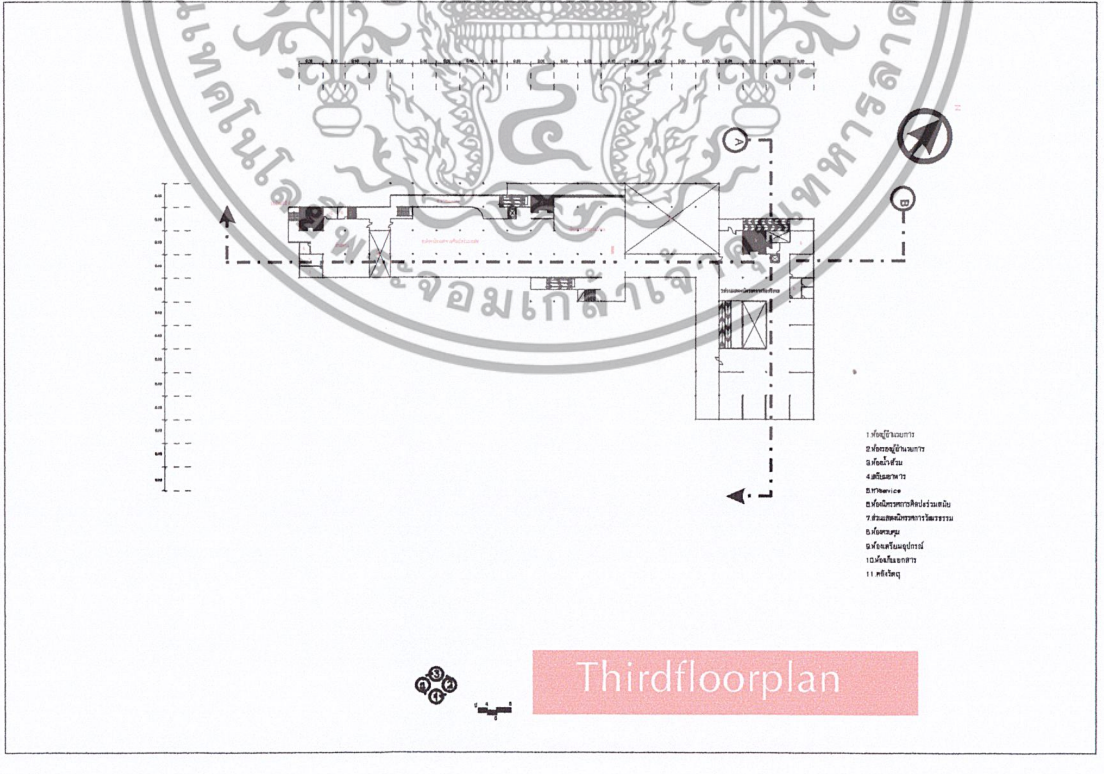

รูปที่4.18แสดง GROUND FLOOR PLAN

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

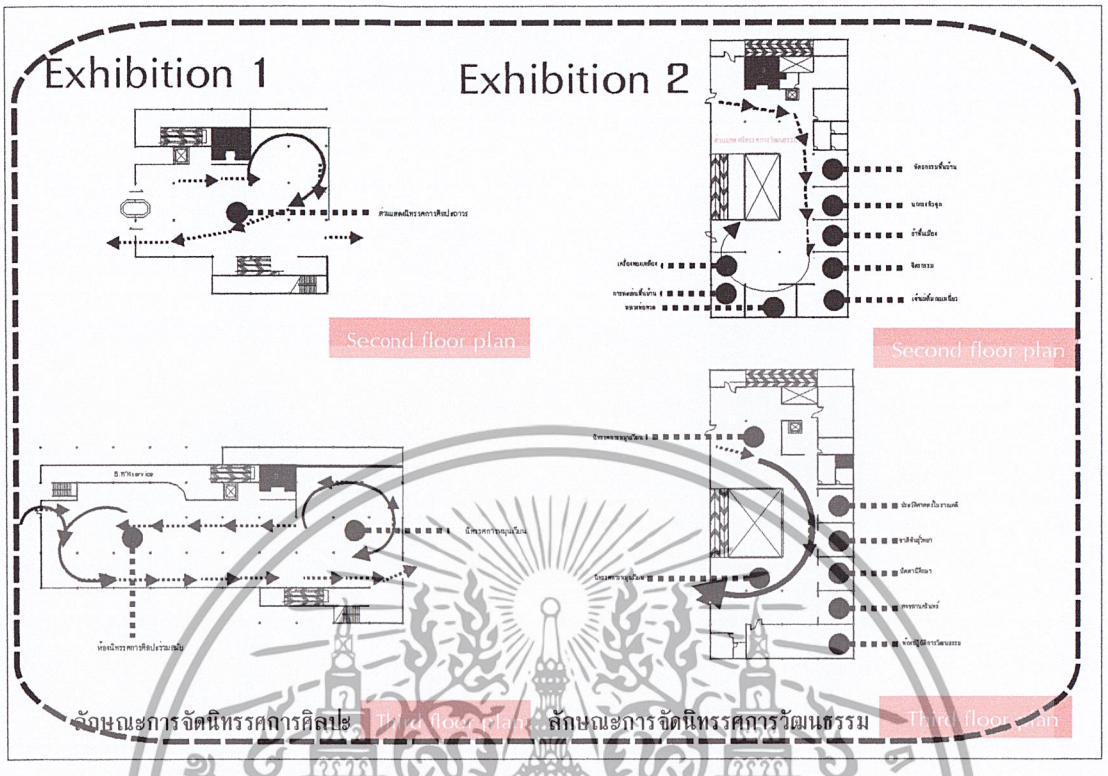

รูปที่4. 19แสดง SECOND FLOOR PLAN

รูปที่420 แสดง THIRD FLOOR PLAN

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

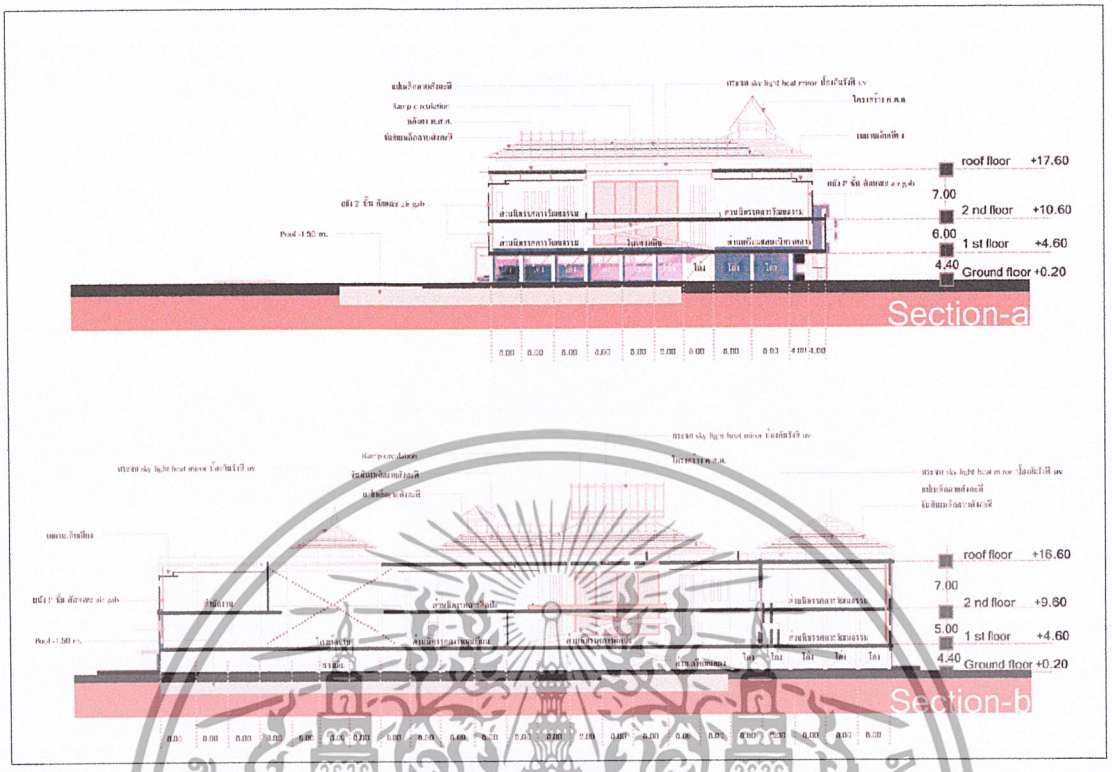
ลักษณะการจัดนิทรรศการศิลปะ ลักษณะการจัดนิทรรศการวัฒนธรรม

รูปที่4.21แสดงส่วนแสดงนิทรรสการ

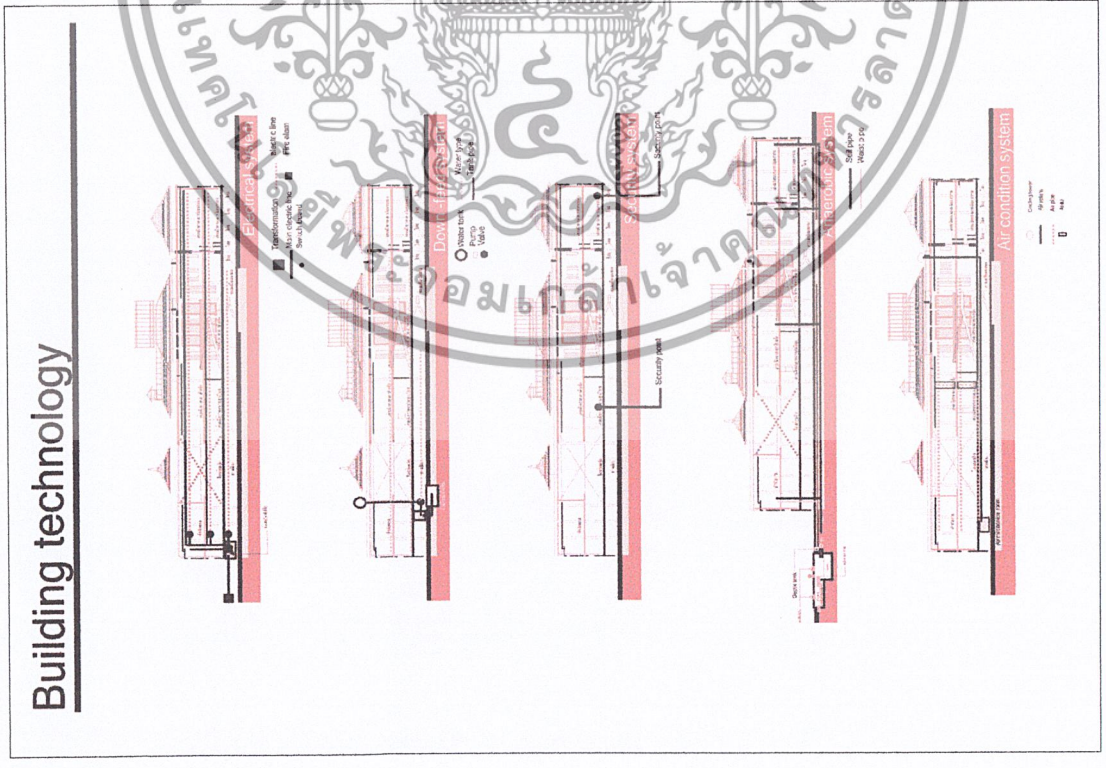

รูปที่4.22แสดงรูปด้าน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

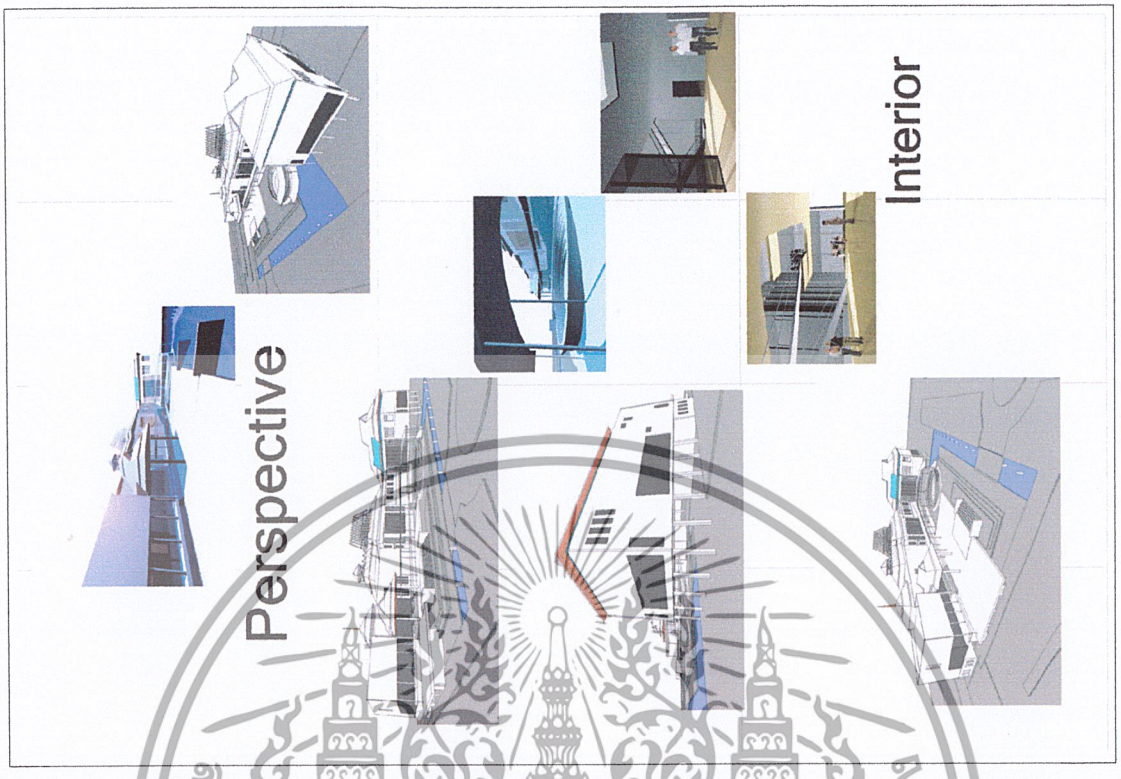

รูปที่4.23แสดงรูปตัด

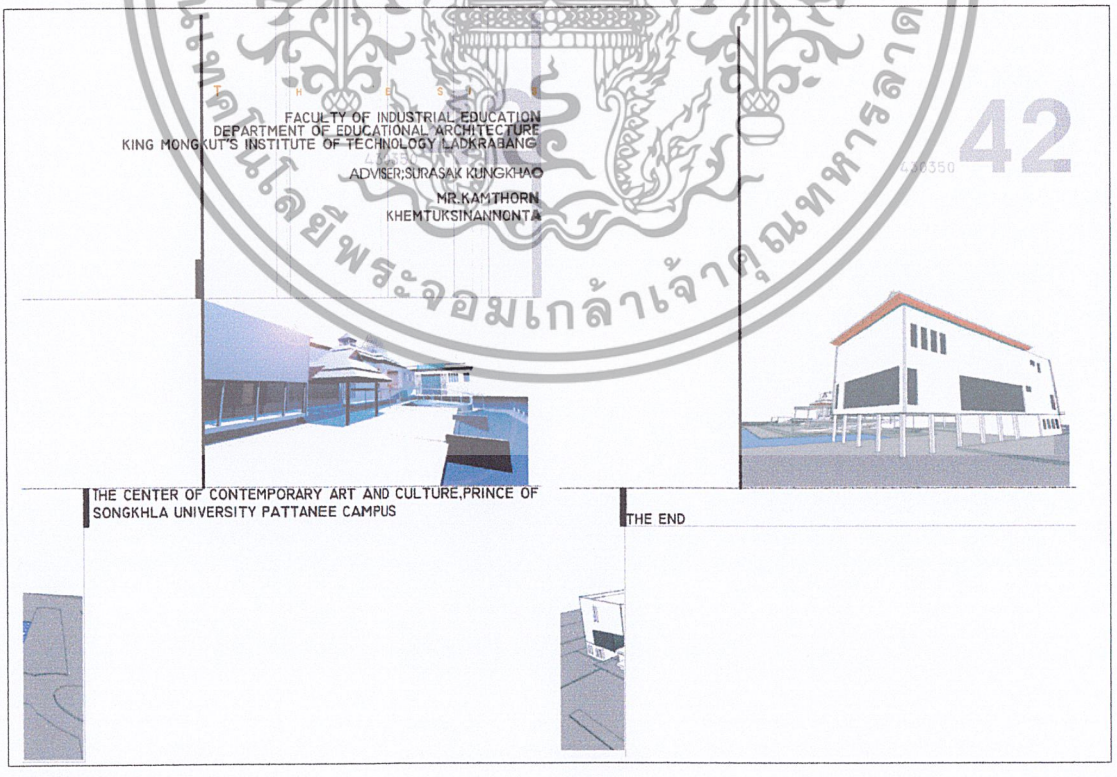

รูปที่4.24แสดงการจัดระบบเชิงเทคนิค

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

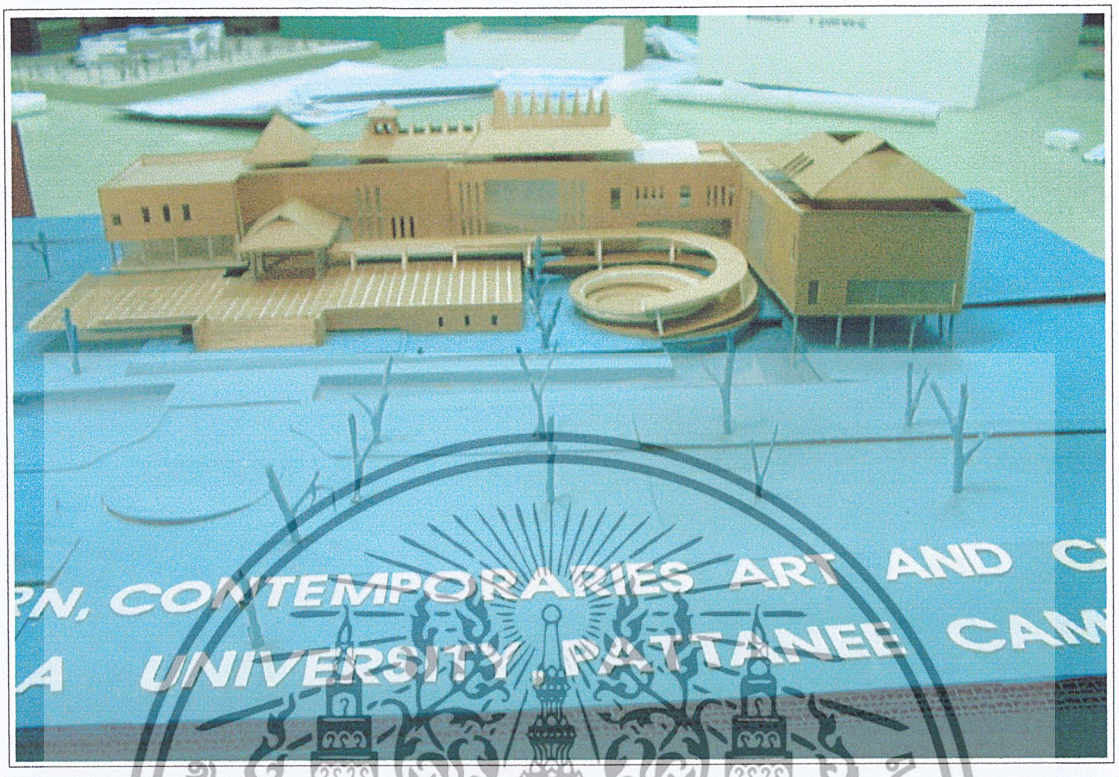

รูปที่4.25แสดงทัศนียภาพ

รูปที่4.26แสดงทัศนียภาพ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

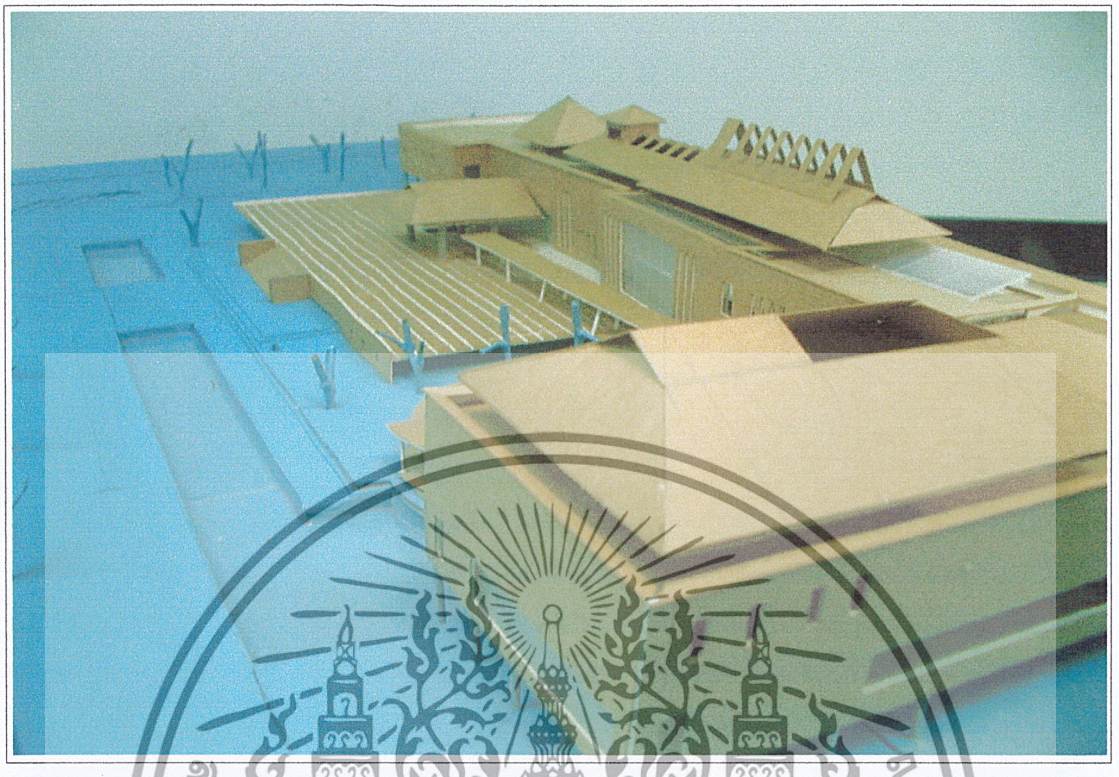

รูปที่4.27แสดงหุ่นจำลอง

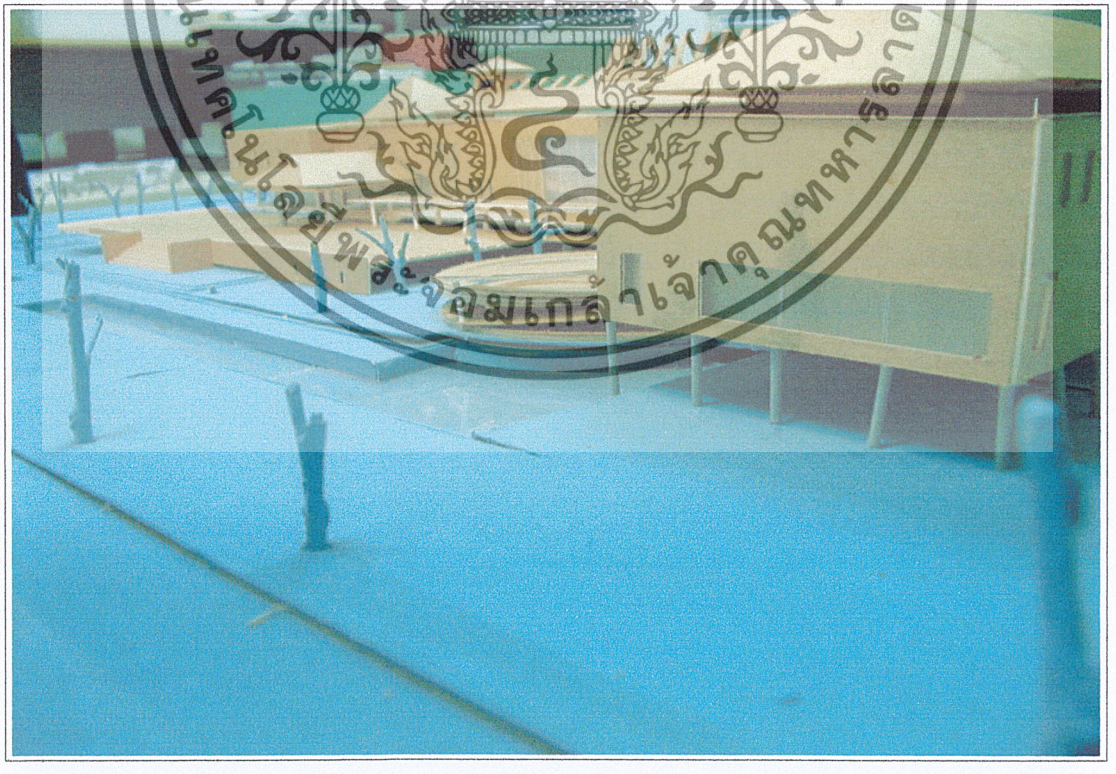

รูปที่4.28แสดงหุ่นจำลอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

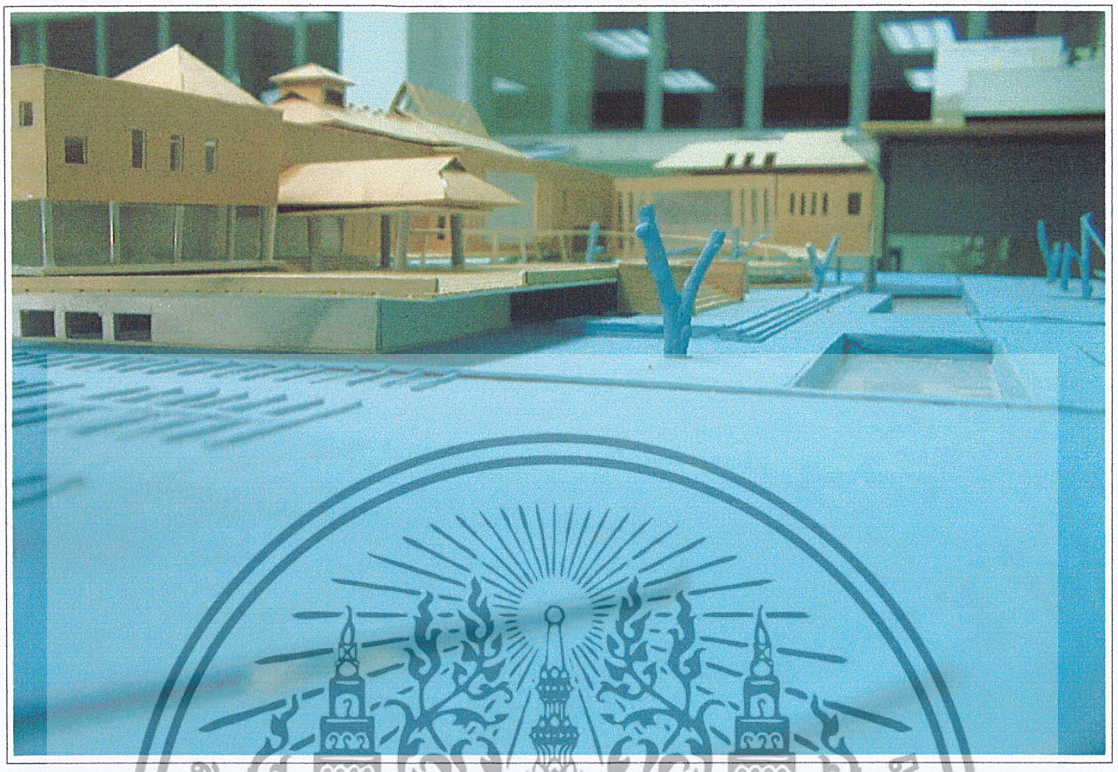

รูปที่4.29แสดงหุ่นจำลอง

รูปที่4.30แสดงหุ่นจำลอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่4.31แสดงหุ่นจำลอง

รูปที่4.32แสดงหุ่นจำลอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5
บทสรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 บทสรุป

โครงการศูนย์ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยภาคใต้ เป็นโครงการที่จัดตั้งขึ้น เพื่อสนองตอบนโยบายของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี แผนงานบริหารและจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา งานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม เพื่อให้เ็นแหล่งรวบรวม เผยแพร่ เป็นสถานที่แสดงออกของนักศึกษาและรองรับศิลปินทั้งภายในและนานาประเทศ

ดังนั้นในส่วนของขั้นตอนในการดำเนินการ จึงต้องมีการวางแผนขั้นตอนการศึกษาด้านข้อมูลเบื้องต้นและทฤษฎีต่างๆ ด้านกายภาพของสถานที่ตั้ง และข้อจำกัดของที่ตั้ง ที่มีผลต่อการออกแบบอย่างมีระบบและรัดกุม โดยสามารถสรุปขั้นตอนในการดำเนินงานได้ ดังนี้

1. ด้านภาคข้อมูลเบื้องต้น

ในด้านภาคข้อมูลเบื้องต้นต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ข้อมูลทางด้านนโยบาย เศรษฐกิจสังคม ซึ่งศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการ ข้อมูลในการจัดแสดงนิทรรศการที่เกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมภาคใต้ตอนล่าง เพื่อกำหนดหัวข้อและรูปแบบในการจัดแสดง ทั้งยังเป็นตัวกำหนดองค์ประกอบของโครงการ และข้อมูลทางด้านกลุ่มผู้ใช้โครงการ พฤติกรรม หลักการออกแบบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาวิเคราะห์การกำหนดรูปแบบทางสถาปัตยกรรม

2. ด้านกายภาพของที่ตั้งโครงการ

ในด้านกายภาพได้ศึกษาจากสถานที่จริงเพื่อวิเคราะห์สภาพที่ตั้ง เช่น ระบบทางสัญจร สัดส่วนของพื้นที่การเข้าถึงโครงการ ลักษณะทางกายภาพของพื้นที่และสภาพแวดล้อม โดยรอบ อีกทั้งกฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นข้อจำกัดในการออกแบบ นำมาวิเคราะห์เพื่อกำหนด ZONE ต่าง ๆ และการเชื่อมต่อของกิจกรรม เพื่อง่ายต่อการออกแบบผังของโครงการ

3. ด้านการออกแบบ

นำผลของการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลทุกด้านมาสรุปเปรียบเทียบเพื่อกำหนดแนวทางและรูปแบบทางสถาปัตยกรรม โดยต้องศึกษาอย่างละเอียด รวมทั้งการนำระบบเทคนิคต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องมาผนวกกับข้อมูลในด้านต่าง ๆ กับกระบวนการออกแบบ ในส่วนของการออกแบบ คำนึงถึงรูปแบบการจัดแสดง และการสร้างบรรยากาศที่เป็นการปลูกจิตสำนึก การกำหนดกลุ่มกิจกรรมและการสัญจร เพื่อการเชื่อมต่อของกลุ่มกิจกรรม ทำให้สามารถชมได้ทั่วถึงทั้งหมด

4. ด้านการนำเสนอผลงาน

ในส่วนของขั้นตอนการนำเสนอผลงาน เป็นการสรุปข้อมูล ภาพ รายละเอียดทั้งหมดที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งกระบวนการต่าง ๆ ซึ่งเป็น PROCESS ของโครงการทั้งหมด และนำส่วนของภาคข้อมูลและภาคการออกแบบมานำเสนอเป็น CHART รวมถึงการขึ้นสอบปริญญานิพนธ์(JURY)

5.2 ข้อเสนอแนะ

ในส่วนของภาคข้อมูลควรจะมีการศึกษาถึงจำนวนผู้ใช้อย่างละเอียด เนื่องจากโครงการจะต้องสามารถรองรับผู้ใช้ ในระดับต่าง ๆ ซึ่งมีจำนวนมากเพื่อเป็นการกำหนดองค์ประกอบและพื้นที่ใช้สอย รวมทั้งการจัดกิจกรรม รูปแบบการจัดแสดงต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในส่วนของการศึกษาเปรียบเทียบอาคารตัวอย่าง ควรจะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เพิ่มเติมการเปรียบเทียบในส่วนของพื้นที่อาคาร รวมทั้งทฤษฎีต่าง ๆ ที่เกี่ยวของ ซึ่งเป็นตัวกำหนดแนวคิดในการออกแบบ ควรจะมีการศึกษาในรายละเอียดอย่างถูกต้องและชัดเจนมากขึ้น

ในขั้นตอนการดำเนินการออกแบบควรจะนำข้อมูล หลักการออกแบบ ข้อกำหนด และเทคนิคต่าง ๆ มาใช้ในกระบวนการคิดให้มีรายละเอียดและความชัดเจน

เนื่องจากอาคารประเภทนี้เป็นอาคารที่ดำเนินงานเกี่ยวกับการรวบรวม อนุรักษ์ และเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น รูปแบบของอาคารจึงต้องสื่อถึงบรรยากาศของท้องถิ่นเป็นการสร้างความน่าสนใจ และสามารถสื่อถึงความเป็นเอกลักษณ์ของอาคารประเภทนี้ด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม

ฝ่ายพัฒนา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี . แผนการดำเนินงานปี 2544 – 2545 , 2544

ฝ่ายส่งเสริมและเผยแพร่ สถาบันวัฒนธรรมศึกษา กัลยาณิวัฒนา . สื่อวัฒนธรรมเพื่อการศึกษา ,2542

สถาบันทักษิณคดีศึกษา . สถิติผู้เข้าชมสถาบันทักษิณคดีศึกษา ปี 2540-2543, 2544

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ . แผนการศึกษาแห่งชาติ ระดับอุดมศึกษาระยะที่ 8 (พ.ศ.2540-2544),2540

กองแผนงาน การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. แผนพัฒนาสาขาการท่องเที่ยวเพื่อพัฒนาพื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ปี 2543. กรุงเทพ ฯ, 2542

คู่มือนักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี. หลักสูตรการศึกษา ประจำปีการศึกษา 2543, 2544

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ได้ก่อตั้งมา 30 กว่าปี มีความก้าวหน้าและพัฒนา สามารถตอบสนองความต้องการ ของสังคมและประเทศชาติ โดยส่วนรวมตามภารกิจของสถาบันอุดมศึกษาได้ดี เป็นที่น่าพอใจ วิทยาเขตปัตตานี ได้กำหนดและดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาวิทยาเขตในระยะยาว หรือแผนแม่บทระยะ 15 ปี (พ.ศ.2545-2560) จะครอบคลุมแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติติดต่อกัน 3 ช่วง(ช่วงละ 5 ปี) คือ แผนพัฒนาฉบับที่ 9,10 และ 11

แผนแม่บทของวิทยาเขตปัตตานี จะเป็นตัวกำหนดกรอบ แนวทาง ทิศทาง ตลอดจนขั้นตอนของการพัฒนา และจะเป็นเครื่องชี้นำการพัฒนาวิทยาเขตปัตตานี ทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพไปพร้อม ๆ กันอย่างสมดุลนั่นคือ ในสภาพทั่วไปของการพัฒนา ถ้าไม่ระมัดระวังก็อาจจะเน้นการพัฒนาด้านปริมาณ ด้านวัตถุ และจะละเลยการพัฒนาเชิงคุณภาพ ซึ่งควรได้รับการพัฒนาอย่างเป็นรูปธรรม ทั้ง ๆ ที่การพัฒนาเชิงคุณภาพหลาย ๆ อย่างไม่ได้ตั้งอยู่บนพื้นฐานของงบประมาณเป็นหลักเหมือนกับการพัฒนาด้านวัตถุ

แผนแม่บทของวิทยาเขตปัตตานี

ประกอบด้วย แผนการจัดการศึกษา (Academic Plan) แผนสนับสนุน (Supporting Plan) และผังแม่บท (Physical Plan) ในการดำเนินการจะแบ่งเป็น 2 ขั้นตอน

ขั้นตอนที่ 1 จะดำเนินการจัดทำแผนการจัดการศึกษา และแผนสนับสนุนการจัดการศึกษา

ขั้นตอนที่ 2 จะจัดทำผังแม่บทหลังจากการจัดทำแผนการจัดการศึกษาและแผนสนับสนุนแล้วเสร็จ แผนการจัดการศึกษาและแผนสนับสนุนดังกล่าวจะมีคณะกรรมการจัดทำแผนแม่บทแต่ ละด้านรับผิดชอบในการจัดทำ โดยจะทำหน้าที่ศึกษา วิเคราะห์ความเป็นไปได้พร้อมทั้งกำหนดขอบข่าย แนวทาง ทิศทาง ขั้นตอน และกลยุทธ์ เป็นต้น ทั้งนี้ทางวิทยาเขตปัตตานี ได้มีคำสั่ง ที่ 078/2542เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนแม่บทระยะ 15 ปี ลงวันที่ 23 เมษายน 2542 ด้านต่าง ๆ รวม 12 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการผลิตบัณฑิต ผศ.สุวิมล เขี้ยวแก้ว รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ วิทยาเขตปัตตานี เป็นประธาน
2. ด้านการวิจัย ผศ.สุเทพ สันติวรานนท์ ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายวิชาการ วิทยาเขตปัตตานี เป็นประธาน
3. ด้านการบริการวิชาการ ผศ.สุวิทย์ บุญช่วย ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมและการศึกษา ต่อเนื่อง เป็นประธาน
4. ด้านพัฒนานักศึกษา อาจารย์ปัญญ์ ขวนแหล รองอธิการบดีฝ่ายกิจการพิเศษ วิทยาเขตปัตตานี เป็นประธาน
5. ด้านศิลปวัฒนธรรม ผศ.ระวีวรรณ ชอุ่มพฤกษ์ คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ เป็นประธาน
6. ด้านวิทยบริการ (ห้องสมุด) ผศ.กนก จันทร์ทอง ผู้อำนวยการสำนักวิทยบริการ เป็นประธาน
7. ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT)ผศ.อนันต์ ทิพยรัตน์ รองอธิการบดีฝ่ายพัฒนา วิทยาเขตปัตตานี เป็นประธาน
8. ด้านข้อมูลพื้นฐาน ผศ.อนันต์ ทิพยรัตน์ รองอธิการบดีฝ่ายพัฒนา วิทยาเขตปัตตานี เป็นประธาน
9. ด้านพัฒนาบุคลากร ผศ.ประพันธ์ วิเศษรัฐกรรม รองอธิการบดี วิทยาเขตปัตตานี เป็นประธาน
10. ด้านการประกันคุณภาพ(TQM) อาจารย์แวอาแซ แวหามะ คณบดีคณะวิทยาศาตร์และเทคโนโลยี เป็นประธาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

11. ด้านวิเทศสัมพันธ์ อาจารย์อำไพวรรณ สุภาพวานิช ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายวิเทศสัมพันธ์ วิทยาเขตปัตตานี เป็นประธาน

12. ด้านภูมิภาคศึกษา ผศ.พีรยศ ราษีมูลา ผู้อำนวยการโครงการจัดตั้งสถาบันสมุทรรัฐเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา เป็นประธาน

สถาบันวัฒนธรรมศึกษา

วิธีการดำเนินงานและกิจกรรม

จากการที่มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์เป็นมหาวิทยาลัยหลายวิทยาเขต และแต่ละวิทยาเขตมีจุดเด่นในด้านที่ตั้งซึ่งมีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ และโบราณคดี ศักยภาพทางวิชาการและเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม ดังนั้นจึงเน้นการวิจัยที่เหมาะสมกับลักษณะเฉพาะของแต่ละวิทยาเขต ดังนี้

1.วิทยาเขตปัตตานี ศึกษา ค้นคว้า วิจัย และรวบรวมข้อมูล เกี่ยวกับวิถีชีวิตของกลุ่มชนในท้องถิ่นภาคใต้ ทั้งในอดีตและปัจจุบัน ภายใต้กรอบปัตตานีศึกษา อันเป็นการสร้างองค์ความรู้ทางด้านวัฒนธรรม

2.วิทยาเขตหาดใหญ่ เน้นการนำวิชาการ ด้านวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีมาใช้ในการศึกษาวิจัย และวางระบบการจัดการแบบสหวิทยาการ เพื่อส่งเสริมการปรับใช้ หรือพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นให้มีความเหมาะสม และสอดคล้องกับสังคมปัจจุบันตลอดจนสามารถนำมาใช้เป็นปัจจัย ในการพัฒนาท้องถิ่นแบบยั่งยืนต่อไป

สถาบันวัฒนธรรมศึกษา กำหนดยุทธศาสตร์ในการศึกษาวิจัยไว้ 3 แนวทาง คือ

1.เน้นความหลากหลายของวัฒนธรรม ภาคใต้เป็นภาคที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม ไม่ว่าจะเป็นวัฒนธรรมชาวไทยพุทธ ไทยมุสลิม และไทยจีน ซึ่งแต่ละกลุ่มต่างมีวิถีการดำเนินชีวิตที่แตกต่างกันในด้านความเชื่อ ขนบธรรมเนียมประเพณีภาษา การแต่งกาย อาหาร ฯลฯ ซึ่งสิ่งเหล่านี้มีผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศ เพราะนโยบายบางข้อใช้ได้ดีในชุมชนหนึ่งแต่ไม่เหมาะกับอีกชุมชนหนึ่ง ดังนั้น การทราบถึงความแตกต่างจะช่วยให้สามารถนำนโยบายมาปรับใช้ให้เหมาะกับเวลา สถานที่ และโอกาส

2.สนับสนุนในการสร้างสำนึกท้องถิ่น จุดอ่อนของการพัฒนาด้านวัฒนธรรม คือ ท้องถิ่นไม่เป็นตัวของตัวเอง จึงต้องพยายามที่จะปรับยุทธศาสตร์การพัฒนาจากที่รัฐเป็นผู้จัดทำ สั่งการ และดำเนินการเอง ไปสู่การกระตุ้นให้ชุมชนเป็นฝ่ายดำเนินการตัดสินใจ แก้ไขปัญหาของตนเอง โดยได้รับการสนับสนุนที่เหมาะสมจากหน่วยงานของรัฐ ทั้งนี้อยู่บนพื้นฐานที่ว่า ชุมชนย่อมรู้ความต้องการของตนเองมากที่สุด ซึ่งเป็นยุทธศาสตร์ที่สำคัญ ที่ทำให้วัฒนธรรมแข็งแกร่งขึ้น

3.ประสานวัฒนธรรมให้อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข ลักษณะเด่นของวัฒนธรรมจะไม่อยู่โดดๆ แต่จะมีการผสมผสานกันหากทำการศึกษา วิจัย ถึงความหลากหลายของแต่ละวัฒนธรรม แต่นำความหลายหลากมาจำแนกความเหมือนหรือคล้ายคลึงแล้วสิ่งที่ได้เรียกว่า “เอกลักษณ์” ซึ่งการมีเอกลักษณ์ร่วมกันจะทำให้เกิดความรู้สึกเหมือนเป็นกลุ่มเดียวกัน ดังนั้นหากมีการศึกษาวิจัยเพื่อจำแนกความเหมือนและความแตกต่างได้ จะช่วยลดปัญหาความขัดแย้งได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การจัดรูปแบบองค์กรและการแบ่งส่วนราชการ

แบ่งการจัดองค์กรออกเป็นส่วนต่าง ๆ มี คณะกรรมการ 2 ชุด และ 5 ฝ่าย คือ

1. คณะกรรมการอำนวยการ
2. คณะกรรมการดำเนินงาน
3. สำนักงานเลขานุการ
4. ฝ่ายศึกษาวิจัย
5. ฝ่ายวิเทศสัมพันธ์
6. ฝ่ายส่งเสริมและเผยแพร่
7. ฝ่ายศิลปะและวัฒนธรรมวิทยาเขตหาดใหญ่

การบริหารงานของสถาบันวัฒนธรรมศึกษา จะให้มีคณะกรรมการ 2 ระดับ ได้แก่ คณะกรรมการอำนวยการสถาบันวัฒนธรรมศึกษา และ คณะกรรมการดำเนินงานสถาบันวัฒนธรรมศึกษา

คณะกรรมการอำนวยการสถาบันวัฒนธรรมศึกษา จะทำหน้าที่หลักในการ กำหนดกรอบนโยบาย แผนงาน รวมตลอดถึงการกำกับดูแลการดำเนินงาน ของสถาบันวัฒนธรรมศึกษา องค์ประกอบของคณะกรรมการจะประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอกมหาวิทยาลัย

คณะกรรมการดำเนินงานสถาบันวัฒนธรรมศึกษา จะทำหน้าที่บริหารงานประจำ ของสถาบันวัฒนธรรมศึกษา ให้สอดคล้องกับกรอบนโยบาย และแผนงานการดำเนินงาน ของสถาบันวัฒนธรรมศึกษา

การแบ่งส่วนราชการสถาบันวัฒนธรรมศึกษา แบ่งส่วนราชการเป็น 1 สำนักงาน และ 4 ฝ่าย ดังนี้

1. สำนักงานเลขานุการ
2. ฝ่ายศึกษาวิจัย
3. ฝ่ายวิเทศสัมพันธ์
4. ฝ่ายส่งเสริมและเผยแพร่
5. ฝ่ายศิลปะและวัฒนธรรมวิทยาเขตหาดใหญ่

งบประมาณของทบวงมหาวิทยาลัย ที่ได้รับจัดสรรในปีงบประมาณ พ.ศ. 2541จำแนกตามแผนงาน

แผนงาน	จำนวน
1. บริหารการศึกษาระดับอุดมศึกษา	8,860,367,900 บาท
2. จัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา	12,772,328,800 บาท
3. จัดการศึกษาระดับอาชีวศึกษา	22,714,000 บาท
4. ปรับปรุงคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา	3,827,651,700 บาท
5. วิจัยระดับอุดมศึกษา	986,160,000 บาท
6. กิจการนิสิตนักศึกษา	1,203,505,300 บาท
7. บริการวิชาการแก่สังคม	299,875,300 บาท
8. ป้องกันและควบคุมโรคเอดส์	171,026,600 บาท
9. ป้องกันและแก้ไขปัญหาโรคเอดส์	10,000,000 บาท

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แผนงาน	จำนวน
10. ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด	5,000,000 บาท
11. บริการสาธารณสุข	4,373,065,600 บาท
12. ผลิตและพัฒนากำลังคนด้านสุขภาพ	10,899,000 บาท
13. ส่งเสริมและพัฒนากรกีฬา	297,271,300 บาท
14. อนุรักษ์ส่งเสริมเผยแพร่และพัฒนาศาสนาศิลปะและวัฒนธรรม	61,019,300 บาท

ที่มา : ทบวงมหาวิทยาลัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หลักสูตรคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์เปิดสอนระดับปริญญาตรีหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต 18 สาขาวิชาเอก ใช้เวลาศึกษาตลอดหลักสูตร 4 ปี มีจำนวนหน่วยกิตรวมอย่างน้อยไม่ต่ำกว่า 145 หน่วยกิต (แต่ละสาขาไม่เท่ากัน) และหลักสูตรวิชาโท 23 สาขา นักศึกษาปีที่ 1 จะลงทะเบียนเรียนรายวิชาในหมวดวิชาศึกษาทั่วไปเหมือนกันหมด และเลือกเรียนวิชาเอกและโทตามโครงสร้าง หลักสูตรโดยสรุปดังนี้

โครงสร้างหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต

หมวดวิชาศึกษาทั่วไป 37 หน่วยกิต

หมวดวิชาเฉพาะ

วิชาแกน 12 หน่วยกิต

วิชาเอก 60-69 หน่วยกิต

วิชาโท 24-33 หน่วยกิต

หมวดวิชาเลือกเสรี 3-12 หน่วยกิต

รวมหน่วยกิตตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 145 หน่วยกิต

วิชาเอก มี 18 สาขาวิชาเอกให้เลือกศึกษา ดังนี้

1.ภาษาและวรรณคดีไทย	2 ภาษาเกาหลี
3ภูมิศาสตร์วิทยา	4ภาษาจีน
5ภาษาและวรรณคดีอังกฤษ	6 สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา
7ภาษามลายู	8 ภาษาอังกฤษ
9พัฒนาสังคม	10ภาษาอาหรับ
11 ภาษาฝรั่งเศส	12 รัฐศาสตร์ (การปกครอง)
13มลายูศึกษา	14บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์
15 ปรัชญา	16ภาษาญี่ปุ่น
17 ประวัติศาสตร์	18ศาสนา

วิชาโท มี 23 สาขาวิชาโท ให้เลือกศึกษา ดังนี้

1. ภาษาและวรรณคดีไทย	2. ภาษาญี่ปุ่น
3. สังคมวิทยา	4. ภาษาจีน
5. ภาษาเกาหลี	6. รัฐศาสตร์ (การปกครอง)
7. ภาษามลายู	7. มลายูศึกษา
8. อเมริกันศึกษา	9. ภาษาอาหรับ
9. บรรณารักษศาสตร์	10. ปรัชญา
11. ภาษาอังกฤษ	12. ประวัติศาสตร์
13. ศาสนา	14. ภาษา
14. ศิลปะการแสดง	15. อิสลามศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

16. ภาษาฝรั่งเศส 17. พัฒนาสังคม

18. ตะวันออกกลางศึกษา 19. ภาษาเยอรมัน

20. ภูมิศาสตร์ 21. มานุษยวิทยา

22. สารนิเทศศาสตร์ 23.วรรณคดีอังกฤษ

วิชาเลือกเสรี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์เปิดสอนวิชาศิลปะประยุกต์เป็นวิชาเลือกเสรีให้แก่นักศึกษาในวิทยาเขตปัตตานี เลือกเรียนเพื่อใช้ประกอบอาชีพในอนาคต

หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต

หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิตทั้ง 18 วิชาเอกมีรายวิชาในหมวดวิชาศึกษาทั่วไปและหมวดวิชาเฉพาะกลุ่ม**วิชา**แกนเหมือนกัน ตามโครงสร้างหลักสูตรต่อไปนี้

1. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป จำนวน 37 หน่วยกิต

1.1 กลุ่มวิชาภาษา จำนวน 12 หน่วยกิต

วิชาภาษาไทย จำนวน 6 หน่วยกิต

411-101 ลักษณะสำคัญของภาษาไทย (2)

411-102 การใช้ภาษาไทย (2)

411-103 วรรณคดีเบื้องต้น (2)

วิชาภาษาอังกฤษ จำนวน 6 หน่วยกิต

417-101 ภาษาอังกฤษ 1 (3)

417-102 ภาษาอังกฤษ 2 (3)

1.2 กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ จำนวนไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิตจากรายวิชาต่อไปนี้

268-101 จิตวิทยาทั่วไป (3)

411-202 ศิลปะและวัฒนธรรมไทย (3)

425-101 อารยธรรม (3)

437-101 ปรัชญาเบื้องต้น (3)

1.3 กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ จำนวน 6 หน่วยกิต

426-101 สังคมศาสตร์สิ่งแวดล้อม (2)

427-101 สังคมกับเศรษฐกิจ (2)

429-102 กฎหมายการเมืองและการปกครอง (2)

1.4 กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ จำนวน 6 หน่วยกิต ให้ลงทะเบียนเรียนวิชา

721-110 คณิตศาสตร์ในชีวิตประจำวัน (3)

และให้เลือกลงทะเบียนเรียนอีก 3 หน่วยกิต จากรายวิชาต่อไปนี้

728-101 วิทยาศาสตร์ในชีวิตประจำวัน (3)

728-102 มนุษย์กับวิทยาศาสตร์ (3)

728-103 วิทยาศาสตร์กับสังคม (3)

1.5 กลุ่มวิชาทักษะการเรียน จำนวน 5 หน่วยกิต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

421-101 การใช้ห้องสมุดและทักษะการเรียน (2)

721-150 คอมพิวเตอร์เบื้องต้น (3)

หรือ 721-151 การเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์เบื้องต้น (3)

1.6 กลุ่มวิชาพลศึกษา จำนวน 2 หน่วยกิต โดยเลือกกิจกรรมพลศึกษาจากวิชา 281-(201-230)

2. หมวดวิชาเฉพาะ ค

2.1 วิชาแกน จำนวน 12 หน่วยกิต

411-201 การอ่านและเขียนเชิงวิชาการ (3)

417-203 บทอ่านภาษาอังกฤษในสาขามนุษยศาสตร์
(สำหรับนักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์) (3)

417-204 บทอ่านภาษาอังกฤษในสาขาสังคมศาสตร์
(สำหรับนักศึกษาคณะสังคมศาสตร์) (3)

425-201 สังเขปประวัติศาสตร์ไทย (3)

428-201 เศรษฐศาสตร์เบื้องต้น (3)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประวัติผู้จัดทำ

ชื่อ – สกุล	นายกำธร เขมทักษินานนท์		
เกิดวันที่	11 มีนาคม 2522	เชื้อชาติ	ไทย
สัญชาติ	ไทย	ศาสนา	พุทธ
ที่อยู่ตามสำเนาทะเบียนบ้าน	36 / 42 ซ. 3 ถ.แสงศรี ต.หาดใหญ่ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา รหัสไปรษณีย์ 90110		
กำลังศึกษาอยู่	สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง		
คณะ	ครุศาสตร์อุตสาหกรรม	ภาควิชา	ครุศาสตร์สถาปัตยกรรม
สาขาวิชา	สถาปัตยกรรม	ระดับ	ปริญญาตรี (ต่อเนื่อง)
ชั้นปีที่	2	รหัสวิชา	43035042

ประวัติการศึกษา

(2528) สำเร็จการศึกษาระดับอนุบาล	โรงเรียนวิริยะเธียรวิทยา	จังหวัดสงขลา
(2534) สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษา	โรงเรียนวิริยะเธียรวิทยา	จังหวัดสงขลา
(2537) สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษา	โรงเรียนหาดใหญ่อำนวยวิทย์จังหวัดสงขลา	
(2540) สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ	สาขาช่างเทคนิคสถาปัตยกรรม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตภาคใต้	
(2542) สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง	สาขาช่างเทคนิคสถาปัตยกรรม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตภาคใต้	

ปัจจุบันกำลังศึกษาที่	สาขาวิชาสถาปัตยกรรม	ภาควิชา	ครุศาสตร์สถาปัตยกรรม
	คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม	ชั้นปีที่	2
	สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง		

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้